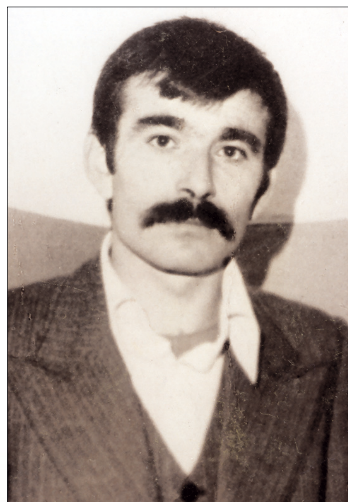

JI SERXWEBÛN Û AZADIYÊ BI RÛMETTIR TIŞTEK NÎNE

Sal: 27 / Hejmar: 319 / Tîrmeh 2008

14 Temmuz direnişi özgür yaşam çıkışıdır

RÊBER APO DEĞERLENDİRİYOR

14 TEMMUZ ULUSAL DİRENİŞ ŞEHİTLERİNİN ANISINA

Bugün 14 Temmuz! Direniş şehitlerimizin, insanlık onuru ve her şeyin kendi şahıslarında bitirilmek istendiği bir süreçte, böyle bir günde, her şeyin kurtulmasının ancak ve ancak biricik silah ve can bedeli olarak kendilerini ortaya koymaktan başka bir çarelerinin kalmadığı anda, yapılması gerekenin yapılması için büyük kararlılıkla içine girilen ölüm orucunun, başlangıç günüdür.

Başını Kemal, Hayri ve Akif yoldaşların çektiği bu eylemin, giderek kendilerine dayatılan baş aşağı gidişe, kötü bir teslimiyet dalgasına karşı en kritik anda böylesine bir eylemin başlatılmasının etkileri, günümüze doğru geldiğimizde daha iyi anlaşılabilir ve sonuçları çıkarılabilir. Böylesine eylemler ve onların kişilikleri için çok şey söylenebilir. Eylemin gerçekleştirildiği ortam, hedefleri, yöntemin kendisi çeşitli yönleriyle değerlendirilebilir.

Biz böylesine bir eylemi haber aldığımızda, yapmamız gerekenin, sadece ve sadece kararlı bir direnişçilik olduğunu, bunun da bütünüyle partinin amaçlarına daha kapsamlı ve sonuç alıcı yol ve yöntemle yaklaşım göstermekten geçtiğini iyi biliyorduk. Bu eylem yürürken, biz partimizin II. Kongresi'ni yürütüyorduk. Kongre iki hususla uğraşıyordu: Biri, çizgiyi geriye, sağa çeken ve bir daha dönmemecesine kokuşmuş bir kaçışa, mülteciliğe bizi çekmeye çalışan yaklaşımdı. İkincisi ise; bütün gücümüzü ortaya koyup, mutlaka bu vatan için verilmesi gereken canların, akıtılması gereken kanların olması gerektiğiydi. Bunu iyi biliyor ve alabildiğine yükleniyorduk. 1982 yazı ortası, sadece yaz sıcaklığını değil, ulus için, insanlık için, partimiz için çok daha yaman bir sıcaklığın, onurlu yolda varolmanın gücünü, cesaretini, inancını gösterip-göstermemenin, bunun için insanda ortaya çıkabilecek en son direnme haddinin, azminin, kararlılığının gösterilmesi günleri olarak kendini dayatıyordu.

Bu sıcak yaz günlerinde, şartlar ne kadar aleyhte olursa olsun, direnme, azim ve kararlılığı, olanakları ne kadar fazla umut vaat etmezse etmesin, yapılması gerekenin, son bir çabayla da olsa, bugüne kadar adı pek telaffuz edilmeyen bir ülke varsa, o ülkede en kötürüm bir halk yaşıyor ve insanlık davasında her şeyini yitirmeyle insanlar yüz yüzeyse, yine de birilerinin kalkıp "ben de insanım, henüz son sözümü söylemedim, bir şeyler yapmak gerekir" deyip bir yüceliği göstermesinin hayati anlam ifade ettiği veya her şeyin ona bağlandığı bir dönemin günü oluyor.

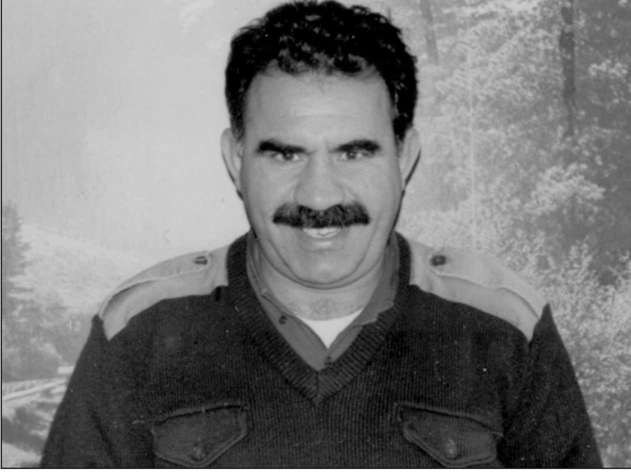
Diyarbakır gibi merkezi bir yerde, bir ölüm sessizliğini, bir zulüm kalesini direniş abidesine dönüştürenlere, bugün çok büyük bir kalkışla cevap vermekle, özgürlük tarihine nasıl yaraşır olunacağının ispatını gerçekleştirdik. Zafer konusunda sadece inançlı olmaya değil, onu nasıl en zor koşullarda, olanaksızlıklarda kazanılabileceğinin de büyük ispatına ve ondan da öteye olanağına sahibiz. Mesele, bütün bunları iyi görmek ve ustaca kullanmaktır. Eğer bundan sonra bu yetenek gösterilirse, mevcut olanaklar kesinlikle zaferi imkan dahiline sokmuştur.

1982 direniş doruğu eşittir; iğne ucu kadar bir imkanı bulup örgütlenme, siyasileşme, askerleşmedir. Bu çok daha iyi anlaşılıyor mu? Savaş, her an iğne ucu kadar fırsattır, bulduğunuzda yapacaksınız. Buna hepimiz evet diyor muyuz? 1982 direniş anısına, vasiyetine bağlılık ancak böyle olabilir. Bunda gafil olmak ne demektir? Çok iyi imkanlar olduğu halde, gelişmiş örgüt ve savaş imkanları olduğu halde, bunu elinin tersiyle itmektir, hatta işlemez duruma getirmektir.

Büyük bir kararlılıkla mücadeleyi mutlaka zaferle taçlandıracağımıza dair bir kez daha söz veriyoruz!...

**** Bu yazı Rêber Apo'nun***
"14 Temmuz 1994" tarihli çözümlemesinden alınmıştır

İçindekiler

ÊDÎ BESE HAMLESİNİN İKİNCİ AŞAMASINI BAŞARI İLE YÜRÜTELİM

"Ergenekon soruşturması çerçevesinde tutuklananlar, Kürt özgürlük hareketini ezme ve PKK'yi tasfiye etmede yeni bir siyasal tercih ve stratejiyi benimsemiş olan çevrelerdir. Onlara göre PKK'yi tasfiye etmede AKP'yi kullanmaya gerek yoktur. AKP'yi kullandıkça AKP devlet içine girmekte ve devletin siyasal, sosyal ve kültürel dokusunu bozmaktadır. Tutuklananlar 'laiklik elden gidiyor, Türkiye'de siyasal İslam gelişiyor, bu Mustafa Kemal'in kurduğu cumhuriyet için tehlikedir' diyerek AKP ile uzlaşma politikasına karşı çıkanlardır. Genelkurmay karargahı, eğer ABD ve Avrupa'dan uzaklaşırsak başımıza tehlikeli işler açılabilir kaygısıyla bunların saf dışı edilmesine onay vermiştir"

ABD'nin son zamanlarda, Türkiye'yi bölge politikalarına entegre etmek için daha fazla çalıştığı biliniyor. Türkiye'yi kendi politik çizgisine ne kadar çekerse, İran ve Suriye üzerinde de o kadar etkili olabileceğini düşünüyor. Yine Irak, Güneyli güçler ve Türkiye'nin kendi politikası doğrultusunda hareket etmesi halinde, Ortadoğu politikalarında avantaj kazanacağını varsayıyor. Bu açıdan uzun süredir Türkiye-Irak eksenini güçlendirmeye çalışmaktadır. Yakın zamanda Erdoğan'ın Irak'a gitmesi ve orada bazı görüşmeler yapması, tamamen bu politika çerçevesinde oluyor. Türkiye, PKK konusunda taviz aldıkça bölge politikalarında 'beni kullanabilirsiniz' diyor. Zaten daha önceleri de, Ağustosta genelkurmay başkanı adayı İlker Başbuğ "Irak'ta bizsiz istikrar sağlayamazsınız" biçiminde değerlendirmelerde bulunmuştu. Bunun tercümesi, "eğer istikrarı sağlamak istiyorsanız, bizi kullanın, diğer güçleri ve Kürtleri ikinci planda tutun ya da bırakın"dır.

ABD, Türkiye'yi kendi politikaları temelinde kullanmak için Güneyli Kürtlerin bazı isteklerini –Kerkük'te olduğu gibi– karşılamamakta, PKK konusunda da bazı destekler vererek, kendi politikasının bir parçası haline getirmek istemektedir. Bunları, Türkiye'nin kendi politikasına uyması çerçevesinde yaptığı açıktır. Türkiye'de meydana gelen gelişmeler, ABD'nin bölge politikaları ile yakından bağlantıdır. Yine Irak'taki durum, Türkiye'deki gelişmeleri de yakından ilgilendirmektedir.

Türkiye'deki politikaları Kürt özgürlük hareketi belirlemektedir

Ortadoğu'daki siyasal gelişmeleri, ABD'nin bölge politikasındaki ihtiyaçları ile Türkiye'nin Kürt özgürlük hareketini bastırma konusundaki politikaları belirlemektedir. ABD-Türkiye ilişkileri de bu doğrultuda karşılıklı istekler etrafında şekillenmektedir. Tabii Ortadoğu'daki siyasal gelişmeleri ve ilişkileri belirlemede İran'ın konumu da önemli bir etken olarak görülmelidir.

Türkiye söz konusu olduğunda, Kürt özgürlük hareketinin bastırılması konusu tüm politikaları belirlemektedir. Bilindiği gibi 2007 Mayısında, Erdoğan-Büyükanıt Dolmabahçe uzlaşması temelinde Kürt özgürlük hareketini ezme politikası devreye sokulmuştur. Bu temelde AKP hükümeti 22 Temmuz seçimleri ile yeniden hükümet olurken, Abdullah Gül de cumhurbaşkanı olmuştur. Bu uzlaşma ve belirlenen politikalar çerçevesinde topyekün bir saldırı kararı alındı. Erdoğan hükümeti içerde Özgürlük hareketine karşı çeşitli güçlerle mutabakata giderken, dışarıda da birçok gücü Kürt özgürlük hareketinin üzerine sürme çalışması yürüttü. 5 Kasım'da yapılan Bush-Erdoğan görüşmesinde, PKK düşman ilan edildi. Bu çerçevede PKK'nin teslim alınacağı düşünüldü. Ancak PKK'nin her türlü baskıya rağmen direniş kararında olduğu görülünce, hava saldırıları, hava saldırılarının hiçbir sonuç vermediği görülünce de kara operasyonu gerçekleşti. Tüm bu baskılar hem gerillanın direnişi hem de halkın ayağa kalkışıyla boşa çıkarıldı.

Bu gelişmeler, Kürt özgürlük hareketine karşı planlanan ve pratikleştirilen tasfiye konseptinin bozulmasını beraberinde getirdi. Bu da Türkiye'de siyasal çatışmaları arttırdı. Çünkü birçok güç PKK'nin tasfiyesi temelinde AKP ve genelkurmay uzlaşmasına destek vermişti. Bu desteği verenlerin arasında, Ergenekon'un soruşturmasından dolayı tutuklanan Avrasyacı generaller ve subaylar da bulunuyordu. CHP ve MHP de PKK'nin tasfiye edilmesi karşılığında AKP-Genelkurmay uzlaşmasına ve izledikleri politikalara destek vermişti. Ancak Genelkurmay-AKP uzlaşmasının PKK'yi tasfiye edemeyeceği görülünce, AKP şiddetle eleştirildi. Ordu bile Türkiye'de ilk defa Zap operasyonunda yaşadığı başarısızlık nedeniyle eleştirildi. Bu süreçte AKP-Genelkurmay uzlaşmasının başarılı olmamasının faturası AKP'ye yüklendi ve AKP'nin kapatılması için dava açıldı. Kısa sürede Türkiye siyasi ortamı toz duman oldu. AKP bu durum karşısında, 'PKK'ye karşı savaşı en iyi ben yürütürüm, ben tasfiye ederim, PKK'ye karşı hem dışarıda hem de içeride kuşatmayı ben sağlarım' çabasına girerek, kapatmanın önüne geçmeye çalıştı. AKP ka-

patılırsa, Kürtlere karşı mücadele edecek herhangi bir parti ortada kalmaz, PKK ve Kürt demokratik hareketi güçlenir biçiminde şantajlarda bulundu. Uluslararası güçlere de, 'Türkiye'de benim dışımda senin bölge politikalarına destek verecek başka bir siyasi güç yoktur' mesajı verildi.

Bu süreçte PKK'ye karşı inkarcı ve sömürgeci savaşı yürüten genelkurmay, yeni bir imha konsepti geliştirdi. Daha doğrusu, ABD'nin bölge politikaları ile Türkiye'ye dayattıkları ve Türkiye'deki iç siyasi durum dikkate alınarak, genelkurmay karargahında yeni bir PKK'yi tasfiye planlaması yapıldı.

Ergenekon soruşturması Kürdistan'da işlenen suçların açığa çıkarılması değildir

Genelkurmay karargahı, ABD ile yapılan eski görüşmelerin, verilen tavizlerin PKK'yi tasfiye etmeye yetmediğini görerek, bir yandan ABD'ye daha fazla taviz verme, öte yandan da AKP'yi biraz daha ehlileştirip Kürt özgürlük hareketine karşı daha fazla saldırgan pozisyona sokma temelinde yeni bir konsept planlaması, uygulaması devreye soktu. İlker Başbuğ-Erdoğan görüşmesi bu çerçevede gerçekleşti. Zaten ABD ve Avrupa bir süredir orduya, AKP'ye ve çeşitli çevrelere 'sizler ordunun içindeki ABD, Avrupa karşıtlarını etkisizleştirir ve AKP ile yürürseniz, biz de PKK'yi tasfiye etme konusunda size daha aktif destek veririz" mesajı vermekteydi. Ordu da PKK'yi tasfiye etmede dış güçlerin desteğini almak için, generallerin de tutuklanmasını içine alan Ergenekon denilen soruşturmaya izin verdi. Bu bakımdan Ergenekon soruşturması ne AKP'nin yürüttüğü demokrasi mücadelesidir ne de bu tutuklananların Kürdistan'da işledikleri suçların açığa çıkmasını sağlayacak bir soruşturmadır. Böyle görmek kesinlikle yanılgılara götürür. Bir taraftan devlet içindeki iktidar savaşının bir aracı olarak bu operasyon başlatılmış, diğer taraftan PKK'yi tasfiye etmede dış güçlerin desteğini sağlamak için Avrasyacı olan bu kesimlere yönelinmiştir. Bununla ABD'nin Güneyli güçlere daha fazla baskı yapmasını sağlayıp, onları PKK'nin üzerine sürmesini hedeflemektedirler. İnkarcı, sömürgeci güçlerin bu soruşturmadan bekledikleri budur.

Bilindiği gibi bu soruşturma başlatıldığında, soruşturmanın sadece AKP'ye yönelik darbe girişimi ve Türkiye'deki bazı olaylarla sınırlı kalması konusunda anlaşılmıştır. Genelkurmay karargahı adına bu uzlaşma görüşmesine katılan İlker Başbuğ da Kürdistan'daki suçların araştırılmaması, şu anda görevde olan subay ve generaller hakkında herhangi bir işlemin yapılmaması kaydıyla bu operasyona izin vermiştir. Şu açıkça bilinmelidir ki, eğer genelkurmay karargahı PKK'nin tasfiye edilmesi konusunda ciddi bir destek almasaydı, iki generalin soruşturulmasına kesinlikle destek vermezdi. Eğer iki generalin soruşturulmasına izin verilmişse bu, mutlaka aldıkları büyük tavizlerle bağlantılıdır. Bu da kesinlikle PKK ile ilgili bir tavizdir. Bunun dışındaki hiçbir taviz ve hiçbir durum genelkurmay karargahının bu soruşturmaya izin vermesini sağlatamazdı. Esas neden, PKK konusunda aldıkları taviz olmakla birlikte, ordu içindeki bu generallerin ve onların etrafındaki subaylar topluluğunun Türkiye açısında maceracı bir politika izlediği de düşünülmüştür. Ergenekon operasyonunda tutuklananlar ne kontrgerillanın ne de bu Ergenekon örgütlenmesi içinde yer alanların tümüdür.

Ergenekon soruşturması Türkiye'nin demokratikleşmesini içermiyor

Ergenekon soruşturması çerçevesinde tutuklananlar esas olarak Kürt özgürlük hareketini ezme ve PKK'yi tasfiye etmede yeni bir siyasal tercih ve stratejiyi benimsemiş olan çevrelerdir. Onlara göre PKK'yi tasfiye etmede AKP'yi kullanmaya gerek yoktur. AKP'yi kullandıkça AKP devlet içine girmekte ve devletin siyasal, sosyal ve kültürel dokusunu bozmaktadır. Tutuklananlar "laiklik elden gidiyor, Türkiye'de siyasal İslam gelişiyor, bu Mustafa Kemal'in kurduğu cumhuriyet için tehlikedir" diyerek AKP ile uzlaşma politikalarına karşı çıkanlardır. Diğer yandan ABD ve AB yerine Rusya, Çin, Hindistan gibi ülkelerin içinde yer aldığı, Şanghay beşlisi denilen ülkelerle ilişki kurmayı tercih etmişlerdir. Bunlara Avrasyacı da deniliyor. Mevcut genelkurmay başkanı ve kara kuvvetler komutanının içinde bulunduğu genelkurmay karargahı da bu politikayı maceracı bulmaktadır. Eğer ABD ve Avrupa'dan uzaklaşırsak, başımıza tehlikeli işler açılabilir kaygısıyla bunların saf dışı edilmesine onay vermişlerdir.

Mevcut genelkurmay karargahı, AKP dışındaki diğer siyasi güçlerin şu anda Kürt özgürlük hareketini ezmede –hem içerde hem de dışarıda– kullanılacak iyi bir araç olmadığını, en iyi aracın AKP olduğunu düşünerek, Avrasyacı olan ve Ergenekon denilen gruptan ayrı bir politik çizgi belirlemişlerdir. Dolayısıyla bunları saf dışı etmek için böyle bir operasyona izin verdikleri söylenebilir.

Görüldüğü gibi bu, Türkiye'nin demokratikleşmesini içeren bir soruşturma değildir. Tamamen ABD'nin ihtiyaçlarına uyum gösteren ve PKK'yi ezmeye yönelmiş bir soruşturma ve siyasal tercihtir. Özellikle Başbuğ ve Erdoğan görüşmesi, Kürtler açısından çok tehlikeli bir anlaşmayı ifade etmektedir. Erdoğan-Başbuğ, Kürdistan'da işlenen suçlara dokunulmaması üzerinden anlaşarak, aslında Kürdistan'daki suçları normal ve meşru hale getirmişlerdir. Bu, tabii ki Kürtler açısından çok tehlikeli bir durumdur. Bunun kabul edilmesi ve böyle bir davada Kürtlerin taraf olması düşünülemez. Sadece AKP'ye yönelik bir darbe girişimi ile sınırlı olan ve Kürdistan'daki suçların açığa çıkmasını hedeflemeyen bu soruşturmanın bırakalım Kürtlerin demokrasi ve özgürlük ihtiyaçlarına cevap olmasını, aksine bu soruşturma Kürtlerin, Kürt halkının özgürlük ve demokrasi taleplerini bastırmak için kullanılan bir araç haline getirilmek istenmektedir. Kürtlerin ezilmesi, PKK'nin tasfiye edilmesi üzerinden AKP'nin iktidarını sürdürmesi hedeflenmektedir.

Kürtsüz bir demokrasi anlayışı Kürtlere de kabul ettirilmek istenmektedir

Böyle bir operasyon, Kürt halkına karşı işlenen suçları kapsasaydı, devlet, ordu ve polis içindeki tüm kontrgerillayı temizleyecek bir hareketin başlangıcı olsaydı, tabii ki böyle bir davada taraf olunabilirdi ve destek verilebilirdi. Ancak Kürdistan'da birçok suç işleyen insan yakalanmış olmasına rağmen, sadece AKP'ye yönelik darbe girişimine ya da Türkiye'de işlenen bazı suçlara yönelik soruşturma yapılması, Kürtler üzerindeki zulmü, baskıyı, işkenceyi, faili meçhul cinayetleri meşru hale getirmek anlamına gelir.

Yıllardır Kürtlerin temel demokratik haklarını kabul etmeden Avrupa'ya girme, Kürtsüz bir demokrasi ortaya çıkarma çabası sürdürülürken, şimdi de suçlular yakalandığı halde onların Kürtlere karşı işlediği suçlar görmezlikten gelinerek hukuk anlayışını da Kürtsüz hale getirmişlerdir. Kürtsüz bir hukuk devleti, Kürtsüz bir demokrasi anlayışı giderek pratikleştirilmekte ve bu durum Kürtlere de kabul ettirilmek istenmektedir. Bu açıdan, bunun çok çirkin, tehlikeli bir durum olduğunu, Türkiye'deki siyasal güçlerin birbiri ile iktidar savaşı yürüttüğünü gören Kürt halk önderi ve PKK, bu çatışmada taraf olunamayacağını açıkça belirtmiştir. Taraf olmak, kendisine karşı yürütülen kirli savaşa ve tasfiye planına kendi eliyle ortak olmak anlamına gelir. Bunun bir demokratikleşme adımı olmadığını, aksine Türkiye'nin en temel demokratik gücü olan Kürt özgürlük hareketini ezme hareketi olduğunu göstererek; daha başından itibaren bunun bir iktidar mücadelesi olduğunu görmüş, her iki tarafı da teşhir eden doğru bir yaklaşım içinde olmuştur. Bu nedenle bu operasyonu ve bu operasyonun arkasındaki ilişkileri ve hedefi tüm çıplaklığıyla teşhir etmiştir.

Bazıları PKK'yi Ergenekon ile ilişkilendirmek istiyor. Daha doğrusu, AKP ve Fethullahçı basın, Kürt halk önderinin ve PKK'nin siyasal İslamcı güçlerle ordu içindeki bazı asker ve sivil bürokratlar arasındaki çatışmada taraf olmaması karşısında öfkelenerek, PKK'yi Ergenekon ile ilişkilendirme biçiminde bir yalana, demagojiye başvurmaktadır. Ergenekoncular PKK'yi yıpratmak için ABD ile ilişkilendirirken, AKP yanlısı basın ise Ergenekon ile ilişkilendirerek yıpratmak istemektedir. Bunun bir psikolojik savaş biçimi olduğu açıktır. Kara çal en azından izi kalır yaklaşımıyla hareket etmektedirler. Tabii bu ahlaksızca bir politikadır, yaklaşımdır. Herkesin de bildiği gibi düne kadar PKK'ye karşı en şiddetli savaşı Ergenekon'un da içinde bulunduğu kontrgerilla ve JİTEM sürdürüyordu. Bu savaşı yürütürken de psikolojik savaş ve yalana fazlasıyla başvuruyordu. Kürt özgürlük hareketine ve Kürt halkına karşı yürütülen özel kirli savaşı neo-ittihatçı ya da Kızıl Elmacı denilen ulusalcıların ve Ergenekon'un elinden AKP ve Fethullahçı basın devralmış ve yürütmektedir.

Devlet Kürt özgürlük hareketini tasfiye etmek için insan haklarını çiğniyor

Özel Harp Dairesi ve Ergenekon'un da içinde yer aldığı kontrgerilla denen oluşumun tarihi eski olmakla birlikte, kirli işler imparatorluğu haline gelen bu çeteler, Kürt özgürlük hareketine karşı savaş içinde şekillenmiştir. PKK'ye düşmanlık yaparak, PKK ile savaşarak dokunulmazlık elde etmişlerdir. Bir dönemler, PKK ve Kürt halk önderliği düşmanlığı yaparak Apo rantı elde eden çevrelerden söz edilirdi. Bazıları siyasal rant, ekonomik rant elde etmişlerdir, bunlar da darbe rantı elde etmişlerdir. PKK ve Kürt halk önderi düşmanlığı yaparak hukuk dışı işler yapma dokunulmazlığını kazanmışlardır. Bunlar PKK'ye karşı en fazla savaşmış kesim olduğundan, kendilerini PKK'ye karşı savaşın kahramanları ve gazileri olarak görmektedir. Şimdi bu gerçeği bir tarafa bırakarak PKK'yi Ergenekon ile ilişkilendirmek, aslında Ergenekon ve bunun gibi çetelerin Kürt halkına ve PKK'ye karşı yürüttükleri mücadele içinde işledikleri suçu görmezden gelmek anlamına gelir.

Tutuklananların azgın PKK düşmanı olduğu belgelerle açıktır. Bu gerçeği muğlaklaştırmaya hiç kimsenin gücü yetmez. PKK'nin özgürlük

"Ergenekoncular PKK'yi yıpratmak için ABD ile ilişkilendirirken, AKP yanlısı basın ise, Ergenekon ile ilişkilendirerek yıpratmak istemektedir. Bunun bir psikolojik savaş biçimi olduğu açıktır. Kara çal izi kalır yaklaşımıyla hareket etmektedirler. Tabii ki bu ahlaksızca bir politikadır. Herkesin de bildiği gibi düne kadar PKK'ye karşı en şiddetli savaşı Ergenekon'un da içinde bulunduğu kontrgerilla ve JİTEM sürdürüyordu"

savaşını tasfiye etmek için her türlü kirli işi, faili meçhul cinayetleri, köy yakmaları, yıkmaları bunlar yapmıştır. İnsan hakları örgütleri her zaman şu açıklamaları yaptı: "Kürdistan ve Türkiye'deki işkencelerin, hukuksuzluğun, baskıların nedeni, Kürt sorununun çözümsüzlüğüdür ve Kürt özgürlük hareketine karşı devletin yürüttüğü kirli savaşın meşru hale getirilmesidir." "Kürt özgürlük hareketini tasfiye etmek için devletin özel savaş birimleri insan haklarını çiğniyor, hukuku çiğniyor." Birçok insan hakları raporunda bu gerçekler vardır. Ergenekoncular da Kürt halkına karşı işlenen suçların faillerindendir. Kürt özgürlük hareketi ve PKK'ye düşmanlık temelinde palazlanmış, dokunulmazlık kazanmış ve rant elde etmişlerdir. Darbeye ve hukuk dışı olaylara teşebbüs etmişlerse bunun nedeni, kendilerini PKK'ye karşı savaşta kahramanlık yapmış insanlar olarak görmelerindendir.

PKK'ye karşı savaşı yürütenleri ya da PKK'nin en büyük düşmanlarını PKK ile ilişkili göstermek, açıkça Kürt özgürlük hareketine karşı yürütülen savaşı ve suçları örtmektir. Bu da aslında devletin işlediği suçları örtmek anlamına gelmektir. Ergenekon soruşturmasında tutuklananların Kürdistan'da işlediği suçlar dile getirilmiyor. AKP hükümetini devirmek, darbe yapma girişiminde bulunmak ve Türkiye'de hukuk dışı bazı işler yapmakla suçlanmaktadırlar. Başbakan ile kara kuvvetleri komutanı uzlaşarak, Kürdistan'da işlenen suçların soruşturulmaması kararını almıştır.

Ergenekoncular Diyarbakır cezaevinde yapılan işkencelerden de sorumludur

Özel Harp Dairesi ve bunun içinde yer alan Ergenekon denilen grup, 1980'den sonra Diyarbakır Cezaevi'nde yapılan işkencelerden de sorumludur. Diyarbakır Cezaevi'nde olduğu gibi, dışarıda da Kürt halkına kan kusturmuşlardır. İmralı sistemini kuranlar bunlardır. İmralı sistemini, Kürt halk önderini baskı altında tutarak teslim almak, böylelikle PKK'yi tasfiye etmek temelinde kurmuşlardır. Bunların PKK ile olan ilişkileri işte bu tür uygulamalardır. Bunlar PKK'ye karşı savaş ortamında çıkan faşist ve inkarcı güçlerdir. Ergenekon soruşturması bunları gündeme getirmiyor. Aslında Kürdistan'a karşı işlenen suçları görmezden gelerek, Kürtlere karşı suç işlemeyi meşrulaştırıyor, normalleştiriyor. Tabii ki böyle bir yaklaşıma, soruşturmaya Kürt özgürlük hareketi de, Kürt halkı da karşı çıkacaktır. Türkiye içindeki güç savaşına Kürt halkının ve Özgürlük hareketinin ortak olması düşünülemez. Kürtlere karşı işlenen suçları meşru ve normal hale getiren bir soruşturmaya Kürtler destek vermez.

İmralı sistemini Ergenekoncular kurdukları gibi, Önderliğin zehirlenmesinden de bunlar sorumludur. İmralı sistemini, dış güçlerin bir parçası olarak kurmuşlardır. Dış güçlerin amacı faklıdır, bunların kendine göre amacı farklıdır. Bunların amacı, Kürt halk önderi üzerinde İmralı baskı ve işkence sistemini kurarak teslim almak, bu temelde PKK'yi tasfiye etmektir. Bunun için İmralı sistemini kurmuşlardır. Bu İmralı sisteminden, tutuklananlarla bu tutuklanmaya onay veren mevcut genelkurmay ekibi birlikte sorumludur. Bu sistemin kurucusu Hurşit Tolon'dur, Atilla Uğur'dur. Önderlik üzerinde öngördükleri hesaplar gerçekleşmeyince, 2004'te 1 Haziran hamlesi önemli gelişmeler gösterince ve serhildanlar giderek yükselince, bu kesimler İmralı sisteminin başarısız kaldığını görüp, Önderliği zehirleyerek sonuca ulaşmak istediler. Gerçek bu iken kalkıp Önderliği ve PKK'yi Ergenekon ile ilişkilendirmek ahlaksızlıktır. Türk devletinin şimdiye kadar PKK'ye karşı yürüttüğü özel ve kirli savaşın bayrağını ele almaktır.

"İmralı sistemini Ergenekoncular kurdukları gibi, Önderliğin zehirlenmesinden de bunlar sorumludur. İmralı sistemini, dış güçlerin bir parçası olarak kurmuşlardır. Dış güçlerin amacı faklıdır, bunların amacı farklı. Bunların amacı, Kürt halk önderi üzerinde İmralı baskı ve işkence sistemini kurarak teslim almak, bu temelde de PKK'yi tasfiye etmektir. Bu sistemin kurucusu Hurşit Tolon ve Atilla Uğur'dur"

Erdoğan-Büyükanıt uzlaşması PKK'nin tasfiyesine dayalı gelişmiştir

Mevcut komuta kademesi ile Ergenekoncular, 2007'de Erdoğan-Büyükanıt uzlaşması temelinde PKK'nin tasfiyesi konusunda ortak hareket etmişlerdir. Halk serhildanları, Gabar, Oramar eylemleri ve Zap direnişi, bu uzlaşmayı ve hedefi boşa çıkarınca, genelkurmay-AKP uzlaşmasına karşı muhalefet gelişmiştir. Ergenekoncu denen grup ve bir kısım ulusalcılar bunun faturasını AKP'ye çıkarmak için kapatma davası açtırmıştır. AKP'nin kullanılmasının içinde olmadığı ve ABD dışında başka dış desteklerin aranması gerektiği biçiminde bir siyasal eğilim, ulusalcı çevreler içinde gelişmiştir. Bu durum sadece Türkiye siyasetinde değil, ordu içinde de parçalanma ortaya çıkarmıştır. Mevcut genelkurmay karargahı, Avrasyacı eğilimleri tehlikeli gördüğü gibi, AKP'nin PKK'nin tasfiye edilmesinde kullanılmasının gerekli olduğunu da düşünmektedir. Bu nedenle Ergenekon soruşturmasına izin verilmiştir. Dolayısıyla bir demokratikleşme adımından çok, iç ve dış odakların içinde yer aldığı ve iktidar mücadelesi için yapılan bir çekişme ve çatışmadır.

İslamcıların yalan haber üreterek PKK'yi yıpratmasının önemli bir nedeni de, son bir yılda PKK'nin ve Önderliğimizin AKP'ye karşı geliştirdiği ideolojik mücadele ve doğru politik tutum ile onları teşhir etmiş, Kürdistan'da bitirmiş olmasıdır. Şimdi bunun öfkesini yaşıyorlar. Kürt halkı kontrgerilladan

ve Ergenekon'dan çok zarar gördüğü için PKK'yi bunlarla ilişkilendirerek, Kürt halkının kafasında kuşku yaratıp Kürt halkının AKP'ye yakınlaşmasını ve AKP'nin siyasal etkinliğini arttırmak istiyorlar. Bu, kısa vadeli bir politikadır. Ters tepecek ve bu kirli silahı kullananları vuracaktır. Kimin gerçekten Kürt sorununun çözümünden yana olmadığı, kimin devletin suçlarını örtmek istediği kısa sürede anlaşılacaktır.

Türk devleti PKK karşıtı olmayan hiçbir ilişkiyi stratejik görmemektedir

Genelkurmay-AKP uzlaşması ile yürütülen bir hareketin demokratikleşme içermediği açıktır. Bu generallerin tutuklanmasından kısa bir süre önce açığa çıkmıştır ki, genelkurmay karargahı tamamen Kürt halkı üzerinde bir özel savaş yürütmektedir. Başta basın olmak üzere bütün ekonomik, kültürel ve siyasal imkanları kullanarak PKK'yi tasfiye etmek, Kürt halkının özgürlük mücadelesini boğmak istediği açığa çıkmıştır. Sadece PKK'nin değil, DTP'nin nasıl kuşatılacağı, tasfiye edileceği, ezileceği de genelkurmayın planlarında açıkça görülmüştür. Böyle bir zihniyette olan bir gücün Kürt sorununu çözmek istediğini ya da demokratikleşmek için eski suçları açığa çıkardığını belirtemeyiz.

Yine aynı dönemde AKP'nin Kürdistan'da asimilasyoncu politikalar uyguladığı ve bu konuda devletin bütün imkanlarını kullandığı açığa çıkmıştır. AKP hükümetinin Kürt halkının varlığını yok etmek için her türlü uygulamayı pratikleştirdiği anlaşılmıştır. Zaten Kürt özgürlük hareketini tasfiye etmede iddialı olduğu, "bunu en iyi ben yaparım, benden başka güç yoktur" dediği için Türkiye'deki klasik inkar ve imha siyaseti izleyenler AKP'nin hükümet olmasına izin vermiştir. Yoksa Türkiye'deki klasik inkarcı ve imhacı güçler, AKP'yi çeşitli yollardan etkisizleştirerek hükümet olmasını engelleyebilirdi. Bilindiği gibi, 22 Temmuz seçimlerinden önce Abdullah Gül'ün cumhurbaşkanı olmasını açıkça engellediler. Hukuki olmayan yollarla engellemediler. Eğer başbakan Erdoğan Dolmabahçe'de Kürt özgürlük hareketini ezme konusunda her şeyi yapacağını ortaya koymasaydı, ne seçimi kazanırdı ne de Abdullah Gül cumhurbaşkanı olurdu.

Erdoğan-İlker Başbuğ görüşmesi, aslında geçen yılki tasfiye konseptinin ve ABD'den alınan desteğin yetersizliği karşısında, yeni bir tasfiye konseptinin planlaması için yapılmıştır. ABD'den daha fazla destek almak, AKP'yi ve bazı güçleri daha etkin kullanmak için yeni bir saldırı konseptinin pratikleştiğini görüyoruz. Genelkurmay karargahı da Ergenekon denilen çevreyi feda ederek aslında bu tasfiye konseptinin iç ve dış ayaklarını oluşturmaya yönelmiştir. ABD'nin bölge politikalarına tümden endekslenmeden, PKK'yi tasfiye edemeyeceğini düşünmektedir. Özellikle de ABD üzerinde baskı yaparak, Güney Kürdistanlı güçleri PKK'nin üzerine sürmeden Kürt özgürlük hareketini ezemeyeceğini yaşayarak öğrenmiştir. Bu nedenle AKP'yi kullanarak, ABD yoluyla Güneyli güçleri üzerimize saldırtmaya çalışmaktadırlar. Nitekim bu yönlü bazı gelişmeler de ortaya çıkmıştır. Başbakan Erdoğan'ın Irak'a gidip "stratejik anlaşma yaptım" demesi bu gerçeği ortaya koyuyor. Türk devletinin, hükümetinin stratejik anlaşma yaptım dediği şey, PKK karşıtlığı üzerinden bir anlaşmadır. Zaten Türk devleti, PKK karşıtı olmayan hiçbir ilişkiyi stratejik görmemektedir. Nitekim ABD doğrudan PKK'ye saldırmadığı için, ABD-Türkiye ilişkisi stratejik değildir değerlendirmeleri yapılmıştır.

KDP ve YNK kaçışları teşvik etmekte

İnkarcı sömürgeciler, ABD'nin bölge politikalarına kendilerini uyarlayarak, Güneyli güçlerin tasfiye planında kullanılacağını düşünmektedir. Bu çerçevede açık ve gizli görüşmeler artmış bulunmaktadır. Nitekim son zamanlarda Güneyli güçlerin söylemlerinde olumsuzluklar görülmektedir. Sadece söylemlerinde değil, basın-yayında, toplumun içinde, kendi siyasi çevrelerinde, "PKK bizim siyasi kazanımlarımızı tehlikeye sokuyor, PKK'nin politikası yanlıştır, silahı bırakmalıdır" biçiminde değerlendirmeler yaptığını biliyoruz. Açıkça Türkiye'nin PKK'ye "teslim olun" çağrısının başka bir biçiminin Güney Kürdistanlı siyasal güçler tarafından yapıldığını görüyoruz.

KDP ve YNK son zamanlarda belirli kişilerin kaçışını teşvik etmekte, kaçanlara kucak açmaktadır. Kaçanları PKK'ye karşı kullanma planları yaptığı anlaşılmaktadır. Tüm bunlar göstermektedir ki ABD, Güneyli güçler üzerinde baskı yaparak Türkiye'yi kendi bölge politikaları doğrultusunda kullanmak istemektedir.

Güneyli güçler doğru bir ulusal politika izlemiyor. Bu konuda istikrarlı

ve tutarlı değiller. Bazen net ve doğru şeyler söylerken, birden tam tersi şeyler söyleyebiliyorlar. Anlaşılıyor ki zaman zaman böyle keskin, ulusal çizgideki söylemleri de bir politika gereğidir. Daha fazla taviz koparmak için bu söylemlerde bulunmaktadırlar. Bu açıdan Güneyli güçlerin politik yaklaşımlarında olumsuzluklar ve tehlikeler olduğu açıktır. Şu açıktır: Güneyli güçler üzerindeki baskı, PKK'nin üzerindeki baskının yüzde biri bile değildir. Hadi diyelim yüzde onudur. "Üzerimizde baskı var, kaldıramıyoruz" gibi değerlendirmeler yaptıklarını biliyoruz. Bu, kesinlikle doğru bir değerlendirme değildir. Sorun bu baskılara dayanıp dayanamama değil, doğru bir politik çizgide olmaktır. Kürt halkına da güvenmiyorlar, dört parçadaki halkın bugün mücadeleyi çok önemli bir noktaya getirdiğine de inanmıyorlar. Kendi güçlerine de çok güvenleri yok. Bu güvensizlikleri, kendilerini dış politikanın insafına bırakma yaklaşımından kaynaklanıyor. Nitekim bu yanlış ve zayıf politikaları bölge devletleri ve ABD tarafından görüldüğü için, Kerkük sorununda olduğu gibi, Kürtlerin aleyhine olan politikalar adım adım pratikleştirilmeye başlanmıştır.

"Biz, ulusal konferans çalışmasının yapılmasından yanayız. Ulusal birlik konferansının yapılması bütün Kürtler ve Kürdistan parçaları açısından acil bir durumdur. Hiç kimse bundan kaçamaz. Kürtler kendi güçlerini birleştirmekten kaçınırsa, bu siyasal ortamda, tarihi dönemeçte önemli fırsatlar kaçırırlar. Bunun sorumlusu da birlik politikası yerine kendi dar çıkarları için dış güçlere dayanan ve öz gücüne güvenmeyen güçler olur"

Ulusal birlik çizgisi dışında hareket edilmemeli

Kürtlerin pozisyonu zayıf değil, güçlüdür. Eğer doğru ulusal, demokratik bir politika izlenir ve bölgede çok etkili bir güç olduklarını görürlerse, teslimiyetçi ve pasif bir politika izlemezler. Şu anda ortaya çıkan Kürt gücünü Ortadoğu'da da, dünyada da herkes dikkate alır. Yeter ki ulusal birlik çizgisi dışında hareket edilmesin. Kürt gücünü, bölgeye müdahale etmiş ABD de, Avrupa da dikkate alır. Ama özgücüne güvenen bir yaklaşım içinde olmadıklarından, neye dayanacaklarını, kime güven duyacaklarını bilememektedirler. Dört parçada halkın gücünü esas alma, buna güven duyma yerine, hep alışılmış bir politika gereği dış desteği önemsediklerinden, üzerlerinde birazcık baskı olunca, hemen PKK'ye karşı olumsuz tutum takınma eğilimi içine giriyorlar. Nitekim üzerlerine biraz politik baskı gelişince, Kürdistan halkının özgürlük mücadelesine karşı olumsuz bir pozisyona girmeye yatkın hale geliyorlar. Tabii ki bunun Kürt halkı açısından kabul edilmeyeceği açıktır.

Biz, ulusal konferans çalışmasının yapılmasından yanayız. Ulusal birlik konferansı yapılması, bugün bütün Kürtler ve Kürdistan parçaları açısından acil bir durumdur. Kürtler böyle bir siyasal süreçte ve tarihi dönemde konferans yapmayacaklar da ne zaman yapacaklar? Böyle bir dönemde birlik olup, imkanlarını birleştirip fırsatları en iyi biçimde değerlendirmeyecekler de ne zaman değerlendirecekler? Bu soruların cevabının doğru verilmesi gerekir. Kürtler için ulusal konferans bugün çok acil bir durumdur, bir ihtiyaçtır. Hiç kimse bundan kaçamaz.

Kürtler kendi güçlerini birleştirmekten kaçınırlarsa, bu siyasal ortamda, tarihi dönemeçte önemli fırsatlar kaçırırlar. Bunun sorumlusu da birlik politikası yerine, kendi dar çıkarları için politika üreten ya da kendi dar çıkarları için dış güçlere dayanan, güvenceyi dış güçlerle kurduğu siyasal ilişkilerde gören, öz gücüne güvenmeyen ve dar yaklaşımlar içinde olan güçler olur. Bu açıdan KDP ve YNK'nin mevcut durumda izledikleri politika çok sağlıksız ve ulusal düzeyde tehlikeler yaratacak niteliktedir. Eğer tüm Kürdistan parçalarındaki Kürtlerin siyasi birliği konusunda hassas olunmaz ve bu birliğin ortaya çıkaracağı imkanlar görmezden gelinirse, Türk devletinin yıllardır uğraştığı, ama sonuç alamadığı Kürtler arası savaş bu defa sonuç alabilir. Bu açıdan Güneyli güçlerin tutumu inkarcı sömürgeci güçlere cesaret vermekte, onların gerici direnişlerini sürdürmesini sağlamaktadır. Diğer taraftan da bu tutumlarıyla bırakalım baskılara karşı durmayı ve hafifletmeyi, dış baskıları cesaretlendiren bir politik duruş içinde olmaktadırlar. Güneyli güçler, Kürt halkının ortaya çıkardığı güce inanmaz ve mevcut politik zayıflıkları terk etmezse, Kürtler arası savaşı isteyenler amaçlarına ulaşabilirler.

Siyasal örgütler arasındaki çatışmanın zemini önemli oranda zayıflamıştır

Zap direnişi ve Kürdistan'da gelişen serhildanlar, tüm parçalardaki halkın ulusal birlik duygusunu geliştirmiştir. Siyasal örgütler arasındaki çatışmanın zeminini önemli oranda zayıflatmıştır. Gerçekten de Kürtler, Kürt halkı, Kürt demokratları, yurtseverler Kürtler arasında bir çatışma istemiyor. Artık böyle bir ulusal irade ortaya çıkmıştır. Ancak KDP ve YNK'nin yanlış politikaları, her an bu ulusal iradeye ters bir tutum içine girmelerine yol açabilir. Özellikle Türkiye'nin istediği bir çatışma durumu böylece ortaya çıkabilir. Bu açıdan tüm Kürtlerin, Kürt demokratların duyarlı olması gerekir.

PKK tabii ki çatışma istemiyor, çatışmaktan kaçınıyor, kaçınacaktır. Kürtler arası birlik kesinlikle bütün parçalarda özgürlüğü getireceği gibi, Kürtler arasındaki çatışma da bütün parçalardaki özgürlük ve demokrasi imkanlarını eritecek ve Kürtleri 20. yüzyılda olduğu gibi, çok tehlikeli bir duruma düşürecektir. Bu açıdan doğru siyaset, doğru yurtseverlik, doğru politika, kesinlikle Kürtler arası çatışmadan kaçınmaktır. Kürt siyasi güçle-

ri, "kim dayatırsa dayatsın, biz her şeyi yaparız, ama bunu yapmayız" diyen bir duruşun sahibi olmalıdır. Böyle bir yaklaşım, bütün Kürtlerin tarihi ulusal politikaları olmak durumundadır. Bu politikaya uygun davranmayanlar teşhir edilmelidir. Bu açıdan KDP'nin ve YNK'nin olumsuz söylemlerine tavır alınmalı, Kürtler arası bir çatışmaya doğru gitmelerinin önü kesilmelidir.

Bölge halkları ile demokrasi hareketi başlatılmalıdır

Kürt özgürlük hareketi tabii ki bir taraftan Kürtler arası çatışmayı önleme politikası izleyip, bunu çok önemli, stratejik değerde bir politika olarak görürken, diğer taraftan Türkiye'de demokrasi güçlerini bir araya getiren bir çatı partisi ya bir demokrasi hareketini çok önemli görmektedir. Bugünkü aşamada Kürt sorununun demokratik çözümünü gerçekleştirecek stratejik iki yaklaşım vardır. Birincisi, Kürtler arası birlik ve bu birlikle düşmanın cesaretlendirilememesi. İkincisi ise başta Türkiye olmak üzere, bölge halkları ile bir demokrasi hareketi başlatmaktır. Bu açıdan Türkiye'deki çatı partisi çalışmaları stratejik değerde önemlidir.

Çatı partisini sadece politik gücü arttırma partisi olarak görmek yanlıştır. Bu, ideolojik bir duruştur. Dış güçlere ve milliyetçi anlayışa dayalı bir siyasal çözüm değil, halklar arası kardeşliğe ve birliğe dayanan bir çözümü stratejik olarak ele alan bir yaklaşım olarak görülmelidir. Böyle bir demokrasi hareketini geliştirmek, her türlü diplomasiden ve dış ilişkiden daha üstün değerde sonuçlar ortaya çıkarır. Demokratik güçlerin birliğini esas almayan bir çözüm, Kürt özgürlük hareketi açısından kendisini politikasız bırakma anlamına gelir. Bu politikanın sahipleri de, dış güçlere dayanan milliyetçilerdir. Dolayısıyla demokrasi hareketini geliştirmek ve buna dayalı bir çözüm aramak, Kürt özgürlük hareketi açısından stratejik bir yaklaşımdır.

Bugün Türkiye'de, AKP hükümetinin demokratları ya da liberalleri tatmin edecek bir yaklaşımı ya da politikası yoktur. AKP hala demokrasi söylemlerini sürdürebiliyor ve bu konuda belirli düzeyde etkili olmaya devam ediyorsa bunun nedeni, Türkiye'de ciddi bir muhalefetin ve demokratik hareketin olmamasıdır. Bu alanda bir boşluk olduğu için demokrasi demagojisi yaparak toplumu ve kitleleri aldatmaktadır. Demokrasi güçlerinin olmadığı yerde AKP neredeyse demokrat görünmektedir. Ama bir çatı etrafında toplanmış bir demokrasi hareketi oluşturulursa, kesinlikle AKP'nin de yüzü açığa çıkar, CHP de tümden etkisizleşir ve böyle bir hareket Türkiye'de yüzde otuzlara yakın oy alır.

Türkiye'de güçlü bir demokrasi istemi vardır. Kürt sorununun çözümü de birçok çevre tarafından istenmektedir. Çünkü Kürt sorununun çözümsüzlüğü, Türkiye'de her konuda sorunlar ortaya çıkarmakta ve krizler yaşatmaktadır. Bugün herkesin dillendirdiği gibi, ekonomik sorunlar da ağırlaşmıştır. Önderliğin belirttiği gibi, barış, demokrasi ve anti tekel ilkeleri etrafında bir demokratik birlik hareketi, çatı partisi Türkiye'nin sorunlarına çözüm olabilir. Bir çatı altında toplanmış demokrasi hareketi, stratejik değerde bir adımdır. Sadece güç biriktirme ya da bir hedef için güçleri birleştirme olarak anlamaktan öte bir değeri vardır. Tabii ki hedefe ulaşmada güçleri birleştirme önemlidir. Ancak Önderliğimizin ve hareketimizin yaklaşımında, Türkiye demokrasi güçleri ile ortak bir hareket oluşturmak, ideolojik ve stratejik değerde bir kapsama sahiptir. Sorunları dış güçlere dayanarak çözme değil, halkların kardeşliği içinde, Türkiye sınırları içinde çözme politikasının siyasetini ve yapılanma gerçeğini ifade etmektedir. Eğer Kürt sorunu dış güçlere dayanılarak ve milliyetçi bir yaklaşımla çözülmek istenmiyorsa, böyle bir çatı hareketini oluşturmak bir zorunluluktur. Kürt sorunu, dış güçlerin müdahalesine gerek bırakılmadan Türkiye sınırlar içinde çözülmek isteniyorsa, tüm Türkiyeli yurtsever ve demokratların böyle bir çatı altında birleşmesi gerekir. Demokratlık da budur, ulusalcılık da budur, liberallik de budur ya da böyle bir duruşu gerektirir.

Türkiye şoven milliyetçi yaklaşımlarla hiçbir yere varamaz

Eğer sorunları dış güçlere dayanmadan çözme anlayışına 'ulusalcılık' diyorlarsa, çatı partisi tam da bu güçlerin toplanması gereken yerdir. Yok, ulusalcılık Kürtleri ve bütün topluluklarıı inkar eden, 'Türkiye'de sadece Türk vardır, Kürdistan da Türkleşecektir, bütün herkes de Türkleşecektir' deniliyorsa, bu kesinlikle faşizmin ulusalcılığıdır. Şoven milliyetçiliğin ulusalcılığıdır. Bununla da Türkiye'nin hiçbir şey kazanmayacağı açıktır. Bu bakımdan bu tür ulusal yaklaşımlarla Türkiye'de hiçbir yere gidilemez. Bir çatı altında demokratik güçlerin toplanması çalışmasına katılmazlarsa, demokrasinin ve özgürlüğün de-

magojisini yapanlar da bugüne kadar olduğu gibi Türkiye halklarına hiçbir şey veremezler. Bu açıdan sol demokratik güçlerin bir araya gelmesini, sol demokrat bir seçeneğin ortaya çıkmasını hiç kimse bir taktik yaklaşım olarak görmemelidir.

Gerçekten de Türkiye'nin sorunları barış ve demokrasi içinde, kimsenin karışmadığı bir biçimde çözülmek isteniyorsa, böyle düşünen herkes bu çatı partisi içinde yer alabilir. Eğer bu yapılırsa, AKP de zayıflar, CHP de zayıf konuma düşer. Kürt sorununun demokratik temelde çözüldüğü bir yerde MHP de zaten işlevini kaybeder. Çünkü MHP, Kürt sorununun çözümsüzlüğü ve milliyetçi şovenizm zemini üzerinden oy topluyor. Savaşın getirdiği sıkıntıları tahrik ederek ve sömürerek oy topluyor. Kürt sorunu demokratik temelde çözüldüğünde, Kürtleri ve diğer halkları inkar eden milliyetçi ulusalcı CHP de, faşist MHP de, demokrasinin demagojisini yaparak toplumları aldatan AKP de aslında tarih sahnesinden silinecektir. Kürt sorununun çözüme kavuştuğu yeni siyasal ortamda yeni partiler, yeni siyasi hareketler ortaya çıkacaktır. Aslında mevcut siyasi partiler eski Türkiye'nin siyasal partileridir. Buna AKP de dahildir. Yeni ve demokratik Türkiye'nin ortaya çıkmasıyla birlikte Türkiye siyasal yaklaşımı köklü değişikliğe uğrayacaktır. Kürt sorununun demokratik temelde çözüm yaklaşımı ortaya çıkarsa ya da böyle bir sol demokratik hareket ortaya çıkarsa, Türkiye'de farklı yeni siyasal aktörler de yaşam imkanı bulur.

Sol Türkiye'nin demokratikleşmesinde rol oynarsa itibarı artar

DTP'nin kongresinde çatı partisi konusunda aldığı kararlar yerindedir. Eğer içi doğru doldurulursa, bu kongreden başlayarak sol demokrasi hareketinin somutlaşma süreci başlayabilir. Kaldı ki böyle bir sol demokratik hareket içinde herkes kendi kimliğiyle yer alır. Ortak bir demokrasi programında birleşilsin deniliyor. Türkiye'nin şu anda ihtiyacı da, ortak bir demokratik program etrafında Türkiye'nin demokratikleşmesidir. Türkiye'nin demokratikleşmesi gerçekleştikten sonra, herkes kendi farklı programını da ortaya koyabilir. Ama şu anda demokrasi güçleri farklı bir programı ortaya koyacak demokratik zemine sahip değil. Mevcut durumda dayandıkları toplumsallık itibariyle marjinaller, etkisizler. Sol demokratlar eğer Türkiye'nin demokratikleşmesinde rol oynarsa, toplumsal, siyasal itibarları artar. Bu itibarlarını doğru siyasal, sosyal, ekonomik ve kültürel programlarıyla tamamlarlarsa, daha etkili bir siyasal güç haline gelebilirler. Hiçbir olumlu rol oynamadan, sadece kuru doğruları söyleyerek hiç kimse Türkiye toplumunda siyasal, sosyal, kültürel etkinlik sağlayamaz. Bu açıdan çatı partisi konusunda Kürt demokratik güçlerinin de, Türkiyeli sol demokratik güçlerin de sorumlu davranması gerekir.

Türkiye'de demokrasi güçleri ile birlik olunmalıdır

En fazla da Kürt demokratik hareketinin sorumlu davranması gerekir. Sorun sadece Kürdistan'da oyları yüzde beşten yüzde altıya çıkarmak değildir. Türkiye'de Kürt sorununu çözmek esas olarak Türkiye'deki demokrasi güçleri ile birlik olunduğunda imkan dahiline girer. Eğer Kürt sorununu zorla, şiddetle çözmeyeceğiz diyorsak, eğer Kürt sorunu yüzde beşten yüzde yediye çıkararak çözülmez diyorsak, o zaman Türkiye'deki demokrasi hareketini daha fazla gerçekleştirmek gerekir. Böylece savaşa ya da sadece Kürtlerin gücüne dayanarak ya da dış güçlere fazla rol vererek çözüm arama yaklaşımları bir tarafa bırakılmış olur. Sorunun çözümü,: Kürt halkının kendisini her yerde en güçlü biçimde örgütlediği ve Türkiye demokrasi güçleri ile birleşerek Türkiye siyasetine müdahale ettiği anda başlar.

Tabii ki Kürt özgürlük hareketinin yürüttüğü meşru savunma da önemlidir. Kürdistan'da Kürt demokratik hareketinin oylarını yükseltmesi önemlidir. Ancak bunların Türkiye'yi demokratikleştirecek bir değer ifade etmesi için, Türkiye'de sol demokrat güçlerle birleşmeyi de stratejik önemde bir çalışma olarak değerlendirmek, bunun başarılacağına inanmak ve bu konuda gayret göstermek gerekmektedir.

Sonuç itibariyle, Erdoğan-Başbuğ görüşmesi sonrası gelişen soruşturmalar ve yeni siyasal konsept, kesinlikle Kürt özgürlük hareketini tasfiye etme üzerine kurulmuştur. Bu açıdan önümüzdeki süreçte bir çözüm görünmemektedir. Daha çok savaşın şiddetleneceği bir döneme girmekteyiz. Sadece silahlı alanda değil, siyasi ve psikolojik alanda da Kürt özgürlük hareketini tasfiye etmek için her türlü imkanın kullanılacağı şimdiden anlaşılmaktadır. Bu gerçeklik, bütün Kürt özgürlük hareketine, bütün kurumlarımıza, kadrolarımıza, çalışanlarımıza, birinci Êdî Bese hamlesinde ortaya çıkan zemini doğru değerlendirip, bunu güçlü bir örgütsel hamleye dönüştürerek, bu örgütsel ayak temelinde eylemleri ve siyasal mücadeleyi geliştirerek ikinci Êdî Bese hamlesini de başarıyla sonuçlandırmamızı gerekli kılmaktadır.

Êdî Bese hamlesiyle Önderliğin özgürlüğü temelinde Kürt halkının, Kürdistan'ın özerkliğini gerçekleştirmek için her türlü çabayı göstermemiz gerekmektedir. Zaten tasfiye hareketinin geliştirileceği, Önderliğimizin üzerindeki uygulamalardan da açıkça görülmektedir. Önderlik artık bir irade görülmüyor, 'sen sıradan bir insansın' deniliyor. Yani Kürt sorununda bir çözüm yaklaşımı yerine, Kürt sorunun çözümünün merkezinde yer alan ve en makul yaklaşımı ortaya koyan Önderliğimize karşı sergilenen tutumda olduğu gibi, yaklaşımlar siyasal çözümü ve demokrasiyi değil de, her türlü baskı ve zulmü geliştirerek Kürt özgürlük hareketine karşı bir tasfiye hareketinin başlatıldığını ortaya koymaktadır. Dolayısıyla tüm güçlerimiz de buna göre mücadelesini yükseltip bu saldırıyı boşa çıkartarak, Önderliğimizin özgürlüğü ve bu temelde Kürt halkının özgürlüğünü gerçekleştirme hamlesini yükseltip başarı ile sonuçlandırmalıdır.

PKK MİLİTANLIĞI 14 TEMMUZ RUHUNA BAĞLI KALMAKLA GERÇEKLEŞİR

"14 Temmuz direnişçiliğini anlamadan partileşmek; Hayri'yi anlamadan iyi bir siyasetçi ve halk yöneticisi olmak mümkün değildir. Kemal'i anlamadan iyi komutan iyi savaşçı olmak, Akif'i anlamadan halkına, önderliğine, partisine, yoldaşlarına sonsuz güven duyan, inanç duyan, yoldaşlık duygusunu her türlü değerin üstünde tutan kadro duruşunu göstermek mümkün değildir. Ali Çiçek'i anlamadan halkın acısını, öfkesini yüreğinde taşıyan genç olmak, Ali Çiçek'i anlamadan halkın özgürlük mücadelesinin yükünü ben kaldıracağım, halkın çektiği acılara ben son vereceğim, düşmanın Kürt halkı üzerindeki zulmünü ben duruşumla püskürteceğim diyen genç olunamaz"

1982 yılında Diyarbakır zindanında başlatılan ölüm orucu eylemi üzerinden 26 yıl geçti. ***Kemal Pir*** ve ***Hayri Durmuş*** öncülüğünde gerçekleştirilen ve 4 PKK önder kadrosunun şehit düştüğü bu ölüm orucu eylemi yalnız PKK ve Kürt özgürlük hareketi açısından değil, Kürt halkının halk olma ve özgürlük mücadelesi yürütme tarihinin de çok önemli bir parçasıdır. 14 Temmuz direnişini anlamadan, bunun yarattığı sonuçları görmeden Kürt özgürlük hareketini tanımlamak ve bugün ortaya çıkan Kürt halk gerçekliğini anlamak mümkün değildir. Bu yönüyle 14 Temmuz direnişinin Kürt özgürlük hareketine ve Kürt toplumuna kazandırdığı özellikleri ve üzerinde yarattığı etkileri çok kapsamlı irdelemek gerekmektedir.

14 Temmuz eylemini, yarattığı sonuçlar itibariyle Kürdistan özgürlük mücadelesi tarihinin en büyük eylemlerinden bir olarak tanımlamak yanlış olmaz. Bu açıdan sadece PKK'lilerin, özgürlük mücadelesini verenlerin değil, tüm Kürt halkının, gençlerinin, kadınlarının bu ölün orucunun neden başlatıldığını ve hangi sonuçları yarattığını bilmesi gerekmektedir.

Kürdistan tarihinde sömürgeci güçlere, bu güçlerin Kürt halkı üzerindeki baskılarına karşı çeşitli zamanlarda isyanlar gerçekleşmiştir. Bu isyanların tümüne yakını toplumun en örgütlü tabakaları olan Kürt egemen sınıflarının öncülüğünde gerçekleşmiştir. Bu isyanların çoğu da sömürgeci güçler tarafından kısa süreden bastırılmıştır. Kürt halkının özgürlük umutları, kendi kimliğiyle, kültürüyle, değerleriyle yaşama, bu temelde ekonomik, sosyal yaşamını geliştirme umutları her isyan sonrasında biraz daha kırılarak, geleceğe umutsuz bakmasıyla sonuçlanmıştı. Özellikle 20. yüzyılın ilk yarısında Türk devleti Kürt isyanlarını acımasızca bastırmış, 20. yüzyılın ikinci yarısında da uyguladığı özel savaşla Kürtlerin asimile edilerek tümden ortadan kaldırılmasını hedeflemiştir. Daha sonra özellikle Türkiye devleti sınırları içinde kalan Kürt halkı üzerinde bir pasifikasyon yaratılmıştır.

Öz gücüne dayanmayan hareketler başkalarının çıkarlarına kurban edilir

İnkarcı sömürgeciliğin özel savaş politikalarıyla asimilasyonu genişliğine ve derinliğine boyutlandırdığı 1960'ların ve 1970'lerin başına geldiğinde, Türk devleti Kürt halkını bir daha isyan edemeyecek duruma getirdiğine kendisini inandırmıştı. 1950'li ve 1960'lı yıllarda dünyanın her köşesinde ulusal kurtuluş hareketleri gelişirken, ezilen, sömürülen, inkar edilen topluluklar ayağa kalkarken, Kürt halkının Kürdistan'da özgürlüğünü ve demokrasisini gerçekleştirecek bir mücadele yürütemediği görülmektedir. Belki Güney Kürdistan'da KDP öncülüğünde bir hareket yürütülmüştür, ancak bu hareketin öncülüğünün ideolojik-politik darlığı, öz gücüne güvenmemesi, öz iradeye sahip bir hareket olmaması ve buna dayanmaması, Kürtlerin 1970'lerin başında egemen güçlerin uluslararası ve bölgesel çıkarlarına kurban edilmesini beraberinde getirmiştir. KDP hareketinin 1970'lerin başında tasfiyeyle yüz yüze kalması ve içine düşürüldüğü durum, Ortadoğu'da öz güce, öz iradeye dayanmayan hareketlerin, uluslararası ve bölgesel siyasal konjonktür değiştiğinde ne duruma düştüklerinin iyi bir örneğidir.

1960'ların sonu ve 1970'lerin başında Türkiye'de gençlik hareketi çok radikal bir konumda seyrederken, Kürt toplumsal yapısı içinde çıkan ve daha çok Kürt egemen sınıflarının çocuklarından oluşan DDKD örgütlenmesinin ya da onların izinde gidenlerin çok örgütsüz ve çok pasif bir konumda kalmaları –tüm dünyada ezilen ulusların ayağa kalktığı dikkate alındığında– Kürt toplumunun sömürgeci güçler tarafından getirildiği durumu da ifade etmektedir. Tabii Güney'de savaşan KDP'nin Türk devletiyle olan ilişkileri de bunda olumsuz rol oynamıştır. KDP hareketi, Türk devletiyle ilişkileri nedeniyle Kuzey Kürdistan'da ulusal demokratik bir hareketi teşvik etmediği gibi, Kuzey Kürdistan'-

da ulusal demokratik haklarını elde etmek için örgütlenmeye yönelen –başta gençler olmak üzere– çevrelere de radikalleşmemeleri için telkinde bulunmuştur. Bu süreçte, Kürt toplumsal yapısı içinde bir yandan Kürt egemen sınıfların eliyle Kürt gençliği üzerinde böylesi bir olumsuz etki yaratılmak istenirken, diğer yandan sosyalizm ideolojisinden etkilenen, onun etkisiyle demokratik ulusal çıkarlar temelinde özgürlük ve demokrasi mücadelesinin verilmesi gerektiği bilinci ve kararlılığıyla hareket eden Kürt gençlerinin de giderek kendisini örgütlemesi gerçekliği vardır.

Apocu hareket çıkışından itibaren sadece halka dayanmıştır

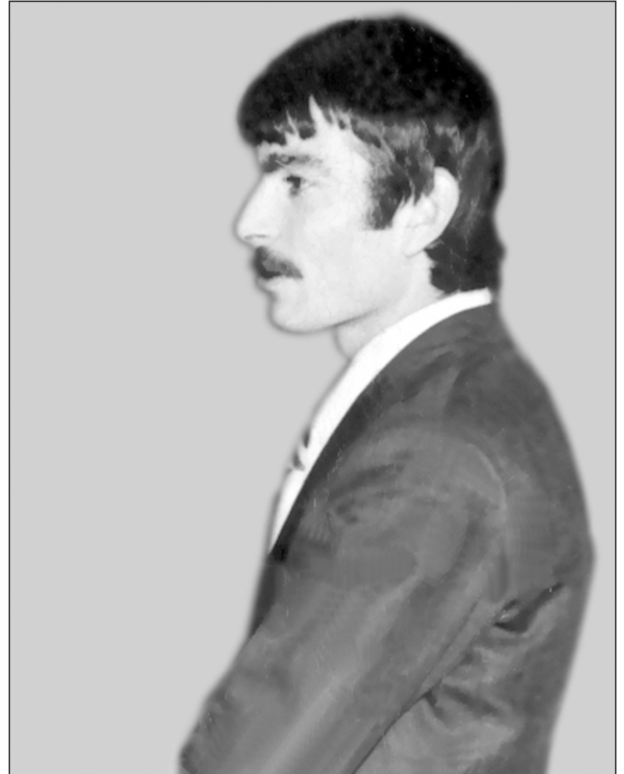
12 Mart 1971 muhtırası sonrası geliştirilen sıkıyönetim döneminde, Türkiye devrimci hareketi üzerine bir yönelim geliştirildi. Bu yönelim sürecinde, 1972'de ***Mahir Çayan*** ve on arkadaşının Tokat'ın Niksar ilçesinin Kızıldere köyünde katledilmesi sonrası, bu katliamı protesto etmek için Ankara Siyasal Bilgiler Fakültesi'nde Kürt halk Önderi öncülüğünde bir boykot eylemi gerçekleştirilmişti. Kürt halk Önderi gerçekleştirilen boykot sonrasında tutuklanmış ve Deniz Gezmişlerin de idama götürüldüğü Ankara sıkıyönetim cezaevinde 7 ay kadar tutuklu kalmıştır.

Cezaevinden çıktıktan sonra Türkiye devrimci hareketlerinin önderlerine bağlılık gereği, onların mücadelesini sürdürme istemiyle ilk başta Türkiye'deki devrimci demokratik güçlerle ortak bir mücadele ve hareket geliştirme eğilimi göstermiştir. Fakat Türkiye'deki sol güçlerin Kürt halkına ve devrimcilerine "kontrolünde olması gereken bir olgu" olarak bakması; Kürtlerin örgütüyle, özgünlüğüyle bir irade kazanmasını ön görmemeleri ve bu konuda ipotekçi bir yaklaşım içinde olmalarından dolayı, Kürt halk önderinin iki halkın mücadele birliğini sağlayacak bir örgütlenme yaratma amacı gerçekleşememiştir. Daha sonraki süreçte Kürt halk önderi, Kürt halkının acil özgürlük sorunlarından, ulusal demokratik haklarını elde etme sorunlarının varlığı ortamında ayrı bir örgütlenmeye gidilmesi gerektiği ve bunun bir ihtiyaç olduğundan hareketle, yeni bir grupla Kürt özgürlük hareketinin çekirdeği olacak, adına Apocular denilecek bir ideolojik ve siyasi oluşuma gitmiştir. Apocu grubun en temel özelliği; tarihte Kürt halkının ilk defa örgütlü hale getirilmesi, halk güçlerinin ilk defa bir irade olmasını ifade etmesidir.

Umut zaferden daha değerlidir

Kürdistan'da daha önceden oluşan tüm siyasal hareketlerde Kürt egemen sınıflarının damgası vardır. Apocu hareket ise daha ilk çıktığı günden itibaren yoksul Kürt çocuklarının ve Kürt halkının iradesini, örgütlenmesini ifade etmektedir. Bu açıdan Kürt tarihinde ilktir. Halka dayanma özelliğiyle de bu grup, tamamen öz gücüne güvenen, öz gücüne güvenerek irade olmayı hedefleyen, mücadeleyi de bu temelde yürütmeyi önüne koyan bir hareket olmuştur. Öz güce güvenen, öz irade ortaya çıkaran, karşıdaki düşman ne kadar güçlü olursa olsun başarılı olacağına inanan, bu inancı gençliğe ve tüm topluma yaymaya yönelen bir hareket olarak ortaya çıkmıştır. Bu yönüyle de Apocu hareket diğer Kürt örgütlerinden farklı olarak, başta Kürt gençliği olmak üzere Kürt halkı içinde kısa sürede önemli bir taraftar kitlesi bulmuştur. Gençlik ve Kürt halkı, Apocu grup şahsında geleceğe umutla bakmaya başlamış, özgür olabileceği konusunda inancı yükselmiştir.

Öz güveni olmayan, öz gücüne inanmayan "ne yapsak da boştur" diyen Kürt halkı ve gençliği, Apocu hareketin ideolojik mücadelesiyle adım adım bu negatif duygulardan kurtulup gelecek için umutlu olmaya başlamıştır. Bu yüzdendir ki Kürt halk önderinin *"umut zaferden daha değerlidir"* sözü en fazla da Kürt halkı ve gençliği tarafından derinden bir anlamlandırmayı yaşamıştır. Bu sözün özünde, bir halkın kazanacak iradeye, inanca getirilmesi, onda öz güvenin yaratılması, özgürlüğü isteyen bir halk gerçekliğine ulaştırılması gerçekliği vardır. Böyle bir halk gerçekliği ve duygu ortaya çıkarıldıktan sonra, gerisi örgütlenme, taktik ve mücadele işidir. Böyle bir halk gerçekliği yaratılmadan istediğiniz kadar örgüt, taktik, mücadele deyin, doğru şeyler söyleyin, bir şey ifade etmez. Bu açıdan Apocu hareket Kürt halkında en başta mücadele azmini yaratmak ve iradesini ortaya çıkarmak istemiştir. 'Koşullar ne olursa olsun, baskı ve zulüm ne kadar büyük olursa olsun bir halk isterse özgürlüğünü kazanabilir' inancını vermiştir. Bu nedenle Apocu grup her sözünde, her cümlesinde, her konuşmasında öz güç kavramını sürekli vurgulamış; Kürt halkına ve gençliğine kendine güvenmeyi ve mücadele edildiği takdirde yenemeyeceği bir gücün olmadığını öğretmiştir. Bu konuda da daha ilk günden başarılı olmuştur.

Apocuların örgütlendiği yerde sömürgeci sistemin etkisi kırılıyordu

İnkarcı sömürgeci güçler, Apocu grubun ve PKK'nin giderek tüm Kürdistan'da halka böyle bir umut verdiğini, Kürt halkının duygu ve düşüncesini değiştirdiğini görmüştür. O güne kadar Kürtler üzerinde egemen olan ağaların, beylerin, tarikat şeyhlerinin PKK'nin mücadelesiyle Kürt halkı üzerindeki etkinliklerini, ağırlıklarını yitirdiğini fark etmişti. Bu, Türk devletini tedirgin etmişti. Çünkü inkarcı sömürgeci güçler Kürdistan üzerindeki egemenliklerini sadece askeri işgal, ideolojik ve siyasi hakimiyetle değil, en az bunun kadar Kürt egemenleri üzerinden de Kürt halkı üzerinde hahakimiyet kuruyorlardı. Beş-on Kürt egemeninin kontrol altına alınmasının üzerinden tüm Kürtleri kontrol altına almak, onların farklı yöne hareket etmesini engellemek mümkündü.

Egemen sömürgeci güçler tarafından Kürt halkının özgürlük mücadelesini, onun hareket etmesini önlemenin en ucuz ve en rahat yolu hep böyle görülmüştür. PKK'nin ortaya çıkmasıyla birlikte, inkarcı sömürgeci güçlerin elindeki bu en gerekli araç işlemez hale gelmiştir. Öte yandan, Türk devletinin askeri ya da polis otoritesinin Apocuların örgütlendiği, güçlendiği yerde etkisiz hale geldiği kısa sürede görülmüştür. İnkarcı sömürgeci güçler ideolojik etkinin kırıldığı, siyasi etkinin zayıflatıldığı ortamda, askeri hakimiyetin de çok fazla bir anlam ifade etmediğini, çıplak bir zor haline gelerek istenilen rolü oynayamadığını ve etkisinin giderek kırıldığını görmüşlerdir.

PKK'nin ideolojik mücadelesi ve örgütlenmesiyle birlikte, Kürt gençliğinin Türk devletine karşı mücadele istemi ve azmi ortaya çıkmıştır. Bu mücadele, Kürt halkının bağımsızlığını, özgürlüğünü kazanma düşüncesini Kürdistan'da giderek yaygınlaştırmıştır. Bu durum, Türk devletinin on yıllardır askeri işgal temelinde yürüttüğü ideolojik ve siyasi sömürgeciliğin, bunun şehirlerden köylere kadar yayılan kurumlaşmasının çatırdaması, hatta yer yer yıkılmasını gündeme getirmiştir. Bu tehlikeyi gören inkarcı sömürgeci güçler, özellikle Maraş'ta gerçekleştirilen provokasyon ve ardından tüm Kürdistan'da yaygınlaştırılan sıkıyönetimle PKK öncülüğündeki Kürt özgürlük hareketini boğmak ve PKK'yi tasfiye etmek istemiştir.

"12 Eylül'de Apoculara yemek verenlerden selam verenlere kadar herkes tutuklanmış, işkencelerden geçirilmiş, binlercesi de cezaevlerine doldurulmuştur. PKK'lilerin yürüdüğü, ayak izlerinin olduğu her yer bu zulüm düzeninden payını almıştır. Öyle bir kök kazıma hareketidir ki bu, en küçük bir kökün bile bir köyde, mahallede kalmaması için vahşice saldırmıştır"

12 Eylül PKK'ye karşı bir kök kazıma hareketi başlatmıştır

Türkiye'de 12 Eylül 1980'de gerçekleştirilen faşist askeri darbenin uluslararası ve bölgesel nedenleri olmakla birlikte, Türkiye sınırları içindeki en önemli nedeni, PKK öncülüğündeki Kürt özgürlük hareketinin gelişmesi ve önlenemez yükselişidir. Tabii ki o dönemde Türkiye'deki demokrasi güçlerinin, devrimci demokratik güçlerin, gençlerin, emekçilerin Türkiye'deki rejime karşı yürüttüğü mücadelenin rejimi zorladığı, Türk egemenlerini Türkiye'yi artık yönetemez hale getirdiği bilinmektedir. Ancak bütün bu krizleri, sıkıntıları zorlaştıran, daha da karmaşık hale getiren Kürt özgürlük hareketidir. Bu nedenle 12 Eylül 1980'de gerçekleştirilen faşist askeri darbeyle asıl hedeflenenin, PKK'nin Kürdistan'da ektiği özgürlük tohumlarının, mücadele azminin ve umudunun kırılması, Kürdistan'da yeniden bir pasifikasyon ortamının yaratılması olduğu açıktır.

Bu darbeyle birlikte Kürdistan boydan boya yeniden işgal edilmiş, bir işkence, baskı ve zulüm düzeni kurularak, tüm Kürdistan kapalı bir hapishaneye dönüştürülmüştür. Kürdistan'da baskının, zulmün ve işkencenin yoğunlaştırıldığı şehirler, kasabalar, köyler ise Apocu grubun ortaya çıktığı, örgütlendiği ve mücadele yürüttüğü yerler olmuştur. Apocu hareket, ayağa kalktığı, yeşerdiği, geliştiği yerden boğulmak istenmiştir. Bu açıdan PKK'nin mücadele ettiği, ilişki kurduğu bütün şehirlerde, kasabalarda ve köylerde bir kök kazıma hareketi başlatılmıştır. Apoculara yemek verenlerden selam verenlere kadar herkes tutuklanmış, işkencelerden geçirilmiş, binlercesi de cezaevlerine doldurulmuştur. Öyle ki, PKK'lilerin yürüdüğü, içinden geçtiği, ayak izlerinin olduğu her yer bu zulüm düzeninden payını almıştır. Öyle bir kök kazıma hareketidir ki bu, en küçük bir kökün bile herhangi bir köyde, mahallede kalmaması için vahşice saldırmıştır.

12 Eylül'ün PKK'ye karşı bir kök kazıma hareketi başlattığı görülebilir. Belki diğer Kürt hareketlerine karşı da yönelimler gelişmiştir. Ancak onların daha çok yöneticilerini tutuklamak, varsa örgütselliklerini dağıtmak biçiminde olmuştur. Onların örgütlendiği bölgeler ile PKK'nin örgütlendiği bölgeler arasında 12 Eylül rejiminin yaptığı uygulamalar araştırılırsa, arada muazzam fark görülür. Apocuların çalıştığı, örgütlendiği, mücadele ettiği yerde bulunan halka, kelimenin tam anlamıyla kan kusturulmuştur. Neredeyse PKK ile ilişkilenmek, merhaba vermek en büyük ceza sebebi haline getirilmiştir. Baskı ve işkenceyle bin pişman ettirmek istemiştir. Halkın ve gençlerin böyle iddialı, mücadeleden, özgürlüklerden söz eden, Türk devletinin inkarcı sömürgeci politikasını zorlayan hareketlere, örgütlere katılımını engellemek ve ürkütmek için böyle bir politika izlenmiştir. Türk devletinin diğer Kürt hareketleri ile PKK arasında koyduğu politik farklılık, diğer örgüt

üyelerinin gözaltına alınmasında da, cezaevine getirilmesinde de görülmüştür. Hatta diğer Kürt örgütleri PKK'li tutsaklara, "siz niye böyle mücadele ediyorsunuz, siz de neden diğerleri gibi olmuyorsunuz?" gibi telkinlerde bulunmuşlardır. Apocular ve onların taraftarları, sempatizanları üzerinde baskı o kadar ağır sürdürülmüştür ki, baskılardan kurtulmak isteyen diğer örgütün üyeleri ve sempatizanları, "biz Apocular gibi değiliz" diyerek Türk devletinin zulmünden, baskısından kurtulmak istemişlerdir.

Burada bu hareketleri eleştirmekten çok, Türk devletinin PKK ve Apocu hareket üzerinde ne kadar zalim bir politika uyguladığını; bu insanların da bu zulüm ve işkenceden kurtulmak için böylesi bir yola başvurduğunu belirtmek istiyoruz. Tüm dile getirilen hususlar birer tarihi gerçektir, buna şahit olan ve birebir yaşayan çok insan bulunmaktadır.

12 Eylül darbesi Kürtlük adına ne varsa ortadan kaldırmak istemiştir

12 Eylül darbesi, başta Kürdistan'da PKK'nin öncülük ettiği mücadeleyi bastırmayı hedeflediği gibi, Kürtlük adına ne varsa her şeyi ortadan kaldırmak istemiştir. Bu açıdan Kürt halkında özgürlük umudunu en fazla yükselten, gençliğe ve topluma öz irade kazandırmak için büyük bir ideolojik mücadele veren, örgütlenme gerçekleştiren ve bunun mücadelesini yürüten PKK'nin, bir daha ortaya çıkmayacak biçimde tasfiyesi hedeflenmiştir. Diyarbakır zindanındaki uygulamalar esas olarak bu amaçla yapılmıştır. Ağrı isyanının bastırılması sonrası "hayali Kürdistan burada yatmaktadır" diyen sömürgeci güçler, bu sefer PKK'li tutsaklar şahsında yeniden dirilen Kürt halkının özgürlük umudunu Diyarbakır zindanının betonları arasına gömmek istemişlerdir. Sömürgeci Türk devleti zindanda gerçekleştireceği uygulamalar, tutsaklar üzerindeki politikalar ve elde ettiği sonuçlarla, bütün isyanlarda olduğu gibi bu mücadelenin bastırılması sonrasında da Kürt halkında pasifikasyonu derinleştirmeyi hedeflemiştir. Bunun için de özgürlük tutsaklarını pasifikasyonun derinleştirilmesine materyal ve zemin olacak biçimde ezmek, pişman ettirmek, davasından vazgeçirmek istemiştir. Bu temelde onları kişiliksizleştirip topluma, "bakın en iddialı olanlarınız bile ne hale geldi, bu mücadele boştur, Türk devletine kafa tutanların sonu bu olur" biçiminde bir mesaj vermeyi hedeflemiştir.

Diyarbakır zindanındaki uygulamaların programı da, hedefi de bu olmuştur. Bu açıdan dışarıda olduğu gibi içeride de esas olarak PKK'li tutsaklar hedeflenmiştir. PKK'li tutsaklar üzerinde ağır baskı ve zulüm düzeni kurulmuştur. Bu amaçla Diyarbakır zindanında her saniyesi işkence olan bir atmosfer yaratılmıştır. Bırakalım fiziki baskıyı, kötü uygulamayı; yaratılan atmosfer, psikolojik ortam bile her türlü fiziki işkenceden daha ağır bir işkenceyi içermekteydi. Diyarbakır zindanında işkenceler ve zulüm dönemi derken, fiziki işkenceler kadar bu psikolojik havayı, her salisesi acı, işkence olan bu ortamı anlamamız gerekir. Zaten Diyarbakır zindanında uygulama yapanlar için esas olan öldürmek değil, öldürmekten bin beter eder biçimde insanları ruhsuz bir ceset haline getirmekti. Hatta baskılar o düzeye gelmişti ki, insanlar bu ortamda kalmaktansa, ölmeyi tercih eder hale getirilmiş ve yaşama istemleri kırılmıştır.

Zaten baskıların amacı da, bu insanlar için ölümü bir kurtuluş haline getirmektir. Bir yandan böylesi çekilmez, dayanılmaz bir işkence ortamı yaratılırken, öte yandan insanların bu durumdan kendilerini kurtarmak için ölümü seçenek olarak seçip bunu pratikleştirmesinin önünü alacak her türlü yol ve yöntem de önceden düşünülmüş ve pratikte uygulanır hale getirilmiştir. Bu nedenle insanların kendisini öldürebileceği, yaşamına son vereceği bütün araçları Diyarbakır zindanında ortadan kaldırmışlardı. Çok ince makara ipliklerini bile ne olur ne olmaz diye keserek vermişlerdir. İnsanlara traş olması için jilet vermişlerdir, ama tutsakların kendisinde kalmasına müsaade etmemişlerdir.

Uygulamaların içinde çok kapsamlı bir ideolojik ve siyasi hedef vardır

İnsanlara baskıyla, zulümle ihanet dışında başka bir yolun olmadığı gösterilmek istenmiştir. Bunun için de her tür yol, yöntem, uygulama mubah görülmüştür. Bu uygulamaların içinde çok kapsamlı bir ideolojik ve siyasi hedef vardır. Bunu sadece bir intikamla açıklamak yanlıştır. İntikam olsaydı işkence yapardı, zulüm yapardı, acısını çıkarırdı. Ancak Diyarbakır'da amaçlanan ve ulaşılmak istenen hedef farklıdır. 12 Eylül faşist darbesiyle birlikte PKK tutsaklarına yönelik bu uygulamalarda kısa süreli değil, Kürt halkı ve Kürdistan tarihi açısından geleceği belirleyecek bir ideolojik ve siyasi amaç güdülmüştür. Amacın kapsamı, derinliği ve uzun süreli oluşuyla birlikte, yapılan uygulamalar da insanın havsalasının almayacağı bir düzeye ulaşmıştır.

Amacı, kapsamı bu kadar geniş bir ideolojik, politik planlama ile hareket eden ve PKK'yi tümden ortadan kaldırmak üzere örgütlük oluşturan düşmana karşı, onun bu amaç ve

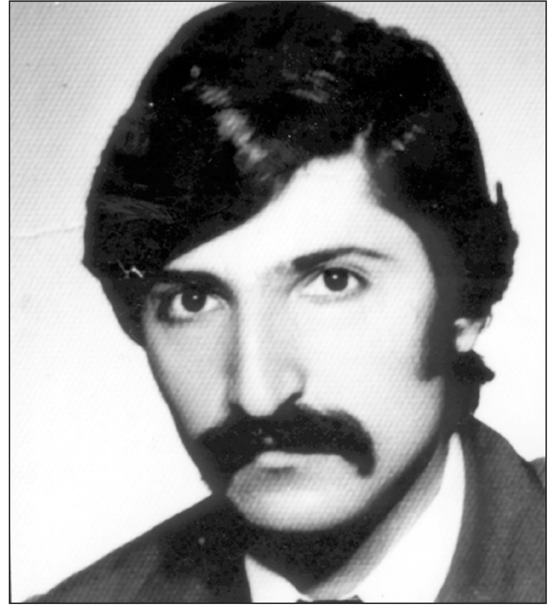
"Diyarbakır zindanında esas olan öldürmek değil, öldürmekten bin beter eder biçimde insanları ruhsuz bir ceset haline getirmektir. Hatta baskılar o düzeye gelmiştir ki, insanlar bu ortamda kalmaktansa ölmeyi tercih eder hale getirilmiş ve yaşama istemleri kırılmıştır. Zaten baskıların amacı da, bu insanlar için ölümü bir kurtuluş haline getirmektir"

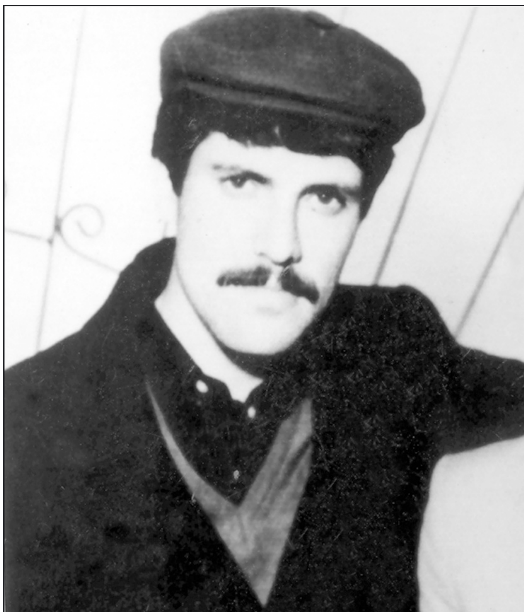
planlarının gerçekleşmemesi için bir direniş verilmesi gerekmekteydi. PKK'li tutsaklar şahsında Diyarbakır zindanlarında, inkarcı sömürgeci Türk devletine karşı ideolojik, siyasi ve örgütsel düzeyde tarihsel değerde olan, bu yönüyle de duruşu, iradesi, derinliği çok büyük olan bir direniş gerçeği yaşanmıştır.

Kürt halkının geleceği karartılmak umutları kırılmak istenmiştir

Diğer gruplar, "12 Eylül gelmiştir, baskı vardır, bunlar 3-4 yıl sonra çekip gider, bu nedenle direnmeye gerek yok" demiş ve böyle bir yaklaşım içine girmişlerdir. Yani Türk devletinin bu ideolojik, siyasi ve örgütsel açıdan inkarcı, sömürgeci, çok haince olan hedefini görmek yerine, geçici bir durum olarak değerlendirmişlerdir. PKK'li tutsaklar ise daha baştan itibaren 12 Eylül'ün almak istediği sonuçlarla sadece bugünü değil, Kürdistan halkının geleceğini karartmak, umutlarını kırmak istediğini görmüşlerdir. Buna göre bir direniş duruşu ve ruhu daha baştan itibaren Diyarbakır zindanlarında oluşmuştur.

Yürütülen direniş ve ortaya çıkan sonuçların bu kadar kapsamlı ve etkisinin bu kadar büyük olacağını görmemiş olabilirler, ama 12 Eylül'ün ne kadar haince ve tehlikeli bir hedefle uygulama içinde olduğunun derin bilincindedirler. Bu konuda da daha 12 Eylül faşizmi gelir gelmez zindanlarda bir devrimci duruş ortaya koymuşlardır. Ancak Diyarbakır zindanındaki ilk direniş büyük bir baskı ve zulümle kırılmıştır. Aslında bu sonuç, Türk devletinin amacının ideolojik, siyasi ve örgütsel derinliğinin yeterince kavranmamasından kaynaklı bir sonuç olarak değerlendirilebilir. Daha ilk baştan Türk devletinin bütün amacı, hedefi iyi kavransaydı; direnişe, mücadeleye ve örgütlenmeye daha hazırlıklı girilir, ona göre bir mevzilenme ve duruş gösterilebilirdi.

Tabii ki daha baştan 12 Eylül'ün amacının Kürt özgürlük hareketini bastırmak, tasfiye etmek olduğu; Apocu hareketin, PKK'nin Kürdistan'da ektiği özgürlük tohumlarının kökünü kazmak olduğu tespit edilmiştir. Daha baştan değerlendirme bu çerçevededir. Ancak 1981'in yazı ve 1981-'82 kışında Diyarbakır zindanında yapılan uygulamalar Türk devletinin ne kadar tehlikeli bir amaç peşinde koştuğunu kanıtlamıştır. Amaç sadece işkence, baskı, zulüm yapmak değildir. Diyarbakır zindanında kimliğinden, kültüründen, inancından, mücadelesinden, örgütünden pişman olmuş bir insanlar topluluğu yaratarak, bunlar şahsında Kürt halkının özgürlük umudunu bitirmek, bunun yaratacağı pasifikasyon zeminine dayanarak Kürdistan'daki inkarcı, sömürgeci, asimilasyoncu politikasını tam başarıya götürmektir. Mahkemelerde itirafçıların PKK'ye, Kürt halkının özgürlük mücadelesine, Kürtlüğe saldırmaları, böyle bir sürecin belgeleri ve zemini haline getirilmek istenmiştir. İtirafçıların saatlerce mahkemelerde konuşturulması, PKK'yi ve Kürt halkının özgürlük mücadelesini savunanların ise konuşturulmaması bu gerçeğin en somut ifadedir.

Bıçak kemiğe dayanmıştı

Türk devletinin, Kürt özgürlük hareketini tutsaklar şahsında tasfiye etme çabası; mahkemelerde Kürt halkının özgürlük ve demokrasi hareketine ideolojik ve siyasi saldırı yapılması, buna karşı savunma yapılmasının engellenmesi, bu engelleme girişimlerinde tutsaklara uygulanan çok ağır işkenceler had safhaya ulaşmıştı. Artık bıçak kemiğe dayanmıştı. Baskıların yoğunlaştırılıp ağırlaştırılmasına dur demek ve inkarcı sömürgeci politikaların uygulamasını engellemek için direniş gerçekleştirmek bir zorunluluk haline gelmişti. Bu temelde 1981-'82 kışında yapılan tartışmalarda, mahkemelerin savunma aşamasına geldiği süreçte direnişe geçmek ve böylelikle hem savunma hakkını almak, hem cezaevindeki koşulları düzeltmek; savunma hakkı elde edilmese bile bu saldırıları boşa çıkarmak, kabul edilemeyeceğini ortaya koymak ve püskürtmek için direnişe geçmenin yalnız örgütsel değil, Kürt halkı açısından tarihsel bir görev olduğu kararına da varılmıştı. Ancak birkaç ayda bitmesi beklenen mahkemeler uzadıkça uzamış, bir türlü sonuçlandırılamamıştı. Tutsaklar tümden bitirilip tüketilerek, Kürt halkının özgürlük umudu ve mücadelesi açısından en olumsuz sonuçların ortaya çıkarılması amaçlanmaktaydı.

Mazlum Doğan yoldaşın bu uygula-

malar karşısında, *"Artık tahammül edilemez. Direnişe geçilmelidir"* mesajını içeren Newroz direnişiyle bu direnişin kıvılcımı çakılmıştır. Dörtler, Mazlum'un yolundan giderek, bu zulmün kabul edilemeyeceğini, bu zulme karşı direnişten başka yolun kalmadığını ortaya koymuşlardır. Diyarbakır zindanında PKK önderlerinin aldığı direniş kararının pratikleştirilmesinin gecikmesi daha fazla zarara yol açacaktı.

Darbeciler eylem kararının bildirilmesiyle telaşa düştüler

Bu gerçeklik, mevcut koşullarda savunma aşamasını beklemeden direnişe geçilmesi gerektiği kararını ortaya çıkarmıştır. Tabii ki 1982'in Mayıs ve Haziran ayına gelindiğinde, tutsakların öyle uzun uzadıya tartışacak, eylemi uzun vadeli planlayacak, direnişi örgütleyecek ve direniş bildirisini hazırlayacak imkanları yoktu. Birbiriyle çok sınırlı haberleşme ve mahkemelerde çok sınırlı söz söyleme dışında direnişin farklı örgütlendirilmesi ve yürütülmesi için tartışma imkanları bulunmamaktaydı.

Urfa duruşmalarında daha fazla arkadaş katıldığı için hem avukatların hem de izleyicilerin Hilvan-Siverek davasına daha fazla ilgi gösterdiği, burada yapılacak bir açıklamanın hem arkadaşları bilgilendireceği hem de kamuoyuna direnişi bildirmede olumlu etki yapacağı düşünülerek, Urfa duruşmalarında 14 Temmuz direnişi başlatıldı.

14 Temmuz direnişinin başlatılması da kolay olmamıştı. Hayri arkadaş, birkaç duruşma üst üste büyük ısrarlar sonucu söz hakkı alabilmiş ve böyle bir direnişi başlattığını açıklayabilmiştir. Arkasından, başta Kemal Pir olmak üzere 5 arkadaş daha Hayri arkadaşın ölüm orucunu başlatma kararına katılmış, böylelikle 14 Temmuz direnişi 6 arkadaşın katılımıyla başlatılmıştı.

Mahkeme heyeti ve Diyarbakır'da zulüm düzeni kurmuş güçler, Hayri ve Kemal'in kararlılığını bildiklerinden, daha Hayri'nin kararı bildirmesiyle birlikte telaşa düşmüşler ve ölüm orucunu engellemek için çaba harcamışlardı. Ancak Hayri ve ölüm orucuna katılan diğer arkadaşların kararlılığı, 14 Temmuz direnişinin başlatılmasını ve sürmesini engelleme çabalarını boşa çıkarmıştı.

14 Temmuz direnişi, tutukluların düşünmelerinin, nefes almalarının bile zor olduğu bir koşulda başlatılmıştır. Bu kadar ağır baskı; 'tutsaklar acıdan, işkenceden başka bir şey düşünmesinler, sadece bunun duygusunu, kaygısını yaşasınlar, bizim uygulamalarımıza boyun eğen bir topluluk haline gelsinler diye uygulanmıştır.

14 Temmuz direnişi, bu kadar zor koşullarda başlayan, yürütülen bir direniş olmuştur. Ölüm orucu başladıktan kısa bir süre sonra Hayri arkadaş, bütün tutsaklar adına cezaevi idaresine bir dilekçe yazmış; ölüm orucunun amacını, PKK'li ve sosyalist olduklarından dolayı baskıya maruz bırakılmamalarını ve savunma haklarının verilmesi gerektiğini belirtmişti. Dolayısıyla Kürt özgürlük hareketine ve Kürt halkının özgürlük mücadelesine saldırılar karşısında, Kürt özgürlük hareketini ve Kürt halkının ulusal varlığını savunma temelinde 14 Temmuz direnişi kararlılıkla başlamış ve kararlılıkla sürmüştür.

Kemal ve Hayri ölümle sonuçlanacağını bilerek eyleme girdi

14 Temmuz ölüm orucu direnişini başlatan Hayri Durmuş ve Kemal Pir yoldaşlar, ideolojik ve politik derinlikleriyle, Türk devletinin politik amaçlarını derinliğine kavrayışlarıyla, kendilerinin şehit düşmeden direnişin sürdürülemeyeceğini, başarıya ulaşmayacağını daha baştan görmüş, bunun bilinciyle eylemi başlatmışlardı. Çünkü düşmanın esas amacının, Kemal ve Hayri gibi önderlikler şahsında PKK'nin zindandaki iradesini kırmak, bu temelde sadece zindanda değil, dışarıda da Kürt özgürlük hareketini bitirmek olduğu bilinmektedir. Bu açıdan düşmanın bu direnişin başarısız kalması halinde Kemal ve Hayri'den direnişi bırakmalarını bekleme, sonuna kadar onlara "teslim olmaktan başka çareniz yok" politikasını dayatma içinde olacağı daha baştan düşünülmüştü.

Kemal ve Hayri yoldaşlar eyleme başladıkları andan itibaren bu direnişin sonunda yaşamlarını yitireceklerini biliyorlardı. Bu açıdan 14 Temmuz direniş süreci bu yoldaşlar için, PKK'yi ve Kürt halkını en iyi temsil etmek olduğu gibi, direnişin anlamını ortaya koyan ve gelecek açısından vasiyetlerini, önerilerini, duygularını içeren bir direniş süreci olmuştur.

Uğrunda ölecek düzeyde bir yaşam yaratmak

Kemal Pir şehadete gideceğini bildiğinden, Apocu hareket gerçekliğini, Önderlik felsefesini, PKK'nin yaşam ve mücadele felsefesini ortaya koyan duruşunu ve değerlendirmelerini ölüm orucu içinde dile getirmiştir. *"Yaşamı uğruna ölecek kadar sevdiği"* için bu eyleme katıldığını vurgulamıştır. Bu eylemin *"uğrunda ölecek düzeyde bir yaşamı yaratmak"* için yapılan bir eylem olduğunu vurgulamıştır. Bu açıdan 14 Temmuz direnişi, PKK'nin ve Kürt halkının yeni yaşam ve mücadele felsefesini ortaya koyan tarihsel bir dönüm noktası olarak görülmelidir. Kemal Pir, bu mücadelenin ne kadar değerli olduğunu, Kürt halkının özgürlük mücadelesi açısından nasıl sonuçlar yaratacağını ve inkarcı Türk sömürgeciliğinin sonunun ne olacağını ortaya koymak açısından, *"bu Türk devletine bir kazık çaktık, çıkarabilirse çıkarsın"* demiştir. Yani PKK'nin ortaya çıkışı, Türk sömürgeci politika açısından ölümü ifade etmektedir. Artık bu politikaya öldürücü bir kazık vurulmuştur ve Türk devletinin bu darbeden kurtulması mümkün değildir.

Daha 1982 yılında, gerillanın bu kadar gelişmediği, PKK'nin siyasal etkisinin bu kadar artmadığı, halk tabanının bu kadar boyutlanmadığı bir dönemde bile Kemal'in bu sözleri söylemesi, O'nun PKK'nin yaşam ve mücadele felsefesi üzerine ne kadar derinleştiğinin, PKK'nin yaşam ve mücadele

felsefesine dayanan Kürt özgürlük hareketinin nasıl sonuçlar yaratabileceğini görmesinin ifadesi olmaktadır.

Yine Kemal Pir yoldaş o günlerde direnişin geciktirilmesinin bir özeleştirisi olarak, *"bizim yaşamımızı sürdürmemiz, bir et ve kemik olarak varlığımızı devam ettirmemiz çok önemli değildir. Biz bu işi yapsak da, yapmasak da arkadaşlar bu mücadeleyi sürdürürler ve gerekeni yaparlar"* demiştir. Bir devrimci, özgürlüğe muhtaç bir halk ve bunun bireyleri açısından bireysel yaşamını devam ettirmenin, canlı bir beden olarak ayakta olmanın bir anlamı olmadığını; doğru, esas ve gerekli olanın halkın özgürlük ve demokrasi mücadelesini yürütmek olduğunu, bu nedenle de direnişin gecikmesinin kendileri açısından bir özeleştiri olduğunu ifade eden bu sözleri söylemiştir.

14 Temmuz PKK yaşam felsefesi ve ruhunun pratikleşmiş ifadesidir

Kemal Pir yoldaşın verdiği bu özeleştiriyi, hem Kürt özgürlük hareketinin hem de Kürt halkının değerlendirmesi, yaşam ve mücadele felsefesi açısından büyük bir değer haline getirmesi gerekmektedir.

Kemal Pir ve şehit düşen yoldaşların şehadete yaklaştıkça coşkuları, heyecanları ve moralleri artmıştır. Halka, ve insanlığa karşı görevlerini yerine getirmenin mutluluğuyla; Kürt gençlerinin, Kürt devrimcilerinin, Kürt halkına ve insanlığa karşı sorumlu olanların yaşama nasıl anlam vermesi gerektiğini bu duruşlarıyla çarpıcı biçimde ortaya koymuşlardır.

Aynı şekilde Hayri Durmuş yoldaş *"Mezarıma borçlu yazın"* demiştir. Kendisini halkına ve Kürt özgürlük hareketine borçlu görmüştür. Yani yaşamını özgürlük mücadelesi için daha fazla anlamlandırabileceğini, bu konuda eksiklik varsa buna karşı özeleştiri verdiğini ortaya koymuştur. Bu değerli yoldaşlarımız en değerli varlıkları olan yaşamlarını verirken bile hiç kimseyi kendilerine borçlu görmedikleri gibi, kendilerini bu özgürlük hareketine ve halka karşı borçlu görmüşlerdir. Bencil, bireyci ya da kapitalist sistemin duygusuyla yaşayan insanlar gibi hak arama içinde olma ya da 'şu kadar eziyet çektik, çile çektik' biçiminde bir şikayet yerine, yaşamın her anını eğer halk için, özgürlük için anlamlandıramamışlarsa, burada yapamadıkları görevleri ve yerine getiremedikleri sorumlulukları kendileri için bir borç olarak görmüş ve bunun özeleştirisini vermişlerdir. Özgürlük ve demokrasi mücadelesi veren insanlar için yaşam da, mücadele de budur. Bu yoldaşların uğruna ölecekleri kadar sevdikleri yaşam da budur. Bunu gerçekleştirecek olan militan duruşun nasıl olması gerektiği sorusuna verilecek cevap da yine bu duruştur.

14 Temmuz direnişi Kürt halk önderinin ve PKK'nin yaratmak istediği yeni yaşam ve mücadele felsefesinin, yeni ruhun pratikleşmiş ifadesidir. Bu nedenle Kürt halk önderi 14 Temmuz'a *"PKK'nin ruhu"* diyordu. Aslında sadece PKK'nin ruhu değil, Kürt halkının da ruhu olmuştur. 14 Temmuz ruhu PKK'yi yoğururken, Kürt halkını da yoğuran, duyguda, düşüncede, tutumda yeniden şekillendiren bir rol oynamıştır. En zor koşullarda mücadele edilebileceğini, zor koşulların teslimiyet ya da umutsuzluk gerekçesi değil, mücadeleye daha fazla sarılma, mücadele etme, mücadelenin tarzını, üslubunu, yöntemini daha fazla geliştirme, başarının tarzını yakalama gerekçesi olabileceğini, bu hareket daha çıktığı ilk günden itibaren ortaya koymuştur. Ancak bu yaşam ve mücadele felsefesinin pratikleştiği, somutlaştığı ve doğruluğunu ispat ettiği yer Diyarbakır zindanı olmuştur. Özellikle de 14 Temmuz direnişçi duruş ve onun çıkardığı ruh hali olmuştur.

14 Temmuz Kürdistan devriminin tarzını yaratan bir direniştir

14 Temmuz bir yönüyle de Kürdistan devriminin tarzını ortaya çıkaran bir direniş olarak tarihe geçmiştir. Bilindiği gibi Kürdistan, dünya dengelerinin kurulduğu Ortadoğu coğrafyasının merkezinde yer almaktadır. Hem uluslararası güçlerin, hem bölgesel güçlerin egemenlik kurma arayışlarının sürekli yoğunlaştığı, bunun için her türlü baskıyı, zulmü yapma politikası içinde olduğu bir coğrafya olmuştur. Böyle bir coğrafyada nefes almak bile büyük bir mücadele gerektirir. Kürdistan'da özgürlük ve demokrasiyi kazanmak ise zor koşulları mücadele gerekçesi, başarmanın zemini yapan, imkanları değil de, zorlukları arayan bir mücadele felsefesi ve tarzıyla olabilir.

Diyarbakır zindanları bir yönüyle Kürdistan'ın maketi gibidir. Kürdistan'da nasıl ki yaşamak ve mücadele etmek zor ise Diyarbakır zindanı da öyledir. Diyarbakır zindanı gibi en zor koşullarda mücadele etmek, düşmanı geriletmek, değerleri korumak mümkün oluyorsa, imkanların daha fazla olduğu bir zeminde hayli hayli mücadele edilebilir, başarılabilir anlayışını vermesi açısından da 14 Temmuz direnişinin hem Kürt özgürlük hareketi açısından hem de Kürdistan halk tarihi açısından önemi çok çok büyüktür.

Kürdistan zor koşulların coğrafyasıdır. Burada özgürlük ancak zor koşullara katlanılırsa kazanılabilir. Ancak zor koşulların devrimci tarzı, mücadele tarzı pratikleştirilirse, demokrasi ve özgürlüğü kazanmak mümkün olur. Bu yönüyle 14 Temmuz direnişini, hem Kürdistan dev-

riminin tarzının ortaya çıktığı bir direniş olarak algılamak hem de Kürdistan devrimi'nin tarzının Diyarbakır zindanında denendiği bir direniş olarak değerlendirmek gerekmektedir.

Yeni bir yaşam mücadele felsefesi ve kültür kazanılmıştır

Bilindiği gibi her halkın ya da toplumun kendine özgü yanları ve toplumsal koşulları vardır. Bu toplumlarda özgürlük ve demokrasi mücadelesi veren devrimci ve demokrat hareketler, bulundukları toplumun somut koşullarına göre yürütecekleri mücadelenin devrimci tarzını, yöntemini, üslubunu bulduğu takdirde başarıya gidebilir. Toplumlar tarihsel, siyasal, kültürel etkenlerden dolayı çok farklı özelliklere sahiptirler. Tarihsel ve kültürel koşullar toplumlara yeni özellikler kazandırdığı gibi, o ülkelerde nasıl yaşanılacağının, nasıl mücadele edileceğinin ve nasıl ayakta kalınacağının özelliklerini de, karakterini de verir. 14 Temmuz direnişi, Kürt halkının ve özgürlük savaşçısının eline Kürdistan devriminin tarzını vermesi açısından da çok tarihsel bir rol oynamıştır. Bu açıdan hem Özgürlük hareketi hem de Kürt halkı 14 Temmuz direnişçilerine çok şey borçludur. Direnişçi bir halk, zor koşullarda mücadele edebilecek bir topluluk ve yeni kuşaklar ortaya çıkarması, Kürdistan devriminin başarısını garantileyen, güvenceye alan en temel etken ve güç kaynağıdır.

Önderlik, 14 Temmuz direnişini PKK'nin ruhu olarak değerlendirdi. Bu aynı zamanda PKK'nin ve toplumun yeni kültürü anlamına gelmektedir. Gerçekten de Kürt halkı, Özgürlük hareketi şahsında yeni bir yaşam ve mücadele felsefesi, dolayısıyla yeni bir kültür kazanmıştır. Mücadelede, yaşamda yeni özellikler, güzellikler kazanmıştır. 14 Temmuz direnişçiliği, hiçbir zor koşulda yılmamayı, aksine geleceğe umutla bakmayı, zor koşullarda inançlı olmayı Kürt toplumuna öğretmiştir.

Basit yaşamın kabul edilemeyeceğini, basit yaşamaktansa, bir saat, bir gün özgür duruşlu, iradeli yaşamayı tercih etme kültürünü esas olarak 14 Temmuz ruhu vermiştir. Eskiden koşullar, düşmanın gücü bahane edilerek köle ve basit yaşam meşrulaştırılır, kabul edilirdi. Bu da aslında Kürt halkını bir bütün olarak mücadele edemez hale getirmişti. Kürt halkının zor koşullarda mücadele etme anlayışı ve kültürü zayıflamıştı. 14 Temmuz, inkarcı sömürgeci güçlerin Kürtlerde yarattığı bu ruh halini, teslimiyetçi, boyun eğmeci ruh halini tersine çevirerek, en zor koşullarda direnilebilir, hiçbir silah olmasa da inançla, duyguyla direnilebilir ve kazanılabilir gerçeğini Kürt halkına göstermiştir.

“14 Temmuz ile birlikte tutsaklarda yaşanan duygu kabarmasının artık kontrol edilemez hale gelmesi, yıldırma politikalarının başarısız kalmasını beraberinde getirirken, öte yandan direnişi hızlandıran bir etki yaratmıştır. Aynı şey dışarıda halk için de geçerlidir. 14 Temmuz ile birlikte ağır baskı çemberi duygu ve düşüncede kırılmıştır”

Direnişle birlikte baskılar korkuyu değil öfkeyi büyütmüştür

14 Temmuz'dan sonra Kürt halkının çektiği acılar pasifikasyona değil, düşmana öfkeye dönüşmüştür. Onlar baskıyla pasifikasyon yaratmak isterken, karşılarına baskıya, zulme, öfke duyan bir halk gerçekliği çıkmıştır. Bunun somut örneği cezaevinde yaşanmıştır. 14 Temmuz öncesi birçok tutuklu baskıya ve zora dayanamayarak itiraflarda bulunmuş, pişmanlık göstermişti. Ancak 14 Temmuz'dan sonra düşmanın uyguladığı işkence, baskı ve zulüm değişmediği halde, tutuklular üzerindeki etkisi kırılmış, yeni direnişin mayalanmasını sağlayan öfkeyi arttırmıştı. Öte yandan pişmanlık gösterenler, itiraf edenler, zayıflık gösterenler mahkemelerde kalkarak, *“bize zorla, baskıyla bunları söylettiler, bu ifade tutanaklarını zorla imzalattılar”* diyerek, daha önce yaşadıkları zafiyetten pişmanlık duymuş ve kendilerini yeniden toparlamışlardır. 14 Temmuz'la birlikte tutsaklarda yaşanan duygu kabarmasının artık kontrol edilemez hale gelmesi, yıldırma politikalarının başarısız kalmasını beraberinde getirirken, direnişi hızlandıran bir etki yaratmıştır. Aynı şey dışarıdaki halk için de geçerlidir.

12 Eylül'den sonraki baskılar, zulüm halk üzerinde yıldırma, ürkütme, korkutma rolü oynarken; zulümle, baskısıyla hem Türkiye'de, hem Kürdistan'da bir sessizlik yaratılmış, Kürt halkı açısından çok karanlık bir dönem başlamışken ve bunun toplumdaki etkisi her yerde görülürken, Kürt halkı 14 Temmuz'la birlikte bu ağır baskı çemberini duygu ve düşüncede kırılmıştır. Hatta 12 Eylül'ün yaptığı baskılar, halkın öfkesini, mücadeleye daha fazla sempati duymasını beraberinde getirmiştir. Tabii ki 12 Eylül askeri darbesi ortamında inkarcı sömürgeci politikalara karşı bir direniş olmasaydı, düşmanın uyguladığı bu politikalar pasifikasyon ve yıldırmayla sonuçlanacaktı. Zaten 12 Eylül'ün hesabı da buydu. Ancak 14 Temmuz direnişiyle Türk devletinin beklentileri, hedefleri tersine çevrilmiştir.

Türk yetkilileri, basını ve çeşitli çevreler PKK'nin ortaya çıkmasını zaman zaman 12 Eylül'de zindanda yapılan baskılara dayandırmıştır. ‘12 Eylül'de zindanlardaki baskılar PKK'yi ortaya çıkarmıştır’ biçimindeki değerlendirmeler yapılmıştır. Bu nedenle 1980 sonrası Diyarbakır zindanlarında yapılan işkencelerin ağır siyasal sonuçları olduğu biçimindeki değerlendirmeler vardır. Tabii ki belirtildiği gibi Diyarbakır zindanında çok ağır işkenceler olmuştur. İnsanlık dışı uygulamalar yapılmıştır. Tutuklular üzerinde utanç verici baskılar uygulanmış, bu-

nun sonucunda birçok tutuklu da şehit düşmüştür. Hatta Diyarbakır cezaevinde yapılan baskılar, işkenceler, zulüm konusunda söylenenler azdır. Bu konuda yapılan değerlendirmeler yanlış değildir. Ancak PKK'nin ortaya çıkmasını, direnişin bu düzeyde sürmesini oradaki baskılara bağlamak yanlıştır. Bu baskılar karşısında direniş olmasaydı, bu baskılardan ne bugünkü direniş çıkardı ne de PKK bu düzeyde etkili ve güçlü olabilirdi.

Direnişi ortaya çıkaran PKK'dir. PKK'nin mücadele ruhu, zor koşullarda savaşma gücü, öz güç ve öz iradeye dayanma gerçekliği, 14 Temmuz direnişçileri şahsında kendisini bir kez daha göstermiştir. Bu gerçeklerden yola çıkılarak direniş geliştirilirse, yenilmeyecek düşman, aşılmayacak ve boşa düşürülmeyecek yöntem ve uygulamaların olmadığını 14 Temmuz direniş ruhu tüm Kürt halkına göstermiştir. 12 Eylül faşist uygulamaları 14 Temmuz direnişi şahsında önemli bir yenilgiye uğratılmıştır.

Kürdistan'da sömürgecilik ancak zoruyla hakimiyetini sürdürebiliyor

12 Eylül, tutsaklar şahsında PKK'nin ve Kürt halkının özgürlük onurunu ve kökünü kazımak isterken, 14 Temmuz'da PKK önderlerinin gösterdiği direnişle inkarcı sömürgeciliğin kökünün kazınacağı süreç hızlanmıştır. 12 Eylül'ün yaptığı bütün planların alt üst olmasını beraberinde getirmiştir. Tutsaklar pasifikasyonun materyalleri haline getirilmek istenirken, tutsaklar, zindan direnişçileri direnen kahramanlara dönüşmüştür. Bu Kürt halkındaki direniş ruhunu arttırmıştır. Eğer tutsaklar zor koşullarda, işkence altında direnebiliyorsa, biz hayli hayli direniriz düşüncesi Kürt halkında gelişmeye başlamıştır. Öte yandan Kürt halkı, tutsaklara yapılan baskıyı, zulmü kendisine, kendi kimliğine, kişiliğine yapılmış bir işkence, baskı olarak görmüştür. Bunun Kürtlerin onurunu kırmak, Kürtlere boyun eğdirip, yerlerde süründürmek için yapılan bir baskı olduğunu görerek, 14 Temmuz direnişçilerine veya bu direnişin sahibi olan PKK'ye büyük bir sempati beslemiştir.

PKK'ye sempati zaten eskiden beri vardır. 12 Eylül'den önce tüm yoksul Kürtlerin, gençlerin, kadınların PKK'ye karşı sempatisi artmaktaydı. 14 Temmuz direnişi ile birlikte bu katlanarak artmıştır. Kürtlerin yüreklerinde biriken öfkeleri, düşmana, inkarcı sömürgeciliğe karşı mücadeleye dönmüştür.

14 Temmuz direnişi yalnız 12 Eylül'ü değil, Kürdistan'daki inkarcı sömürgeciliğin ideolojik, siyasi temellerini de önemli oranda zayıflatmıştır. Belki inkarcı sömürgecilik Kürdistan'da hakimdir, ama ordusuyla, askeriyle, polisiyle bu hakimiyetini sürdürmektedir. Yoksa zindan direnişçiliğinin Kürt toplumunda yarattığı etkiler muazzam olmuştur. Zorlukları gerekçe göstererek mücadele etmeme, uzak durma yaklaşımı 14 Temmuz ile birlikte yerle bir edilmiştir.

12 Eylül darbesi sonrası PKK'nin birçok kadrosu tutuklanmıştı. Çok azı kendini kurtarabilmiş, yurtdışına çekilebilmişti. Yurtdışına çıkan birçok kadroda ise 12 Eylül darbesinin yarattığı yenilgili bir ruh hali ortaya çıkmıştı. Bu kadrolar yıpranmış, sarsılmış, kısa sürede mücadeleyi sürdürmeye hazır değillerdi. Hatta Kürdistan'a dönüp mücadele etmek zordur biçimindeki gerekçelerle sağ teslimiyetçi anlayışlar, ülkeye dönme yerine yurtdışında mücadeleyi sürdürmek istiyorlardı. Yani mülteci anlayışlar gelişmişti. Yüzünü ülkeye dönen değil de, yurtdışında kalan, gözünü Avrupa'ya diken anlayışlar giderek kendini dayatmaktaydı.

14 Temmuz ülkeye dönüş çağrısı olmuştur

Önderlik büyük bir ideolojik teorik çabayla, eğitimle, moral vermeyle bu kadroları eğitip yeniden mücadele eder hale getirmek isterken, birçok kadro da Önderliğin bu çabalarının tersine, olumsuz duruş, negatif ruh hali ve olmaz, başarılamaz söylemleriyle bu toparlanmayı geriye çeken, engelleyen bir duruşun sahibi olmuşlardı. Tarihte de Kürdistan coğrafyası hep istila edilmiş, buna karşı geliştirilen isyanlar ezilmiş, geriye kalanlar ise hep böyle sağa sola savrulmuştur. 12 Eylül sonrasında PKK'nin başına da bu getirilmek istenmiştir. 'Koşullar zordur, düşman darbe vurmuştur, artık direnilemez' ya da 'kısa bir sürede toparlanıp tekrardan direnişe geçmek mümkün değildir' anlayışıyla mücadeleyi tali plana atan, rahatını arayan, oturan, koşulların iyileşmesini bekleyen, zor koşullarda mücadeleyi göze almayan bir eğilim örgüt kadrolarında gelişmiştir. Bu anlayış ve duruş örgütü zorlamıştır.

Önderliğin tüm toparlama, mücadeleyi tekrardan ülke sahasına taşırma ve oradan başlatma çabalarına engeller çıkarılmıştır. İşte tam da bu dönemde 14 Temmuz direnişçilerinin en zor koşullarda direnişi başarıyla sürdürmesi, bu tür mülteci, kaçkın, teslimiyetçi eğilimlere büyük darbe vurmuştur. 14 Temmuz ülkeye dönüş çağrısı olmuştur. Zor koşullarda mücadele edilebilir, kazanılabilir anlayışını kadroda yerleştirmiştir.

14 Temmuz direnişçilerinin yaşam ve mücadele felsefesi kadroda da etkisini göstermiştir. Bunun sonucu mültecililik, kaçkıncılık artık konuşamaz, söz söyleyemez, bu ruh karşısında sinerken, 14 Temmuz ruhu ve direnişi karşısında geriye çekilirken, direnenlerin, mücadele etmek isteyenlerin sesi, iradesi ağır basmış, bunlar ülkeye dönüş çabalarına büyük güç ve destek vermiştir. Nitekim Önderlik 14 Temmuz direnişçilerini, *"Partiye, yoldaşlarına en büyük desteği veren, partinin, yoldaşlarının durumunu anlayan, tutumlarını, duruşlarını bu çerçeveden ortaya koyan büyük devrimciler"* olarak değerlendirmiştir.

Önderliğimiz 14 Temmuz ruhunu, tarzını, üslubunu, yöntemini PKK'nin ruhu, tarzı ve üslubu olarak değerlendirmiş, bundan sonraki mücadelelerin de ruhu ve tarzı haline getirmiştir. Özellikle Kürdistan devrimi gibi çok zor olan, mücadele edilirken her zaman büyük zorluklarla karşılaşılan bir coğrafyada, 14 Temmuz direnişçileri-

"Nasıl PKK'li olunur, bunun ölçü ve ilkeleri netleşmemiş demek kesinlikle oportünist olmaktır. PKK'lileşmekten, PKK'nin militanı olmaktan kaçmaktır. Gerçekten mücadele etmek, partileşmek ve var olan imkanları başarıyla taçlandırmak isteyenler 14 Temmuz ruhuyla ruhlarını temizleyebilir. PKK militanı haline gelerek, mücadeleyi yükselterek başarıyı kazanabilirler"

nin yarattığı *"zor koşullarda mücadele devrimciliği, zor koşullarda direnme tarzı ve geleneği"* Önderliğimizin Kürdistan'da geliştirmek istediği özgürlük mücadelesine büyük bir katkıda bulunmuştur. Mücadelecilerin mücadele tarzını, temposunu, üslubunu ve karakterini belirlemiştir. 14 Temmuz ruhuyla, anlayışıyla yetişen kadrolarda, savaşçılarda, komutanlarda en zor koşullarda mücadeleyi süreklileştirme, bunun iddiasında bulunma kararlılığına ulaşılmıştır. Bu da 14 Temmuz'un, 12 Eylül darbesinden 15 Ağustos atılımına giden süreçte mücadele açısından nasıl bir köprü rolü oynadığını açıkça göstermektedir.

14 Temmuz nasıl PKK'li olunur sorusuna verilen cevaptır

14 Temmuz militan duruşu ve yoldaşlığı aynı zamanda PKK'lileşme, PKK çizgisinde mücadele etme ve başarı gerçeğini ifade ediyor. 14 Temmuz direnişçiliğini, ***Kemalleri, Hayrileri, Akifleri, Ali Çiçekleri*** anlamadan partileşmek mümkün değildir. Hayri'yi anlamadan iyi bir siyasetçi ve halk yöneticisi olmak mümkün değildir. Kemal'i anlamadan iyi komutan, iyi savaşçı olmak; Akif'i anlamadan halkına, önderliğine, partisine, yoldaşlarına sonsuz güven ve inanç duyan, yoldaşlık duygusunu her türlü değerin üstünde tutan, bu temelde de partileşmenin temel taşı olan kadro duruşunu göstermek mümkün değildir. Ali Çiçek'i anlamadan halkın acısını, öfkesini yüreğinde taşıyan genç olmak, Ali Çiçek'i anlamadan halkın özgürlük mücadelesinin yükünü ben kaldıracağım, halkın çektiği acılara ben son vereceğim, düşmanın Kürt halkı üzerindeki baskısını, zulmünü duruşumla, mücadelemle püskürteceğim diyen genç olunamaz. 14 Temmuz direnişini, hangi koşullarda gerçekleştiğini, hangi yaşam ve mücadele felsefesiyle başlatılıp sürdürüldüğünü, başarıya götürüldüğünü, bu mücadelenin hangi tarzla zor koşullarda sonuca götürüldüğünü, hangi ruhla, duyguyla, düşünceyle şehadete gidildiğini, geleceğin kurucuları, yapıcıları haline gelindiğini anlamak zor olur.

Bu açıdan günümüzde, özellikle mücadelenin keskinleştiği, düşmanın, uluslararası güçlerin hareketi tasfiye etmek istediği süreçte, bizim mücadeleyi daha fazla yükselterek ortaya çıkan imkanları Kürt halkının özgürlüğünü kazanma, demokrasisini yaratma, bu temelde 35 yıldır verilen mücadeleyi sonuca ulaştırma açısından 14 Temmuz direnişçiliğine, onun ruhuna, kadro duruşuna ihtiyacımız vardır. Bizi başarıya götürecek başka bir yol yoktur.

Başarı nasıl sağlanır sorusunun cevabı açık ve nettir. Bu cevap, 14 Temmuz ruhudur, direnişçiliğidir. Hayrilerin, Kemallerin, Akiflerin ve Ali Çiçeklerin duruşudur. Bu mücadele nasıl başarıya götürülür, PKK'lilik nedir, PKK kadrosu nedir sorularının cevabı netleşmiştir. Bu konuda nasıl PKK'li olunur, bunun ölçü ve ilkeleri netleşmemiş, nasıl kadro olunur net değildir demek kesinlikle oportünist olmaktır, gerçekleri çarptırmaktır. Bu duruş ve söylem, doğrulara girmekten, PKK'lileşmekten, PKK'nin militanı olmaktan kaçmaktır. Bu açıdan gerçekten mücadele etmek, özgürleşmek, partileşmek, var olan imkanları başarıyla taçlandırmak isteyenler 14 Temmuz ruhuyla kendi eksikliklerini giderebilir. Ruhlarını temizleyebilir, gerçek PKK militanı haline gelerek bu temelde partileşmeyi yaratıp, onu güçlü kılma temelinde mücadeleyi yükselterek başarıyı kazanabilirler.

Bugün de 1980'li yıllardaki gibi, 14 Temmuz ruhuna fazlasıyla ihtiyacımız vardır. Uluslararası güçlerin ve bölge ülkelerinin baskılarının, ideolojik, teorik, kültürel saldırılarının esas amacı hareketimizin Önderlik ve PKK ölçülerinden kopmasını sağlamaya yöneliktir. Bütün bunlar PKK'yi PKK olmaktan, PKK'yi Önderlik gerçeğine bağlı olmaktan çıkarmak için yapılmıştır. Tabii ki bu saldırıların olumsuz etkileri olmuştur. Örgüt içinde, kadroda, yönetimde, toplumda etkileri olmuş ve belli zayıflıkları ortaya çıkarmıştır. Daha doğrusu, büyüyen imkanların doğru değerlendirilmemesi, birçok fırsatın kaçırılmasını beraberinde getirmiştir. Bugün yarattığımız sonuçlar imkanlarımızın gerisindedir. Bunu rahatlıkla belirtebiliriz. Belki bir iki yıldır, özellikle PKK'nin yeniden inşasından sonra bir toparlanma gerçekleşmiş, kadroda, yönetim tarzında, mücadele tarzında belirli netleşmeler ve önemli gelişmeler de ortaya çıkmıştır. Ama hala örgütümüzü zorlayan geri anlayışlar, tasfiyeci eğilimler kendini dayatmaktadır. Dr. Ali tasfiyeciliği buna en somut örnektir.

Tasfiyecilik partileşmeyi ve militanlığı hedeflemiştir

Daha VII. Kongre döneminde partiyi Önderlik çizgisinden çıkarıp, bazı ilkeler etrafında ittifak yapmış bir örgüte dönüştürmek isteyenler çıktı. Bunların başında da kaçıp giden Dr. Ali geliyordu. Zaten Dr. Ali tasfiyeciliği esas olarak PKK'lileşmeye, partileşmeye, parti militanlığını gerek duymayan, dağıtan ve bu gerçekliklere saldıran bir tasfiyeciliktir. VII. Kongre'de Dr. Süleyman, Nasır gibi inkarcı, teslimiyetçi eğilimlerle bir olan Dr. Ali değerlendirmelerinde, "öyle disiplinli, sıkı bir örgüte gerek yok" diyerek, artık PKK gibi örgüt olmanın,

PKK gibi öncü bir örgüt biçiminde işleri yürütmenin, böyle bir partileşmenin gerekli olmadığını belirtmişti. Tasfiyeciler esasta parti birliğini yaratmayı, partiyi bir ruh, düşünce, örgüt ve eylem birliği haline getirmeyi değil, uzlaşmaya dayalı, çeşitli kişilerin, grupların bazı ilkeler etrafında ittifak yaptığı bir birlik haline gelmesini hedefliyordu. Daha o zaman bu anlayışın tasfiyeci, örgüt dışı bir anlayış olduğu, bunun kabul edilemeyeceği açıkça belirtilmiş, Dr. Ali'nin bu söylemi ve bu söyleme sahip duruşu mahkum edilmiştir.

Bu eğilimlere daha sonra Botan-Ferhat çetesi sahip çıkmıştır. Zaten Ferhat, Dr. Süleyman ve diğerleri için "bunlar aslında erken gittiler, biraz daha kalsalardı bunları zaten yapacaktık, böylesi bir sürece girilecekti" değerlendirmesini yaparak, tasfiyeciliğin örgüt, yaşam ve mücadele anlayışını ortaya koymuştur. Bu temelde örgütü ele geçirip mücadeleyi geriye çekmek ve çeşitli güçlere teslim etmek istemiştir. Ama Önderliğin müdahalesi, kadronun ve yönetimin duruşu karşısında kaçıp gitmiştir. Örgütü örgüt olmaktan, kadroyu kadro olmaktan çıkaran, örgütü ve kadroyu uluslararası komplonun istediği çizgiye çekmek isteyen tasfiyecilik kaçıp gitmiş, ama bu tür tasfiyeci, bozguncu, dağıtıcı eğilimler, bireyci, bencil, grupçu eğilimler devam etmiştir. Bunların başında Dr. Ali gelmektedir. Özellikle hareketimizin en temel gücü olan HPG'de bu anlayışı geliştirerek, aslında tasfiyeciliğin, Ferhat-Botan tasfiyeciliğinin yapamadığını Dr. Ali onlar ve uluslararası komplo adına yapmak istemiştir.

Liberal, bireyci, burjuva düşünceler ve bunun yaşamdaki yansımaları mücadeleyi geriye çekmektedir. Özgürlük hareketinin gözbebeği, büyük bir ideolojik, siyasi, örgütsel, eylemsel derinliğin ve birlikteliğin bileşkesi olan gerilla örgütlenmesinde bu kadar geriye çeken, kendine göreliği dayatan tasfiyeci anlayışlar olduğu düşünülürse, bunun Türkiye ve Avrupa'da da olduğunu kabul etmek gerekir. Gerçekten de bugün Türkiye'de örgütü, kadro ve

örgüt duruşunu, örgüt yaşamını tasfiyeci çizgiye çekmek isteyen, ölçülerle oynayan, bu temelde mücadeleyi gerileten anlayış ve yaklaşımlar vardır. Avrupa'da da benzer durumlar vardır. Bu ölçülerin geriye çekilmesi, parti ölçüleri, kadro duruşu ve mücadele anlayışıyla örgütlenememe ve mücadele edememe Türkiye'deki muazzam imkanların değerlendirilememesine yol açmaktadır. Bu durum da mücadelenin ortaya koyduğu birçok hedefin yerinde, zamanında gerçekleşmesi önünde engel olmaktadır.

Bu süreçte de başarı 14 Temmuz ruhunu yaşamaktan geçer

1980'lerde yaşanan ruh haline bağlı olarak kadrolarda yaşanan; mücadeleyi geriye çeken, mücadeleyi sağa yatıran, liberal burjuva yaşam anlayışlarını örgüte dayatan, kendine göreliği, bencilliği bir marifet gibi kendinde somutlaştıran eğilimler Türkiye ve Avrupa'daki örgütsel yapımız içinde de bulunmaktadır. Bu tür eğilimleri etkisizleştirmek ve büyük mücadele hamleleri yapmak açısında 14 Temmuz ruhuyla partileşmek, kadrolaşmak, yaşam ve mücadele felsefesiyle toplumu örgütleyip, sürekli-leşen bir eyleme çekmek gerekmektedir. Eğer 14 Temmuz ruhunu kadro duruşuna, mücadele tarzına, örgüt anlayışına yedirmezsek, 14 Temmuz tarzını, üslubunu, ruhunu örgütlerimizin, kadrolarımızın ruhu ve tarzı haline getiremezsek zorlanmaya devam ederiz. Zaten inkarcı sömürgeciler, kadro yapımız içinde partileşmede, parti duruşunda, ölçülerinde geriye düşme, yaşandığını düşündükleri için mücadelemizi ezme, başarısını engelleme umudunu taşımaktadırlar. Gerçekten PKK'lileşsek, PKK militanı olsak, inkarcı sömürgeciler tir tir titrerler. Aslında onlar da PKK ruhunun, PKK kadro duruşunun, yaşam anlayışının, imkanların az olduğu yerlerde bile büyük başarı yarattığını, her türlü saldırıyı boşa çıkardığını bilmektedirler. Kemal Pir boşuna 14 Temmuz'da, "Bu Türk devletine bir kazık çaktık, çıkarabilirse çıkarsın" dememişti. Burada kazık derken, esas kastettiği PKK'nin örgüt anlayışıdır, mücadele tarzıdır, yaşam felsefesidir, ortaya çıkarılan bir mücadele örgütüdür, mücadele kişiliğidir. Bunun örgütlenmesi ve topluma yansıtılmasıdır. Böyle bir hareketin Kürdistan toplumunda maya tutması ve gelişmesidir.

Örgüt içinde bu ölçüler geriye çekilmek, ortadan kaldırılmak isteniyor.12 Eylül faşizminin isteyip de yapamadığını, inkarcı sömürgecilerin, uluslararası komplocuların gerçekleştiremediğini tasfiyeci eğilimler bugün içten yapmaya çalışmaktır. Bunlar kabul edilemez. Bu eğilimlerle inkarcı sömürgeciliğe kazık çakılamaz. Kazık ancak parti ölçüleriyle çakılır. Müca-

delede kararlılıktır, iddiadır. Bunların düşmanı sarsmasıdır. Gittiği her yerde sonuç almasıdır, düşmanı geriletmesidir. İnkarcı sömürgecilik örgütü ve onun kadrosunu bu tarzdan, bu üsluptan uzaklaştırmaya çalışmaktadır. Elbette ki Apocu felsefenin, ideolojinin sahibi olan, bunu örgüt ve eylemiyle hayata geçirmekle yükümlü olan örgüt kadrosunun bunu kabul etmesi mümkün değildir.

14 Temmuz aynı zamanda bir özeleştiri gerçekliğidir

Bu tür zehirleyici eğilimlere karşı en büyük panzehir 14 Temmuz ruhudur, direnişçiliğidir, tarzıdır. Bugün her zamankinden daha fazla 14 Temmuz ruhuna, tarzına, üslubuna ihtiyacımız var. Yoksa bugünkü kadro ölçülerinin geriye çekilmesinin önüne geçemeyiz. Bugün gerileyen ve mücadeleyi yükseltmeyen ruhları canlandıramayız. Sistem içileşme dediğimiz; mücadeleyi yükseltmeyen, bir ayağı sistemde bir ayağı örgüt içinde, biraz çalışan, ama tarzıyla, temposuyla aslında düşmanı sarsmayan bir gerçeklik var. Kadroda bu tür geri, yanlış, eğilimler var. Bunu artık gidermemiz gerekiyor. Neyle gidereceğiz? 14 Temmuz ruhuyla gidereceğiz. Kemallerin, Hayrilerin, Akiflerin, Alilerin parti duruşuyla, partileşme ruhuyla, militan ruhuyla gidereceğiz. İstenenler fazla değildir. Bunlar PKK kadrosundan normalde olması gerekenlerdir. Bu tarz, bu üslup Kürdistan devriminin tarzıdır.

Kürdistan devrimi zor bir devrimdir. Koşulları zordur. Birçok düşmanı vardır, düşmanlarla sarılmıştır. Bunlara karşı sıradan, gevşek örgüt ve kadro duruşlarıyla mücadele etmek mümkün değildir. Bu şekilde de katılım sağlanılabilir gibi bir düşünce ve duruş kendini katmamaktır, kandırmaktır. Bu duruş ve düşünce bir gaflettir, aptallıktır, kendini düşmana yem etmektir. Ölüme giderken bile nasıl öldüğünü bilmemektir. Kaybederken bile nasıl kaybettiğini bilmemektir. Bu açıdan kaybetmek istemeyen, başarmak, PKK gerçekliğine layık olmak isteyen, yenilgiyi kabul etmeyen Önderlik gerçeğini, bugüne kadar yenilmeyen PKK gerçeğini pratikleştirmek isteyenler açısından temel ihtiyaç 14 Temmuz ruhunu sahiplemek ve onun gereklerini yapmaktır. 14 Temmuz ruhu ve tarzıyla militanlaşmak, partili olmak ve mücadele çizgisini tutturmak gerekmektedir.

14 Temmuz direnişçiliği düşmana karşı bir mücadele gerçekliği olduğu gibi, aynı zamanda bir özeleştiri gerçekliğidir de. O güne kadar direnişin geciktirilmesine, PKK'nin mücadele tarzının pratikleştirilmemesine, bu konuda belirli kaygıların direnişin gecikmesine yol açmasına karşı bir özeleştiridir. Eğer diğer gruplar gibi PKK yönetimi ve kadrosu da "baskı var, köprüyü geçene kadar ayıya dayı diyelim, elimizden ancak bu kadar gelir" deseydi, direniş gerçekleştirilemezdi. Ya da daha keskin ölçülerde, daha mücadeleci ruh ve tarzla yaklaşmak yerine, şimdi sadece kendimizi koruyalım, bu yeterdir anlayışıyla hareket edilseydi, 14 Temmuz direnişi gerçekleşemezdi. 14 Temmuz direnişçileri kendi geriliklerine lanet okudukları, bunu kabul etmedikleri, o gerilikleri ret ettikleri için direniş gerçekleşmiştir.

Diyarbakır zindanlarında PKK'li tutsakların, PKK kadrolarının ve PKK yönetiminin durumu diğer gruplarla karşılaştırıldığında sağlam bir duruştu. Onların hepsinden daha sağlam bir duruşun sahibiydiler. Hem mahkemelerde, hem düşman karşısında devrimci bir duruşa sahiptiler.

Esas sorunumuz örgütlenme ve pratikleştirme sorunudur

Bu açıdan mücadelenin zor günler geçirdiği, gerçekten örgüt ve kadro sorunlarımızın olduğu, PKK kadro tarzının, ruhunun arandığı, ancak bununla doğru örgütlenip, başarıya gidileceğinin görüldüğü yerde 14 Temmuz ruhunu pratikleştirmek gerekir. Sorun ideolojik, teorik değildir. Doğru ideolojimiz vardır. Doğru teorimiz vardır. Eksiğiyle, yetersizliğiyle Önderliğimiz hiçbir filozofun, hiçbir devrimcinin, hiçbir ideolojik teorik önderin yapamadığı kadar doğru çözümleme yapmış ve önümüze koymuştur. Bu konuda her hareketin eksikliği olabilir, her mücadele gücünün eksiği olabilir. Ama PKK'nin, PKK kadrolarının, PKK örgütünün ideolojik, teorik düşünsel ve politika konusunda bir eksikliği yoktur. İzlediği politikalar da, ideolojik ve teorik yaklaşımları da doğrudur. Sorun, doğru düşünceleri, teoriyi ve politikayı örgüt anlayışıyla, doğru tarzla, militanlıkla pratikleştirmek, yaşama geçirmek, maddi güce dönüştürmek, halkı örgütlemek ve eylem gücüne dönüştürmektedir.

Bütün toplumu demokratik konfederalizm temelinde örgütleyip, demokratik ulus olma temelinde, Kürt ulusunun demokratik ulusal haklarını kazanma sorunumuz vardır. Esas sorun örgütlenme sorunudur. Ve onu pratikleştirme sorunudur. İşte bunun cevabını da 14 Temmuz direnişçileri fazlasıyla vermiştir. Önderliğimiz, savunmalarında, 21. yüzyılın özgürlük düşüncesini, sosyolojisini, anlayışını, demokratik komünal anlayışı, özgür yaşam anlayışını, özgür toplumu yaratma anlayışını, bunun mücadelesini yürütecek parti anlayışını, toplumsal örgütlenme anlayışını ve bunun pratikleşmesini kapsamlı biçimde ortaya koymuştur. Bize düşen görev, 14 Temmuz ruhuyla ideolojik, teorik, örgütsel militan duruş ve eylem çizgisini pratikleştirmektir.

Bu temelde 12 Eylül faşizminin, Kürt halkının özgürlük umutlarını kırmak için Diyarbakır zindanlarında uyguladığı baskı, zor ve işkencelere karşı PKK ruhuyla direnen ve Kürt halkına yeniden geleceği kazanma ve geleceğe umutla bakma gücünü veren, Kürdistan devriminin tarzını tüm halka ve onun öncü gücüne kazandıran 14 Temmuz direnişçilerine; Kemal Pirlere, Hayri Durmuşlara, Akif Yılmazlara, Ali Çiçeklere *"uğrunda ölecek kadar sevdikleri yaşamı"* Kürdistan'da ve tüm Ortadoğu'da demokratik konfederal sistemi yaratarak, onlara olan borcumuzu ödemeli, bunun için de mücadeleyi daha fazla yükseltmeli ve geliştirmeliyiz diyoruz.

ABD'nin Büyük Ortadoğu Projesi Üzerine

"Kürtlerin rolü Ortadoğu'da demokratik birlik harcı olma rolüdür. Politikayı kesinlikle temel ilkeler doğrultusunda yapmalılar. İlkesiz olmamalı veya ilkeleri bazı dar politik çıkarlara, konjonktürel durumlara feda etmemeliler. İlkeli davranmanın gerektirdiği fedakarlıklar ne olursa olsun onları gösterebilmeliler. Bir de dış güçlerin geliştirdiği oyunlara karşı uyanık davranmalılar. Bunlar olursa Kürt halkı Ortadoğu'nun demokratikleşmesinin ve Ortadoğu halklarının demokratik birliğinin harcı olabilir. Yeni Ortadoğu ve dünya sisteminin kurulmasında Kürtler ve Kürt siyaseti temel bir denge rolü oynayabilir"

Duran Kalkan ile yapılan röportaj

Serxwebûn: *Nedir ABD'nin Büyük Ortadoğu Projesi? Kürtler bu projenin neresinde yer alıyor?*

Duran Kalkan: Büyük Ortadoğu Projesi (BOP), ABD'nin küresel sermaye çıkarlarını Ortadoğu'ya hakim kılma projesi oluyor. Yani I. Dünya Savaşı'nın ortaya çıkardığı Ortadoğu statükosunu aşarak, tümüyle küresel finans sermayenin çıkarlarına açık hizmet edecek bir Ortadoğu yapısının yaratılmasını öngörüyor. Bu yönüyle mevcut statükonun aşılmasını gerektiriyor. Ortadoğu'daki siyasi yapıların, bu kadar katı sınır bölünmelerinin, yine despotik siyasi duruşların değişmesini gerektiriyor. Böyle bir değişimin bölge düzeyinde yaratılmasında da en büyük potansiyel güç Kürtlerdir.

Bir kere bu statüko Kürtleri yok sayıyor. Dolayısıyla yüz yıldır Kürtler bu statükoyla çelişki ve çatışma içindedir. ABD, BOP'u geliştirmeden önce de Kürtler bu statükoyla çatışma içindeydi. Bütün parçalarda isyan halindeydi. Bu statükonun değişmesini istiyor, bu temelde de çok yönlü bir isyan hareketi, direniş mücadelesi yürütüyorlardı. Dolayısıyla bölgenin en temel değişim dinamiği, gücü Kürtler oluyor. Bu konuda bir örgütlenmeleri ve mücadeleleri de var.

Böyle olunca, ABD'nin bu statükoyu değiştirmek için geliştirdiği BOP'ta elbette ki Kürtlerin yerinin olması gerekiyor. Böyle bir yeri başlangıçta çok kapsamlı vermemiş olsa da giderek verdiğini görüyoruz. Başlangıçta BOP'ta daha çok Güney Kürdistan vardı. Çekiç Güç politikası temelinde zaten bir statü oluşturulmuştu. Irak'taki rejimi değiştirmenin temel gücü olarak ABD tarafından kabul edilmişti. Böyle bir pratik süreç de yaşandı. Fakat ABD bölgedeki statükoyu değiştirme mücadelesini derinleştirdikçe, bunu öyle çok kolay gerçekleştiremeyeceğini gördü. Dolayısıyla yeni dinamikler aramaya yönelmek zorunda kaldı. Bölge gerçeğini daha yakından ve derinden ortaya çıkarmak, tanımak zorunda kaldı. Bu, bütün Kürdistan'ı görmesini, Kürt gerçeğini ve realitesini gerçekçi ve derinden anlamasını zorunlu kıldı.

ABD politikasında ifade ettiğimiz gibi bu yönlü değişiklikler oluyor. Şimdi geldiğimiz noktada insan şunu söyleyebilir: ABD'nin BOP'unda, en azından mevcut statükoyu aşma sürecinde Kürtlerin yeri en öndedir, başattır. Kürtler etkin bir düzeydedir. Kuşkusuz ABD diğer dinamikleri görmeme gibi bir yaklaşım içinde değil. Ama Kürt potansiyelinin gücünü de iyi gördüğünü son yaklaşımlarından anlıyoruz. Kürtler şu anda en temel dinamiklerden biri konumunda. Bu hep böyle mi olur? Eğer BOP başarı kazanırsa, küresel finans sermayenin bölge hakimiyeti sağlanırsa oluşacak yeni bölge yapılanmasında Kürtlerin yeri aynı kalır mı? Kuşkusuz o konuda şimdiden net bir şey söyleyemeyiz. Çünkü bölgede Kürtlerden daha çok gelişmiş güçler var. ABD onları görmezden gelemez. Zaten gelmiyor da. Onların kendisine ters düşen siyasi yapılanmalarını yok ederek, oraları ele geçirip kullanmak istiyor. Bu konuda Türkiye'ye önemli yer ver-

“ABD-İngiltere-İsrail ittifakı dünya hegemonyasını sağlamak isteyen bir ittifaktır. İsrail, sermayeyi kontrol ediyor. İngiltere siyaseti belirliyor. ABD de askeri güçle uyguluyor. Üçü bir bütünü oluşturuyor. Dolayısıyla küresel sermaye dünyasını, önderliğini elde tutuyorlar. Böyle bir güce dayalı olarak hareket ediyorlar. Irak’a müdahalede de böyle oldu. Mevcut üçlü istediği gibi karar verip bunu pratiğe geçirdi”

diği açık. Yine İran, geçmişte de ABD müttefikiydi. Kuşkusuz ABD, İran’a da büyük bir rol biçiyor. Bir de Ortadoğu’nun en geniş, petrol kaynaklarına sahip olan Arap âlemi var. Zaten ele geçirmek için üzerinde savaş yapılan bir alan oluyor. Küresel sermaye elbette bunlara önemli yer verecek.

Bir de küresel finans sermayenin politikaları İsrail güvenliği doğrultusunda oluşturuluyor. Bu Projenin çekirdek gücü İsrail’dir. Bütün bunlar elbette BOP içerisinde daha aktif, etkin yer alan güçlerdir. Bu anlamda yeniden yapılanmada bunlar daha çok önde olabilirler. Yani Kürtler bunların düzeyinde yer alamayabilir. Ancak şunu da rahatlıkla ifade edebiliriz ki, artık eskisi gibi Kürt inkarı da olmayacaktır. Yani BOP’ta Kürt inkarı yoktur, olamaz da. BOP Ortadoğu’da yapılanmasını yaratırsa bu, Kürt inkarı üzerinde olamaz. Bunun içinde de, yeniden yapılanma sürecinde de Kürtlerin mutlaka yeri olacak.

Bazı Türkiyeli aydınlar, dar milliyetçi çevreler Kürtleri korkutmak için ‘ABD geçmişte sizi sattı. Yine satar. Bize muhtaç kalırsınız’ falan diyorlar. Bunu bir tehdit aracı olarak kullanıyorlar. Kuşkusuz ABD büyük devlet. Küresel sermaye siyaseti yürütüyor. Çıkarları neyi gerektirirse onu yapar. Ancak 20. yüzyıl sistemi gibi bölgede Kürtleri yok sayacak bir sistem geliştirmesi zordur, hatta imkansızdır. Yok sayarsa, karşısına yine eski statüko çıkacaktır.

BOP’un her aşamasında artık Kürtlerin bir yeri vardır ve bundan sonra da olacaktır. Çünkü Kürdistan önemli bir coğrafya, önemli zenginlik kaynaklarına sahip neolitik devrimin ülkesi. Burayı dünyaya hakim olan her güç ele geçirmek istiyor. Zaten dikkat edilirse I. Dünya Savaşının ardından mücadelenin sürdüğü, anlaşmaların kolay kolay sağlanamadığı tek alan Kürdistan’dır. Dolayısıyla Kürdistan’ın BOP içerisinde de yeri olacaktır. Ama bu, Kürt halkının iradesini, çıkarlarını ne kadar temsil eder, ne kadar demokratik olur, o ayrı bir konudur.

– ABD, Irak’ta istenen düzeyde sonuç alamayınca komşu ülkelerle diyalog geliştirerek stratejisinde değişikliğe mi gitti?

– ABD, Irak savaşını İngiltere ve İsrail’le ittifak halinde yürütmeyi planladı ve yürüttü. Buna katmak istediği dördüncü güç Türkiye idi. Türkiye son anda böylesi bir savaşın içerisine girmekten vazgeçince, geriye üçlü ittifak kaldı. Irak savaşı böyle bir ittifak temelinde yürütüldü. Saddam yönetimi bu temelde yıkıldı. Bu ittifak sadece Irak’ı yıkma ittifakı değil, bölgede küresel finans sermaye siyasetini yürüten bir ittifaktır. Aslında dünya hegemonyasını sağlamak isteyen bir ittifaktır. İsrail, sermayeyi kontrol ediyor. İngiltere siyaseti belirliyor. ABD de askeri güçle uyguluyor. Üçü bir bütünü oluşturuyor. Dolayısıyla küresel sermaye dünyasını, önderliğini elde tutuyorlar. Böyle bir güce dayalı olarak hareket ediyorlar. Irak’a müdahalede de böyle oldu. Mevcut üçlü istedikleri gibi karar verip bunu pratiğe geçirdiler.

2003-2004 yıllarında uygulamalar bu temelde gelişti. Başta kimseyi işin içine katmadan bu savaşı yürütmeye çalıştılar. Dünyayı ve bölgeyi hiçe sayıp, görmezden geldiler. Gelişmeler gösterdi ki bu güçlerin yalnız başına Irak’ta ve Ortadoğu’da hakimiyet sağlaması mümkün değil. Yürüttükleri politika her alanda ciddi zorluklarla karşılaştı. Irak’ta ciddi bir karşı askeri direniş gündeme geldi. ABD savaş sürecinde verdiği kayıpların katbekat üstünde kayıpları savaş sonrasındaki çatışmada verdi ve bu hala devam ediyor. Herkes elini Irak’taki savaşın içine soktu. ABD, askeri siyasi olarak hem Ortadoğu hem de yakın müttefiki olan Avrupa devletleri düzeyinde Ortadoğu-Irak müdahalesinde zorlanır hale getirildi. Almanya ve Fransa gibi devletler açık itirazlarını ortaya koydular. Rusya ve Asya’nın birçok gücü benzer tutum gösterdi. Böylece, yeni bir siyasi yapılanma yaratmada da ABD Irak’ta zorlandı. Onu da engelleyen, bozan birçok bölge ve dünya gücünün varlığı ortaya çıktı. Siyasi ve askeri alandaki zorlanma, ABD-İngiltere-İsrail üçlüsünü yeni durum değerlendirmesini yapmaya, yeni politikalar aramaya yöneltti.

2005 yılından itibaren ABD politika değişikliği sinyallerini vermeye başladı. Ortadoğu devletlerine dönük böyle sinyaller verdiler, AB devletlerine dönük bu sinyalleri verdiler. ABD yönetimi çeşitli uluslararası konferanslarla, yine AB ilişkilerinde Irak’taki durumu birlikte yürütme istem ve çağrısını açıkça ortaya koydu. Yalnız başına sonuç alamadıklarını, artık Irak’taki durumu uluslararası ve bölgesel düzeyde başka siyasi güçlerle de paylaşmak istediklerini ifade ettiler. Bu, önemli bir politika değişikliğiydi ve 2005 yılından sonra bu doğrultuda bir politika değişikliği de yaşandı. Bu konuda kısmi pratik gelişmeler de yaşandı. Bu, ABD’yi biraz rahatlattı.

İkincisi, 2006 Kasımında yapılan seçimlerden sonra izlenen politik stratejide daha somut bir değişiklik yapıldı. Bu seçimlerde Bush yönetimi oy kaybına uğradı. Bunun Irak politikasına bağlı olduğu değerlendirildi. ABD toplumunun Bush yönetiminin Irak politikasına onay vermediğini birçok güç ifade etti. Böyle olunca, yönetim daha fazla direnemeyerek toplumun eğilimlerini yansıtan yeni bir politik strateji oluşturma arayışına girdi. Çeşitli komisyonlar oluşturuldu, araştırma-incelemeler yapıldı ve 2007 başında yeni bir politik strateji oluşturuldu. Neydi bu politik

stratejinin unsurları? *Bir*, ABD ve müttefiklerinin eskisi gibi tek başına değil, daha geniş bir politik ittifak dahilinde hareket etmeyi esas alması. *İki*, geçmişte olduğu gibi Bush yönetiminin yalnız başına ve her sorunu askeri müdahale yöntemi ile çözmeye yönelmemesi. Askeri güç kullanmayı dışlanmamakla birlikte, daha çok ekonomik, politik yöntemlerin yürütülen mücadelede esas alınması. Ekonomik ve politik baskıya dayalı olarak karşıtların geriletilmesi. *Üçüncüsü* de ABD-Türkiye-Irak üçlü ittifakının yaratılması ve Kürtlerin de buna katılması temelinde BOP'un çekirdeğinin oluşturulması. Bu güce dayalı olarak İran ve Suriye başta olmak üzere bölgenin diğer alanlarında BOP ile çelişen, karşıt olan yapıların tasfiye edilmesi.

ABD şimdiye kadar bu doğrultuda çalışıp mücadele ediyor. Amaçlarında bir değişiklik yok. Yani ABD, küresel finans sermaye çıkarları doğrultusunda yeni bir Ortadoğu'yu yaratmayı öngören amacını koruyup sürdürmekle birlikte, bu amaca ulaşmadaki mücadele yöntemlerinde, ittifaklarında ve stratejisinde kısmi değişikliklere gitti. Bu, BOP'un değiştiği, ABD'nin esas amaçlarından koptuğu anlamına gelmiyor. Sadece strateji ve taktiğin değiştirilmesi yöntem değişikliğidir. O da pratikte karşılaşılan zorluklardan kaynaklı olarak ortaya çıkmıştır.

– Yaşanan gelişmelerle bağlantılı olarak, Kerkük sorunuyla birlikte ABD'nin Kürt politikasında bir değişikliğe gittiğini söylemek mümkün mü?

– ABD'nin Kürt politikasında ciddi bir değişikliğin olduğu gözlenmiyor. Aslında ABD Kürt politikasını yeni yeni oluşturuyor. Şimdiye kadar Kürt politikası esas olarak Güney Kürdistan ile sınırlıydı. Şunu biliyoruz: ABD, 20. yüzyılın başından itibaren Ortadoğu'ya ilgi duyan bir devlet olmuştur. I. Dünya Savaşı sürecinde Ortadoğu siyasetiyle ilgili oldu ve Ortadoğu içerisinde Kürdistan'la ilişkisini sürdürdü. Her ne kadar bölge ve dünya siyasetinde etkili veya önder konumda olmasa da, I. Dünya Savaşı ardından çeşitli arayışları, dünya politikasının şekillenmesi üzerinde etkisi oldu. Hatta Lozan Antlaşması'nı en son imzalayan devletlerden birisidir.

ABD'nin Ortadoğu önderliği biraz farklıydı. İngiltere ve Fransa'nın yarattığı Ortadoğu'yu tam benimsememişti. Yine Türkiye yönetiminin geliştirdiği Ortadoğu'ya da evet demedi. Farklı bir Ortadoğu arayışı, kendi çıkarlarını farklı yönlerde görme durumu söz konusuydu. II. Dünya Savaşı ardından kapitalist Batı sisteminin liderliği konumuna gelince, Sovyetler Birliği'ne karşı mücadele içerisinde bir Ortadoğu siyaseti izledi. Kürt politikasını da buna göre şekillendirdi. Burada esas olarak Güney Kürdistan'la sınırlandırılan bir Kürt politikasını oluşturdu ve bu, Körfez Savaşı'na, hatta 2003 Irak müdahalesine kadar geldi.

ABD'nin Kürt politikasının sadece genel politik çizgileri bellidir

Şimdi Irak müdahalesi üzerinden geçen beş yılı aşkın süre içerisinde ABD, bölgede doğrudan askeri, politik bir güç olarak yer aldı, hareket etti ve bölge gerçekliğini biraz daha iyi gördü, tanıdı. Ortadoğu üzerinde kapsamlı bir savaş halindedir. III. Dünya Savaşı denilen şey bir realitedir, kimse yok sayamaz. Bunu yürüten güç de ABD'dir ve bu savaş Ortadoğu'da sürüyor. ABD bu savaşın en temel aktörü olarak sürekli yeni politikalar geliştiriyor. Zaten bu savaşı başka türlü de sürdüremez. İşte bu politik yönetim içerisinde yeni Kürt politikaları geliştiriyor.

Beş yıllık savaş içerisinde gördü ki, Güney Kürdistan ile sınırlanmış bir Kürt politikasıyla Ortadoğu'da başarılı olamaz, etkinlik geliştiremez. Bırakalım Ortadoğu'yu, Kürtler üzerinde etkinlik geliştiremez, Kürtleri kendine bağlayamaz. Nitekim Güney Kürdistan'da ne kadar çaba harcadıysa da bütün Kürtleri kendi politikası doğrultusunda yönlendirir hale getiremedi. Bu konuda ciddi zorlukları var. Dolayısıyla diğer parçalara dönük de yeni bir Kürt politikasını üretme sürecine girdi. Şimdi bu yönlü bir gelişmeden söz edilebilir. Öyle Kürt politikasından vazgeçtiği, yok ettiği anlamında yeni bir süreç kesinlikle yok. Bütün parçalara dönük Kürt politikasını oluşturma süreci yaşanıyor. Bu açıkça gözüküyor.

Yalnız burada şu hususu görmek lazım: ABD, diğer parçalara dönük de politika oluşturmaya zorlandı ve böyle bir politika oluşturma süreci yaşanıyor. Ancak bütün bunlar çok düz anlaşılmamalı. Bunlara rağmen ABD'nin Kürt politikasının ayrıntıları nelerdir, nerede ne kadar somutluk kazanmış dendiği zaman çok net şeyler söylenemez. Güney Kürdistan'ı bir realite olarak kabul ediyor. Bir siyasi toplumsal sistem olarak görüyor, artık onun gelişim sürecini durduramaz. Diğer parçalarda da Kürt sorununun çözülmesi gerektiğini, Kürtlerin bir güç olduğunu, dolayısıyla politik savaşında yerlerini görüyor, kabul ediyor. Fakat bunlar nasıl şekillenecek, ABD bu alanlarda neyi kabul edecek, diğer parçalardaki Kürtlerle ilişkisini nasıl oluşturacak, diğer parçalardaki Kürt sorununun çözümünü nasıl öngö-

Kerkük

recek, Güney Kürdistan'daki mevcut sistemin statüsünü sürdürmesini ayrıntıda nasıl kabul edecek, bu konular net değildir. Öyle çok netleşmiş hususlar yok. Genel politik çizgiler var. İçinin dolması, politik askeri gelişmelerle, mücadeleyle oluyor.

Yürütülen mücadele neyi ortaya çıkarıyor, ABD çıkarları neyi gerektiriyorsa ayrıntıları ona göre değerlendiriyor. Bu genel çerçevenin içini ona göre dolduruyor. Bir kere bunu görmek lazım. Onun için de farklı bir durum ortaya çıkınca ya da bir konuda ayrıntıda belirginlik olunca, bunu politika değişikliği olarak görmemek lazım.

İkinci bir husus ise Irak'taki politik durum çok karışıktır. Çok etkili bir politik askeri savaşım var, çok yönlü bir çatışma yaşanıyor. Öyle düz bir yaklaşımla Irak politikasını yürütüp başarılı olmak mümkün değildir. Buna Türklerin durumu da, Kerkük sorunu da dahildir. ABD'nin Kerkük sorununda politika değişikliğini ne kadar yapıp yapmadığı henüz belli değil. Başlangıçta Irak'ta denetim oluşturabilmek için Kürtlere daha çok yer verdi, öne çıkardı. Bu anlamda Güney Kürdistan'da olduğu gibi Kerkük'te de Kürt etkinliği gelişti. Kerkük'ün statüsü için bazı yöntemler belirlendi. ABD bunu bir oyun olarak mı yaptı, daha sonra bu değişti mi, hayır. O zaman çıkarları bunu gerektiriyordu. ABD'nin Irak'ta yürüttüğü mücadelenin gerekleri oydu, ona göre davrandı, onunla politik etkinliğini geliştirdi.

Kerkük'ün çözümünü Irak'taki politik mücadelenin sonucu belirleyecektir

Fakat geçtiğimiz yıl gelişmeler zorlayınca, ABD politik değişiklik yapmak zorunda kaldı. Merkezi yapıyı biraz daha güçlendirmesi gerekiyordu. ABD-Türkiye-Irak üçlü ittifakını yaratabilmek ve Irak'ın buna hazır hale getirilmesi için de engel olan yapıların aşılması gerekiyordu. Bir tanesi Saddam rejimiydi, o devrildi. Diğeri direnen örgütlerin etkisizleştirilmesiydi, bu doğrultuda hem operasyonlar artırıldı ve gizli görüşmeler yapıldı birçok örgütle. Celal Talabani'nin böyle görüşmeler yaptığı biliniyor.

Tabii Irak'ı yeni ittifak temelinde şekillendirirken, bazı değişiklikler yapması, bunun için de taviz vermesi gerekirdi. Taviz, Kürt sorununda oldu. Bir yandan Irak'ı, diğer yandan Türkiye'yi hazırlarken, böyle bir üçlü ittifakta Kerkük sorunu öne çıktı. Bu sefer de Kerkük'ün Kürdistan'a bağlanması politikasında isteksizlik ifade eden bir tutum gösterdiler. Bu doğrultuda da Kerkük referandumu ikinci kez ertelenmiş oldu. Şimdi ne zaman yapılacağı da belli değil. Kısacası, Kerkük'ün nasıl bir statü kazanacağı netleşmiş değildir. O yüzden de ABD'nin politikası kesin şudur denilemez. Kerkük sorunu bir politik sorundur. Irak'taki politik mücadele sonucu belirleyecektir. ABD ve diğer güçler bu mücadeleye göre politika değiştiriyor. ABD kendisini açık tutuyor, hiçbir duruma net angaje etmiyor. Çünkü bir politik savaşım gücüdür. Öyle net angaje ederse, politik pazarlık yapamaz, dolayısıyla politikada da etkili olamaz. Kerkük politikası bu temelde sürüyor.

Bu noktada önemli olan ve değerlendirilmesi gereken, ABD'nin politika değişimini yapıp yapmadığından çok, Kürtlerin bu konuda daha tutarlı politika izleyip izlemediğidir. Kürtlerin doğru politika izlemeleridir, projelerinin olmasıdır. Bu projelerin demokratik olması, Kürt halkının demokratik yaşamına, Irak halklarının demokratik ve birlikte yaşamalarına hizmet etmesidir. Böyle bir politikayı savunmada ısrarlı olmaları, yine gerekli pratik, örgütsel adımları zamanında atmalarıdır. Esasen bunlar yapılmamıştır.

"Değerlendirilmesi gereken, ABD'nin politika değişimini yapıp yapmadığından çok, Kürtlerin tutarlı politika izleyip izlemediğidir. Kürtlerin doğru politika izlemeleri ve projelerinin olmasıdır. Bu projelerin demokratik olması, Kürt ve Irak halklarının demokratik ve birlikte yaşamalarına hizmet etmesidir. Böyle bir politikayı savunmada ısrarlı olmaları, yine gerekli pratik adımları zamanında atmalarıdır. Esasen bunlar yapılmamıştır"

Kerkük'te diğer halklar için de kesinlikle demokratik bir ortam olmalı

Kerkük için de Kürdistan referanduma hazırlanmadı, hazırlık çalışmaları yapılmadı. Bunda Kürt yönetiminin de sorumluluğu vardır. Kerkük projelerini Kürt yönetimi tam netleştirmedi. Evet, Kürdistan'a katılsın dendi, ama Kürdistan içerisinde nasıl bir statüsü olsun, onu netleştirmesi gerekiyordu. Kerkük'ün bir özgünlüğü var. Diğer toplumlar için demokratik bir ortam kesinlikle olmalı. Bu anlamda Kürdistan içerisinde de özgün bir statüsünün olması gerekiyor. Bir konfederasyon olmalı aslında. Zaten Irak'ın sorunlarını çözecek olan temel biçim de demokratik konfederasyondur. Kürdistan'ın da demokratik bir konfederasyonu olmalı. Behdinan, Soran alanlarının çözüm bulması, Hewler'in iyi bir statü kazanabilmesi, kesinlikle demokratikleşmeye bağlı. Kerkük bu konuda bir maket durumundadır. Demokratik konfederalizm Kerkük'te bir model olarak geliştirilirse bu, bütün Irak ve Ortadoğu için bir örnek haline gelebilir. Demokratik Irak, yine demokratik Ortadoğu konfederasyonunun adeta bir maketi, bir çekirdeği rolünü oynayabilir.

Bu konuda somut projeler üretilmiş, bütün toplumların desteğini alan, Kürtlerin, Arapların, Türkmenlerin, hatta varsa Asurilerin ortak katılımına dayanan, hepsinin desteğini alan, hepsinin özgür demokratik yaşamını birlikte örgütleyen bir proje hazırlanmış değil. Böyle olunca da sorun ortaya çıkıyor, birçok güç Kerkük üzerinde çıkarları doğrultusunda politika yapmaya çalışıyor, oyunlar geliştiriyor. Çözümsüzlük biraz da buradan kaynaklanıyor. Böyle bir durum Irak'taki gelişmelere göre ABD'ye, hatta Türkiye'ye ilişkileri doğrultusunda politika değiştirme fırsatı veriyor. Dolayısıyla ABD de çıkarları doğrultusunda böyle bir değişiklik yapabiliyor.

Somut şu söylenebilir: Kürt politikasında ABD'nin bir değişikliği yok, ama Kerkük politikasında 2003-2006 sürecinde izlediği politikayla 2008 sürecinde izlediği politikada değişiklik oldu. 2003-2006 döneminde Irak'ta daha çok Kürtlere dayanarak bir sistem geliştirmeye çalıştı. Onun için Kerkük referandumu gündeme geldi. 2007'den itibaren ABD-Türkiye-Irak üçlü ittifakını yaratmayı temel politik strateji olarak belirleyince, ABD, Kerkük konusunu da böyle bir politikanın başarısına bağlı olarak yürütmeyi esas aldı. Bu noktada hem Irak merkezi yönetimini hem de Türkiye'yi böyle bir ittifaka hazırlama konusunda Kerkük politikasında bazı değişiklikler yaparak taviz vermeyi öngördü.

Demek ki politik sistemleri netleşmedikçe, bu konuda açıklık devam ettikçe, bu değişiklik politikaları gündeme gelecektir. Bunu görmek, buna göre hareket etmeyi bilmek lazım. Politika değişikliğinin fazla olmasını önlemenin yolu da politik projeler üretip, onu hayatta geçirmeyi bilmek oluyor. Bu anlamda Kerkük konusunda Kürt yönetimi etkili, aktif bir politika yürütmede zayıf kalmıştır.

– ABD, seçimlerden sonra BOP'ta bir değişikliğe gidebilir mi?

ABD seçimlerinden sonra BOP projesinde herhangi ciddi bir değişikliğin olacağını düşünmüyorum. Zaten BOP, amaçları belirlenmiş bir proje. Amacı; Ortadoğu'yu küresel sermaye sisteminin hakimiyeti altına almak. Bununla çelişen statükoyu değiştirmek, bu engelleri temizlemektir. Bu amaçları hiç değişmiyor. Fakat yöntemler konusunda zaman zaman değişikliklere gidiyor. Dönemlere göre izlediği yöntemlerde değişiklik yapıyor.

Bu projenin içinde Ortadoğu'nun bütün unsurlarına yer var. Türkiye ile Irak'ı temel bir ittifak dahilinde çekirdek güç yapmayı öngörüyor. Bununla sisteminin merkezini oluşturmak istiyor. Tabii bunun yanında İran'a da, Araplara da, İsrail'e de, Kürtlere de yer veriyor. Bu açık görülebilen bir durum. Bunlar temelinde pratik yapıyor. Seçimlerden sonra pratik hamle yapacağını düşünüyor. Dolayısıyla seçimlerden sonra BOP'ta değişiklik değil de, bu üçlü ittifak temelinde pratik hamleye kavuşturmak gündeme gelebilir. ABD böyle bir ittifakı başarıyla sağlayabilirse bunu yapar.

– ABD'nin İran'a askeri bir müdahalesi yakın dönemde ihtimal dahilinde mi? Askeri müdahale olmazsa nasıl bir politika izleyecek?

– Evet, ABD'nin İran'a aktif bir müdahalesi yakın görünüyor. Bunun askeri boyutu ne kadar olur, o konuda kesin bir şey belirtemeyiz. Fakat kısmi bir askeri boyutunun olma ihtimali de güçlenmiştir. Şöyle bir formül ortaya konabilir: 2006 Kasım seçimlerinden sonra ABD, politik stratejisinde değişiklik yaptı. Bu, tek yanlı askeri müdahaleler yerine ittifaklara dayalı ekonomik siyasi müdahaleyi öne almayı, askeri müdahaleyi de buna bağlamayı öngören bir stratejik değişikliktir.

Bu temelde de Türkiye-Irak-ABD ittifakını yaratabilmek için önemli bir çalışma süreci başlattı. Yani ittifaklara dayalı gelişecek ekonomik politik ağırlıklı müdahalenin çekirdeği olarak Türkiye-Irak-ABD üçlü ittifakını öngörüyordu. Kürtleri de buna dahil etmek istedi. Bu konuda AB'nin onay ve desteğini aldı. Bu temelde İran ve Suriye üzerinde ekonomik, politik baskısını artırmayı, onlara karşı bir üstünlük sağlayarak hamle yapmayı öngördü. Bir buçuk yıldır da bu temelde çalışıyor. Seçimlerle ABD yönetimini yenilemeyi öngörüyor. Bunları gerçekleştirirse, 2009 yılı başından itibaren bu duruma dayanarak İran ve Suriye üzerinde hamle geliştirecektir. ABD planlamasının böyle olduğu değerlendirilebilir. Tabii İran ve Suriye'ye dönük hamle gerçekleştirebilmesi için söz konusu ittifakı başarıyla yaratması lazım. O olmadan bunu yapamaz. Bu planın önemli bir yanı budur.

Yine İran'a dönük ne kadar askeri güç kullanılacak veya kullanılıp kullanılamayacak mı orası önemli. Irak benzeri bir İran savaşımını yürütme durumunun ortadan kalktığı rahatlıkla söylenebilir. Hem Irak'taki gelişmeler hem de ABD'deki politik değişiklikler öyle bir durumu ortadan kaldırdı. Fakat bu durum İran'a karşı hiç askeri güç kullanılmayacak anlamına gelmez. Bazı askeri güç kullanımları olacak. Nitekim Suriye'nin bir hedefini İsrail vurdu. Kimse de bir şey demedi. Şunun iyi bilinmesi gerekiyor: Suriye'ye dönük de benzer saldırılar gündeme gelebilir. İran'a dönük saldırının daha geniş boyutlu olma ihtimali var. Yani İran'ın bazı hedeflerini vurmak her zaman gündemdedir. Şimdi de böyle bir olasılık var.

2009 başından itibaren bu durum daha fazla gündeme gelebilir. Fakat İran savaşımının Irak veya Afganistan savaşımı gibi olacağını beklememek lazım. İran'ın koşulları da, bölgedeki gelişmeler de farklıdır. Askeri boyutu az, ekonomik, siyasi baskı boyutu fazla olabilir. Bir de içten çeşitli örgütlenme ve isyana yöneltme durumu gündeme gelebilir. İran'ın durumu buna uygun. ABD-İran ilişkileri gerginleşirken, çatışma daha çok bu boyutlarda gelişebilir.

– Ortadoğu'da Kürtler büyük bir potansiyele sahip. Olası bir müdahalede Kürtler nasıl bir politika izlemeli?

– Kürtler Ortadoğu'da büyük bir potansiyel. Gericilik kullanıldığında olumsuz rol oynayan bir güç olduğu gibi, Ortadoğu'nun demokratikleşmesinde de önemli bir rol oynayacak potansiyele sahiptir. Kürtler, demokratik Ortadoğu'nun merkezi çekirdeği olabilir. Ortadoğu'nun birinci demokratikleştirme kuvveti olarak rol oynayabilir. Ortadoğu'da olduğu gibi İran'da da Kürtler önemli bir potansiyeldir, büyük bir güçtür. İran'ın en temel demokrasi dinamikleri konumundadır. Doğu Kürdistan hem konum hem de zenginlik kaynakları ve nüfus potansiyeli itibariyle böyle bir gücü ifade ediyor.

ABD-İran çatışması gelişirse, Kürtler nasıl bir politika izlemeli, nasıl davranmalı dendiğinde de hemen şunu ifade etmek isterim: Kürtler, özgürlük ve demokrasi mücadelelerini başka herhangi bir müdahaleye ve çelişkiye

kesinlikle bağlamamalıdır. Bu, yanlış bir duruş olur, yanlış bir politik çizgiyi ifade eder. ABD-İran çatışması olsun da, bu çatışma içerisinde politika yapalım, fırsatları değerlendirelim, bundan sonuçlar alalım demek, doğru değildir. Kürtlere fazla bir şey kazandırmaz, ahlaki de değildir. Kürtlerin buna ihtiyacı da yok. O bakımdan çizgiyi baştan doğru tutturmak lazım.

Kürt milliyetçiliği hatalı siyaset izleyebiliyor, daha çok böyle siyasal kabarmalara umut bağlıyor. Yöntem olarak o mücadelelere dayanıyor. Yine farklı politik güçlerin çatışması içersinde oluşacak fırsatları değerlendirerek sonuç almayı öngörüyor. Yani konjonktürel bir politika izliyor. Bu, belki fırsatlar olduğunda değerlendirme imkanı veriyor. Ama yanlış bir politikadır, zararlıdır, sakıncalıdır. Kürt toplumunu başka toplumlarla karşı karşıya getiriyor. Toplumsal çatışmayı gündemleştiriyor, milliyetçi çelişki ve çatışmaları tahrik ediyor. Bu, kesinlikle yanlış bir politikadır. Kürtler bu politikaya karşı da uyanık olmalı. Fakat genelde olduğu gibi, Doğu Kürdistan'da da milliyetçi politikanın etkisi büyük oranda azaltılmıştır. Doğu Kürdistan toplumu milliyetçi politikalarından kurtarılarak, demokratik Kürt politikası içerisine çekilmiştir. PJAK öncülüğü bunu ifade etmektedir. PKK'nin etkisi ile Doğu Kürdistan toplumunda önemli bir bilinçlenme ve örgütlenme yaşanıyor. Milliyetçi bilinç ve stratejik duruş aşılıyor, ulusal demokratik bilinç ve stratejik duruş gelişiyor.

PJAK güçlü bir direniş mücadelesini ortaya çıkardı

PJAK, ulusal demokratik bilinci ve stratejik duruşu ifade eden bir politik hareket konumundadır. Dikkat edilirse PJAK, İran gericiliğine ve despotizmine karşı yürüttüğü Kürt özgürlük ve demokrasi mücadelesini, İran-ABD çelişki ve çatışmasına bağlı olarak yürütmüyor. Geçtiğimiz yıl ABD-İran gerginliği fazla yoktu, hatta zaman zaman görüşüp Irak üzerinde anlaşıp politikalar belirliyorlardı. Yine PJAK'ın vurulması yönünde ABD-İran

görüşmeleri oluyor, hatta ittifaklar bile oluşturuyorlardı. ABD'nin İran ile ilişkileri gerginleşince, İran gericiliğine ve despotizmine karşı Türkiye ile anlaştı. Kürt özgürlük hareketini ezmek üzere geliştirilen bütün bu saldırılara karşı geçen iki yıl içerisinde, özellikle 2007-2008 yıllarında güçlü bir direniş mücadelesini ortaya çıkardı. Bu, tamamen bağımsız bir çizgide, Kürt halkının çıkarları doğrultusunda, yine bölge halklarının demokratikleşme ve demokratik birlik yaratma stratejisine uygun olarak geliştirilen bir direniş mücadelesidir.

Doğu Kürdistan özgürlük mücadelesi, doğru bir stratejik anlayış içine çekilmiş durumdadır. Bu durum genel Kürdistan özgürlük mücadelesi açısından da, Ortadoğu halklarının demokratik mücadelesi açısından da önemlidir. Küresel sermayenin geliştirdiği bölge müdahalesinin yeni bir despotik sistem kurmasını engellemek açısından da önemlidir. Bölge halklarının özgür ve demokratik iradelerini öngören, çıkarlarını esas alan demokratik Ortadoğu birliğinin yaratılması açısından, Doğu Kürdistan'daki bu bağımsız demokratik siyasi çizginin geliştirilmesi önem kazanıyor. Doğu Kürdistan toplumu kesinlikle böyle bir bağımsız çizgi izlemeli. Özgürlük ve demokrasi mücadelesini kendi gücüyle geliştirmeli.

Birincisi, ulusal demokratik bir bilinç edinmeli, demokratikleşmeyi esas çizgisi olarak öngörmeli. *İkincis*i, kendi halk gücüne dayanmalı, halk gücünü örgütlemeli. *Üçüncüsü,* ittifaklarına dikkat etmeli, ilkeli davranmalı. Ama elbette politika yapmalı, çeşitli güçlerle ilişki ve ittifakta bulunmalı, oluşan fırsat ve imkanları özgürlük ve demokrasi mücadelesi lehine değerlendirmelidir. Şimdiye kadar böyle yaptı. ABD-İran savaşının gelişmesi durumunda da tabii ki şu ya da bu gücün tarafında yer alması gerekmiyor. Kendisi zaten bir taraftır. Özgürlük ve demokrasi mücadelesini yürütüyor. İran gericiliğine, despotizmine karşı mücadele veriyor, kendi savaşını yürütüyor. Bunu her ortam ve koşulda da yürütecektir. Savaşan farklı güçlerin hiçbirine karşı savaş ittifakını kesinlikle yapmayacaktır, yapmamalıdır.

PJAK, halkların özgürlük ve demokrasisini yaratacak meşru savunma çizgisinde olan bir direniş içerisindedir. Bu savaşı esas alıyor Doğu Kürdistan özgürlük stratejisi. Böyle bir çizgi izleyeceğini de söyleyebiliriz. Bu konuda önemli bir bilinç ve irade kazanmıştır. Kürtler tamamen halkların çıkarlarını, özgürlük ve demokrasi çizgisini esas alacak. Herkes bunu bilmeli, güvenmeli.

İran rejimi demokratikleşirse, Kürt sorununun demokratik çözümü İran gerçeğine uygundur. İran gerçeğine, kültürel durumuna, hatta İslami geleneğine uygun bir Doğu demokrasini geliştirip Kürtlerle bu temelde ittifak, birlik yapması, ABD müdahalesinin zeminini de ortadan kaldırır. ABD-İran gerginliği, savaşı da olmaz. Şimdi böyle bir gerginlik ve savaş varsa, Ahme-

dinecad rejiminin, İslami rejimin despotik, anti demokratik karakterinden ileri geliyor. Bu durum bir çekim gücü oluyor. İran üzerine baskıyı çekiyor, bahane oluşturup fırsat veriyor dış güçlerin müdahalesine.

Diğer yandan İran'ı zayıf konumda bırakıyor. Biz, ne böyle bir müdahale olsun ne de İran zayıf olsun istiyoruz. Ama despotik, Kürtleri katleden, zülüm eden, Kürt halkının demokratik haklarını tanımayan İran'ı da istemiyoruz. Sadece Kürtler de değil. İran'da çok sayıda dil, kültür ve halk var. İran, bir kültürel ve halklar mozaiğidir. Dolayısıyla demokrasiye en fazla layık olan, ihtiyacı olan bir ülkedir. Biz de böyle bir demokrasinin geliştirilmesini istiyoruz. Kürtlerin tutumu bu konuda tamamen demokratik bir tutumdur.

Buna göre bir strateji izlemek gerekir. Kimsenin aleti olmamak, bağımsız bir çizgi izlemek, tamamen halkların özgürlük ve demokratik çıkarlarını esas almak, bu temelde mücadele etmek, kimin durumu böyle bir mücadeleye hizmet ediyorsa, onunla ilişki ve dayanışma içerisinde olmak Kürtlerin izleyeceği politika olacaktır. Kesinlikle Kürtler kimseye karşı gizli, milliyetçi anlaşmalar içerisinde olmayacaktır. Bu tür yakıştırmalar Kürtlere hakareti ifade ediyor. Bu tür oyunlara geçmişte bazı Kürt çevreleri geldi, fakat Kürtler artık böyle bir oyuna gelmeyecek bilinçteler. Mevcut durumu değerlendirebiliyor, tümüyle öz güçlerine dayanıyorlar. Özgürlük ve demokrasi mücadelesini öz gücüne dayalı olarak yürütüyor. Dolayısıyla kimseye muhtaç ve minnettar değiller, kimseye angaje olacak durumları yok. Ama fırsat ve imkanları da değerlendireceklerdir. Yani özgürlük ve demokrasiyi geliştirmek için ortaya çıkan her fırsat ve imkanı Ortadoğu halklarının demokratik yaşamı ve birliği doğrultusunda değerlendirecektir.

– ABD'deki seçimleri demokratların kazanması durumunda, ABD'nin Kürt politikasında bir değişiklik bekliyor musunuz?

– Hayır. İster cumhuriyetçiler, ister demokratlar kazansın, bu yılki seçimlerde Kürt politikasında ciddi bir değişikliğin olacağını sanmıyoruz. ABD'nin Ortadoğu ve Kürt politikasında değişiklikler yaşandı, bunları zaten ifade ettik. 2007 başından itibaren ABD-Türkiye-Irak üçlü ittifakı doğrultusunda Kürt politikasında da bazı değişikliklere gitti ve PKK'ye karşı savaşı öngördüler. ABD, 2006 Ağustos'unda yaptığı ateşkes, barış ve çözüm çağrılarından vazgeçerek, Türkiye'yi Kürtlerin, PKK'nin üzerine saldırttı. 16 Aralık 2007 tarihinden itibaren ABD'nin Medya Savunma Alanları'na dönük saldırılara desteği, ortaklığı, hatta teşviki oldu. Bu saldırılar üçlü ittifaktan kaynaklanmıştır. Türkiye ve İran'ı PKK'ye karşı askeri operasyona yöneltirken, Güney'de de Güney Kürdistan yönetimini biraz daraltan, Kerkük referandumunu erteleten bir politikayı izledi. Bütün Kürdistan'ı etkileyen kısmi politika değişikliği yaptı. Fakat bunlar konjonktüreldir, çok temelli değildir.

PKK bu saldırılara karşı direndi ve boşa çıkardı. Dolayısıyla Türkiye bu saldırılardan bir kazanç elde edemedi. Şimdi yeni bir durum var, ABD de herhalde ortaya çıkan bu yeni durumu değerlendirecek. Yeniden çatışma mı öngörecek, yoksa 2006 yazında öngördüğü ateşkese dayalı barışçıl çözümü mü arayacak, onu yakın zamanda göreceğiz. ABD politikasının bu konuda netleşmesi gerekiyor. Güney Kürdistan'a dönük de sınırlandırıcı durumlar önemli ölçüde aşıldı. Özellikle Türkiye'nin Medya Savunma Alanları'na dönük saldırıları karşısında PKK'nin gösterdiği direniş, gerillanın başarıları, tüm saldırıları yenilgiye uğratması Güney Kürdistan'ı rahatlattı. Bu anlamda ABD'nin Güney Kürdistanlı güçleri daraltma ve sınırlandırması ortadan kalktı.

Geriye Kerkük konusu kaldı. Kerkük üzerinde de bir mücadele sürüyor. Aslında Kerkük'te ABD politikalarının çok fazla etkinliğini düşünmemek lazım. Başka birçok unsur var, onların hazırlanması gerekiyor. Bu konuda Kürt yönetiminin yapması gereken çalışmalar var. Dar ve sınırlı kalınmazsa, Kerkük konusu da çözüm yoluna girer. Bu bakımdan demokratların yönetime gelmesiyle yeni bir politik değişikliğe gitmekten ziyade, ABD'nin 2007 başından itibaren ortaya koyduğu değişiklikleri yapması gerekiyor. Şimdiye kadar Kürtleri sınırlandırarak, Türkiye ve Irak'ı ittifak politikasına hazır hale getirmek istedi. Askeri operasyonlarla PKK'nin üzerine geldi, PKK'ye dönük askeri operasyonlara destek verdi. Irak hava sahasını açtı, değişik keşif ve istihbaratlar verdi. Yine Güney Kürdistan yönetimini daraltı, Kerkük referandumu erteletti. Bunun sonuna gelinmiştir. Şimdi yeni politikalar oluşturması gerekiyor. PKK'nin böyle geriletilemeyeceğini görmüştür. Bundan sonra ya PKK'ye karşı açık savaş ilan eden politika izler ya da PKK ile ortaya çıkan Kürt iradesini tanıyarak, barış içerisinde sorunları demokratik yöntemlerle çözmeyi esas alır. Tabii biz ikincisini tercih ediyoruz. Bunun olmasını istiyor, bekliyoruz. Ama neye karar vereceğini kuşkusuz ABD belirler.

Diğer yandan Güney Kürdistan hükümetini sınırlandırma ve Kerkük referandumunu ertelemenin de sonuna gelindi. Daralma yerine, Güney Kürdistan'ın statüsü konusunda daha net, herkesçe kabul gören bir politika izlenmesi ABD'den beklenmeli. ABD de böyle bir politikayı daha açık izler hale gelebilir. Türkiye de bunu kabul

"Kürtler tümüyle öz güçlerine dayanıyorlar. Özgürlük ve demokrasi mücadelesini öz güçlerine dayalı olarak yürütüyor. Dolayısıyla kimseye muhtaç ve minnettar değiller, kimseye angaje olacak durumları yok. Ama fırsat ve imkanları da değerlendireceklerdir. Yani özgürlük ve demokrasiyi geliştirmek için ortaya çıkan her fırsat ve imkanı Ortadoğu halklarının demokratik yaşamı ve birliği doğrultusunda değerlendirecektir"

etmek mecburiyetinde kalmıştır. Askeri operasyonlarla içine düştüğü başarısızlık, Türkiye'yi de böyle bir zorunluluk içerisinde itiyor.

Sonuç olarak, Kuzey'de ve Güney'de ortaya çıkan Kürt iradesini kabul etme temelinde, demokratik ilişkileri geliştirmeyi öngören bir politikanın izlenmesi ABD'den beklenmelidir. Artık bunu demokrat yönetim mi, cumhuriyetçi yönetim mi yapar, bilemiyoruz. Ama ABD politikalarının böyle bir rotaya girmesi lazım. Partilerden ziyade bir devlet politikası izleniyor. ABD'nin devlet politikasının da önümüzdeki süreçte bu biçimde şekillenmesi en mantıklı durum olarak görülüyor.

– Kürt siyasal güçleri Ortadoğu'da ve dünyada etkin bir siyaset yürütebilmek için nasıl bir politika izlemelidir?

– Ne yazık ki Kürtlerin sorunları siyasal yöntemlerle çözme şansları çok zayıf. Bu konuda şimdiye kadar fırsat ve imkan bulamadılar. Dolayısıyla hep isyan ettiler. Silahlı direnişin yarattığı sonuçlara dayalı olarak Kürtlerin de siyaset yapmasının önü açılmış bulunuyor. Siyaset yapma imkanları artmış, siyasal güçleri gelişmiştir. Hem kendi içlerinde bir siyasi güç haline gelme, siyasi örgütlenmelerini ilerletme fırsat ve imkanları büyümüş, hem dışa dönük siyaset yapma, sorunlarını demokratik, siyasal yöntemlerle çözme hem de bölge siyasetinde etkin bir siyasal güç olma imkanları artmıştır.

Önümüzdeki süreçte Kürtler bölgenin en dinamik siyasi gücü olarak rol oynayacak ve yeni Ortadoğu'nun şekillenmesinde etkinlikleri artacaktır. 20. yüzyıl Kürtleri ve Kürdistan'ı değişmiştir. 21. yüzyıl, Kürt yüzyılı olacaktır. Kürtler en dinamik siyasi güç olacak ve bölge dengelerinin oluşumunda rol alacaklardır. Nasıl ki 20. yüzyılda Kürt iradesinin yok edilmesine, yok olmasına dayalı bir bölge dengesi oluşturulduysa, 21. yüzyıl Ortadoğu dengesi de Kürtlerin özgür, aktif, dinamik katılımı temelinde şekillenecek. Kürtler özgür iradeleriyle bu siyasi denge içerisinde yer alacaktır.

Kürtler özgün siyasal duruşlarını geliştirmelidir

Tabii bunu yapabilmeleri bazı şartlara bağlı, öyle ezbere olmaz. Başka toplumların yaptığına bakarak da, dünyadaki siyasal ilkeleri taklit ederek de olmaz. Kürtler özgün siyasal duruşlarını geliştirebilirlerse, Ortadoğu'da gelişen siyasette aktif ve etkin bir rol oynayabilir, 21. yüzyıl siyasi dengelerinin aktörü olabilirler.

Bu şartları kısaca şöyle tanımlayabiliriz: *Birincisi*, her parçadaki Kürt toplumu demokratik örgütlülüğünü en ileri düzeyde mutlaka sağlamalı. Bunun için başta kadınlar, gençler, işçiler, memurlar, köylüler, esnaflar, bütün toplumsal kesimler demokratik ilkeler temelinde örgütlenmeli, örgütsüz bir Kürt kalmamalı. 7'den 70'e tüm Kürtler demokratik örgütlülük içine çekilmeli, yaşamlarını kendi demokratik örgütlenmeleriyle sağlamalılar. Bunun formülünü Önder Apo ortaya koydu, ***demokratik komünalizm*** dedi. Bütün toplumsal kesimlerin demokratik örgütlülüğünün böyle bir demokratik komünal düzenle olabileceğini öngördü ve birbirleri ile ilişkilerini de demokratik konfederalizmin ilkelerine göre sağlayabilirler dedi. En örgütlü, demokratik bir toplum gücünün ortaya çıkmasını öngördü. Bu, çok hayati önemdedir. Çünkü Kürt toplumunun siyasal gücü demokratik örgütlüğünden, öz gücünden geliyor. Dolayısıyla öz gücünü de ancak örgütlülüğü ile harekete geçirebilir. Örgütlenmeyen Kürt, ne kadar bilinçli olursa olsun, konjonktür ne kadar uygun olursa olsun kesinlikle hiçbir siyasi varlık gösteremez. Siyaset yapma şansı Kürdistan genelinde yoktur. Ancak öz gücüne dayalı politika yapabilir, o da halkın örgütlülüğü demektir. Kürtler ancak halkın örgütlü olduğu, gücünü harekete geçirdiği yerde etkili siyaset yürütebilir.

İkincisi, birlik olmalılar. Örgütlenmiş halk gücünün ulusal düzeyde birliği yaratılmalı. Kürt ulusal birliği gittikçe daha fazla önem kazanıyor. Bu, elbette despotik, milliyetçi bir birlik değil, demokratik, demokratik konfederalizm ilkelerine uygun olmalı. Kürt örgütler arasında da, Kürdistan parçaları ve Kürt toplumsal kesimleri arasında da birlik kesinlikle demokratik konfederalizmin ilkelerine uygun olmalı. Öyle despotik, baskıcı, sömürücü, birinin diğeri üzerinde tahakküm kurduğu bir birlik Kürtlere fayda getirmez, pratikte de gerçekleşmez. Kürtlerin aktif siyaset yapmasına da izin vermez. Bu tür birlikler bölgede çok var, başkaları yapıyor. Ortadoğu yapısı Kürtlere bu bakımdan ihtiyaç duymuyor. Kürtlerin yeniliği ve oynayacağı rol de ancak demokratik konfederal sistemle olur. Bunu kendi içlerinde geliştirmeli ve demokratik konfederalizm esaslarına uygun ulusal birlik yaratmalılar.

Bu doğrultuda ulusal stratejileri olmalı. Ortak bir demokratik siyasi duruş göstermeleri, demokratik siyaset ilkeleri temelinde, ortak ulusal strateji oluşturmaları kesinlikle gerekiyor. Öz güçlerini harekete geçirip siyasette aktif olabilmeleri buna bağlıdır. *Birincisi*, değişik toplumsal kesimler ile halkın örgütlülüğüdür. *İkincisi*, demokratik konfederalizm çizgisinde ulusal birliğin yaratılıp ulusal stratejinin oluşturulmasıdır. *Üçüncü* husus uyanık olmak lazım. Kürtler siyasette uyanık olmalılar. Öyle başkaları gibi davranmamalılar. Uyanık olmaktan kastımız iki yönlüdür. *Birincisi*, Kürdistan üzerinde oyunlar çok, herkes birbiri arasındaki çelişkiyi Kürt siyaseti ile uzlaştırmaya çalışıyor, Kürt karşıtlığı temelinde ittifak yapıyor. Bu durum birçok oyununun gelişmesine yol açıyor. Böyle oyunlara karşı uyanık, tedbirli olunmalı. Ancak böyle olursa Kürt siyasi güçleri aktif siyaset yapabilir. *İkincisi*, ilkeli davranmalıdırlar. Siyaseti, mevcut devletçi düzende hakim olan bir çıkar aracı olarak kullanmamalıdırlar. Başkalarına karşı oyun yöntemi olarak değil, kesinlikle özgürlük, demokrasi, eşitlik ilkelerine, yine halkların kardeşliği, birlikte yaşama arzu ve isteklerine dayalı olarak yürütmelidirler. Çok pragmatist olmak tehlikelidir. Milliyetçiliği tahrik eder. Kürtler, milliyetçiliğin tahrik edildiği ortamda gelişme sağlayamazlar, tam tersine Kürtlere karşı katliam ve saldırı tehdidi artar. Buna karşı dikkatli olmak lazım. Kürtlerin güvenilirliği bu konuda zedelenmemelidir.

Kürtler özgürlük, eşitlik, demokrasi gibi temel ilkeleri savundukları ölçüde Ortadoğu demokratik birliğinin harcı olabilirler. Kürtlerin rolü; demokratik birlik harcı olma rolüdür. Bu da ilkeli davranmaktan geçer. Kesinlikle politikayı temel ilkeler doğrultusunda yapmalılar. İlkesiz olmamalı veya ilkeleri bazı dar politik çıkarlara, konjonktürel durumlara feda etmemeliler. İlkeli davranmanın gerektirdiği fedakarlıklar ne olursa olsun onları gösterebilmeliler. Ancak öyle olursa politikada etkin olabilirler. Bir de dış güçlerin geliştirdiği oyunlara karşı uyanık davranmalılar. Bunlar olursa Kürt halkı Ortadoğu'nun demokratikleşmesinin ve Ortadoğu halklarının demokratik birliğinin harcı olabilir. Yeni Ortadoğu ve dünya sisteminin kurulmasında Kürtler ve Kürt siyaseti temel bir denge rolü oynayabilir. Dolayısıyla 21. yüzyılı Kürt yüzyılı haline getirebilirler.

– KCK, BOP'u nasıl ele alıyor?

– KCK'nin de bir Ortadoğu projesi vardır. Bu proje çok daha somuttur, açıktır, tanımlanmıştır. Önder Apo tarafından çok kapsamlı teorik izahı yapılarak; somut politik programa, ilkelere ve sisteme kavuşturulmuştur. Bu projenin ***Demokratik Ortadoğu Birliği Projesi*** olduğu biliniyor. Bunun pratikte somutlaştırılması ya da isimlendirilmesi, ***Demokratik Ortadoğu Konfederasyonu*** olarak belirtiliyor. KCK de bu demokratik Ortadoğu projesinin, yani demokratik Ortadoğu konfederasyonunun Kürdistan'daki çekirdeğini oluşturuyor. Ya da Kürdistan demokratik konfederalizmi oluyor. Bunu her Kürdistan parçasında geliştirdiği örgütlenmeyle yarattığı gibi, bütün Kürdistan parçalarındaki ilişki ve birliği de böyle bir sisteme göre yürütmeyi öngörüyor. Demokratik Ortadoğu konfederalizminin temel ölçü ve özellikleri de esas olarak bütün toplumsal kesimlerin özgün örgütlülüklerini sağlamaya dayanıyor. Halkların çıkarlarını, yaşamlarını kendi demokratik örgütlülükleri ve güçleriyle yürütmesini ifade ediyor. Diğer yandan bu toplumsal kesimlerin birbiriyle ilişkilerini demokratik konfederalizm ilkelerine göre sağlamasını öngörüyor. Bütün Kürdistan toplumunu yaşamını, demokratik konfederalizm ilkelerine göre örgütlenmiş ve birleşmiş bir toplumsal sistem çerçevesinde ele alıyor. Demokratik konfederalizm ilkeleri bu anlamda özgürlükçülüktür, eşitlikçiliktir, adalettir, demokratik paylaşım ve dayanışmadır, birliktir. Bu temel ilkeler etrafında doğal komünal toplumun değerlerini günümüzde demokratik komünalizm ölçüler çerçevesinde toplum yaşamını örgütleyip yürütmeye dayanıyor. Bütün Ortadoğu halklarının özgün örgütlülükleriyle demokratik konfederalizm sistemi içerisinde ilişkilenip birleşerek yaşayabilmelerini öngörüyor.

Ortadoğu düzeyinde de bu projenin ilkeleri olan özgürlük, demokrasi, demokratik birlik ve kardeşlik esastır. Yani tamamen demokratik ilkeler temelinde herkesin demokratik hakkını kullandığı, ama kardeşçe birlik içerisinde yaşadığı; baskı, sömürü, zulüm, birbirinin aleyhine çıkar geliştirmenin olmadığı bir yaşam sistemini öngörüyor. Bir kere bu projeyi böyle tanımak, anlamak lazım. Bu anlamda KCK'nin kendisi bir projedir. PKK hareketinin geliştirdiği, Kürdistan'da örgütlediği ve Ortadoğu için de örgütlenmesini öngördüğü somut bir Ortadoğu projesidir. Buna karşı ABD'nin de adını Büyük Ortadoğu Projesi koyduğu projesi var. Bu projenin temel ilkeleri, ölçüleri belirlenmiş, ama içi çok doldurulmuş değil. İçini siyasal gelişmelere ve siyasi mücadelenin durumuna göre ABD dolduruyor. ABD projesinin temel ilkeleri, küresel sermayenin hakimiyetini öngörüyor. Sermayenin serbest dolaşımının sağlanmasını ifade ediyor. Küresel sermayenin Ortadoğu'da istediği gibi yatırım yapıp kâr sağlamasını ifade ediyor. Siyasi sistemin buna uygun olmasını, bunun önünde engel oluşturmamasını, tersine buna hizmet etmesini hedefliyor. Katı siyasi sınırların çizilmesi, gümrük duvarlarının çok olması bunun önünde engel oluşturuyor. Yine baskıcı, despotik yönetimlerin varlığı engel oluşturuyor. Katı gümrük duvarlarının ortadan kaldırıldığı, siyasi despotizmin yok edildiği, daha çok liberal demokrasi diyebileceğimiz bir sistem ile Ortadoğu'nun küresel sermaye tarafından emildiği, yutulduğu bir durumun yaratılmasını öngörüyor. Bu BOP'un temel özelliğidir.

Yeni Ortadoğu'yu yaratma mücadelesi iki cepheden verilmekte

Bir de Ortadoğu'daki 20. yüzyılda yaratılmış siyasi statüko var. Bölünmüş, parçalanmış katı devletçiklerin yarattığı siyasi bir yapılanma var. O da bir proje, ama eskimiş, parçalanmış ve giderek aşılmakta olan bir proje. Bu eski projeye karşı iki cepheden yeni Ortadoğu yaratma mücadelesi var. İki cepheden geliştirilen müdahale var. Birisini PKK geliştiriyor. Bunu halkların

demokratik duruşunun müdahalesi olarak görmek lazım. Diğerini ABD geliştiriyor. O da küresel sermayenin müdahalesidir.

PKK'nin müdahalesi ve öngördüğü proje ve sistem ile ABD'nin BOP projesi öngördüğü sistem arasında tabii ki birçok bakımdan çelişki ve karşıt yönler vardır. Bir de 20. yüzyılın başında kurulan sistem ve statükodan çıkarı kalmayan bölgesel, uluslararası güçler de var. Belli düzeyde liberal açılımları öngören bu çevreler de mevcut durumda değişim öngördüklerinden küresel sermaye ile bu noktada yakınlıkları var ve ittifak yapabilirler.

Bu çerçevede şunu ifade edebiliriz: ABD projesiyle PKK projesinin karşıtlıkları var, mücadele edeceklerdir. Ancak iki gücün de pozisyonu gereği ve eski statükoya yönelik müdahaleci yanları nedeniyle bu mücadeleyi cepheden çatışmalı değil, iç içe geçen ve ağırlıklı olarak da birbirleriyle şiddet yöntemlerinden kaçınarak siyasi yöntemlerle mücadele eden bir çizgide bu çatışmalı durumu yürüteceklerdir ve yöneteceklerdir. PKK'nin demokratik Ortadoğu projesinin bir yeni Ortadoğu projesi olduğu ve eskiyi aşmak istediği açıktır. Eski statükonun katılaşmış ve küresel kapitalist sisteme genel olarak zarar veren yanları olduğundan, bu statükonun aşılma sürecinde fiili olmasa bile bir mücadele ittifakı ortaya çıkar. Böyle bir mücadele konumu eski statükoyu aşma yönünde bir dayanışma olur mu, ne kadar gerçekleşir bilmiyoruz. Ancak bu, mücadele ittifakını içeriyor ve Güney Kürdistan'da kısmen olmuştur.

Demokratik konfederalizm elbette ilkeleri olan, ondan vazgeçmeyen bir sistemdir. BOP da farklı bir projedir ve demokratik projeyle ayrılıkları vardır. Demokratik konfederalizm halkların çıkarlarını esas alan, özgürlüğe, eşitliğe dayanan bir projedir. Bunları devlet+demokrasi formülü içinde gerçekleştirmeyi öngörüyor. Yani karşıtıyla çatışmaya girip onu yok etme değil de, siyasi uzlaşma içerisinde, demokratik siyasi mücadele yürüterek karşılıklı var olmayı öngörüyor. Bu, Kürdistan demokratik konfederalizmini gerçekleştirmede esas olduğu gibi, Ortadoğu açısından da esastır. Ortadoğu için öngörülen demokratik Ortadoğu konfederalizmi BOP ile bu ilkeler çerçevesinde demokratik siyasal temelde yürütülen mücadele çerçevesinde yanyana var olabilirler. Elbette bunu Büyük Ortadoğu Projesi de kabul eder, uzlaşıya dayalı böyle bir süreci öngörürse, süreç bu temelde işler. Öngörmezse, çatışmalı süreç devreye girer. Ama biz her şeyin demokratik ölçüler temelinde geliştirilmesinden yanayız. BOP ile KCK ilişkilerinin demokratik esaslar temelinde iç içe var olma, uzlaşma ve demokratik siyasi ilkeler temelinde mücadeleyle sürdürülmesinden, ilişkilerin buna göre şekillenmesinden yanayız. BOP'u da böyle ele alıyoruz. Biz bu projeyle çatışmayı öngörmüyoruz, onun yerine iç içe geçme, demokratik esaslar temelinde uzlaşma yaratma, birbirleriyle mücadele etme, demokratik esaslarda birbirlerini etkileme ve kendi etkinliğini bu esaslar temelinde geliştirme KCK'nin temel yaklaşımıdır.

"Demokratik konfederalizm halkların çıkarlarını esas alan, özgürlüğe, eşitliğe dayanan bir projedir. Bunları devlet+demokrasi formülü içinde gerçekleştirmeyi öngörüyor. Yani karşıtıyla çatışmaya girip onu yok etme değil de, uzlaşma içerisinde, demokratik siyasi mücadele yürüterek karşılıklı var olmayı öngörüyor. Bu, Kürdistan demokratik konfederalizmini gerçekleştirmede esas olduğu gibi, Ortadoğu açısından da esastır"

– Kürt sorunu demokratik bir çözüme kavuşmadan BOP'un sonuç alabilmesi ne kadar mümkündür?

– Elbette Kürt sorununun çözümü olmadan yeni Ortadoğu şekillenemez. İster bizim öngördüğümüz demokratik Ortadoğu konfederalizmi temelinde olsun, isterse ABD'nin öngördüğü BOP esasları üzerinde olsun, bu böyledir. 20. yüzyıl statükosu esas alınarak mevcut gerçek aşılamaz. Kürt sorununun yaratıldığı ve çözümsüz kılındığı statüko, 20. yüzyıl statükosudur. Bu aşılmadan da yeni Ortadoğu şekillenmesi söz konusu olamaz. Bunun aşılması, yeni Ortadoğu şekillenmesi hangi esas ilkelere dayalı olursa olsun, Kürt sorununun çözümünü gerçekleştirmek zorundadır. Bu bakımdan BOP'un başarısının da –eğer olacaksa– Kürt sorununun çözümü ile gerçekleşeceği açıktır.

Bu konuda Irak'taki durum somut bir örnek oluşturuyor. Örneğin Irak'ta ABD sisteminin gelişmesi, Güney Kürdistan'daki mevcut statüyü yaratmasıyla mümkün oldu. Kürt sorununa belli bir çözüm getirmekle, Kürt toplumunun örgütlülüğünü ve kendi özgür iradesini kullanmasıyla oluyor. Diğer parçalarda da en az bu olmalı. Yani Irak'ta ortaya çıkan model, diğer bütün alanlar için bir örnektir. Eğer BOP, Türkiye, İran ve Suriye'de de başarı kazanmak istiyorsa, Irak modeli gibi bir modeli mutlaka ortaya çıkarmalı. Bu, özellikle Türkiye ve İran için daha fazla böyledir. Kuzey ve Doğu Kürdistan daha büyük parçaları ifade ediyor, daha büyük bir nüfusu barındırıyor içinde.

Şimdi Irak modeli BOP'un çekirdek modelidir. Zaten ABD de böyle sunuyor. Bu modelin İran, Türkiye, Suriye'ye yayılması, en azından Güney Kürdistan'daki durumun diğer parçalarda da gelişmesine yol açar. Bu, elbette devletçi bir çözümü ifade ediyor. Kürt toplumu içerisinde tam bir demokrasinin gelişmesi anlamına gelmiyor. Ama yine de Kürt ulusal iradesinin ve örgütlülüğünün yaratılmasını öngörüyor, Kürt demokrasisinin gelişmesinin zeminini açıyor. Kürt dil ve kültürünün gelişmesinin önünü açıyor, soykırımın gelişmesinin önünü alıyor. Yani önemli bir demokratik adımı ifade ediyor. Dolayısıyla şunu söylemek istiyoruz: BOP'un Ortadoğu'da başarı kazanması için her parçada Güney Kürdistan'daki gibi bir çözüme kavuşması gerekir. BOP bunun dışında hiçbir şekilde başarıya gitmez, 20. yüzyıl statükosuyla birleşir.

Tabii bizim isteğimiz ondan daha ileri gitmesidir. Mevcut durumda halklar açısından kalıcı, halklar yararına bir çözüm içermediğini, tam demokratik olmadığını değerlendiriyoruz, düşünüyoruz. Irak'taki mevcut durum da yeterli bir demokrasiyi ifade etmiyor. Daha ileriye gitmeli, demokratik bir Irak konfederasyonu oluşturulmalı. En kalıcı, özgürlükçü çözüm, demokratik konfederal çözümdür. Bu demokratik konfederal sistem de kendi içinde demokratik esaslara dayanmalı, baskı ve sömürüyü içermemeli, özgürlüğü, eşitliği, adaleti tam geliştirmeli. Öyle olursa, daha kalıcı, özgürlükçü, halklar yararına bir çözüm ortaya çıkmış olur. Bizim arzumuz isteğimiz bu, Kürt sorununun bu esaslar içerisinde çözülmesini öngörüyoruz. O bakımdan da demokratik konfederalizm sisteminin bugünkü federasyondan çok daha ilerici, çözümleyici, demokratik olduğu görüşündeyiz ve bunun mücadelesini veriyoruz.

– ABD, Türkiye ve İran üçlüsünü nasıl yorumluyorsunuz?

– Kürt özgürlük hareketi karşısında ABD, Türkiye, İran üçlü duruşunun ortaya çıkması, esas olarak hiyerarşik devletçi sistem duruşunu yansıtıyor. Yeni bir sistem arayan, halkların demokratik sistemini öngören PKK karşısında, hiyerarşik devletçi sistemin 5 bin yıllık tarihiyle, duruşunu ifade ediyor. Bu zaten uluslararası komplo gerçeğinin de kendisi oluyor. Uluslararası komplo böyle ortaya çıktı, böyle bir birliğe dayandı. Bu temelde saldırılarını yürüttü. Şimdi de böyle bir gerçeklikle ortaya çıkıyor. Yeni bir uzlaşma ve ittifak durumu oluşuyor. Aslında bu üçlünün politik ve ideolojik duruş itibariyle iki farklı sistem duruşu olsa da, politik anlamda üçlü bir duruş var; ABD'nin yürüttüğü politikalar var Kürt sorununa ilişkin. Türkiye ve İran'ın yürüttüğü politikalar var, bir de PKK'nin yürüttüğü politikalar var. PKK, Kürt sorununu eşitlikçi ve demokratik bir tarzda çözmek istiyor. Bu biliniyor. Türkiye ve İran Kürt inkarı ve imhası temelinde bir çizgi izliyor. Kürt'ün varlığını kabul etmediği gibi, yok etmeye çalışıyor.

İran geçmişte bu kadar katı değildi. Türkiye'den, yine Kürt özgürlük mücadelesinden korktuğu ve bu İslami rejim daha çok Fars milliyetçiliğine dayandığı için Türkiye'ye yakın inkarcı bir zihniyete varmış durumda. Şimdi tam bir ittifak halinde PKK'ye karşı ortak savaş yürütüyorlar. ABD'nin ittifakı daha farklıdır. ABD'nin politikası da şudur: "APO'suz PKK", "PKK'siz Kürt yaratmak" deniliyordu bir dönem. Önderliğe karşı uluslararası komplo bu temelde planlanıp yürütüldü. Kürt'e evet diyor, Kürt'ü tanıyor ABD, ama PKK'siz olsun diyor. PKK tümüyle yok olmayacaksa, PKK içerisinde Apo, Apocu çizgi olmasın. Apocu çizgiden soyutlanmış bir PKK'nin de içinde yer aldığı bir Kürt varlığı olsun diyor. Kürtler böyle bir varlığa dayalı olarak BOP'a dayansın istiyor.

Bunun için KDP-YNK öncülüğünde geliştirdiği bir mücadele var. O öncülere desteği var. Kuzey Kürdistan'da yarattığı birçok örgüt var, onlara destek veriyorlar. HAK-PAR'dan Kemal Burkay'a, yine AKP içerisindeki birçok çevreye bu doğrultuda yıllardır ABD destek veriyor. Kürdistan'da bir dönem, Adana'dan Hakkari'ye kadar ABD elçileri dolaştı. Kürt halkına, PKK'den vazgeçin, size destek verelim dediler. DTP'ye hem ABD hem de AB yıllardır bu propagandayı yapıyor; "PKK'den uzak durun" sizi destekleyelim diyorlar. Yani PKK'siz bir Kürt yaratmak için Kuzey'de de bu temelde çalışıyorlar.

Şimdi bu üç görüş var, bunlar birbiriyle mücadele ediyor. Bu mücadele içerisinde bazen çatışıyor, bazen uzlaşıyorlar. ABD-Türkiye-İran uzlaşması PKK'ye karşı ortaya çıkıyor. Son dönemde özellikle ABD-Türkiye-Irak üçlü ittifakının yaratılabilmesi için, PKK'nin etkisizleştirilmesi gerekli görüldü ve bu temelde 16 Aralık 2007'de başlayan saldırı dönemi ortaya çıktı. Bunu ABD de, Türkiye de istedi, öngördü. İttifak yaptılar. İran ile Kürtlerin savaşının kızışmasını kendi çıkarına uygun gördü, ona da destek verdi, böylece PKK'ye karşı üçlü ittifak oluşmuş oldu. Bu ittifak, Kürt özgürlük hareketine karşı bir yılı aşkındır yaşanıyor.

Bu ittifak nereye kadar gider, bunu önümüzdeki süreçte göreceğiz. Bu, bir taktik duruş, çok uzun vadeli olmayacak elbette. Hatta bunun sonuna gelindiği de söylenebilir. ABD'nin bu biçimde daha fazla ittifak içinde olması mümkün değil. Çünkü böyle devam ederse Kürtleri kaybeder. Kürtleri kaybederse Ortadoğu mücadelesinde etkinlik sağlayamaz. Politika bu anlamda çok kaygan, çok hızlı, çok değişken. Her an farklı politik değişiklikler olabilir. Bu üçlü ittifakta da değişiklik olacaktır.

Kürdistan'da yaşanan mücadelede üç çizginin varlığı nettir. *Bir,* inkarcı ve imhacı çizgi. *İki,* ABD'nin BOP projesi. *Üçüncüsü* PKK çizgisi. Diğer iki çizginin PKK'ye karşı geliştirdiği ittifak, taktik bir ittifakla ortak saldırıyı ifade ediyor. Diğer yandan ABD-Türkiye-İran birliği ideolojik, ilkesel bir duruşu da

ifade ediyor. PKK'nin özgürlük, demokrasi ve eşitlik çizgisinde yeni bir sistem yaratmasına karşı, hiyerarşik devletçi kapitalist sistemin duruşunu temsil ediyor. Bu anlamda bir yakınlıkları ve birlikleri söz konusudur.

– ABD, Kürtlerin yaşadığı her dört ülke için ayrı bir politika mı izliyor?

– Daha önce izah ettim, geçmiş süreçte ABD'nin bütünlüklü bir Kürt politikası yoktu. Bütün Kürdistan parçalarına dönük bir politikası yoktu. Yakın döneme kadar da bütün politikalarını Güney Kürdistan üzerinden gerçekleştirmeye çalışıyordu. Saddam yönetimine karşı mücadelede, İran Şahı ile birlikte geçmiş süreçte de Güney Kürdistan isyanını desteklediler. Körfez Savaşı temelinde 1991'den itibaren "Çekiç Güç" planını gerçekleştirdiler. 2003 müdahalesinden sonra da mevcut Irak düzenlenişi içerisinde Güney Kürdistan federe yönetimini oluşturdular, bunu tanıdılar. Güney Kürdistan federe yönetimi başkanı ve başbakanıyla ABD, en yüksek düzeyde beyaz sarayda resmi görüşmeler yaptı. Bu, resmi bir statüyü ifade ediyor.

ABD, Irak işgalinden sonra BOP çerçevesinde bölgesel düzeyde müdahalesini geliştirdi. Bunu derinleştirip yaygınlaştırmak istediği süreçte, Kürdistan'ın diğer parçalarını tanıma, onlara dönük de Kürt politikaları oluşturma süreci gelişti. Yani BOP projesini, Ortadoğu müdahalesini geliştirirken karşılaştığı zorluk, Türkiye ile ilişkilerinde ortaya çıkan çelişkiler ve yaşadığı mücadele, yine İran ve Suriye karşıtlığı; onlara karşı mücadele içerisinde ABD'yi yeni politikalar üretmek zorunda bıraktı. ABD gördü ki sadece Güney Kürdistan'daki Kürtlerle ilişkili olunca, Ortadoğu çapında Kürt desteğini alması ya da Kürt potansiyelini değerlendirmesi mümkün olmuyor. O, sadece Irak için yeterli oluyor ve orada da sonuç alıyor. Türkiye'de, İran'da ve Suriye'de de sonuç alabilmek için yeni politikalara ihtiyaç var. Oralarda da en önemli aktörlerden, potansiyel güçlerden birisini Kürtler oluşturuyor. Yani BOP'un Türkiye'de, Irak'ta, Suriye'de, İran'da başarı kazanmasının yolu, Kürt sorununun bir biçimde çözülmesinden geçiyor. ABD bu temelde diğer parçalara ilişkin de 2003 yılından sonra giderek çerçevesi belirginleşen yeni politikalar oluşturmaya çalıştı.

Kürtler kimsenin aleti olmayacak

Şimdi bütün parçalar açısından Kürt iradesini kısmen kabul eden, Kürt sorununun çözümünü öngören bir politikayı kabul ediyor diyebiliriz. Elbette bu çözümü kendisi yaratacak değil, ama bir parçada Kürt toplumu örgütlenip çözüm isteyince ona karşı çıkmıyor. Onu haklı görme durumu var. ABD'nin Kürt politikası –en azından şimdi– bu durumda görünüyor. Tabii bu, yanlış anlaşılmamalı. Kürtlere bir şey veren bir pozisyonu yoktur. Kürt sorununu kendisi çözecek değildir. Fakat Kürtler örgütlenir mücadele eder ve siyasi etkinlik kurarsa, ona karşı çıkıp reddetmiyor. Bu anlamda Kürtlerin de haklarının olduğunu kabul eden bir pozisyonda.

Bunu Güney Kürdistan'da da böyle resmen tanımış durumda. Bu çerçevede de olsa diğer parçalara dönük politikalarında da farklılıklar var. Zaten Güney Kürdistan için geçmişten beri gelişen bir politikası vardı. Kuzey'e dönük daha çok AB ekseninde bir Kürt politikası yürütmeye çalışıyor. Türkiye'nin AB'ye girişine bağlı olarak Türkiye'de Kürt sorununun çözülmesini öngörüyor. Şu anki politik duruşu öyledir. Türkiye ve AB ilişkilerine bağlıyor kısaca. Diğer yandan da tabii Türkiye'yi kendi politikalarına çekmek için Kürt mücadelesinin yarattığı sonuçları değerlendirmeye çalışıyor. Doğu Kürdistan'da ise İran karşısında daha yeni politikalar üretme çabası içerisinde. Muhalif güçleri örgütleyip destekleme yönünde kısmi bir çaba harcıyor. İran'la çatışmalı olduğu için, İran'a karşı duran her harekete biraz ılımlı bakıyor. Fakat bazılarının propaganda ettiği gibi PJAK'ı ABD örgütlemiyor. PJAK'a destek de vermiyor. Dikkat edilirse, ABD'nin verdiği bazı istihbarat bilgileri temelinde PJAK'ın ana karargahı vuruldu. Altı şehit verildi. İran iki yıldır PJAK karargahlarının üs alanlarına topçu atışı yapıyor. Bu, ABD desteği ile oluyor. Hava saldırıları ABD'nin koruduğu topraklara yapılıyor.

Bunlar ABD'nin izniyle yapılıyor. Kesinlikle ABD-İran anlaşması var bu konuda. Öyle PJAK'a destek veren bir konumu da yoktur. Çünkü PJAK'ın ideolojik çizgisinden, PKK ile ilişkilerinden memnun değil. İhtiyatla yaklaşıyor PJAK'a bu konuda. Elbette tümden reddedip karşısına alma gibi bir durum söz konusu değil, olamaz da. Zaten İran'la çatışma halindedir. PJAK'ın İran karşısındaki mücadelesi, ABD politikalarına ortam hazırlıyor. Onun için bir yandan İran'la ittifaklar yapıp PJAK'a karşı saldırılar geliştirse de, diğer yandan PJAK'ın mücadelesinin kendisine güç, destek verdiğini de görüyor. Bundan politik olarak yararlanabileceğini düşünerek de ılımlı bir yaklaşım içinde oluyor.

Güneybatı Kürdistan'da, Suriye karşısında henüz Kürtlere dair bir şey belirtmiş değil. Suriye'nin demokratikleşmesi çerçevesinde bir yaklaşım geliştirebilir. Zaten genelde de o alanda Kürt sorununun çözümü, Suriye'nin demokratikleşmesine bağlı görülüyor. Yani ABD'nin kendi çıkarları doğrultusunda oluşturmaya çalıştığı bir Kürt yaklaşımı ve politikası var. Bu, bütün parçalar için böyledir, her zaman da böyle olacak. Kürtler bu konuda belli bir duyarlılığa ve bilince ulaşmış durumdalar. Ona göre kendi demokratik politikalarını geliştirme gücüne, örgütlülüğüne, duruşuna da sahipler. Bu konuda geçmişteki gibi etkisiz kalmayacak, bir de onun bunun aleti olmayacaklar.

– Kürt sorununda arabuluculuk yapmak için şimdiye kadar size bir talep geldi mi?

– Kürt sorunu elbette Ortadoğu'nun en karmaşık ve ağır sorunu. Dünyanın da en ciddi sorunlarından birisi. Dolayısıyla çözümü de oldukça karmaşık ve zor. Herkes bu sorunun çözümünde çalışma yapabilir. Kim ne kadar çaba harcasa, çalışma yapsa iyidir, yeridir. Birçok güç bu sorununun varlığı temelinde siyaset yapmaya çalışıyor. Bu sorunu kendi çıkarına alet ediyor, kullanıyor. Bunu şiddetle reddediyor, mahkûm ediyoruz. Kürt sorunu öyle basit bir sorun değil, soykırım sorunudur. Kürt halkının yok edilmesi sorunu oluyor aslında. Kürt halkı için bir varlık yokluk sorunudur. Kürt özgürlük mücadelesi öyle sıradan bir mücadele değil, bir var olma mücadelesi, soykırımı durdurma mücadelesidir. Dolayısıyla bu kadar ciddi, bir halkın soykırımını ifade eden bir sorun üzerinden çıkar mücadelesi yürütmeyi doğru da, ahlaki de bulmuyoruz. Bunu insanlık değerlerinin kaybedilmesi olarak görüyoruz. Ne yazık ki birçok çevre böyle davranıyor. Birçok devlet, politikasını bu temelde oluşturup yürütüyor. Kendi çıkarını Kürt halkının varlık yokluk mücadelesi üzerinden sağlamaya çalışıyor. Politikalarını böyle yürütüyorlar. Politik ahlakı bu biçimde dejenere ediyorlar.

Öncelikle herkesin bu durumdan kendisini kurtarması gerektiğini düşünüyoruz. İnsanlığın ve demokratik bilincin gelişmesi için bu gerekli. Realite bu olunca, böyle bir ortamda Kürt sorununun çözümü için harcanan her türlü çabayı gerekli görüyoruz. Tam bizim istediğimiz biçimde olmasa bile Kürt soykırımını engelleyecek, onun önünde engel oluşturacak her türlü düşünceyi, politikayı, girişimi, çabayı çok anlamlı, değerli ve insani görüyoruz. Dolayısıyla da bu tür çabaların gelişmesini istiyoruz. Onların hepsiyle ilişki ve dayanışma içinde oluyoruz, değer biçiyoruz, ortak çalışma içerisinde olmaya çaba harcıyoruz. Bu konuda üzerimize düşeni yerine getirmeye çalışıyoruz.

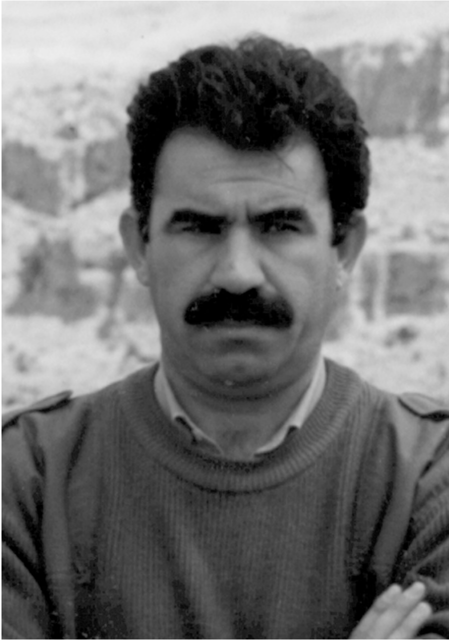
Kürt sorunu demokratik yolla çözülmeli diyen herkes sözcümüz olabilir

Bu çerçevede Kürt sorununun çözümü için söz söylemek, çaba harcamaktan öteye arabulucu olmak isteyenler olursa, onlara da elbette ki anlam biçeriz. Uygun bir yaklaşım geliştiriyoruz. Yapabilirlerse eğer ve bu temelde Kürt sorununun çözümüne katkı sunabilirlerse ne mutlu! İyi bir iş yapmış, insani bir yaklaşımda bulunmuş olurlar. Yaptıkları değerli olur. Biz de, o doğrultuda üzerimize düşeni yaparız diyoruz. Arabuluculuk girişimlerine karşı yaklaşımımız böyledir.

Bu yönlü arabuluculuk yapmak isteyen herkese şunu da söylüyoruz: 'Buyurun istediğinizi yapın. Üzerimize ne düşüyorsa bizden onu isteyin, biz de onun gereğini yapmaya hazırız.' Çünkü şunu çok iyi biliyoruz: Eğer ezmeyecek, yok saymayacak, imhayı esas almayacaksa, Kürt'ün varlığı üzerinden hareket edilecekse, her türlü çözüm yaklaşımı en azından Kürt'ün kimliğini, dilini, kültürünü, varlığını kabul edecektir. Kürt'ün demokratik haklarını kabul edecektir. Biz de zaten bu demokratik hakların mücadelesini veriyoruz. O bakımdan Kürt sorunu demokratik çözülmeli diyen herkese diyoruz ki 'bizim sözcümüz olabilirsiniz, bizim adımıza konuşabilirsiniz. Çözüm ilkesi olarak neyi öngörüyorsanız, biz ona katılmaya hazırız. O çözümü desteklemeye hazırız.'

Yani iş, bu çizgide seyrediyor. Kürdistan üzerindeki katliam ve soykırım hareketi böyle tehlikeli bir vaziyette yürütülüyor. Şimdi bu doğrultuda çaba harcayanlar, arabuluculuk yapmak isteyenler var mı? Var. Açıkça ilan da ediyorlar, çeşitli çevreler arabuluculuk yapmaya da çalışıyor. Bu yönlü açık gizli talepte bulunanlar var. Zaten Güney Kürdistan yönetimi yazılı basınında da açıkladı. Arabuluculuk yapmalarına biz değer biçtik, çaba harcamalarını istedik. DTP'liler arabuluculuk yapmaya çalışıyorlar, onlara da aynı şeyi söyledik. Çeşitli dış çevreler var, demokratik çevreler, kurum kuruluşlar gizli açık Kürt sorununun çözümünde rol almak, arabuluculuk yapmak istediklerini belirtiyorlar. O çevrelere de hep olumlu yanıt verdik, veriyoruz da. Böyle çevreler var, iç kamuoyunda var, bölgesel düzeyde var. Yine Kürtlerin kendi içinden var, değişik parçalardan, bölgesel güçler arasından var. Çeşitli kurum ve kuruluşlardan, dernekler var. Yani çok geniş bir çaba var bu yönlü. Öyle dar, azımsanacak gibi değil. Ama Kürt sorunu çok karmaşık olduğu ve imha, inkar sistemi çok katı olduğu için, çözüm yönünde gelişme olmuyor, önü tıkatılıyor. Tabii yine de bu tür çabalar gittikçe gelişiyor. Biz onlara değer biçiyor, hepsine de olumlu yaklaşım sergiliyoruz. Üzerimize düşeni yerine getirmeye çalışıyoruz. Yeter ki gerçekten de rol oynasınlar.

Soykırımın önlenip, Kürt sorununun çözülmesi demek, başta Türkiye olmak üzere Ortadoğu'nun gelişmesi demektir. Güçlü bir demokratikleşme hamlesinin gelişmesi demektir. Zaten Ortadoğu demokratikleşmesi ancak bu çerçevede olabilir. Ortadoğu'nun demokratikleşmesi, uluslararası sistemin demokratikleşmesidir. Yeni bir demokratik sistemin dünyada inşa edilmesi demektir. Böyle gelişmelere yol açacak bir çabayı kim istemez, kim destek vermez ki! Eğer insani değerlerini kaybetmemişse, basit, dar baskı ve sömürü çıkarları ile gözü dönmemişse, insanlığını kaybetmemişse herkes böyle davranır, bu çabaları destekler, bundan yana olur, Kürt sorununun çözümü için destek verir. Kürt sorununun demokratikleşmesi önemlidir, insanidir. Bölgesel ve uluslararası düzeyde demokratikleşme değerini taşımaktadır.

Abdullah Öcalan

Son nefesime kadar onurluca yaşayacağım

"Halklar birlikte hareket etmez, dayanışmayı sağlamaz, herkes kendi etnik ve diğer kimliklerini dayatırsa herkes kaybeder. Bağımsızlık birbirinden uzaklaşmak değildir. Çatı partisi, demokratik birlik için önemlidir. Kaldı ki herkesin buna ihtiyacı var. Toplumların birbirleriyle çatışmasını önlemek, demokratikleşmek için bu gerekli ve önemlidir. Bu bizi kardeşleşmeye götürür. Demokratik bir toplum için sadece kardeş olmak da yetmez, halkların demokratik birliği, birlikteliği gerekir"

PKK yaşanan çatışmalardan ve kara operasyonundan güçlenerek çıkmıştır

Hücre cezasını uyguluyorlar. Bugün 12. gün. Dün itibariyle aldıkları kalemi iade ettiler. Savunmalarımın geri kalan kısmını yazmaya başladım. Yanımda defter var. Sanırım bir defteri bitiririm. Biliyorsunuz hücre cezası nedeniyle gazete, kitap, radyo verilmiyor.

AKP yalnızca türban konusunda değil, Şemdinli dosyasında Kürtlerle ilgili de taviz verdi. Cumhurbaşkanlığı seçiminde de taviz verdi. Erdoğan, cumhuriyet tarihinin en tavizkâr liderlerindendir. AKP'de ikiye bölünmeler gelişebilir. Gül, İngilizlerin adamıdır. Bahçeli-Gül ittifakı gelişebilir. Bahçeli için, Türkeş bile buna dikkat edilmesi gerektiğini söylüyordu. Bahçeli görevlendirilmiş biridir. Erdoğan eski tabanına oynamak ister, ama başaramaz. Abdüllatif Şener onlar da var.

Anayasa Mahkemesi kararıyla ilk kez Erdoğan'ın halktan aldığı ve yüzüne gözüne bulaştırdığı halk iradesiyle yargı, devlet iradesi arasındaki çatışma gün yüzüne çıktı. Devlet içinde farklı odaklar var. Bu farklılıklar buraya gelen cezaevi personelinin bana karşı davranışlarında da belli oluyor. Her ekip, ayrı bir odağa bağlı. Mahir Kaynak da devlet içerisinde farklı odakların olduğunu söylüyor. Bana verilmeyen kitabında da bunlardan bahsettiğini düşünüyorum. İki klik, iki hegemonik iktidar arasındaki çatışma devam ediyordur. Yorumcular, aydınlar, yazarlar bunu nasıl yorumluyorlar? Kriz için ne diyorlar?

Demokratik bir anayasa için muazzam fırsat doğmuştur

Kriz derinleşti, yaşanan bu gelişmeleri iyi görmek ve iyi anlatmak gerekiyor. Ben bu nedenle Türkiye soluna öfkeleniyorum. Onların şerefli tarihlerini sahipleniyorum, ama bugünkü Türkiye solu şerefli tarihlerine uygun mücadele etmiyor. DTP de bu konuda yetersiz. Anlayamıyor; demokratik siyasetin gelişmesi için yeterince mücadele edemiyor. Bu koşullar iyi değerlendirilirse, demokratik bir anayasa için muazzam ve muhteşem bir fırsat doğmuştur. DTP bu durumu çözemediği için müdahale etmek zorunda kalıyorum. Bunun için bana, 'sen dışarıyı eğitiyorsun, talimat veriyorsun' diye ceza veriyorlar. DTP'ye bıraksaydım, tasfiye olacaklardı. Tabii bunlar benim kişisel düşüncelerim. Bu oyunları boşa çıkarmak için çatı partisini önermiştim. Kürt özgürlük hareketi aynı zamanda Türk özgürlük hareketidir. Bu birlikteliği başaramazsak, sorun Irak gibi, Filistin-İsrail, Çeçenistan gibi olur.

Bu oyunları anlamıyorlar. Bunları iyi anlamak için tarihi iyi bilmek gerekiyor. Ortadoğu sorununun çözümsüzlüğü 1920'lerde yapılan Kahire Konferansı'nda kararlaştırılmış. Bu konferansta Ortadoğu'nun denetimi için sorunların çözümsüz, ucu açık sorunlar olarak bırakılması kararlaştırılmıştı. Bu karar, bugün de devam etmektedir. Bu kararda İngilizler etkilidirler. Tarihte M. Kemal de İngilizler için bir engeldi. Sağ basının M. Kemal için İngiliz işbirlikçisi, İngiliz çizgisinde olduğu yönünde iddiaları var. Hatta M. Kemal'in Samsun'a çıkışında İngilizlerin etkisinin olduğunu iddia ediyorlardı. Bunlar tartışmalı görüşler, benim için M. Kemal aslında yalnız bırakılmıştır. Kafamda bir söz kalmış, ama kime ait olduğunu hatırlamıyorum, M. Kemal'in anılarında da geçiyor; İngilizlerin kendisine karşı yeni bir hükümet kuracaklarını haber aldığını söylüyor. İngilizler aslında İsmet İnönü'ye oynuyorlardı. Bunu Yalçın Küçük de söylüyor kitaplarında. Biliyorsunuz M. Kemal, Kazım Karabekir'in idamına karar verdiğinde, generaller sivil kıyafetlerle gelerek bu kararı boşa çıkardılar. Napolyon da tarihte İngilizlere karşı olduğu için tasfiye edilmişti.

İngiltere Kraliçesi Elizabeth'in hiçbir ziyareti boşuna değildir. İngiliz oyunlarıyla bağlantılıdır. 12 Mart darbesi döneminde Türkiye'yi ziyaret etmişti, bir de geçenlerde geldi. Bütün kritik süreçler öncesi ziyaretlerde bulunur.

Şimdi de Ortadoğu'da sistem bozan adam benim. İngilizler beni benden daha iyi tanımış, teşhis etmişler, İmralı sistemini kurmuşlar. Ortadoğu'da onlar için bir tehlikeydim. Komplonun gelişmesinde İngiltere, CIA ve İsrail rol oynamıştır. Bu olayda Türkiye'nin gücü ve rolü yoktur. Orada burada yapılan teknolojik takip CIA'nındır. Bu şekilde Türkiye'ye teslim edildim. İmralı sistemini geliştirdiler. Ortadoğu'da olsaydım, Ortadoğu bu şekilde çözülmezdi. Komployla hedeflenen, Apo'suz PKK, PKK'siz Kürt yaratmaktır. Bu halen stratejik bir hedeftir.

Buraya geldiğimde yetkililer gelip benimle görüştüler ama ilginçtir –ilk kez burada derli toplu söylüyorum– benimle görüşen yetkililer çatışmanın durdurulması için bir talepte bulunmadılar. Hani barış istiyorlardı, çatışmaların durmasını, "terör"ün bitmesini istiyorlardı! Ben bu duruma çok şaşırdım. Kimse çatışmaların bitmesini istemiyordu; ne ABD, ne KDP ne de YNK. Çatışmalı ortam ABD'nin, YNK'nin ve KDP'nin Ortadoğu'daki varlığı demekti. Kuzey Irak'la ilgili yanlış yapıyorsunuz dedim, ama beni anlamadılar. O dönemdeki iktidar, Ecevit, beni getirmiş olmanın zafer sarhoşluğuna kapılarak bütün bu olan biteni, bu oyunları anlayamadı, göremedi. Kendi inisiyatifimle çatışmalı ortamı durdurabileceğimi söyledim. Buna karşı da çıkmadılar, evet de demediler. "Siz bilirsiniz, nasıl istiyorsanız öyle yapın, bu durum sizin sorumluluğunuzdadır" dediler. Bana yardımcı olmadılar. Benim için o dönem hazırladığım mektupların ilgili yerlere, dışarıya çıkmasına izin verdiler. Ben de sorumluluk alarak, oyunları boşa çıkarmak için PKK'yi sınır dışına çektim ve bildiğiniz dönüşüm sürecini başlattım.

Barıştan yana tavır koydum

Beni buraya getirirken, benden intiharvari bir tavır bekliyorlardı. Ama intiharvari bir tavra girmedim, barıştan yana tavır koydum. Onlara, demokratik çizginin benim için taktik değil, stratejik bir hedef olduğunu, üzerinde ciddi çalışacağımı söyledim. Halkların çatışmasını ve kan dökülmesini istemedim. Bu, tarih bilincimin, politik duruşumun, felsefi-ideolojik çizgimin gereğidir.

Bu oyunlar 1900'lere değil, daha eskilere, Osmanlılara kadar dayanır, hatta Yalçın Küçük'e göre 1500'lere dayanır. Hürrem Sultan, Nur Banu Sultan, Kösem Sultan, yine Sokullu Mehmet Paşa'nın öldürülmesi, Şehzade Mustafa'nın yeniçeriler tarafından öldürülmesi, hepsi bu oyunlarla bağlantılıdır. Yahudilerin iktidar oyunları bu dönemlere kadar dayanır. İbrani kabilesini çözmeden tarihi çözmek, bu oyunları anlamak mümkün değildir. Anadolu'nun Hıristiyanlardan arındırılmasında zannedildiği gibi M. Kemal'in rolü yoktur. Bugün de Anadolu'daki Hıristiyan kırılması gibi bir İslami kırılmayı AKP eliyle yapmak istiyorlar. Yahudiler, ulusal kurtuluş savaşında kritik noktalarda rol aldılar. Hem mali güçleriyle hem de iktidardaki etkileriyle kurtuluş savaşını etkilediler. Yahudiler Anadolu'daki iktidarda, İsrail'deki iktidardan on kat daha etkilidirler. I. Meşrutiyetin ilanından sonra Abdülhamit tarafından İttihatçılar tasfiye edildiler. Daha sonra bunların yerine gelen ekip eskisinden daha beter oldu. Bunlar hepsi neo-ittihatçıydı. Bugün de neo-ittihatçılar etkili. Yahudiler o dönem İzmir-Amsterdam hattını kurmaya çalışıyorlardı. Bunlar korkunç intikamcıdırlar. Kendi politikaları için tehdit oluşturanları tasfiye için mücadele ediyorlar. Mahir Çayanların Kızıldere'de vahşice öldürülmesi Elrom'un kaçırılmasının sonucudur. Ayrıca Yahudilerin Kürt planı da sadece Barzani ailesi üzerinden değil, diğer işbirlikçi Kürt aileleri üzerinden Kürtleri denetim altına almaktır.

Buradaki uygulama beyaz işkencedir adeta yumuşak ölümdür

Son dönemde bana verilen hücre cezaları da Yahudilerle ilgili yaptığım açıklamalar sonucudur. Bana vermek istedikleri mesaj, 'elimizdesin, böyle açıklamalar yapma' şeklindedir. Daha önce de söylemiştim; buranın koşulları 12 Eylül'deki Diyarbakır Cezaevi'ne benziyor. Ancak buradaki uygulama

"Herkes kendi özgünlüğünü koruyarak gelebilir, partilerini, derneklerini olduğu gibi koruyarak gelebilirler. Önemli olan, demokrasi ve barış için ortak bir tavırla mücadele etmektir. İtalya örneğinde Zeytin Dalı, İspanya örneğini biliyoruz. Türkiye için de böyle girişimlerde bulunulabilir. Demokrasi ve barışın gelişmesi sol aydın ve yazar çevreler için bir görevdir. Topluma azıcık da olsa saygıları varsa bunun için mücadele etmeliler"

daha inceltilmiş, daha içe işleyen bir sistem. Buradaki uygulama beyaz işkence, adeta yumuşak ölümdür.

Benim anti-semitist olduğum iddiaları var. Bunlar doğru değil. İbrani halkına yönelik bir mektup yayınlanmasını istemiştim, sanırım yayınlanmıştır. Bu görüşlerim de tekrar yayınlanabilir. Ortadoğu'da İbrani halkının da yerinin olması gerektiği düşüncesindeyim. Ancak bu, katı ulus anlayışıyla mümkün değil. Yahudileri tekrar Almanya'da yaşadıkları duruma düşürebilir. Yahudiler için de konfederal sistem öneriyorum.

Baykal bölgedeki AKP oylarına oynuyor. Yaşanan gelişmelerden sonra bölgede ciddi bir boşluk var. Baykal bunu doldurmaya çalışıyor ama halk Baykal'ın bu oyunlarına inanmaz, Baykal'a destek vermez.

AKPM, dört yıl aradan sonra demokratikleşme sürecinde sorun yaşayan ülkelerin tabi olduğu denetim sürecini Türkiye için 26 ve 27 Haziran'daki toplantıda tartışacak. Galiba toplantıya Ali Babacan da davetli. Türkiye'nin demokratikleşmediğinin farkındalar. Bu toplantıya avukatlarım olarak sizler de gitmelisiniz. Burada yaşananları anlatmalısınız.

En çok karşıt olduğunu söyleyenler ABD'nin denetimindedir

ABD sürekli kalmak istemediğini söylüyor, ama ABD Ortadoğu'dan çıkmaz. ABD, Kürtler üzerinden Ortadoğu'yu denetim altına almaya çalışıyor. Saddam'ı Kürtler eliyle tasfiye etti ve Irak'a yerleşti. Şimdi de İran'ı Kürtler eliyle çözmeye çalışıyor. Aslında farkında değiller, ama en çok karşıt oldukları ABD'nin denetimindeler. İran, ABD karşıtı, ama ABD'ye hizmet ediyor. El Kaide ABD'ye karşı mücadele ediyor, ama El Kaide tamamıyla ABD denetiminde. İşte bilindiği gibi Ergenekoncular da şimdi cezaevlerindeler. ABD karşıtılar, ama neye hizmet ettiklerinin farkında değiller. Perinçek için darbeci diyorlar ama öyle değil, sadece neye hizmet ettiğini bilmiyor, bunu çözememiş. ABD karşıtı olduğunu söylüyor, ama yaptıklarıyla ABD'ye hizmet ettiğinin farkında değil. Doğu Perinçek şimdi karşımda olsa, onu ABD'ye hizmet ettiğine, ABD'nin denetiminde olduğuna ikna edebilirim.

Türkiye'nin durumu en az İran kadar sıkışık. Türkiye'yi de Kürtler eliyle çözecekler. Türkiye'de yaşanan ekonomik, siyasal ve sosyal krizin temelinde bunlar var. Ekonomik kriz giderek derinleşecektir. Bunlarda ABD temel güçtür. Bu söylediklerimi Michael Rubin de söylüyor.

Herkes kendi özgünlüğünü koruyarak çatı partisinde yer alabilir

Bunların hepsi ABD'nin izni dahilinde gelişen olaylardır. Erdoğan daha başbakan olmadan önce Erdoğan'a ilişkin görüşlerimi söylemiştim. Bahçeli ve Baykal görevlidirler. Erdoğan'ın ise görevli olup olmadığını tam bilemiyorum. Ama ağır basan yan bir görevli olduğudur. Yaşanan ekonomik, sosyal ve siyasal krizden ancak demokratik bir anayasayla çıkılabilir. Bunu da liberaller değil, ancak demokratik sol çevreler başarabilir. Benim çatı partisini söylememdeki amaç da buydu.

SDP Genel Başkanı Filiz Koçali çalışmalara devam ediyor mu? Gazeteden birkaç demecini okudum. Kendisini fazla tanımıyorum, ama istikrarlı görünüyordu. Çatı partisi konusunda rol alabilir. Ufuk Bey bu konuda ne düşünüyor, çalışmalarda yer alıyor mu?

Çatı partisine engel olanlar kuşkulu kişilerdir. Çatı partisine özgünlüklerini koruyarak gelebilirler. Ben demiyorum kendilerini feshetsinler gelsinler. Herkes kendi özgünlüğünü koruyarak gelebilir, partilerini, derneklerini olduğu gibi koruyarak gelebilirler. Önemli olan, demokrasi ve barış için ortak bir tavırla mücadele etmektir. İtalya örneğinde Zeytin Dalı, İspanya örneğini biliyoruz. Türkiye için de böyle girişimlerde bulunulabilir. Demokrasi ve barışın gelişmesi sol aydın ve yazar çevreler için bir görevdir. Topluma azıcık da olsa saygıları varsa bunun için mücadele etmeliler. Çatı partisi olmasa bile ***demokratik koordinasyon kurulu*** olarak da çalışmalarını yürütebilirler. İsim çok önemli değil, önemli olan içerik ve mücadele etmektir.

Daha önce de söylemiştim; İran'da çatışmalar yoğun, buna karşılık katılımlar da yoğun. Sanırım bu devam ediyor. PKK de yaşanan çatışmalardan ve kara operasyonundan güçlenerek çıkmıştır ve güçlenmeye devam ediyordur.

Sanırım İran operasyonlara devam ediyor ve 50 kayıp vermiş. Pastarlar tecrübesiz, daha çok kayıp verirler.

Köylüler çatışmalar nedeniyle sınıra yerleşmişler. Daha önce de söylemiştim; BM denetiminde bir mülteci kampı kurulabilir burada. Türkiye'deki çatışmalar nerelerde yoğunlaşıyor?

Benim durumuma ilişkin tepkiler var mı? Avrupa'dakiler zaten tepki gösteriyordur. Basın bunu işliyordur, TV veriyordur. Sayın Öcalan ile ilgili başvurular gelişerek devam ediyor. Yüzlerce kişi katılıyor, ama yargılamak istemiyorlar sanırım. Kürtler AKPM önündeki protestolarına devam ediyorlardır sanırım. Demokratik mücadelelerine devam etsinler.

Güney'de Sorani lehçesi resmi dil olarak kabul edilmiş. Böyle gelişmeler olabilir ve tartışmalar yaratabilir. Bir taraftan bunu bastırıyorlardır. Türkiye'ye de taşırılabilir. Bu da bir İngiliz oyunudur. Buna karşın dikkatli olmak gerekir.

Savunmalarımı okudunuz mu, buna ilişkin görüşler nelerdir? Sanırım incelemiştiniz. Bu savunmamda çok güçlü ve tartışılacak tespitler var. Savunmalar güçlü bir redaktör tarafından redakte edilmeli. Çoğaltılır, yayınlanır, farklı çevrelere ulaştırılır. Re-

daksiyondan sonra bir tane de bana gönderilebilir, bunun için girişimlerde bulunulabilir.

İmralı sürecinin en önemli kazanımı bu savunmadır

Hücre cezasının yarın 20. günü olacak. Bir gün ara verdikten sonra 10 günlük diğer hücre cezasını uygulamaya başlayacaklar. İnfaz hakimliğine bir sayfalık itiraz dilekçesi verdim. Sanırım on güne kadar biter. Esasen verilen ikinci 20 günlük hücre cezası diğerinin tekrarıdır. Yani aynı görüşmedeki konuşmadan dolayı iki kez ceza vermiş oluyorlar. Savunmamı da yazıyorum. 200 sayfa oldu, bu nedenle bazen geceleri az bile uyuyorum. Üzerinde epey yoğunlaşıyorum.

Paksüt ile Başbuğ görüşmüşler. Kürtler üzerinde zaten ittifakları var. Acaba AKP'ye yönelik ne planlanıyor olabilir? AKP'yi zaten kontrol altına almış bulunuyorlar. AKP'nin temelleri 30 yıl önce İngiltere'de atılmıştır. Bu biliniyor. Almanlar da daha önce İslami kesimle, Erbakan'la ilişkilendi. Onlarla politika yürütmeye çalıştı. Biliyorsunuz Milli Görüş Almanya'da çok güçlüydü, halen de güçlüdür. Amerika ve İngiltere politikaları AKP'nin ortaya çıkmasına ve palazlanmasına neden oldu. Bunu iyi anlamak lazım. AKP ile Kürtleri kontrol altında tutmak istediler. Baykal'la da güçlü bir sol demokrat muhalefetin ortaya çıkmasını engellediler. AKP ile diğer politikalarını da uygulamaya koydular. Ancak bu son gelişmelerle AKP'ye ihtiyaçları azaldı. AKP misyonunu tamamlamış gibi gözüküyor. Oy oranında bir düşüş olduğu belirtiliyorsa, daha da düşer.

DTP'nin de oyları yükselmiştir. Daha demokratik, daha iyi bir siyaset geliştirseler, oyları çok daha fazla olur. Bölgede %70-80'e çıkar. Bu son kara harekâtından sonra Apo'nun tasfiye edilemeyeceği de anlaşılmıştır değil mi? Bu, artık daha iyi anlaşılıyor herhalde.

Kürt sorununda yeni gelişmeler olabilir, yeni durumlar gelişebilir. Kara harekatından çıkan sonuç ne? Şimdi çeşitli çevreler farklı açılardan tartışmaktadır. Soruna ilişkin yeni çözüm önerileri de tartışılır. Uluslararası güçler; Rusya, Çin, ABD, İngiltere, Fransa, AB, daha fazla rol almak isteyebilir, el atabilir. Türkiye halen İran ve Suriye ile yapacağı ittifaklardan bir şeyler umuyor.

Türkiye'de bazı yazarlar adım adım bir darbeye hazırlandığını yazıyor, ama zaten darbe oldu. Olanlar bir darbedir. Bunları yazanları biliyorum, Michael Rubin onlar var. Geçen hafta da dile getirmiştim. Ergenekon derin devlet onlar öyle zannedildiği gibi ABD karşıtı değiller, görüşüyor da olabilirler.

Türkiye sermayesi 1923 yılından beri İsrail sermayesinin etkisi altındadır

Eskiden beri tüm Kürtleri Irak Kürtlerine bağlamak gibi bir plan var. Bu plan üzerinden Kürtleri kontrol ediyorlar. Benim tasfiye edilme gerekçem de bu. Bunun temeli ta 1920'lerde Kahire Konferansı'nda atılmıştır. Bu konferansta çok usta bir şekilde Kürt sorununun Ortadoğu'da sürekli çözümsüz bırakılması konusunda anlaşmaya varılmıştır. Kerkük ve Musul'un Irak'a bağlanması Kahire Konferansı'nda kararlaştırılmıştı. M. Kemal'in tüm politik çabalarına rağmen, Kürtler üzerinden Kerkük ve Musul Türkiye'den koparıldı. Bu plan halen de devam ediyor. ABD, İngiltere ve İsrail, tüm bölge ülkelerini Kürtlerle hizaya getirmeye ve kontrol altına almaya çalışıyor. Irak'ta koskoca Saddam'ı Kürtler eliyle devirdiler. Şimdi de İran'a karşı Kürtleri kullanma hazırlığındalar. ABD, Kuzey Irak'ı bir nevi üs olarak kullanmaktadır.

ABD ve İsrail, tüm Kürtleri Irak üzerinden kontrol etmeye çalışıyor. Bunda İsrail sermayesinin rolü çok büyüktür. AKP de onlarla işbirliği yaparak iktidar oldu. Benim iddiam şu: Yahudi sermayesinin izni olmadan bir dükkân bile açamazlar. Aslında Türkiye sermayesi 1923 yılında İzmir İktisat Kongresi ile Yahudi sermayesinin etkisi altına girmiştir. Bu etkiyle Yahudi sermayesinin desteği ve izni olmadan bir dükkan bile açamıyorlardı. Koç Holding'in büyümesi ve palazlanması Yahudi sermayesi sayesindedir. Yahudi sermayesi onları hep kontrol etmiştir. Ben 1970'lerde de gözlemlemiş, araştırmıştım, halen takip ediyorum. 1970'lerde bölgede sadece Doğuş grubunun sermayesi vardı. Bir dünya markası olan Vestel'i de araştırdım, Citibank ile ilişkileri var. Citibank da Yahudi sermayesiyle kurulmuştur. Vestel de bu şekilde kontrol altında tutuluyor, Yahudi sermayesinin ürünüdür. Urfa topraklarının büyük bir kısmını Yahudiler satın almıştır. Direkt kendi adlarıyla olmazsa bile çeşitli şirket isimleriyle satın almışlardır. Ne zamandan beri bu çalışmalar, planlamalar yapılıyor biliyor musunuz? Bunun 800 yıllık bir geçmişi var. Tarsus kökenli Saint Paul'un yine bu konuda yürüttüğü faaliyetler biliniyor.

1393'ten beri Anadolu'da Yahudi sermayesinin etkinliği var. 1492'de İspanya'dan da Yahudiler geldiler. II. Beyazıt onları kabul etti. Biliyorsunuz, Hafsa Sultan da Yahudi kökenlidir, yönetimde etkilidir. Mezarı da Manisa'dadır. Araştırdım, Vestel'in de merkezi

Manisa'dadır. Hafsa Sultan adına Manisa'da mesir macunları etkinliği yapılıyor. Manisa dediğim, İzmir-Manisa hattı boyunca bu etkinlik vardır. Bu hat, Yahudilerin en eski ana yurtlarından biridir. II. Selim'i, yani Sarı Selim'i tahta geçirmek için yönetime aday Şehzade Mustafa'yı babasına boğdurttular. Yalçın Küçük'ün de bu konularda ciddi araştırmaları var. Takdire değer.

Varlık vergisi getirilerek, Anadolu'da Hıristiyanların etkinliği kırılıp, Yahudi etkinliği geliştirilmiştir. M. Kemal biraz direnmiş ancak onlarla baş edememiş. Mustafa Kemal bu konuda sanıldığından daha çok yalnızdır. Tek başınadır. Mustafa Kemal sadece cumhuriyeti kurmuştur. Bunu onu küçümsemek amacıyla söylemiyorum. Buna direnmek o kadar kolay bir şey değildir. Yahudileri idam edebilen iki kişi var; biri II. Mahmut, diğeri de M. Kemal. Birkaç önemli, etkin ailelerini idam etmişler, ancak ileriye gidememişlerdir. Ester'i de parçalara ayırmışlardı. Eskiden mason olmayan yönetime gelemez diyorlardı. Ben bunu şu şekilde uyarlıyorum; kapital tekel olmadan bir dükkan bile açılamaz.

Kürt işbirlikçilerinin de bu sermayeyle ilişkileri var. Bunlar neden hep böyleler? Bunların kendi çıkarları için yapmayacakları şey yoktur. Bunlar eskiden beri böyledir. Bunları iyi tanıyorum. Hep güçlüden ve kendi çıkarlarına uygun olanlardan yanadırlar. Diyarbakır'da ticaret ve meslek odaları, iş çevreleri, bu konuda inisiyatif alıp sorunların çözümüne katkı sunabilirler. Hükümet üzerinde etkili olabilir, aktif rol alabilirler.

Yahudilerin sermaye konusunda 800 yıllık çalışmaları var. Bütün sermaye ve yönetimleri onlar kontrol ediyor. Daha önce onlar Hitler'e milliyetçilik düşüncesini aşılayarak Hitler'i hazırlamışlardı. Yine daha önce İspanya-Portekiz arasında çekişmenin sebebi de buydu. Ortadoğu'da da milliyetçiliği yaydılar. Bunları söylediğim için antisemitik diyorlar. Bunlar gerçeği yansıtmıyor. Yahudi halkının ve kültürünün de Ortadoğu'da yerinin olması gerektiğini her zaman dile getiriyorum. Ben onların politikalarını eleştiriyorum.

Türkiye sermayeden izinsiz bir şey yaparsa soykırım iddiasıyla karşılaşır

Türkiye'de de milliyetçiliğin gelişmesini sağladılar. AKP'yi de onlar hazırladılar. Hatta Hürriyet gazetesindeki "Türkiye Türklerindir" ve "Bir Türk dünyaya bedeldir" sözlerinin Türklere ait olmadığı ve Yahudi kaynaklı olduğu kanaatindeyim. Bütün bunlarla Türkiye'yi bir noktaya getirecekler ve Türkiye bir şey yapsa, Türkiye'yi soykırımı kabule mahkûm edecekler. Böylece her şeyi Türkiye'ye mal edecekler. Böyle bir tehlike var. Saddam'ı da hazırlamışlardı ve ona soykırım yaptırdılar, Halepçe gibi katliamlar ortada. Sonra da Saddam'ı Kürtler eliyle devirdiler. Bunları söylerken Kuzey Irak'ın kazanımlarına karşı değilim, ama böyle bir durum var. Aynı şeyi Türkiye'ye de yapacaklar. Türkiye sermayenin izni dışında bir şeyler yapmaya kalkarsa soykırım iddialarıyla karşı karşıya kalacaktır. Daha önce 1915 Ermeni soykırımının ABD Senatosuna getirilmesi gibi. Bu durum da kabul edilip Türkiye'yi sıkıştırabilirler. İşi ta 1915'lere götürecekler. Ermenilerin de politikası bu yönlüdür. Daha önce de 1800'lerde İngilizler ve Yahudiler, Rumları kullandılar ve bu politikalarıyla 3 bin yıllık Rum kültürünün sonunu getirdiler. Ermenileri bu topraklardan sürdüler. Süryaniler üzerine de Bedirxanileri gönderdiler. Bedirxan Beye Süryanileri kırdırttılar. 4 bin yıllık Asuri kültürünü yok ettiler. Sonra Osmanlılara da Bedirxan Beyi ezdirttiler. Bunlar Türk halkına mal edilemez, Türk halkının bunlardan haberi bile yok. Esas sorumluları ittihatçı zihniyettir. Bu zihniyet halen de var.

Günümüzde Kürtler de böyle bir tehlikeyle yüz yüzedir. Çok dikkatli ve birlik olunmalıdır. Çok dikkatli ve birlik olunmazsa Kürtler kaybedebilir. Kuzey Irak'ta da böyle bir tehlike var. ABD çekilirse bir Kürt katliamı gelişir. 24 saat içerisinde Araplar, Kürtleri silerler, ezerler. İran'da da böyle bir tehlike var. Türkiye'de de milliyetçilik tehlikesi var. ABD ve İsrail'in Ortadoğu'daki bu politikalarına karşı durdum ve durmaya devam edeceğim.

Türkiye'de de iki milliyetçilik çarpıştırılmak isteniyor. Çatı partisini önermemin nedeni budur. Demokratik güçler birleşseler, çok çalışsalar, her türlü katliamın önüne geçerler.

"Çok dikkatli ve birlik olunmalıdır. Çok dikkatli ve birlik olunmazsa Kürtler kaybedebilir. Kuzey Irak'ta da böyle bir tehlike var. ABD çekilirse bir Kürt katliamı gelişir. 24 saat içerisinde Araplar, Kürtleri siler, ezerler. İran'da da böyle bir tehlike var. Türkiye'de de milliyetçilik tehlikesi var. ABD ve İsrail'in Ortadoğu'daki bu politikalarına karşı durdum ve durmaya devam edeceğim"

Gelin bir arada yaşama koşullarını yeniden belirleyelim

Milliyetçiliğin önüne geçebilmek için yeni kurulacak çatı partisine önemli görevler düşüyor. Her kesimden kadroları içine katarak bu milliyetçiliği engelleyebilirler. Kürtlere ayrılık dayatılsa bile Kürtler bir arada yaşayacaktır. Ben diyorum ki gelin bunun koşullarını tartışalım, şartlarını yeniden belirleyelim. Kendimi M. Kemal ile kıyaslamak amacıyla söylemiyorum, ama M. Kemal'in 1900'lerde cumhuriyette ısrarlı olduğu kadar ben de 2000'lerde demokraside ısrarlıyım. Bu konuda iddialıyım. Sanıyorum çatı partisini yakında ilan ederler.

Bu çatı partisi her şehirde ortak propaganda, ortak çalışma, ortak toplantı yapabilir. Kent meclislerini oluşturabilirler. Geçen 8 yıllık süre iyi değerlendirilseydi, şimdi çok daha iyi bir konuma gelinmiş olurdu. Akademileri de bu amaçla önermiştim. Kadınlar için ***'Demokratik Siyaset ve Kültür Akademisi'*** önermiştim. Genç-

lik ve diğerleri için de önermiştim. Bütün bunların bir an önce hayata geçirilmesi gerekiyor. Akademilerde sürekli bir araya gelip tartışsınlar, hiçbir şey olmazsa bile zihinleri açılır. Siyasetçiler buralardan çıkar. Akademi eğitimi normal devlet okullarındaki eğitime benzemez. Açık toplum denilen olay da budur.

Her yerde akademiler olabilir, DTP'nin de akademileri olabilir, diğer partilerin de vardır. DTP daha iyi çalışırsa sanırım bundan sonra oyları artar. Siyaset ciddi bir iştir. Bu işi yapabileceklerine inananlar yapsınlar. İnanmayan yapmasın, bu işe girmesin. Bu iş o kadar kolay değil. Çıkıp ben siyasetçiyim diyorlar, bazen anlamakta güçlük çekiyorum. Kürtler durumu iyi kavramıyor. Ortadoğu'da bu sorunlara karşı iyi açılımlar yapamıyorlar. Tabii bunu anlıyorum. Bu, zihin köleliğinden kaynaklanıyor, ta Sümer rahip devletine dayanır.

Galiba İran ile PJAK arasında çatışmalar var. Köylüler oradan göç ediyormuş. Son dönemde İran ölüm-kalım savaşındadır, onun için çok tehlikelidir. Göç edenler güvenli bölgeye, Bradost bölgesine yerleştirilebilir. BM müdahale edip, bunların güvenli bölgelere yerleştirilmesi sağlanabilir.

KNK ve KONGRA GEL'in birleşme sorunu o kadar önemli değil. Daha sonra, önümüzdeki dönemde de olabilir. Avrupa'daki diplomasi faaliyetlerinde eskiden beri eksiklikler vardı. Bu eksikliği giderebilirler.

AKP kapatılırsa iktidar şansı olmaz

Reha Çamuroğlu, gerekli Alevi açılımını yapmadığı gerekçesiyle Erdoğan'ın danışmanlığından istifa etmişse, AKP'nin Alevi politikası çöktü mü? Zapsu gibilerin azıcık yurtseverlikleri varsa, Kürtleri ucuza satmasınlar. Onlarla görüşülebilir. Mehmet Metiner, Altan Tan gibiler de din temelli politikalarla Kürtleri aldatmasınlar. Kapatılması halinde AKP'de ne tür gelişmeler olur belli değil. Bölüneceği söyleniyor. Doğaldır, bölünebilir. Kapatılması halinde AKP orta burjuva partisi olarak kalabilir, ama iktidar şansı olmaz. Tüccarların bulunduğu bir parti haline dönüşebilir.

Galiba DTP'nin de kongresi var. Herhalde yeni parti çalışması da devam ediyor. Birden çok aday olmasının bir sakıncası yok. Demokratik şeyleridir. Yeni parti için diğer çevrelerle de görüşebilirler. Bir Kürt birlikteliğine ihtiyaç var. Bucak, Elçi gibileri var. Ahmet Türk gidip onlarla görüşebilir. Kürtler bir araya gelip birlikte hareket ettiklerini gösterebilirler. Bu dönemde bu önemli.

Güney Kürdistan'da kadına yönelik şiddette bir artış olduğu belirtiliyor. Demek ki, orada kadın hareketinde bir artış, direniş var. Bu konuda PÇDK ne yapıyor?

Bu savunmalarım düşünce dünyasına önemli bir kazanımdır

Savunmamda kavramlara hakimiyet gelişkindir. Benim sosyal bilimlerdeki seviyem Wallerstein'dan daha az değildir. Hatta ondan daha ileridedir. Savunmada sistemin temeli kuruluyor. Filozofların haklarını teslim etmek gerekiyor, onların emeği çok büyük, onların önemli açılımları vardır.

Benim için ahlak felsefesi çok önemli. Hz. Muhammed'i açımlayacağım. Hz. Muhammed bana göre ihanete uğramış çok önemli bir şahsiyettir. Batılılar, Hz. Muhammed'i doğululardan daha iyi açımlamışlar. Bu konu önemli, bu konuyu açımlayacağım. Ondan sonra da tekrar Ortadoğu ile ilgili konulara değineceğim.

Bu son savunmalarım önemli tartışmalara yol açar diye düşünüyorum. İmralı sürecinin en önemli kazanımı bu kitaptır. Düşünce dünyasında önemli bir kazanımdır. Sanırım düşünce çevrelerinde de çok tartışılır. Marx'ın eksiklerini tamamlıyorum, hatalarını düzeltiyorum. Bu kitabımın İngilizcesinin Wallerstein'a selamlarımla birlikte gönderilmesi iyi olur. Yaşasaydı Murray Bookchin'e de bir tane gönderilebilirdi. Hayatta olan diğer önemli düşün adamlarına gönderirsiniz. Gunter yaşıyorsa ona da gönderilebilir, selamlarım da söylenebilir. Önceki savunmamı İngilizce yayınlayan İngiltere'deki yayınevine bu savunmam da gönderilirse, adıma bir mektup ve selamlarımı da iletmek gerekiyor. Bu yayınevi kitaba ilişkin öneri ve eleştirilerini de kısaca belirtebilir, bunu bekliyorum.

İstemiş olduğum 3 kitabı henüz almadım.

Karl Popper'ın "tarihselciliğin sefaleti" kitabını ikinci kez aldım. "Açık Toplum ve Düşmanları" isimli kitabı da olabilirdi.

"Tarih Nedir" adlı kitabı aldığıma dair imza da attım. Bana Paul Kennedy'nin "Amerika İmparatorluğu'nun Yükselişi ve Çöküşü" kitabını gönderebilirsiniz. Birikim Dergisini gönderebilirsiniz. Mayıs sayısı geçti, sonraki sayısını gönderebilirsiniz. Sanıyorum aralarından seçip bazı sayılarını verecekler. Yalçın Küçük'ün de yayınlanacak 'Gizli Tarih' kitabını bekliyorum.

Yaşananlar bir hegemonik savaştır

Hücre cezasını bugün saat 5'ten sonra uygulayacaklar. Başlamadan önce evrakları getirip tebliğ eder, imzalatırlar. Diğer ceza iki gün önce bitmişti. Radyo verildi ve mayıs ayına ait gazetelere baktım. Ergenekon operasyonundan haberim var, dün radyodan dinledim. Operasyonlar devam ediyor. Giresun, Gümüşhane'de ve Antep İslahiye'de çatışmalar var galiba.

Cihan Deniz, Hüsnü Ablay'ın ailelerine, Ozan Gökkan'ın ailesine başsağlığı diliyorum, özel selamlarımı iletiyorum.

Barzani, PKK'nin terörist bir parti olmadığını daha önceden de söylemişti. Yani siyasi çözümü öneriyorlar. Genelkurmay'ın Kürtlere yönelik planı, eski şeyler. AKP kendilerine bağlı bir sermaye grubu oluşturmak istiyor. Bu kooperatif meselesini daha önce söylemiş ve bu konuya değinmiştim. AKP, benim görüşlerimden en iyi yararlanan partidir.

Ne ulusalcıların ağzıyla AKP'yi ne de AKP'nin ağzıyla ulusalcıları eleştirelim. Bizim tarzımız bu değil. Benim üslubum, pozisyonum bu değil. Kürtler dikkatli olmalı.

Bugün yaşananlar bir hegemonik savaştır. Ulusalcılar tasfiye oluyor. İlk kez oluyor bu kadar üst düzeyde generallerle ilgili şeyler. Bunların arasında Hurşit Tolon da var. Biliyorsunuz Hurşit Tolon, buradan sorumlu kişiydi. Etkili bir kişidir. 1920-30'ların ideolojisi, sistemi tasfiye oluyor. M. Kemal'in o zaman kurduğu sistem bugün aşılıyor. Bu yaşananlar hegemonik bir savaştır. Ulusalcılar öyle dedikleri gibi ya da sanıldığı gibi Amerika karşıtı değildirler. Bunlar Irak'taki BAAS'çılar gibidirler. Yalçın Küçük diyor ki, İlhan Selçuk en Amerikancı kişidir. Amerika ile en çok görüşebilen ve anlaşabilen kişidir. Amerika serbest bıraksa, generaller 24 saat içinde darbe yaparlar. ABD, İsrail onay vermiyor. Hepsi ABD, İsrail'e bağlı, onların izni olmadan bir şey yapamıyorlar. Bu hegemonik savaş, aynı güç tarafından kontrol ediliyor. Her iki taraf aynı merkezi güce bağlı. Bunlar, hem ulusalcılar hem AKP'liler ABD'ye 'beni alın' diyorlar. Yani biri diyor ki, ben size karılık yapacağım, diğeri diyor, hayır size ben daha iyi karılık yapacağım. Bu tartışmaların nedeni darbe olup olmaması değildir. Tartışmanın temelinde Türkiye'nin demokratikleşmesi yoktur. Bu savaş AKP'yi de orduyu da aşar, dışarıdan dayatılan bir savaştır. Dışarıdan kontrol ediliyor. Her iki taraf da aynı güce bağlıdır, aynı güç tarafından kontrol ediliyor ve bu güç tarafından çatıştırılıyor. Bu güç ABD, İngiltere ve İsrail'dir.

"Ulusalcılar sanıldığı gibi Amerika karşıtı değil. Bunlar Irak'taki BAAS'çılar gibidir. Yalçın Küçük diyor ki, İlhan Selçuk Amerika ile en çok görüşebilen ve anlaşabilen kişidir. Amerika serbest bıraksa, generaller 24 saat içinde darbe yapar. ABD, İsrail onay vermiyor. Hepsi ABD, İsrail'e bağlı, onların izni olmadan bir şey yapamıyorlar. Bu hegemonik savaş, aynı güç tarafından kontrol ediliyor. Her iki taraf aynı merkezi güce bağlı"

16 Mayıs'ta M. Kemal'in çıktığı yerden kraliçe, İngiliz savaş gemisiyle geliyor. Bununla bakın biz bu kadar güçlüyüz, bu kadar gücümüz var demek istiyorlar. Yakından takip ediyorum. Gazetelere baktım, birkaç gazeteci de bunu anlamış gibi.

Bu hegemonik savaşın tarihi eskidir. Yahudilerin burada rolü çok büyüktür. İspanya krallığının yıkılması, Fransa krallığı ile Avusturya-Macaristan imparatorluğu ile Osmanlı imparatorluğunun yıkılmasında Yahudi politikaları etkili olmuştur. Bu biraz da Hıristiyanlık karşıtlığıdır.

M. Kemal bu ideolojiyi biraz kırmak istemiş, ama güç getirememiş. M. Kemal'i gündeme getirmemin nedeni budur. M. Kemal bunları biliyor, tam anlamak çözmek istiyor. Tarihi çok inceliyor, okuyor. Ben de tarih konusunda benzer süreçten geçtiğim için daha iyi anlıyorum. Ama M. Kemal güç getiremedi, 1926'da onlarla anlaştı. Türkiye 1926'dan bu yana bu hegemonik güç tarafından kontrol ediliyor. Bu güce teslim olmuştur. M. Kemal'in özgürlükçü ve bağımsızlıkçı olduğuna da, direndiğine de inanıyorum. O nedenle ısrarla M. Kemal'e vurgu yapıyorum. Ama bırakmadılar, güç getiremedi, etrafını kuşattılar. İttihatçı kadro ile M. Kemal'in etrafını sarmışlardı. Dr. Nazım, Cavit bey onlar İngilizlerin adamıydı. Mustafa Kemal, onların bazılarını astı, onlar da bazılarını, ama bir yerde durdu, yoksa her iki taraf da bitecekti, sonuçta uzlaştılar. M. Kemal daha fazla ileri gidemedi, onlarla uzlaştı. Biliyorsunuz İsmet İnönü onlar İngiliz yanlısıydı. M. Kemal'i Çankaya'ya hapsettiler. Ama M. Kemal de kendi ideolojisini hakim kılmak için çok çaba sarf etti.

Bugün M. Kemal'in egemen kıldığı ideoloji tasfiye oluyor. Türkiye 1926'dan bu yana dış güçlere bağlıdır. Sadece 1960'larda Menderes, biraz Ruslara yaklaşmaya çalıştı, onu da astılar. Dış güçler, Türkiye ile artık bu şekilde yürüyemeyeceğini biliyor. Ortadoğu'ya tam hakimiyetleri için ılımlı İslam ile birleştirilen bir sistem tasarlamışlar, Ortadoğu için bunu gerekli görüyorlar. Türkiye'ye yeniden bir şekil veriyorlar. Nasıl sonuçlanacak bilemiyorum. Belki de bir müddet böyle devam eder. Çünkü İsrail, Türkiye'nin böyle çatışmalı kalmasını da istiyor olabilir. Kürtler, iyi çalışırlarsa bu durumu atlatabilir. Bu hegemonik çekişmelerde Kürtler taraf olmasınlar. Kürtler ne ulusalcılardan ne de diğerlerine taraf olsunlar, çok dikkatli olsunlar, kendilerini korusunlar. Ancak bu şekilde bu kaosu atlatabilirler. Bu güçler Denizler için de onları kullandıklarını söylüyorlar. Yani Denizleri nasıl kullandıklarını anlatıyorlar.

Türkiye demokratikleşmezse sıra kendisine gelir

Beni Ortadoğu'dan çıkardıktan sonra Esad'ı teslim aldılar. Beşar Esad biliniyor. İran'a da birkaç hava saldırısı düzenleyecekler. Eğer Türkiye demokratikleşmezse sıra Türkiye'ye gelir. Ben 2. Ağır Ceza Mahkemesi'ne iki sayfalık

bir yazı yazdım, hücre cezası için, bakılabilir. Orada devlete tekrar seslendim. Daha önceki 124 sayfalık savunmamda söylediklerim halen geçerlidir dedim. 'Ben Türkiye'de demokratik bütünlükten yana olduğumu tekrar belirtiyorum' dedim. Türkiye demokratikleşirse çok gelişir diyorum. Fakat demokratikleşmezse, demokratik adımlar atmazsa, Irak, İran, Suriye'den sonra sıranın Türkiye'ye geleceğini belirtiyorum. Türkiye'de yüzlerce etnik ve kültür yapıları var. Bu durumda demokratikleşmezse Türkiye, İsrail-Filistin, Irak, Lübnan gibi olur. Türkiye Iraklaşırsa, Lübnanlaşırsa bu çok vahim sonuçlar doğurur. Kaldı ki o zaman Ermeniler'in, Pontusların vb birçok şeyin hesabını Türkiye'den sorarlar. Türkiye daha fazla batmamışken demokratik açılımla bu önlenebilir.

Türkiye için Iraklaşma, Lübnanlaşma tehlikesini görüyorum. Bunları boşuna dile getirmiyorum. Boşuna konuşmuyorum. Her cümleyi dile getirirken ölçüyorum. Böyle bir tehlike gördüğüm için bunları dile getiriyorum. Bunun için çatı partisini öneriyorum.

Demokratik bir toplum için halkların demokratik birliği gerekir

Halklar birlikte hareket etmez, dayanışmayı sağlamaz, herkes kendi etnik ve diğer kimliklerini dayatırsa herkes kaybeder. Bağımsızlık birbirinden uzaklaşmak değildir. Çatı partisi, demokratik birlik için önemlidir. Herkes kendi özgünlüklerini koruyarak bir araya gelebilir. Kaldı ki herkesin buna ihtiyacı var. Toplumların birbirleriyle çatışmasını önlemek, demokratikleşmek için bu gerekli ve önemlidir. Bu bizi kardeşleşmeye götürür. Demokratik bir toplum için sadece kardeş olmak da yetmez, halkların demokratik birliği, birlikteliği gerekir. Sol, en azından demokratikleşme ilkeleri çerçevesinde bir araya gelebilir, birliklerini sağlayabilir. Bunu başarırlarsa çok parçalı yapısından da kurtulur. Sosyalizm, biliyorsunuz Batı kökenli bir kelimedir. Anlamı toplumculuktur. Demokratik toplumculuk ilkeleri etrafında tüm güçlerini birleştirebilirler.

Çalışmalarını sürdürsünler, hepsine selamlarımı yolluyorum. Tüm demokrat kesimleri de, demokrat dindarları da içlerine alabilirler. Mazlum-Der olabilir. Eğer buna inanmayanlar varsa, bunlar kuşkulu kişiliklerdir. Bu kişiler demokratik birlikteliği, barışa ilişkin ortak projeleri bozmak için ortaya birçok farklı yapı ve proje sunabilirler. Bunları söyledim diye bu tür arayışlar çoğalabilir, şimdi ilgilenecekler, bunun üzerinde duracaklar. Burada söylediğim her cümle didik didik ediliyor.

Denizler ve Mahirler hayatları pahasına Kürt kelimesini telaffuz etti

Biliyorsunuz Denizlerin tutuklanmasından sonra başlattığımız mücadeleyle bugünlere geldik. Denizler, 1970'li yıllardakiler, Mahirler hayatlarını ortaya koydular. Hayatları pahasına Kürt kelimesini telaffuz ettiler. Deniz Gezmiş, idam sehpasında Kürt ve Türk halkının özgür birlikteliğinden ve kardeşliğinden bahsetti. Bu, çok önemlidir. Hem özgürlükten hem kardeşlikten söz ediyordu. Deniz de, Mahir de yapılması gerekeni yaptı, bu nedenle de idam edildiler. Kürt sözcüğü ilk Mahir Çayan'ın ağzından çıkmıştı. Şaşırmıştım, kim bu delikanlı yiğit diye. Onlar bunun için hayatlarını feda ettiler. Kürt-Türk halkının kardeşliğine, halkların kardeşliğine inanıyorlardı. Ben de onların anısına bağlı kaldım.

1970'li yıllarda Kürtlerin varlığı dile getiriliyordu, ama sorun tam anlaşılamıyordu. Şimdi Kürt sorunu anlaşılıyor, herkes sorunu biliyor, mücadele etmek için iyi bir zemin var. Fakat buna inanmak, bunun için hayatını ortaya koymak gerekiyor. Sol bunları anlamazsa olmaz. Öyle sahte solla olmaz. Sivas-Madımak'ın yıldönümü bugün. Onların anılarına bağlılığımı bildiriyorum. Onların hepsi aydındı, ozandı, sazıyla, sözüyle demokrasi mücadelesi veriyordu.

DTP de kongrelerini bu ay yapacak herhalde, başarılar diliyorum. Sorunları mutlaka gidersinler. Başkan kim olursa olsun A veya B fark etmez. Çatı çalışmalarını yoğunlaştırabilirler. Demokratikleşmeyi sağlamazlarsa olmaz, bu mutlaka olmalı. Diğerleri için de söylüyorum. Deniz ve Mahirlerin anısına saygılıyım ve üzerime düşeni yaptım, onlar da üzerlerine düşeni yapsınlar, ciddi olsunlar. Kabul etmezlerse onlar kuşkuludurlar, çok ağır birşey söylemek istemiyorum. Bu konuda daha fazla konuşmak istemiyorum.

Bunları dile getirirken hayatımı ortaya koyuyorum. 25 günlük hücre cezası, burada 25 yıl gibidir. Ben gerektiği zaman bunu göze alıp konuşuyorum. Ama herkesin de, avukatlarımın da bir şeyler yapması lazım. Aksi halde gelip gitmek bir şey ifade etmez. Buraya gelindiği için ben de konuşmak zorunda kalıyorum. Sonra ağır biçimde suçlarım. Bunu da yapmak istemiyorum.

"Deniz Gezmiş, idam sehpasında Kürt ve Türk halkının özgür birlikteliğinden ve kardeşliğinden bahsetti. Bu, çok önemlidir. Deniz de, Mahir de yapılması gerekeni yaptı, bu nedenle de idam edildiler. Kürt sözcüğü ilk Mahir Çayan'ın ağzından çıkmıştı. Onlar bunun için hayatlarını feda ettiler. Kürt-Türk halkının kardeşliğine, halkların kardeşliğine inanıyorlardı. Ben de onların anısına bağlı kaldım"

Saçımı kazıtmaları siyasi bir durumdur

Saçlarımı kazıttılar. Devlet bununla "biz istediğimiz zaman seni kontrolde tutarız, istediğimizi yaparız, bizim elimizdesin, yirmi dört saat kontrolümüzdesin" mesajını veriyor. Elimde İmralı yönetmeliği var, diğer cezaevi yönetmelikleri var. Yaptıkları saç kesme bunlara aykırıdır. Tabii bu yaptıkları siyasidir. Bunu yapmamanız lazım dedim. Onlar da 'biz saçınızı kesmek zorundayız' dediler. Bu durum buradaki yetkilileri aşan bir durumdur. Emir en tepeden geliyor. Mazgal deliğinden bakıyorlar. Mehmet Hayri Durmuş, *"benim ölüm orucuna başlamamın nedeni bu delik-*

ten bakma meselesidir" demişti. Yani kapı deliğinden sürekli kontrol ettikleri için ölüm orucuna yatmıştı. Tabii ben öyle bir eyleme girmeyeceğim, ama bu konu önemlidir. Onlara bu yaptıklarının çok sakıncalı olduğunu söyledim. Zaten odada sürekli kamerayla gözetleniyorum. Ayrıca delikle oynamayın, ama böyle yapacaksanız mazgal açık kalabilir, dedim. Ama hayır o tarafa bu tarafa şak şuk diye çekiyorlar, ben birden irkiliyorum, kitap okurken rahatsız oluyorum, yazı yazamıyorum, dikkatim dağılıyor, hatta geceleri bazen uyuyamıyorum. Bu durumu Cezaevleri İzleme Komisyonu'na bildirilirse onlar Adalet bakanlığına ulaşabiliyorlar. Onlar daha önce buraya dört kez gelmişlerdi, bir sorun olursa bize bildir dediler, bir daha gelebileceklerini söylediler. Durum oraya bildirilebilir. Ben adresini bilmiyorum, bilseydim kendim de yazardım. Bursa'dan sorulursa bulunulabilir.

Bu saç ve mazgal meselesi yüzünden kimseyle pek tartışmak da istemiyorum. Çünkü bana ilişkin şeyler üstten geliyor. Ne yaparlarsa yapsınlar şahsiliğimi, kişiliğimi korurum, korumasını biliyorum. Şereflice yaşamasını biliyorum. Son nefesime kadar onurluca yaşayacağım. Burada direnmeye devam edeceğim. İntiharvari herhangi bir eyleme girişmeyeceğim. Bir şey olursa benden bilmeyin, bunun sorumlusu devlettir. Kaba direnişe girmeyeceğim, hatta küfür etmeyi bile kaba direniş tarzı olduğu için kendime yakıştırmıyorum. 30 günlük hücre cezasını başarıyla atlattık, bir 20 günü daha atlatırım. Ben biraz alıştım, savunmalarımı yazıyorum.

Devletin kanser üretmesini eleştiriyor demokrasi için mücadele ediyorum

Devlet dediğimiz olay şudur: Bütün birikimime, tecrübeme dayanarak devletin var olması gerektiğini, devletin yıkılmasından, parçalanmasından yana olmadığımı söylüyorum. Devlete gelince, kim ne kadar örgütlüyse o, o kadar devlettir. Şimdi ben de devletim. Ömer Lütfü Mete de "Apo devlet gibidir" diyordu. Nasıl devletim, kesinlikle yanlış anlamayın, devletin kanunlarıyla, devletin kanunları çerçevesinde buradayım. Ama devleti eleştiriyorum. Devleti de anlıyorum, devletin olaya ne kadar ciddi yaklaştığını da biliyorum. Ben dışarıda ayda bir doktor kontrolünden geçmezdim, burada her gün doktor kontrolünden geçiyorum, bir sürü masraf yapılıyor, yüksek düzeyde güvenlik önlemi alınıyor, özel yemekler çıkarılıyor. Bunlar iyidir, güzeldir anlamında söylemiyorum, devletin olaya yaklaşım biçimini, ciddiyetini dile getirmek için söylüyorum. Ben ucuz şeyler söylemiyorum. Devlet de bunu biliyor. Devletin bana yaptıklarını da biliyorum, nankör değilim. Onlar da söylüyorlar, beni üst düzeyde koruduklarını. Devletin kanunları çerçevesinde buradayım, ama devleti eleştiriyorum. Devletin kanser gibi olmasını, kanser üretmesini eleştiriyorum. Devletin demokratikleşmesi için mücadele ediyorum. Devlet de benim gücümü biliyor, ona göre yaklaşıyor. Devlet de, beni buraya getirten güç de yani Amerika, İngiltere, İsrail benim burada söylediklerimi cümle cümle biliyor, onlardan yararlanıyor. Burada konuştuklarım anında devlete, CIA'ya, MOSSAD'a gidiyor. Devlet, benim gücümü de biliyor. Benim ölmemin onlara neye mal olacağını, ölmem halinde nelerin olabileceğini biliyor. Devlet, sizleri buraya getirirken, birçok şeyi göze alarak getiriyor. Ne şimdilik onlar beni tasfiye edebilecek pozisyondalar ne de biz devleti dönüştürebilecek bir pozisyondayız. Bu, nereye kadar sürecek bilmiyorum. Ne çok umutsuzum, ne çok umutluyum. Belki iyi şeyler de olur, belki kötüye gider bilemiyorum.

Kürt halkıyla oynanmasına asla izin vermem

Kürt halkıyla oynanmasına kesinlikle ve asla izin vermem, daha önce de vermedim. Bunu devlet çok iyi biliyor. Bunun için üzerime bu kadar geliniyor. Amerika da bunu çok iyi biliyor. Barzani'nin partisi, onların partisi gibidir. Talabani'nin YNK'si İngilizlerin öz partisidir. Zaten Talabani-Barzani, İsrail-İngilizlerin öz ağıdır. Devlet de kontrol ediliyor. Ama ben halkımı kimseye kullandırtmadığım için halkım bana bağlıdır, bağlı kalacaklar da. Bu böyle bilinmelidir. Gücüm var. PKK'ye ilişkin bir şey diyemem, onların bileceği şeydir, ben karışmam. Şu an gelinen noktada ne ben bir şey yapabilirim ne de benimle görüşülebilir. Bu konuda ne çok umutluyum, ne çok umutsuzum. Eğer olumlu bir gelişme olursa devlet benim gücümü biliyor, üzerime düşeni yaparım, her zaman da buna hazırım ama şimdi öyle bir durum yok. Ben canım pahasına bunları söylüyorum, onurlu ölmesini de bilirim.

Bölgede kooperatiflerin geliştirilmesi gerekiyor

Siz bilmeyebilirsiniz, tarih bilginiz eksik olabilir ama çok araştırdım. Yahudi sermayesi Koç aracılığıyla kullanılıyor, daha önce sadece Doğuş grubu vardı. Şimdi daha çok Citibank'ta falan toplanmış. Ta 1970'li yıllarda bölge topraklarının nasıl ve kimler tarafından parselleneceği belirlendi. AKP benim düşüncelerimden en çok yararlanan partidir. Her konuştuğumdan yararlanmaya çalışıyor, uyguluyor, ayrıntılarına girmeyeceğim.

Akademiyi daha önceden söylemiştim. Bölgede kooperatifçiliğin geliştirilmesi gerektiğini önermiştim DTP ne yapıyor? Neden bu konuda bir şey yapmıyor. DTP anlamıyor. Buna ilişkin neden politika geliştirmiyor? Bunları dile getirmiyorlarsa, politika yapamıyorlarsa neden siyasete giriyorlar? Eğer anlamıyorlarsa yapmasınlar, onlara çok kızacağım. Ciddi olmalılar. Buraya gelip giden birçok avukat, siyasete girdi, siyasetle uğraşıyor. Urfa'da ikide bir kamyon kasalarındaki işçilerin ölümleri olmaktadır. Bunları neden dile getirmiyorlar? DTP, Kürt halkının onurunu ve namusunu korumalıdır.

Urfa, Hz.İbrahim'in şehridir. Urfa'da dikili taşlar, en eski medeniyetlerin yeridir. Avcılık toplayıcılık döneminden kalma bulgular var Urfa'da. Medeniyetin başlangıç tarihi olma ihtimali var. İngiliz arkeologlar üzerinde çok duruyorlar. Bu yerin avcılık, toplayıcılık döneminden kaldığı ispatlanırsa, tarihe, uygarlıklara ilişkin tüm

teoriler çökecektir. Bu durumda tarihi yeniden düşünmek, yeniden başlatmak ve yazmak gerekecektir.

Şimdi söylememem gerekiyor, ama şimdilik fikir olsun diye söylüyorum. Kesinlikle bir öneri değil, sadece kafamda geçeni dile getiriyorum. Olabilir mi diye düşünüyorum. Demokratik sosyalizmin Türkçe karşılığı demokratik toplumculuktur. Demokratik toplumculuk partisi diye bir parti düşünüyorum. Şimdi sadece kafamda bir fikir olarak geçiyor. Kafamdaki şablondur ama önermiyorum. Sadece zihnimdekini paylaşmak istedim.

Türkiye, İran ve Suriye'nin Kürtlere karşı düşmanca ittifakı devam ediyor o halde. Tabii PJAK kendini savunacaktır, kendisini savunma hakkı vardır.

Kadınlar sömürgeleştirilen son ırk son ulustur

Savunmalarımı hazırladım, 400 sayfaya yakın. Bunlar da biterse Ortadoğu ve Kürt kısmına geçeceğim. İyice yoğunlaştım. Daha önce fazla savunma yapmadığımı, daha çok demokratik barış çağrısında bulunduğumu ifade etmiştim. Şimdi asıl savunmamı yapacağım. Savunma üzerine çok yoğunlaşıyorum. Normalde yazılarımı pek beğenmem, yazdıklarımdan biraz şüphe duyarım, ama bu savunmam epey iyi. Yazdıklarımı tekrar okudum, epey ilginç görüşler var, ben de şaşırdım. Çok beğendim. Bazı şeyleri tartışmaya açtım. Kadın konusuna da değindim. Kadın konusu önemlidir, kadınları çok önemsiyorum. Kadınlar, bana göre sömürgeleştirilen son ırk, son ulustur. Bu konuyu çok açımlıyorum.

Son zamanlarda avukatlarıma yoğun soruşturmalar ve davalar açılıyor. Bu da buradaki uygulamalarla bağlantılıdır. Daha fazla da açabilirler. Gelinebilindiği kadar gelinir. Yasaklanana kadar gelinir.

Son hücre cezası geçen hafta çarşamba günkü görüşmeden hemen sonra başladı. Tam bir hafta doldu.

Hücre cezalarıyla ilgili bir çerçevenin belirlenmesi lazım. Avukatlarım bunu araştırmalılar. Tecrübeli avukatlara sorulur, danışılır. Adalet bakanlığı'na da başvurulabilir. Burada konuşmamın, konuşma hakkımın çerçevesi nedir, bunun belirlenmesi lazım. Yoksa bu böyle olmaz. 8. hücre cezasıdır uygulanıyor. Bu, böyle devam etmez. Her konuştuğuma hücre cezası veriyorlar. Hangi yönetmelik uygulanacaksa bilmek lazım. Yine mazgal meselesi var. Bunların koşullarının yönetmelikte belirlenmesi lazım. Adalet bakanlığı bu konuda bir genelge, yönetmelik ile durumu izah edebilir. Şu şu konularda konuşulabilir şu şu konularda konuşulamaz diye duruma açıklık getirebilir. Biz de bunu bilelim. Siz de bu konuda bir araştırma yapsanız iyi olur. Hatta başvurabilirsiniz Adalet bakanlığı'na. Benim talimat verdiğim söyleniyor bu konuşmalarla. Hayır, ben talimat vermiyorum, talimata ihtiyacım yok. PKK'nin de benim talimatlarıma ihtiyacı yok. Kendine yeter. Kaldı ki demokrat bir insanım, talimat vermem. CPT'nin de bu konu üzerinde durması lazım. Mahkeme idam cezasına ihtiyati tedbir kararı vermişti. Burada mahkemenin ihtiyati tedbir kararına aykırı davranılıyor. Bunu böyle bilmek lazım.

Benim buradaki durumumla ilgili dışarıda ne düşünülüyor? Susturulmaya çalıştırıldığım söyleniyor değil mi?

Talabani ta 2003'te, "Apo, İmralı'da böyle konuştuğu müddetçe biz işimizi başaramayız, projemizi gerçekleştiremeyiz" demişti. Sanıyorum hedeflerine ulaşmaları için benim susturulmam gerekiyor. Bir ara Aytaç Yalman da "Apo'yu teslim almamız, Güneyli güçlerin işine geldi" demişti. Güneyli önderlerin güçlendirilmesi için susturulmam gerekiyordu. Bizden kaçanlar da çok pervasızca konuşuyorlardı. Diğerleri de susturulmak istendiğimi biliyorlardı. Bunların arkalarında güçler vardı, Almanya da vardı. Şimdi de sanıyorum benim hakkımda iki farklı görüş var; bazıları "Apo'yu tamamen susturalım" diyor, bazıları da "hayır, bu başkalarının işine gelir" diyor. Bu konular sanıyorum halen tartışılıyor. Benim hakkımda bu konuda tam karar verememişler. Dışarıda da bu tartışılıyor değil mi?

Sanırım "ben de Sayın Öcalan diyorum" kampanyasına ciddi katılımlar gerçekleşiyor. Nerede yapıldı, ne kadar kişi katıldı? Tabii bunlar daha da artar.

Boğazımdaki sorun devam ediyor. Sesim ondan kısık geliyor olabilir. Bir de kimseyle konuşmadığım için olabilir. Kulağımdaki çınlama devam ediyor. Hatta geceleri başımı sola koyduğumda uyuyamıyorum. Hapları kullanıyorum. Herhalde çok ciddi değil, ama direniyorum.

Ergenekon doğrudan Amerika operasyonudur

Ergenekon operasyonu devam ediyor, gözaltı ve tutuklamalar oldu. Sonuç ne oldu? Çok ilginç. Tolon, Eruygur onlar tutuklandı mı?

Çok ilginç, eski JİTEM başkanı Levent Ersöz Rusya'ya kaçtı. Demek ki durum çok ciddi. Amerika'nın doğru-

dan operasyonudur. Demek ki Rusya, Çin ve Hindistan'a dayanıyorlar. Rusya'yla bağlantıları ortaya çıktı değil mi, medyada işleniyor herhalde.

Tutuklananlar arasında Atilla Uğur da varmış. Basında, Genelkurmay adına buraya gelen kişi deniliyor. İsmi Atilla mıymış? İsmi sanki bana farklı geldi! Çok ilginç. Defalarca görüştüm çok katıydılar. Bunlar radikal bir gruptu. Aslında bana bir şeyler söylemek istiyordu, biraz farklıydılar. 2002'den sonra buraya gelmediler. Bu Ergenekon meselesi ilginç. Bunların arasında hegemonik bir savaş var. Bu, Amerika'nın direkt yaptığı bir operasyondur. Avrupa ülkeleri de destekliyor. Bu Ergenekon'un durumu, Madanoğlu'nun 12 Mart'taki durumuna benziyor. O darbeyi planlayanlar o gün yine de direnmişlerdi. 9 Mart'ta biraz direndiler, 12 Mart'ta biraz direndiler, 1960'ta biraz direnmişlerdi. Ama bunların direnecek güçleri bile yok. Hiç direnemiyorlar değil mi? Güçleri yok. Miting ve gösteri falan yapılıyor mu?

Ergenekoncular Amerika karşıtlığı yaparak ona hizmet ediyorlar

Bu Ergenekoncular, otuz yıldır Amerikan karşıtlığı yaptıklarını belirtiyorlar. Hayır, aslında otuz yıldır Amerika'ya hizmet ediyor. Amerika, otuz yıl önce onları hazırlamıştı. Amerika karşıtlığı yaparak Amerika'ya hizmet ediyorlar. Öyle Amerika karşıtlıkları yok, hatta AKP, bunlardan daha çok Amerika karşıtı! AKP, ABD karşıtıdır demek istemiyorum. Demek istediğim bunlar daha çok Amerika yanlısıdır. Balbay, İlhan Selçuk onlar da gözaltına alındı. Balbay bırakıldı mı?

İlhan Selçuk, Amerika karşıtıyız diyor, hiçbir şey anlamıyor. Bunlar süper geri zekâlıdırlar. Amerika'ya nasıl hizmet ettiklerini bilmiyorlar. Doğu Perinçek, Küçük de, bunlar anti Amerikancı değil, Amerikancıdırlar. Ama bunun farkında değiller. Amerika'ya hizmet ettiklerinin farkında değiller. Bu, Amerika'nın doğrudan operasyonudur, destekliyorlar.

Gladio'yu NATO kurmuştu, yine NATO temizledi. Bu operasyon ise NATO'yu aşıyor. Amerika'nın doğrudan operasyonudur. Amerika bu konuda çok katıdır. Erdoğan direniyor değil mi? Hayır, bu operasyon temiz eller operasyonu değil. Doğru dürüst değerlendirilemiyor. Amerika'nın desteği olduğu için Erdoğan direniyor.

MHP, böyle durumlarda hep tarafsız kalır, hep böyle yapıyor. Kim güçlüyse ondan yana tavır alıyor.

Bu operasyon demokratikleşme adımı tabii ki değil. Kimse güçlü değerlendiremiyor gelişmeleri. Ben, bildiğim için olayı iyi değerlendiriyorum. Çünkü gırtlağına kadar sonuçlarını biz yaşıyoruz, bu olaylar benim etrafımda dönüyor. Bunun için konuşmamı istemiyorlar, konuşmalarımdan rahatsızlık duyuyorlar.

Bu operasyon, ta 1926'da başladı. M. Kemal, İngilizleri önce atlattı, nasıl atlattı, o dönem de tam aydınlatılmamış. 1926'da M. Kemal'i tam kuşatmaya aldılar. M. Kemal'in etrafında bir kadro vardı. Bir ara General Yamak da M. Kemal'in etrafında bir kuşatma olduğunu, kuşatmaya alındığını ifade etmişti. Bu kadro tam olarak kimlerdir, ilişkileri kimlerle var, bunların Çakmak ile ilişkileri nedir, İnönü ile ilişkileri nedir, Karabekir ile ilişkileri nedir, tam bilinmiyor. M. Kemal'i peygamberleştirmek istediler. M. Kemal, kendisinin peygamberleştirilmesine karşı çıkıyordu. Tabii bunlar çok bilinçli yapılıyordu. M. Kemal'in daha sonra İsmet İnönü'ye "İsmet biz ne yaptık" dediği söyleniyor. Bunu Musul'la bağlantılı gelişen politikalara ilişkin söylüyordu.

Çünkü cumhuriyetle birlikte yeni bir ulus inşa etmek istedi. Yeni bir ulus projesi yürürlüğe girdi. Bu yeni yaratılan Türk, Türk değil. Buna 'Türk olmayan Türk' diyorum. Bu ulus projesiyle Kürtleri dışarıda bırakıp düşman hale getirdiler. O dönemde daha Hititler, Sümerlerle ilgili araştırmalar yoktu. Yeni ulus inşa etme sürecinde Sümerleri, Hititleri araştırdılar. Bunlara dayanarak bir şeyler yapmaya çalıştılar. Yine katı bir laiklik anlayışı getirdiler. Bu laiklik anlayışı Türk kültürüne ait değil. Yeni bir "Türk" yarattılar.

Yeni ulus tasarımı biraz da Yahudilerin intikamıydı

Ulus tasarımının ilk temelleri İngiltere ve Hollanda'daki bazı örgütlenmeler tarafından atıldı. Sonra Fransa ve Avusturya'dan bütün Avrupa'ya yayıldı. 16 Mayıs'ta M. Kemal'in çıktığı yerden kraliçe, İngiliz gemisiyle geliyor. Bunun anlamı şudur; "Biz varız, siz kontrolümüzdesiniz."

O dönemde yapılan yeni ulus tasarımı, biraz da Yahudilerin bir intikamıydı. Yahudilerin 1492'de İspanya'dan Anadolu'ya sürülmesine karşılık Anadolu'daki Hıristiyanların tasfiyesine yönelik olarak geliştirilmişti. Hiçbir tarihçi bunları tam olarak açıklayamıyor. Ben biraz da olsun bunları çözdüm.

Operasyonlar devam ediyor herhalde kayıplarını ne olarak veriyorlar?

Daha önce radyodan dinlemiştim. Gümüşhane, Giresun olayı nedir? Başka silahlı grup var mı oralarda?

Abant Platformunda sonuç olarak ne ortaya çıktı? Demokratikleşme ve genel af, geniş olarak mı ele alınmış? Bunu Fethullah onlar düzenliyor değil mi, ne zaman bitti? AKP'nin elinde imkan var, pratiğe yönelik şeyleri kendileri yapsınlar. Bunlar hep teoride kalıyor. Bunların pratikleşmesi önemlidir. Teorisi olup da pratiği olmayan sahtekardır. Ya da teorisi olup da bunu pratiğe geçirmeyenler hep kullanılıyor,

"Ergenekon meselesi ilginç. Bunların arasında hegemonik bir savaş var. Bu, Amerika'nın direkt yaptığı bir operasyondur. Avrupa ülkeleri de destekliyor. Bu Ergenekon'un durumu, Madanoğlu'nun 12 Mart'taki durumuna benziyor. O darbeyi planlayanlar o gün yine de direnmişlerdi. 9 Mart'ta, 12 Mart'ta biraz direndiler, 1960'ta biraz direnmişlerdi. Ama bunların direnecek güçleri bile yok"

başkaları faydalanıyor onlardan. Bunu savunmamda da açımladım.

Sanırım Cevat Öneş de katılmış. Türkiye'nin demokratikleşmesi gerektiğini belirtiyor. Doğru. Demokratik seçenek en önemli seçenektir. Türkiye'de bu konuyu en iyi araştıran ve çözümleyen, dış dünyayı en iyi anlayan kurum MİT'tir. Mahir Kaynak ve Cevat Öneş bu konuyu en iyi anlayanlardandır. İkisi de MİT kökenlidir ve ikisi de dış gelişmeleri iyi biliyor. Türkiye'nin demokratikleşme ihtiyacı var. Bu Ergenekon'un tasfiyesiyle beraber bir demokratikleşme gelişir mi?

Şartlar müsait. Yeni gelişmeler olabilir. Türkiye'de ılımlı İslam projesi uygulanıyor. Fethullah onlar da bu konuya önem veriyorlar, onlar da bu konuyu çözmek istiyorlar. Fethullah Gülen'in bölgede faaliyetleri var mı?

DTP'de ne var? Zaten yüzde yüz kapatılır. DTP'de kazan kaynıyor değil mi?

Tabii ki iç sorunlar, iç tartışmalar olacak. Ama en sert tartışmalar bile bir uzlaşma zeminine imkan tanımalıdır. Savunmamda da belirttim. İki farklı medeniyet arasında bile uzlaşı sağlanabiliyor. DTP'liler de kendi aralarında uzlaşssınlar. Kongreden güçlü bir mesajla çıkabilirler. Kendine güvenen kişiler çalışmalara katılım gösterebilir.

Demokratik kültür geliştirilmelidir

Türkiye'de güçlü bir demokratik seçeneğe ihtiyaç vardır. Onun için çatı partisinden söz etmiştim. Demokratik seçeneğin netleştirilmesi gerekir. Kendilerine güvenmelidirler. Demokratik siyaset ve kültür akademisini bunun için tavsiye etmiştim. Akademi için büyük bir yer gerekmez, ağaçlı küçük bir bahçe bile yetebilir. Buradan yetişecek insanların zihnini demokratikleştirmek gerekiyor. Her şeyden önce bir şeyi zihinde bitirmek lazım. Beyin, vücudu idare ediyor. Bir şeyi zihinde bitiremezsen vücudunda cinselliği dahi idare edemezsin. Bundan dolayı önce demokratik kültürü zihinlerde yerleştirmek gerekiyor. Ortadoğu'da eksik olan demokratik kültürdür. Avrupa'nın ileri gitmesinin sebebi budur. Bunlarda muazzam bir tecrübe vardır. İsrail-Filistin boğazlaşmasının nedeni de demokratik kültürün olmayışıdır. Bir arada yaşayamıyorlar. Filistin buna layık mı ki bu çatışma yaşanıyor? Hayır. Ama demokratik kültür yok. AKP'nin kapatılması iyi bir şey mi? Hayır, iyi bir şey değil. Ama demokratik kültür yok. Demokratik kültür olmazsa Iraklaşırsınız. Halkların, Türklerle Kürtlerin birbiriyle sorunları yok. Demokratik kültürün yerleşmesi lazım. Herkes kendi milliyetçiliğini dayatırsa çözüm gelişmez. Tek seçenek demokratik çözümdür. Bu kadar askerin ölümü iyi bir şey midir? Yazık değil mi? Halen sorunun çözümü için üzerime düşeni yapmaya hazırım.

Savunmamı okudunuz mu? Üslup dikkat çekiyor değil mi? Sosyal bilimin doğası gereği kesin yargılar koyamazsınız.

Siyasi tekel kavramı bana cesaret verdi

Bu savunmada ahlak felsefesini de işledim. Bu son savunmam çok yetkindir. Daha önce hiç böyle yoğunlaşmamıştım. Şu an yazdıklarım da beş yüz sayfayı aştı. Haftaya bitiriyorum. Tekrar okudum. İlginç buldum, her cümlesi ayrı bir tez gibi. Marks'ın değerlendirmeleri bu savunmam karşısında hafif kalıyor. Kendimi övmek için söylemiyorum, ama Marks'ı kat kat aşıyor. Fernand Braudel'in 'siyasi tekel' kavramından da yararlandım. Bu kavram bana epey cesaret verdi. Benim asıl savunmam budur. Bir daha da savunma yazmayı düşünmüyorum. Gerek de yok, bunlar yeterlidir. Hatta bin yıl yeter. Herkes yararlanabilir, bütün ülkelere uyarlanabilir. Al Hindistan'a uygula, al Afrika'ya uygula, al Irak'a, Filistin'e uygula. İlk defa bu kadar derin sonuçlara ulaştım, yoğunlaştım. Bunları bir daha aşacağımı sanmıyorum. Haftaya da bitireceğimi müjdeliyorum. İdareyle konuştum.

Aynı şekilde son yazdığım savunmayı da alırsınız. Diğer iki cilt daktilo hali kaç sayfa tuttu? Benim daha önceki kitabımı İngilizceye çeviren yayınevi, bu yeni savunmamı da aynı yetkinlikte çevirebilir.

Bu son savunmamı, son haliyle kitap haline geldikten sonra bana gönderme imkanınız olursa gönderirsiniz. Bu savunmama ilişkin eleştirileri de almak istiyorum. Aydınlara, birçok çevreye, özellikle Frank Gunter'e yaşıyorsa gönderebilirsiniz. Yaşıyor mu? Frank Gunter'le görüşebilirsiniz, fikirleri önemlidir, fikirlerini alabilirsiniz. Wallerstein'la da bir görüşme ayarlar, görüşebilirsiniz. Fikirlerini bekliyorum. Diğer dillere de çevrilsin. Amerika'ya gönderilsin.

İran'da bir gelişme var mı? İran'ı vuracaklar mı, vururlar mı? Orada PJAK ile ilgili bir şey var mı, İran'da çatışmalar var mı? İlginç. Şia var. Rusya orada farklı şeyler gelişebilir, beklenebilir. Irak'ta farklı bir şey var mı?

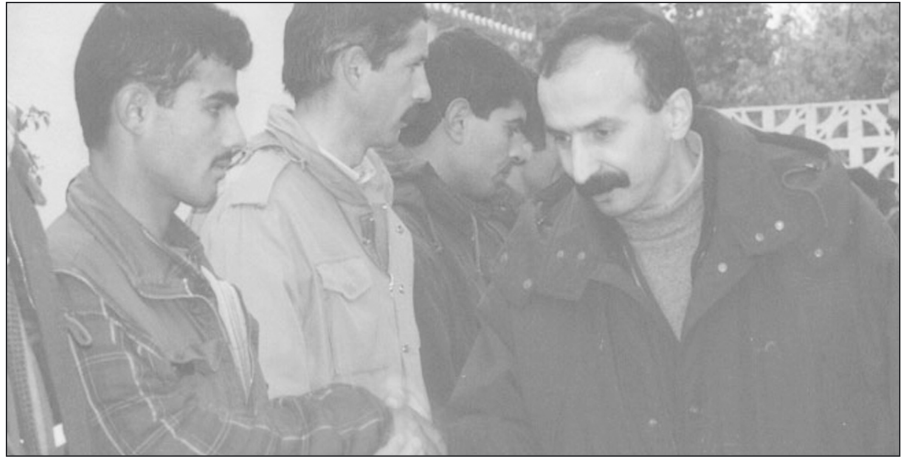
Tüm çalışanlara, halkımıza selamlarımı iletiyorum. İyi günler diliyorum.

ÖRGÜTSEL ÇALIŞMALAR İDEOLOJİK ÇALIŞMALARIN GELİŞKİNLİĞİYLE SAĞLANIR

“Çıktığı günden bu güne Serxwebûn tek bir ay aksatılmamıştır. 1981’den bu yana 27 yıldır bu ideolojik dergi çıkarılmaktadır. Esaret altına alınana kadar bu dergiyle bizzat Önderlliğin kendisi ilgilenmiş ve içeriği bizzat Önderlik tarafından belirlenmiştir. Bu derginin Avrupa’da ne kadar satıldığına bakarak örgütün ne kadar çalıştığına karar verilmiştir. Avrupa’da basılan Serxwebûn’un dağıtılması örgütün en temel faaliyeti olarak değerlendirilmiştir. Serxwebûn yaygın dağıtılmadan, Avrupa’daki örgütün gelişmeyeceği, yaşayamayacağı anlayışıyla hareket edilmiştir”

Dünyada tüm dinler, siyasi görüşler, felsefeler, yeni bir toplum için önüne hedef koyan bireyler veya örgütler amaçlarına düşünce düzeyinde ulaşmak isterler. İdeolojik etkinliğini sağlamayan hiçbir birey, grup, topluluk amaçlarına ulaşamaz. İnsanların yürekleri, beyinleri kazanılmadan, duygu ve düşünceleri etkilenmeden; dinler, siyasal sistemler veya hedefine ulaşmak için çalışan birey ve topluluklar istediklerini gerçekleştiremezler. Bu, başarmanın, kazanmanın kanunu gibidir. Zaten topluluk olmak da ancak bir düşünce etrafında bütünleşmekle olur. Herhangi bir ideoloji ve düşünce etrafında birleşmeyen bir topluluk düşünülemez. Toplumlar bir yönüyle de düşünsel ve ideolojik olarak bir araya gelmiş bireylerden oluşur. Bu nedenle düşüncelerin, ideolojilerin toplum yaşamında çok belirleyici önemi vardır. İdeolojik ve düşünsel olarak etkileyemeyenlerin, kazanamayanların başka araçlarla kazanmaları çok geçici veya imkansız olur.

Dinler veya her hangi bir dinin toplumda etkili olması, düşünce ve ideolojilerin toplumu yönlendirmede ne kadar önemli olduğunun kanıtıdır. Dinin ideolojisini yaratan, o dinin ideolojik, teorik tezlerini ortaya koyan kişi aynı zamanda peygamber olmaktadır. Peygamberlik bir nevi ideolojik ve düşünsel olarak çok üst düzeyde performans göstermeyi ifade eder. Onun söyledikleri ve değerlendirdikleri, söz konusu dinin temellerini oluşturur. Ya

da söz konusu din, tanrıdan vahilerle gelen kitaplar ve bu kitapları topluma yayan peygamberlerle ortaya çıkar. Bu yönüyle kitaplar ve peygamberler birbirinden ayrılmaz iki olgudur. Günümüzde Hıristiyanlık dini deyince İsa ve İncil, Yahudilik deyince Musa ve Tevrat, İslamiyet deyince Muhammed ve Kuran akla gelir. Bunlar söz konusu dini oluştururlar, dinin toplumda gelişmesini ve yayılmasını sağlarlar. Bunlar olmadan İslamiyet, Yahudilik, Hıristiyanlık düşünülebilir mi? Bu dinler de nasıl gelişmiştir? Söz konusu peygamberler büyük bir tempoyla, büyük bir yoğunlukla tanrıdan geldiğini söyledikleri vahiyleri bireylere ve topluluklara anlatmışlardır. Onları ikna ederek bu düşünce etrafında toparlamaya çalışmışlardır. Bu düşünceler etrafında toparladıkça güçlü bir örgütlemeye kavuşmuşlar, maddi bir güce ulaşmışlardır. İnsanların yüreğini, beynini ne kadar etkilemişlerse, onları her hangi bir amaç etrafında toplayıp yürütme, onları birleştirme ve bir hedefe yöneltme imkanı bulmuşlardır.

Peygamberler vaazlarıyla toplumu örgütlemişlerdir

Düşünsel ve ideolojik çalışmalar olmadan mevcut dinlerin toplumda etkin olamayacağını bir çocuk bile rahatlıkla bilebilir. Bu nedenle peygamberler vaazlarıyla, düşünceleriyle, bu konuda yürüttükleri ikna, propaganda ve ajitasyon çalışmalarıyla toplumu örgütlemişlerdir. Örgütlenmenin önünü açan, dinin temel ilkelerini ifade eden düşüncelerdir, ideolojilerdir. Sistematik olarak bu düşüncelerin topluluklara aktarılmasıdır. Bu düşünceler etkili oldukça orada güç haline gelmişlerdir. Ya da diğer inançları etkisizleştirerek kendileri etkili bir inanç topluluğu haline gelmişlerdir. Bugün hala Kuran’da şu ayette, şu sure de şunlar belirtiliyor,

“Yeni bir yaşam arayışı olan Rönesans’ın, Reform’un gelişmesi ilk başta kültür sanat, edebiyat olarak topluma yansıtılmasıyla başlamıştır. Eğer bu yeni düşünceler topluma kültür-sanat ve edebiyatla taşırılmasaydı, toplumun bu düşüncelerle mayalanıp uyanışı ortaya çıkarılmasaydı, ortaçağ despotizmine, kilisenin despotik baskısına karşı ayaklanan, halk toplulukları ortaya çıkmazdı”

şöyle yapılmasını, şöyle davranılmasını istiyor, şunlar yapılmasın diyor, denilerek topluma şekil verilmekte ya da toplum bu ayetlerde belirtilenlere göre kendini ayarlamaktadır. Yine Muhammed şurada şunu söyledi, burada bunu söyledi, denilerek İslami yaşam sürdürülmekte ve bunun etrafında bir topluluk oluşmaktadır. Aynı şey Yahudilik için, Hıristiyanlık için de geçerlidir. Halen onları ayakta tutan İncil’dir, Tevrat’tır. İncil ve Tevrat’ın toplumda yaygınlığıdır. Bugün Hıristiyanlığın dünyada en büyük din olduğu söylenir. Bunun yanında dünyada en fazla satılan ve basılan, basımı yapılan kitabın ise İncil olduğu söylenir. Hıristiyanlığın günümüzde etkinliğini sürdürmesiyle İncil’in en fazla basılan kitap olması arasında bire bir bağ vardır. İncil, her yerde kendi etkisini hissettirmezse, okutulmazsa tabi ki giderek İncil ve Hıristiyanlık yerine başka düşüncelere bırakır, başka düşünceler yerleşir. Bu nedenle de Hıristiyanlığın toplum içinde zayıflamaması için kilise, misyonerler, papazlar ve din adamları incili basıp dağıtmayı en temel görevleri olarak görürler. Yine Tevrat ve Kuran’ın basılması ve dağıtılması da İslamiyetin ve Yahudiliğin toplumda etkin olmasını sağlayan kurumlar için birincil görevdir. Hem dağıtmaları birinci görevdir, hem de Kuran içindeki ayetlerin söylediklerinin ve hadislerin topluma taşınması birincil görevdir. İdeolojik görevler, düşünce görevleri yerine getirilmeden hiçbir imamın, papazın ya da hahamın görevini yerine getirmiş olması düşünülemez.

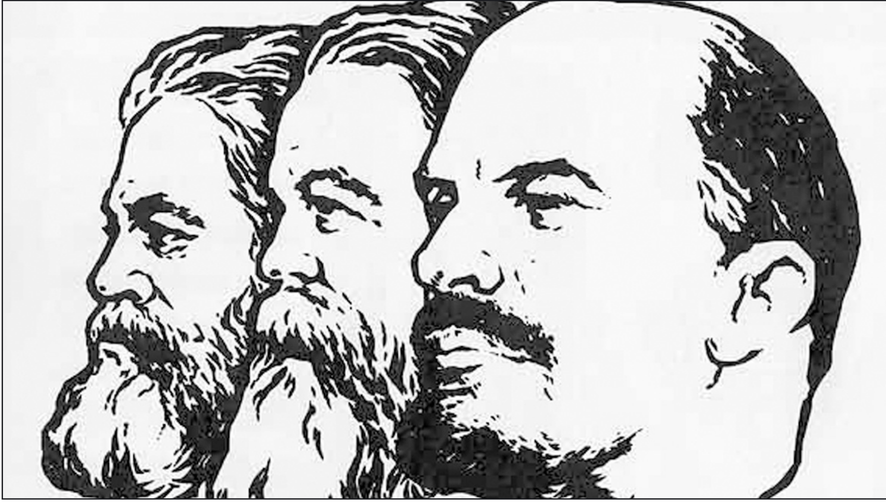
İdeolojiler iletişim araçları etkin biçimde kullanılarak yaygınlaşır

Dinlerin, din adamlarının ve kurumların birincil görevi, bu dini kitapları, broşürleri, dergileri, gazeteleri, risaleleri, bildirileri topluma dağıtmaktır. Bunları yeni araçları da kullanarak topluma yaygınca ulaştırmaktır. Günümüzde kitapların yanında, televizyonlar, radyolar, internet siteleri önemli rol oynamaktadır. Yine bütün dinler kendi inançları ve düşünceleriyle ilgili birçok CD setleri üreterek dağıtmaktadırlar. Neredeyse günümüzde propagandanın en önemli araçlarından biri de CD’ler olmuştur. Propaganda CD’leri elden ele dolaşmaktadır. İdeolojiler ve düşünceler tabi ki ortaya çıkan her türlü iletişim aracı etkin biçimde kullanılarak yaygınlaştırılır. Bireylere, topluluklara en ekili ulaşma araçları aynı zamanda en etkili propaganda ve ajitasyon araçlarıdır. Tarihte inananlar, dervişler “bir lokma, bir hırka” misali dağ taş dolaşarak, köy köy dolaşarak kendi düşüncelerini yaymışlardır. Yine toplumun sanatçıları, ozanları dağ taş dolaşarak kendi düşüncelerini, inançlarını, değer yargılarını topluma yedirmeye çalışmışlardır. Tarihteki en önemli çalışmaların da, bu ozanların, din adamlarının, dervişlerin, bilgelerin ideoloji ve düşünce taşırma çalışmaları olduğu bilinmektedir. Yeni düşünce sistemlerinin, yeni felsefelerin, dinlerin, yeni siyasal sistemlerin bunların çalışmaları tarafından mayalanarak ortaya çıkarıldığını bilmeyen yoktur. Bunlar olmadan yeni dinleri, felsefeleri, yeni yaşamları ve yaşam arayışlarını anlatmak ya da izah etmek mümkün değildir.

Avrupa’da orta çağdan çıkışta yeni bir yaşam arayışı olan Rönesans’ın, reformun gelişmesi ilk başta kültür sanat, edebiyat olarak topluma yansıtılmasıyla başlamıştır. Bu dönemde kültür-sanat, edebiyat yeni düşüncelerin topluma taşırılma araçlarıdır. Eğer bu yeni düşünceler topluma kültür-sanat ve edebiyatla taşırılmasaydı, toplumun bu düşüncelerle mayalanıp uyanışı ortaya çıkarılmasaydı, ortaçağ despotizmine, kralların zulmüne, kilisenin despotik baskısına karşı ayaklanan, harekete geçen halk toplulukları ortaya çıkmazdı. Rönesans ve reform; toprağın pullukla alt üst edilmesi gibi, bu tür çalışmalarla toplumun düşünce ve duygu dünyasını alt üst etmiştir. İnsanların duygu ve düşünce dünyası böyle nadaslandığı için yeni yaşam arayışları giderek bireylerin düşüncesi olmaktan çıkmış, geniş toplulukların yeni yaşam anlayışı, arayışı ve yaşam biçimi olmuştur. Rönesans ve reform olmadan, düşünceler topluma yayılmadan birileri gidip her hangi bir örgütlenme yapabilir mi? Peşimizden gelin şöyle bir sistem kuracağız deselerdi o insanları peşlerinden sürükleyebilirler miydi? Çok yaygın düşünsel ve ideolojik çalışma olmadan, yeni düşünceler, yeni ideolojiler daha cazip, daha etkin hale getirilmeden, Rönesans’ın ortaya koyduğu özgür ve demokratik yaşam duruşu ve anlayışı Avrupa toplumunda yaygınlaşabilir miydi? Daha özgür düşünceli, daha demokratik fikirli Avrupa toplumu ortaya çıkabilir miydi? Rönesans ve reformun Avrupa toplumunda yarattığı etkiler, düşüncelerin, ideolojilerin, duyguların topluma taşırılmasının yarattığı sonuçlar bakımından çok çarpıcıdır. Yeni bir sistem ve toplum yaratmak isteyenlerin, toplulukları yeni amaçlar etrafında örgütlemek isteyenlerin böyle bir örgütlenmenin zemininin nasıl ortaya çıktığını ve her şeyden önce neyin yapılması gerektiğini bu örnekte rahatlıkla görebilirler.

Rönesans ve reform toplumun düşünce dünyasını alt üst etmiştir

Kürt halk önderi Rêber Apo; orta çağdan çıkışta Rönesans’tan hangi düşüncelerin çıkacağının önceden bilinmediğini söylemektedir. Demokratik güçlerin mi, yoksa sömürücü sistemin gelişerek bireyciliği kışkırtan kapitalist toplumun mu hakim olacağının çıkışta çok net olmadığını vurgulamakta ve

demokratik toplumcularla kapitalist sistemi arzulayanların ideolojik-düşüncel çabalarına uygun yeniden yapılanma olan örgütlenme sistemlerini hangi düzeyde oluşturup oluşturmayacağına bağlı olduğunu belirtmektedir. Kapitalist toplumu hedefleyenlerin hem düşünce düzeyinde, hem de örgütlenme modellerini yaratmada daha avantajlı olduklarından kendilerini hakim sistem haline getirdiklerini belirtmektedir. Daha doğrusu klasik devlet deneyimlerine daha fazla sahip olduklarından aristokratik çevrelerin yeni sınıfla birleşerek kapitalist sistemi oluşturmada avantaj elde ettiklerini söylemektedir. Bu zemin demokratik toplumcular için daha çok uygun olmasına rağmen, (ideolojik ve düşünsel zemin daha çok komünal demokratik bir sistem kuracak güçlere daha uygun) hem tecrübesizlikleri, hem de ideolojik ve örgütsel çalışmaları iç içe yürütemediklerinden kendilerini hakim sınıf haline getirememişlerdir. Kendi sistemlerini kurmada ideolojik ve düşünsel kaynaklarını arttıran ve geçmiş devletçi gelenekten gelen tecrübeyle örgütlenmesini ve yapılanmasını hızlı biçimde geliştiren ve bu konuda devleti ele geçirerek Rönesans'ı kendi lehine kullanan kapitalist sistem savunucuları hakim olmuştur. Kapitalist sistem savunucuları esas olarak da ideolojik, örgütsel çalışmalarla toplumda ağırlıklarını arttırmışlardır. Demokratik toplumcular ise ideolojik ve örgütsel düzeyde eski devletçi sistemi aşıp kendi sistemlerini kuracak performansı gösterememişlerdir. Düşüncelerini kalıcılaştırıp sistemleştirecek düzeyde sistemli hale getirememişlerdir. Marx ve Engels daha sonra bu demokratik toplumcuların düşüncelerini sistematize edememelerinden yola çıkarak onları ütopik sosyalistler olarak değerlendirmiştir.

Toplumu, tarihi, ekonomik ve sosyal yaşamı iyi irdeleyememeleri, sadece insanlığın yüreğinde ve beyninde var olan eşitlik, adalet, özgürlük istemlerini dillendirmeleri kazanmalarına yetmemiştir. Düşünsel ve ideolojik çalışmalarını sistemleştirmemeleri, yaygınlaştırmamaları ve sistemli düşüncelerle örgütsel yapılanmaları yan yana sürdürememeleri, kaybetmelerine neden olmuştur. Eğer düşünsel düzeyde çok güçlü olsalardı, bu düşünceleri topluma yayarak toplumun örgütlenmesi temelinde gelişen demokratikleşmeye dayansalardı, kapitalist toplum o düzeyde hakim olmazdı, ya da kapitalist toplumun çok kesin ve net üstünlüğünün ortaya çıktığı bir sistem yerine daha demokratik, adil, eşitlikçi bir sistem ortaya çıkabilirdi. En azından egemen sınıflarla halk güçleri arasında daha demokratik bir dengenin kurulduğu bir toplum sistemi kurulabilirdi. Ancak bunu başaramamışlardır. Aslında Marx ve Engels'in ilk ortaya çıktığı süreç aynı zamanda kapitalist sistemin hem ideolojik, hem de örgütsel yapılanma açısından hakimiyetini kurduğu dönemdir. Bu açıdan Marx ve Engels her şeyden önce sisteme karşı mücadelelerini ideolojik alanda başlatmışlardır. İlk önce ideolojiyi oluşturmaya yönelmişlerdir.

Amerika'dan Rusya'ya Japonya'ya kadar Marxizm etkili olmuştur

İşçiler yoksul ve sömürülüyor, kapitalizmin çok vahşi bir egemenliği ve sömürüsü var. Ancak işçileri, köylüleri, toplumları bu sisteme karşı harekete geçirmek için ilk önce onların düşünsel düzeyde ikna edilmesi, yüreklerinin, beyinlerinin kazanılması gerekir. Bu açıdan Marx ve Engels, ideolojik yaklaşımları eksik, yetersiz de olsa, sistemi tümden çözecek nitelikte teorik bir derinliğe ulaşmasalar da takdire değer büyük bir çaba göstermişlerdir. Neredeyse on binlerce sayfa tutacak kitaplar yazmışlardır. Sadece kapitalizmi çözmek için Marx'ın yazdığı "Das Kapital" binlerce sayfadır. Yine Engels binlerce sayfalık eserler yazmıştır. Tüm bunların hepsi ideolojik alanda kapitalist sistemi mahkum etmek ve kendilerinin ideolojik üstünlüğünü sağlamak içindir. Bunun için de kendi ideolojilerini, düşüncelerini yaymak açısından kitaplarının, broşürlerinin basılması ve dağıtılmasını çok önemli görmüşlerdir. Bu kitapların ve broşürlerin basılıp dağıtılması yaygınlaştıkça dünyanın her köşesinde işçiler bir ideoloji etrafından toparlanıp örgütlenmeye başlamışlardır.

Bu açıdan 19. ve 20. yüzyılda işçilerin, emekçilerin özgürlük ve demokrasi özlemlerinin etrafında örgütlendikleri ideoloji Marx ve Engels'in oluşturdukları ve adına bilimsel sosyalizm dedikleri ideolojidir. Marx ve Engels, büyük bir coşku ve heyecanla ideolojik sistemlerini her tarafa yaymaya çalışmışlardır. Gerçekten de gece gündüz yoğun bir ideolojik mücadele vermişlerdir. Marx kitapların başından kalkmamıştır. Gece-gündüz elinde kalem yazı yazmıştır. Bu yazıları yazarken kendinden geçmiştir. Çevresinde neler olup bittiğini göremeyecek düzeyde kitapların içine gömülmüştür. Böylece kapitalist sistemi etkisizleştireceklerini düşünmüşlerdir. Düşüncelerinde kapitalist sisteme hizmet eden yanlar olabilir. Ancak kapitalist sisteme karşı mücadele etmede, onu etkisizleştirmede ideolojik mücadelenin önemini fazlasıyla anladıklarını,

kavradıklarını söylemek gerekir. Bu konuda çok büyük bir sorumluluk duygusuyla hareket ettiklerini kabul etmek gerekir. Eğer onlar bu düzeyde yoğun bir çaba göstermeseydiler kesinlikle Amerika'dan Çin'e, Rusya'ya, Japonya'ya kadar Marxizm bu kadar etkili olmazdı. 19. ve 20. yüzyıl bir yönüyle Marxist düşüncenin ideolojik hegemonyasının hakim olduğu yüzyıldır. Önderliğin de belirttiği gibi, Marxizm 20. yüzyılın parlayan yıldız ideolojisi olmuştur. Bu, Engels ve Marx'ın gece gündüz yazması, kitap ve broşürler ortaya çıkmasıyla olmuştur. Ortaya çıkardıkları eserlerle iki yüzyıl işçileri, köylüleri, emekçileri etkileyebilmişlerdir. Onların yarattığı bu düşünce iklimi olmasaydı, bu ideolojik ve düşünsel hakimiyet, bu ideolojik rüzgar olmasaydı ne Rusya'da Ekim Devrimi olurdu, ne birçok yerde ulusal kurtuluş hareketleri gelişirdi, ne de işçiler, emekçiler 19. ve 20. yüzyılda kapitalistleri sarsan gelişmeler ortaya çıkarabilirdi. Tüm bunların ideolojik çalışmaların sonucu ortaya çıktığı tartışmasızdır. Olumlu ve olumsuz yanlarıyla Marxizm'in 19. ve 20. yüzyılda böyle etkili bir ideolojik rol üstlendiğini, bir ideolojik rüzgâr estirdiğini herkes kabul etmektedir.

İdeolojik çalışmalar örgütsel çalışmalardan daha önemli

Marxizm veya Marxist-Leninist düşünce ile örgütlenen örgütler ve partiler sadece bir düşünceyi savunmamışlar, düşüncenin yaygınlaşması için güçlü örgütlenmeler kurmuşlardır. Düşünceyi yaygınlaştırarak örgütlenme zeminini güçlendirmiş, bu temelde de etkili mücadele eder hale gelmişlerdir. Sadece düşünceyi ortaya koymak yetmiyor. Onu topluma taşırmak ve bu ideolojik çalışmaların yarattığı düşünsel ve ideolojik zemin üzerinden örgütlenmeleri geliştirerek, yaygınlaştırarak siyasi güce ulaştırmak gerekiyor. Bu konuda Lenin'in Bolşevik Partisi çok önemli bir örnektir. Lenin'in Bolşevik Partisinde ideolojik merkez, ideolojik çalışmalar örgütsel çalışmalardan daha önemli olmuştur. İdeolojik büronun, merkezin etkinliği örgütsel çalışmalar üzerinde gücünü göstermiş, ideolojik çalışmalarda kim etkinse örgütte de o etkin olmuştur. Lenin, Bolşevik Partisi örgütlenirken esas olarak da İskra (Kıvılcım) etrafında örgütlendiğini söyler. İskra ne kadar dağıtılıyorsa, ne kadar işçilerin, köylülerin arasına gidiyorsa, Rus devrimcileri kendilerini o kadar etkili görmüşlerdir. Kendi etkinlikleri ile ideolojik yayın organı olan İskra'nın dağıtımı arasında bire bir bağ kurmuşlardır. Çünkü İskra bir yere girince, orada dağıtılınca kendi düşünceleri yaygınlaşıyor ve bu temelde de örgütlenme imkanları buluyorlar. Düşünceleri sistematik olarak işçi ve köylülere anlatılmadan, topluluklar bu düşünceye ikna edilmeden, topluluklar içinde bu düşünceler derinliğine insanların yüreğine ve beynine işlenmeden örgütlenme yapmak, onları eyleme çekmek mümkün değildir.

> **"Lenin, Bolşevik Partisi örgütlenirken esas olarak da İskra (Kıvılcım) etrafında örgütlendiğini söyler. İskra ne kadar dağıtılıyorsa Rus devrimcileri kendilerini o kadar etkili görmüşlerdir. Kendi etkinlikleri ile ideolojik yayın organı olan İskra'nın dağıtımı arasında bire bir bağ kurmuşlardır. Çünkü İskra bir yere girince kendi düşünceleri yaygınlaşıyor ve örgütlenme imkanları buluyorlar"**

Bu açıdan Lenin ideolojik yayın organı İskra'nın dağıtımını en önemli iş olarak görmüştür. Zaten partisinin en önemli örgütünü de İskra dağıtım örgütü olarak örgütlemiştir. Hatta İskra dağıtım örgütünü bir nevi partinin, örgütün kendisi olarak değerlendirmiştir. Bunun için de esas olarak ideolojik yayın organının dağıtılmasını, topluma taşırılmasını, toplum içinde benimsenmesini çok önemli görmüştür. Parti yayın organının periyodik ve sürekli olarak bireylerin ve toplulukların düşüncelerini şekillendirmesi her türlü örgütlenmenin ve mücadelenin olmazsa olmaz çalışması olarak ele alınmıştır. Bu çalışmanın sonucu Lenin Rusya'da düşünsel ve örgütsel hakimiyetini sağlamıştır. Bu yoğun düşünsel çalışmalar vasıtasıyla Ekim devrimi gerçekleştirilmiştir. Lenin'in örgütçülüğü önemlidir, taktikçiliği önemlidir, fakat her şeyden önce de Lenin tek başına bir ideolojik organ gibi çalışmıştır. Binlerce sayfalık eserler ortaya çıkarmıştır. Bu araçla örgütünü şekillendirmiş, düşünce yapısını oluşturmuş ve bu eserlerle öngördüğü Rus toplumunu mayalamıştır. Sanat, edebiyat ve kültür çalışmaları da onun ideolojik çalışmasının yarattığı ortamdan etkilenmiştir. İdeolojik çalışmaların, ideolojik dergi çalışmalarının önemi açısından Rus örnekleri incelenmeye değerdir. Rus devriminin gelişiminde Rusya Komünist Partisinin örgütlenmesinde İskra'nın önemi çok çarpıcı ve açık biçimde hem Lenin'in değerlendirmelerinde, hem de devrimin belgelerinde mevcuttur.

Türkiye'de sol düşünce 1960'ların sonlarında yaygınlaştı

İdeolojik çalışmaların örgütü nasıl geliştirdiğine en önemli örnek kendi özgürlük mücadele tarihimizdir. Apocu hareketin ortaya çıkması ve gelişmesi, bir yönüyle de ideolojik mücadelenin ne anlama geldiğinin ve ideolojik mücadelenin güçlü yapılmasıyla örgütün ve eylemin güçlü gerçekleştiğinin kanıtıdır. İdeolojik çalışmayla güçlü örgütlenme ve eylem arasında doğrudan diyalektik bir bağ olduğu bizim tarihimizle de kanıtlanmıştır.

Apocu hareketin ortaya çıktığı dönem; ideolojik mücadelenin en yoğun olduğu dönemdir. 1970'li yıllar, 12 Mart 1971'den sonra sol hareketlerin yeniden canlanmaya ve gelişmeye başladığı yıllardır. Bu yıllarda birçok Türk sol ve reformist Kürt milliyetçisi hareketler vardır. Bunlarla Apocular arasında kıyasıya bir ideolojik mücadele sürmüştür. Bu mücadeleyi anlatma-

dan önce bir şey belirtmekte fayda var: 1960'ların sonlarından itibaren Türkiye'de sol hareketin yükselişi var. Bunda bir taraftan dünyada gelişen 68 gençlik hareketinin etkisi varken, diğer taraftan Türkiye'de 60'ların sonundan itibaren sol kitapların yabancı dillerden Türkçeye fazlasıyla çevrilmiş olmasının etkisi vardır. 1960'ların sonlarından itibaren Marx'ın, Engels'in, Lenin'in, Dimintrov'un, Mao'nun, daha başka sosyalist önderlerin, sosyalist ideolog ve teorisyenlerin birçok kitabı Türkiye'de yayınlanmıştır. Bu, Türkiye'de sol düşüncenin yaygınlaşmasına ve Marxist-Leninist teorinin yaygın biçimde tartışılmasına yol açmıştır. Bu gerçeklik de gösteriyor ki, ideolojik yayınların yayınlanması, dağıtılması, bunların tartışması siyasal hareketliliğe yol açmaktadır.

O dönemde Türkiye'de tartışılan Kürt sorunu nedeniyle, 'ulusların kendi kaderini tayin hakkı', 'ulusal sorun ve ulusal kurtuluş hareketleriyle ilgili birçok yayın da çevrilip yayınlanmıştır. Bunların hepsi Türkiye'deki ideolojik mücadelenin yürütülmesine zemin sunmuştur. Bizim grubun ortaya çıktığı dönem de, bu yayınlara ilginin olduğu ve yeniden yaygın biçimde basıldığı dönemdir. 1973 Çubuk barajı toplantısından sonra, 1974'te Apocular bir grup olarak anılmaya başlandı. Bu grubun en önemli özelliği yoğun bir ideolojik mücadele yürütmesiydi. Önderlik ilk günden itibaren bir devrimci gençlik hareketi yaratarak bu temelde Kürt özgürlük hareketini sahiplenecek, örgütleyecek kadrolar ortaya çıkarıp mücadeleyi geliştirmeyi hedeflemiştir. Bu dönemde grup olarak ortaya çıkabilmek için hem Türkiye sol güçlerine karşı, hem de reformist Kürt milliyetçi çevrelerine karşı bir ideolojik mücadele verilmesi gerekiyordu. Çünkü gençliği ve toplumu bunlar önemli oranda etkiliyordu. Hem Türkiye toplumunda hem de Kürt halkında devrimci düşüncelere karşı bir eğilim ortaya çıkmıştı. Bu ortamda özgün bir grup olan Apocular'ın kendini geliştirmesi için çok güçlü bir ideolojik mücadele vermesi gerekiyordu. Bu ideolojik mücadele verilmeden grubun gelişmesi, güçlenmesi, Türk sol grupları ile reformist Kürt milliyetçileri arsından sıyrılıp etkili bir güç olması mümkün değildi. Bu nedenle Önderliğimiz bu gruplardan farklı olan, devrimci öze sahip, sömürgeciliğe karşı mücadele edebilecek, örgütlemeye yatkın, ideolojik olarak donanmış bir kadrolaşma hareketi başlattı. Bunun için de ideolojik çalışmayı en temel çalışma olarak yürüttü. Önderlik oturduğu her yerde değerlendirmeler yapar ve ideolojik tartışmalar yürütürdü. Gruba katılanlara sürekli toplantılar yapardı. Evler, yurtlar, okulların kantinleri hepsi bu grup için ideolojik mücadelenin verildiği yerlerdi.

Türk soluyla aramızda ideolojik mücadele sürüyordu

O dönemde hareketimizin çıkardığı bir dergi yoktu. Bir derginin çıkarılması erken bulunuyordu. Dergi etrafında gerçekleştirilecek örgütlenme, inkarcı, Kürtler üzerinde zalim bir egemenlik kuran Türk devletine karşı mücadele eden bir örgütün ruhsal şekillenmesinde, kadro duruşunda, mücadele tarzında zayıflıklar yaratabilirdi. Öte yandan grubun erkenden hedef alınmaması için de bir dergi çıkarılmıyordu. Yine bu gerekçelerle dernek de açılmıyordu. O dönemde her kadronun her mahalleye, her sokağa, her bireye gitmesi temelinde 24 saat sürekli tartışan, konuşan, ideolojik mücadele veren, böylelikle diğer güçler karşısında ideolojik mücadeleyi kazanmaya çalışan bir mücadele süreci yaşandı. Diğer örgütlerin, özellikle de Türkiyeli sol grupların hemen hemen hepsinin bir ideolojik dergisi vardı.

1970'lerde sol gruplar bir taraftan faşistlere karşı mücadele verirken, diğer taraftan da grupların etkinlik mücadelesinde ideolojik mücadele çok önemli hale gelmişti. Hem Kürt hareketleri, hem de Türk sol hareketleri içinde ideolojik mücadele çok keskinleşmişti. Türk soluyla Kürt hareketleri arasında da ideolojik mücadele sürüyordu. Bu dönemde tüm gruplar ideolojik mücadelede etkili olmak için kendi gazetelerini, dergilerini en yoğun biçimde dağıtıyorlardı. Gazeteler, dergiler; bir taraftan o örgütün örgütlenme aracı olurken, gazeteyi dağıtan aynı zamanda bir örgütlülük içine alınmış oluyordu. Bir kadronun ya da sempatizanın en önemli görevi bu gazete ve dergileri halka, gençliğe, hedef kitleye çok fazla sayıda ulaştırmaktı. Bir kadronun ya da sempatizanın en önemli özelliklerinden biri, ne kadar gazete ya da dergi dağıttığına bağlıydı. Önemli bir ölçü olarak tüm gruplar kadrolarının önüne bu çalışmayı koymuştu. Gerçekten de gazetesini, dergisini dağıtamayan örgüt örgüt olamazdı. Böylelikle ideolojisini en kapsamlı, en derli toplu biçimde kitlelere ulaştırıyorlardı. O dönemde en fazla dergi ve gazeteyi kitlelere ulaştıran-

lar Dev-Yolcular ve Halkın Kurtuluşçularıydı. Bunlar aynı zaman en fazla kitlesi olan hareketlerdi. Demek ki kitlesi çok olanlar, aynı zamanda en fazla gazete satan hareketler oluyordu.

İdeolojik mücadele gazeteler aracılığıyla yürütülüyordu

Halka, gençliğe ideolojinin götürülmesinde bu gazete ve dergiler önemli rol oynadığı gibi, aynı zamanda diğer gruplara karşı ideolojik mücadele vermede de en önemli rol bunlara verilmişti. Bize karşı yürütülen ideolojik mücadele de bu gazeteler aracılığıyla yürütülüyordu. Biz o dönemde gazete çıkarmıyorduk. Ancak bize karşı yürütülen ideolojik mücadele ya da saldırılara karşı kendi ideolojimizi ortaya koymak için derneklerde, kantinlerde, okullarda, kahvehanelerde, her yerde sözlü ideolojik mücadele verirken, propaganda ve ajitasyon yürütürken, diğer yandan gerektiğinde bildiriler dağıtarak düşüncelerimizi tek bir elden, tek bir dilden, tek bir kalemden iletmeye çalışıyorduk. İlk dönemlerde bir dergi etrafında örgütlenme gerekli görülmediği için ideolojik mücadele sözlü yürütülüyordu. Sözlü ideolojik mücadele tercihinin bir yönüyle kadronun ideolojik ve teorik gelişmesi açısından önemli bir etkisi oldu. Diğer gruplar dergiler üzeri ideolojik mücadele veriyorlardı. Bunu da ideolojik düzeyi yüksek olanlar hazırlayıp çıkarıyordu. Bizde ise bu mücadele sözlü ve bütün kadrolar tarafından yapıldığı için herkes öğrendiği ve bildiği kadar hareketin ideolojisini aktarmaya çalışıyordu. Ama bu kadroların gece-gündüz gençliğe, halka ulaşarak yaygın bir biçimde gerçekleştirdiği bir ideolojik faaliyetti. Örgütçüsü de, silahlı eylemcisi de her kes ideolojik mücadele yürütüyordu. O dönemde bütün grupların en önemli mücadelesi birbirlerine karşı yürüttükleri ideolojik mücadele olduğu için, ideolojik mücadele vermeden ayakta kalmak, bir yere girmek, hatta girilen yerde grubu ayakta tutmak mümkün değildi. Ayakta kalmak ve gelişmek ancak ideolojik mücadeleyi sürekliliştirmekle olabilirdi.

> **“Hareketimiz aldığı kararları iyi uygulayan bir geleneğe sahiptir. Hareketimiz, kitaplar, dergiler, bildiriler her tarafta dağıtılacak dediğinde bütün kadrolarımız, sempatizanlarımız hatta ilişkide olduğumuz halk kesimleri de aynı sorumlulukla dergilerimizi, broşürlerimizi, bildirilerimizi dağıtırdı. Bu çalışmadaki başarı örgütün büyüklüğünün, yaygınlığının, etkili olmasının bir kanıtıdır”**

Herkes ideolojik tezlerini ortaya koyarak var olmaya çalışıyordu

İdeolojik mücadelenin diğer yöntemi ise, kantinlerde, kahvehanelerde, derneklerde, belirli salonlarda toplanarak bir konu üzerinde grupların yürüttükleri ortak tartışmalar biçimindeydi. Bu toplantılarda her gruptan sözcüler gelirdi, orada kendi tezlerini, ideolojik yaklaşım ve duruşunu ortaya koyardı. Örneğin, Kürt sorunu, faşizme karşı mücadele, halk savaşı konularında düşüncesini ortaya koyardı. Bu gibi konu ve kavramlar üzerinden herkes kendi ideolojik ve teorik tezlerini ortaya koyarak başta gençliği olmak üzere toplumu ve diğer grupların tabanını etkilemeye çalışırdı. Kim ideolojik mücadelede etkili olursa söz konusu mahallede, kasabada, okulda, fabrikada, şehirde o etkili olurdu. Bu açıdan o dönemde örgütlerin iyi ideologları, propaganda ve ajitatörleri örgütün en değerli kadroları oluyordu. Örgüte en fazla katkı sunan, güçlendiren, genişleten kadrolar olarak değer görüyorlardı. Tabi o dönemde faşistlerle süren çatışmalar vardı, bu nedenle eylemciler de değer görüyordu. Yine de yeni eylemciler, yeni çevreler kazanma, grubun kendini genişletmesi ideolojik düzeyi güçlü olan kişiler tarafından sağlanıyordu. Bir taraftan dergiler, bildiriler dağıtılarak bir taraftan da çeşitli çevrelerle yapılan tartışma ve toplantılarla ideolojik mücadele sürdürülüyordu. Bu nedenle ideolojik-teorik düzeyi yüksek olan kişiler en fazla etkili olan, verimli olan ve her tarafta aranan kadrolar oluyordu.

Bu süreçte her kadro kendi bildirisini, kitabını, çıkan ideolojik yayınlarını en geniş çevrelere ulaştırmakla sorumluydu. Bu görev de üsten alta kadar bütün kadroların görevi oluyordu. Yani dergi satma, gazete satma sıradan insanların işi olamazdı. Bizzat yönetimler bu işin üzerinde duruyordu. Kadrolar ve sempatizanlar da bu dergilerini satar ve bu broşürlerini dağıtırdı. Eğer ideolojik yayınlarını yaygın dağıtıyorsa, ideolojik çalışmalarını tüm toplum içinde zengin yöntemlerle sürdürüyorsa söz konusu örgütler gelişme gösterirdi. Çünkü ideoloji, bir nevi örgütlenmenin önünü açan buldozer gibidir. İdeolojik çalışma olmadan örgütçülerin iş yapması, toplumsal kesimlerin örgüte ilgi duyması, örgütün yürüyüşlerine, toplantı ve mitinglerine katılması gerçekleşmezdi. Bu açıdan da dergi ve gazete dağıtımları, birçok yöntemle yürütülen ideolojik mücadele bir örgütün gelişmesi için en temel faaliyeti olurdu.

Bizim hareketimiz de yayınlar çıkardıktan sonra bu yayınları en kapsamlı biçimde dağıtma söz konusu alanın, örgütün, kadroların en temel görevi olmuştur. Hemen hemen her taraftar ve sempatizana, her ilişkimize dergilerimizi ulaştırmak temel bir örgüt görevi olmuştur. Hareketimiz bu konuda aldığı kararları iyi uygulayan bir geleneğe sahiptir. Bizim hareketimiz, kitaplar, dergiler, bildiriler her tarafta dağıtılacak, dediğinde bütün kadrolarımız, sempatizanlarımız hatta ilişkide olduğumuz halk kesimleri de aynı sorumlulukla bizim dergilerimizi, broşürlerimizi, bildirilerimizi dağıtırdı. Bu çalışmadaki başarı örgütün büyüklüğünün, yaygınlığının, etkili olmasının bir kanıtı olarak değerlendirilirdi.

Hareketimiz Avrupa'da asgari bir örgütlenmeye kavuştuktan sonra sistemli ve periyodik ideolojik dergiler çıkarmaya başlamıştır. Avrupa'da Serxwebûn, gerilla sahasında Peşmerge dergisi çıkarılmıştır. Peşmerge uzun süre çıkmıştır, ama daha sonra Serxwebûn bu ihtiyacı karşıladığından Peşmerge dergisi çıkmamıştır. Peşmerge dergisi bir cephe dergisi, gerilla ve halk faaliyetlerini içeren bir dergi olarak çıkarılmıştır. Ama bizim en önemli ideolojik dergimiz Serxwebûn olmuştur. Serxwebûn çıktığı günden bu güne tek bir ay aksatılmamıştır. 1981 den bu yana 27 yıldır bu ideolojik dergi çıkarılmaktadır. Esaret altına alınana kadar bu dergiyle bizzat Önderliğin kendisi yakından ilgilenmiş, içeriği bizzat Önderlik tarafından belirlenmiştir. Bu derginin Avrupa'da ne kadar satıldığına bakarak örgütün ne kadar çalıştığına karar verilmiştir. Avrupa'da basılan Serxwebûn'un dağıtılması örgütün en temel faaliyeti olarak değerlendirilmiştir. Serxwebûn yaygın dağıtılmadan, Avrupa'daki örgütün gelişmeyeceği, yaşayamayacağı anlayışıyla hareket edilmiştir. 1981'den bugüne kadar da bu anlayış kesinlikle bırakılmamıştır. 2003 tasfiyeciliğin etkisiyle Serxwebûn'u önemsizleştiren yaklaşımlar uç vermişse de, örgüt bu tür anlayışları eleştirip mahkum ederek Serxwebûn'un hareketimizin ideolojik organı olma rolünü devam ettirmiştir.

Serxwebûn kafalardaki sorulara cevap veren bir yayın organıdır

Sadece Önderliğimiz değil Avrupa örgütümüz de Serxwebûn'un dağıtılması üzerinde titizlikle durmuştur. Zaten örgütümüz ve Önderlik, gönderilen raporlardan hareketle ne kadar aidat alındığı, ne kadar Serxwebûn dergisinin dağıtıldığı üzerinden bölgelerde ne kadar etkili olup olmadığımıza karar vermiştir.

Sadece Avrupa'da dağıtmak için değil, farklı ebatlarda basarak elden geldiğince Serxwebûn Türkiye'ye, Rusya'ya, ülkeye, dağlara gönderilmeye çalışılmıştır. Çünkü Serxwebûn dergisinin dağıtımının yaygınlığı ne kadar fazlaysa kadrolarımızın, sempatizanlarımızın, halkımızın; ideolojik, teorik, siyasi değerlendirmelerden o kadar haberdar olması, Önderliği, hareketi ve hareketimizin mücadelesini daha iyi tanıması söz konusu olmaktadır. Bu açıdan Serxwebûn, kadrolarımız, halkımız ve dostlarımız açısından heyecan verici bir dergi olmuştur. Önderliğimiz de ideolojik çalışmanın, bir ideolojik derginin önemini bildiğinden, bir ananın çocuğuna bakar gibi titizlikle Serxwebûn üzerinde durmuş ve Serxwebûn'un en etkili biçimde çıkmasını, en yaygın biçimde dağıtılmasını bizzat gözetmiştir.

Serxwebûn çıkmadan, dağıtılmadan, okunmadan; kadrolarımızın, sempatizanlarımızın, halktan kişilerin hareketin politikası, tarzı, temposu, üslubu doğrultusunda çalışması, işleri geliştirmesi mümkün olamaz! Bu nedenle Serxwebûn'un yaygın dağıtılması aynı zamanda örgütün doğru çizgide çalışması anlamına geliyor. Yaşanan güncel siyasal gelişmelerini topluma aktarılması anlamına geliyor. Örgütün yaşadığı ideolojik, teorik yenilenmelerin ve gelişen derinliğinin kadrolara, sempatizanlara aktarılması anlamına geliyor. Bu açıdan Serxwebûn kadrolarımızı, sempatizanlarımızı ve halkımızı ideolojik, teorik, stratejik, taktik, her alanda doyuran, kafasındaki sorulara cevap veren bir yayın organı olmuştur.

Temel ilke ideolojik çalışmaların esas alınması olmalı

Avrupa'da Berxwedan gibi dergiler ya da daha sonra günlük çıkan gazeteler de olmuştur. Ancak her zaman Serxwebûn'un yeri apayrı olmuştur. Çünkü bu dergi ve gazetelerin ideolojik doğrultusunu ve doğru bir yayın çizgisi izlemesini sağlayan da yine Serxwebûn olmaktadır. Televizyon ve radyo yayınlarımız olmuştur, başka gazetelerimiz, dergilerimiz de ideolojik doğrultusunu ve temel siyasal yaklaşımını Serxwebûn'dan almıştır. Özcesi her bakımdan Serxwebûn'dan beslenmektedirler. Serxwebûn'un ortaya koyduğu ideolojik, siyasi, örgütsel ve eylemsel çizgi tüm bu yayınlar tarafından kendi somutunda uygulanmıştır. Eğer Serxwebûn gibi bir ideolojik dergi olmasa diğer yayınlar yönünü neye göre belirleyecektir? Herkes kendine göre bir doğrultu ortaya koymak durumunda kalacaktır. Bu nedenle Serxwebûn'un varlığı hepsinin doğru çizgide yayın sürdürmesinin güvencesi olmaktadır.

Önderliğin yaşamında temel ilke edindiği konu, ideolojik çalışmaların esas alınmasıdır. Ne kadar ideolojik çalışma, o kadar başarıdır. Önderlik, ideolojik çalışmaları ve eğitimi ikinci

ele bırakılmayacak kadar önemli görmüştür. Bu nedenle ideolojik çalışmaları bizzat kendisi yürütmüştür. Bir yerde eğitim mi olacak, bunun ikinci ellere bırakılamayacağını, bunun yönetimler tarafından bizzat yapılması gerektiğini belirtmiştir. Kendisi böyle yaptığı gibi bütün yönetimlerin de böyle yapmasını istemiştir. Bir yönetim ayağını bastığı bir yer bulduğunda yapacağı en önemli işin ideolojik çalışma işi olduğunu belirtmiştir. Yönetimlerin ideolojik çalışma üzerinde yoğunlaşması gerektiği üzerinde durmuştur. Eğer Önderliğimiz ideolojik çalışmalara bu kadar önem veriyorsa, bütün başarılarını buna dayandırmışsa, o zaman Önderliğe bağlı bir hareket ve onun kadroları da ideolojik çalışmaya gereken önemi vermesi gerekiyor.

Önderlik ideolojik dergilere de öyle yaklaşırdı. Serxwebûn'a da, Güney Batı Kürdistan'da çıkan Denge Kürdistan dergisine de böyle yaklaşırdı. Hatta, "*Serxwebûn'a kimse karışmayacak, her şeyini ben hazırlayacağım, ben yapacağım*" diyordu. Avrupa'daki yönetimlere bile, "*siz başka dergi ve gazetelere yazın, ama Serxwebûn'a karışmayacaksınız*" diyordu. Çünkü orada kendi ideolojik doğrultusunu, kendi çizgisini vermek istemiştir. Serxwebûn'la kendi çizgisini ortaya koyarak örgütün devamlılığını sağlamıştır.

Tasfiyecilerin ideolojiden uzaklaştırma çabaları tutmadı

Başta Avrupa olmak üzere tüm sahalarda ideolojik dergilere karşı bir ilgi zayıflığı yaşanmaktadır. Mücadele ile bu belirli düzeyde kırılmasına rağmen tümden aşıldığı söylenemez. Bunda 2003'teki tasfiyeci eğilimin ideolojik mücadeleye ve onun yayın organlarına karşı yanlış yaklaşımın sonucu olduğunu biliyoruz. Tasfiyeci yaklaşımın yarattığı sonuçlar halen sürmektedir. Eskiden örgüt yönetimleri Serxwebûn'la ve diğer ideolojik yayın organlarıyla ilgilenirken, herkes bu dergilere göz bebeği gibi yaklaşırken, 2003'ten sonra ideolojik hassasiyetlerin zayıflaması bu dergilere yanlış yaklaşıma kadar yansımıştır. Avrupa'da neredeyse Serxwebûn'u kaldırma, herhangi bir bültene dönüştürme eğilimleri ortaya çıkmıştır. Uzun yazılar okunmuyor, böyle bir ideolojik dergi yerine şöyle bir bültene ihtiyaç var, denilerek aslında sistemin emekçileri, ezilenleri ideolojiden uzaklaştırma, ideolojiyi önemsiz göstererek aslında kendi ideolojik hakimiyetini sağlama tuzağına bizim örgütler de düşmüştür. Serxwebûn'un artık eski misyonunu bitirdiği, yeni bir içeriğe kavuşması gerektiği söylenmiştir. Önderliğimizin, yeni paradigmayı ortaya koymasıyla birlikte ideolojik ve teorik olarak daha fazla yoğunlaşılması gerektiği halde, Serxwebûn'a bu yanlış yaklaşımların ortaya çıkması da sistemin ideolojileri önemsizleştirmesinin rolü de büyüktür.

Hangi gücün ideolojik etkinliği varsa örgütlenmeyi de o yapar

İdeolojik dergilerin önemi ortaya konularak, bu dergilere yetersiz yaklaşımlar ciddi biçimde eleştirilerek yanlış eğilimler düzeltilmeye çalışılmıştır. Dolayısıyla ideolojiye, ideolojik dergilere yanlış bir yaklaşım vardır. Bu yanlış eğilimlerde sistemin ideolojik boşaltma, ideolojiyi önemsizleştirme yaklaşımlarının da payı büyüktür. Post modern zihniyette var olan; toplumu yönlendirmeyeceksin, ona yön göstermeyeceksin, sadece durumu ortaya koyacaksın, biçimindeki ideolojisizleştirme, ideolojiye ve ideolojik mücadeleye karşı olumsuz yaklaşımların bizim örgütümüzde de belli düzeyde etkili olduğunu görebiliyoruz. Bu tür yanlış eğilimlere karşı mücadele vermek gerekmektedir. Aksi halde kendi ideolojimizle yoğrulma değil de, güçlü olan egemen sistemin ideolojilerinin etkisinde kalarak kendi gerçeğimizden kopma yaşanır. Bu da sistemin mezhebi olma, ya da çalışmalarda başarısız kalmak anlamına gelir. Demek ki, başarı esas olarak da kendi ideolojik yaklaşımlarımızı, ilkelerimizi hakim kılmak, bunu kadrolarımıza, toplumumuza, gençliğimize, aydınlarımıza yedirmek, bütün çalışmalarımızı özgürlük ve demokrasi eksenli kendi ideolojik çizgimizde yürütmekle gerçekleşebilir.

İdeolojik çalışma olmadan, toplumda düşünsel hakimiyet, ideolojik etkinlik kurmadan toplulukları kendi sistemimiz etrafında örgütlemek ve toplamak mümkün değildir. Bir yerde hangi gücün ideolojik etkinliği varsa, örgütlenmeyi de,eylemi de o yapar, siyasi gücü de o elinde bulundurur. Bu milyonlarca defa ispatlanmış bir gerçekliktir. O zaman biz de milyonlarca defa ispatlanmış bu gerçeklik temelinde ideolojik çalışmaları 'çalışmaların anası' göreceğiz, bu açıdan da bu yönlü araçlarımızı zenginleştireceğiz. Bu nedenle bizim gibi örgütler açısından da ideolojik yayın organları çok önemlidir. Bunlarla hem kendi ideolojimizi yaygınlaştıracağız, hem de karşı ideolojik güçlere karşı etkin ideolojik mücadele vereceğiz.

HAZİRAN ŞEHİTLERİNE SÖZÜMÜZ KADIN PARTİLEŞMESİNDE HAMLE YAPMA SÖZÜDÜR

"Nucan'ın Önderlik sevgisi, yumuşak yüzünün ardındaki asi ve inatçı, direnişçi kişiliği, Yıldız'ın iddia gücü, mutlak başarmaya kilitlenmiş azmi, Viyan'ın bilinçle yoğrulmuş yüreği, beyni, içselleştirdiği ve ateşleştirdiği özgürlük doğruları, Sorxwin'in gerilla aşkı, çocuk saflığının gerillalaşması ve diğer kadın yoldaşlarımızda temsilini bulan anlamlı, güzel ve büyülü değerler, bizi bir örgüt olarak, kadrolar olarak daimi güçlendiren, anlamımıza anlam katan değerlerdir. Biz düşmana, tasfiyeciliğe, güçsüzlüğe, gelenekselliğe karşı mücadele gücümüzü ve enerjimizi bu değerlerimizden alıyoruz"

PAJK Koordinasyonu

Tüm kadın yapımıza!

Fedai şehitlerimizin sembolü haline gelen Haziran ayı, özgürlük mücadelemizin artık bir geleneği, ahlakı haline gelmiş kahraman fedai ruhuyla, anlamını büyütmekte, derinleştirmektedir. Haziran ayı şehitlerimizden olan ***Zilan, Sema*** ve ***Gulan*** yoldaşların anılarını saygıyla anarken, ***Adil, Gülbahar*** ve ***Kurtay*** arkadaşlar şahsında tüm 1 Haziran hamle şehitlerimizi, zafer mücadelemizde yaşatacağımızın sözünü veriyoruz.

30 Haziran'da Zilan arkadaşın tarihi eylemi, 17 Haziran'da Sema arkadaşın Newroz'da gerçekleştirdiği kendini yakma eylemi sonucu şehit düşmesi ve 7 Haziran'da Gulan arkadaşın bir komplo ile katledilmesi, Haziran sıcaklığını bir direniş ve zafer sıcaklığına dönüştürmektedir. Hakiler ve Mazlumlarla başlayan fedai ruh, Haziran şehitleriyle büyümekte, 1 Haziran hamlesi sonrası yaşanan şehadetlerle daha da yücelmektedir. ***Nucan, Viyan, Yıldız, Sorxwin, Gülbahar, Roza, Slav, Helin, Adar, Ararat, Ronahi Van, Jiyan Suruç, Xane, Gülizar, Gülistan, Nalin*** ve onlarca kadın yoldaşımız, içten ve dıştan teslimiyetin dayatıldığı bir süreçte direnmeyi ve zaferi en kutsal değer bilerek kendilerini bu mücadeleye adadılar. Hareketimizin başarısı da buradadır; özgürlük doğrularına ölümüne kendini adamış, direnmeyi bir yaşam biçimi olarak içselleştirmiş fedai ruhtadır.

Yaşam, özellikle de insan gerçekliğinde bir anlam arayışını, anlam yaratma savaşımını ifade ediyorsa, özgürlük savaşçıları, bu anlam yaratımının temel öznesi, öncüsü durumundadır. Herhangi bir ölüme gidiş değil; özgürlük amacına kilitlenmiş bir ölüme gidiş, anlam romanının birer cümlesi gibidir. İşte bu cümleler özgürlük anlamının hep sürecek romanını oluşturan cümlelerdir. Nitekim Önderliğimiz, şehitleri harf harf, kelime kelime, cümle cümle okuyarak, güçlü anlamlar yükleyerek hep direnen ve yenilmez bir yaşam gerçekliğini kurdu.

PKK ve daha sonra oluşturulan PAJK, böyle bir şehitler diyalektiğinin, fedai ahlakın üzerinde büyüdü, büyüyor. Beritan arkadaşın şehadeti kadın ordulaşmasını, Zilan arkadaşın şehadeti kadın kurtuluş ideolojisi ve kopuş teorisini, Sema Yüce arkadaşın şehadeti kadın partileşmesini ve 1 Haziran hamle şehadetleri de KJB ve bileşen örgütlenmelerini yarattı. 2008 Haziran'ında, kadın özgürlük savaşçıları olarak bu büyük şehitlerimizi kendimizde bir anlama kavuşturmayı temel görev görüyoruz.

İnsanlığa çözüm üretmek kadar anlamlı bir şey olamaz

Zilan arkadaş 1996 koşullarında fedai eylemini gerçekleştirirken, Sema arkadaş 1998'de kendini yakarken, sürece, Önderliğe yönelik komployа ve halka yönelik saldırılara karşı cevap olmak istemişlerdi. Süreç çeşitli evrelerden geçip günümüze gelirken, çözümsüzlüğü, inkâr ve imha politikasını aşma boyutunda değişen fazla bir şey olmamıştır. Dolayısıyla inkârcı, imhacı ve komplocu politikalar, yeni sürecin özelliklerine uyarlanarak sürdürülmektedir. İnsanlığın kök hücresi konumundaki Kürt halkı ve onun özgürlük mücadelesi, egemen sistem tarafından elbirliği ile adeta yok sayılmak istenmektedir. Kaldı ki bu, canlı organizma içinde düşündüğümüzde, yaşamı ölüme mahkum etme anlamına gelir.

Toplumsal yaşam da canlı organik bir yaşama benzer. Dolayısıyla Kürt'ün bir kök hücre olarak yok sayılması ya da ana karakterinden koparılması, genel anlamda toplumsal yaşamın yok sayılması ya da yozlaştırılması anlamına gelir. Nitekim bugün Kürtlere, Türkiye halklarına, Ortadoğu'ya ve dünya insanlığına dayatılan da budur. Bu nedenle de ana halkadan yakalayıp insanlığa çözüm üretmek kadar anlamlı bir şey olamaz. Zilan ve Sema yoldaşlar bu derin bilinçle eylemlerine yöneldiler. Bıraktıkları mektuplarında bu derinliği net görebiliyoruz.

Tüm şehitlerimizin olduğu gibi Haziran ayı fedai şehitlerimizin emri de Kürt halkının ve kadınının özgürlükte ve direnişte ısrar etmesi yönündedir. '99 sonrası tüm barış çağrıları ve çabalarımıza rağmen çözümsüzlükte ve hareketimizi teslimiyete çekmede ısrar eden politikalar karşısında 1 Haziran 2004'te savaş kararını geliştirdik. Bu, içten ve dıştan dayatılan teslimiyet po-

litikalarına karşı alınan tarihi bir karar ve hamleydi. Sonrası kıyasıya mücadelenin yaşandığı bir süreç oldu.

1 Haziran hamle sürecinden sonra yaşanan çatışmalarda yüzlerce arkadaşımız şehit düştü. Önderlik ve fedailik çizgisinde kendini adayan şehitlerimiz; öncümüz, komutanımız, yol göstericimizdirler. Bu şehitlerimizin kararlı ve tutarlı mücadelesi, düşmanın 'Önderliksiz, PKK'siz çözüm' konseptini boşa çıkarmış, gereken cevabı en anlamlı bir biçimde geliştirmiştir. Bu konsept işlemez hale getirilip 2007 yılında örgüt tarafından deşifre edilince, Önderliğimiz zehirlenerek tekrar direkt imhası hedeflendi. Önderliğimizin zehirlendiğinin ortaya çıkarılması, gerillaya ve halka yönelik yoğunlaşan saldırılar ardından, örgüt olarak Êdî Bese hamle sürecini başlattık. Hamlenin temel sloganı ***"Önderliği Yaşa ve Yaşat"*** olurken, askeri, siyasi, toplumsal tüm alanlarımız, Kürdistan parçaları ve dış sahalarımız, bu hamle doğrultusunda çalışma yürüttü. Gabar ve Oramar eylemlerinin startını verdiği bu süreç oldukça önemli kazanımları beraberinde getirdi. Aktif savunma, aktif eylemsellik daha ön plana çıktı.

Kadın hareketi olarak da bu sürece aktif katılım kararlılığını geliştirdik ve tüm alanlarımızda kadın öncülüğünü, katılımını esas aldık. Nitekim 2008 Mart'ı bariz biçimde bir kadın devrimi olarak yaşanırken, diğer tüm eylemliliklerde belirgin bir varlık gösterildi, kadın ayaklanması gelişti. Önderlik ve şehitler çizgisinde iddialı ve katılımcı bir pratikleşme, kadın özgürlük mücadelesi açısından da önemli kazanımları getirdi. Bu, büyük bir güven, öz güç oluşturma, örgütlülük bilincini geliştirme anlamına geliyor. Gelişimin bu düzeyi, kadın militanlar olarak bizlere daha büyük görevler ve sorumluluklar yüklemekte, şehitlerin açmış olduğu özgürleşme yolunda daha sağlam adımlarla ilerleme iddiasını geliştirmektedir.

Direnecek ve meşru savunmada ısrar edeceğiz

2008 yılını genel olarak değerlendirdiğimizde, düşman yönelimlerinin daha yoğunlaştığını, saldırıların çok yönlü geliştiğini görüyoruz. İşte Önderliğimiz neredeyse her söylediği kelime için cezalandırılmakta, susturulmaya çalışılmaktadır. Sağlığı için ciddi herhangi bir adım atılmış değildir. Gerillaya yönelik en gelişkin tekniklerle, profesyonel timlerle direkt imhayı amaçlayan saldırılar geliştirilmektedir. Sadece Botan'da 2008 yılında onlarca arkadaşımız şehit düştü. Dersim'de ve bazı sahalarımızda yine şehadetler yaşandı. ***Adıl, Gülbahar, Kurtay, Savaş*** başta olmak üzere yılların gerillacılığını, komutanlığını yapmış birçok yiğit yoldaşımızı toprağa verdik. Diğer yandan halkımıza, meşru demokratik kurumlarına ve bireylerine saldırılmakta, yüzlercesi tutuklanmakta, yurtseverlerimiz şehit düşürülmektedir. Düşmanın çözümsüzlükte, imhada ısrarı, bizim de özgürlük ideolojisinde, örgütlenmesinde, politikasında, direnişte ve meşru savunmada ısrarımız, derinleşmemizdir. Süreç kararlılığımız budur. Hamlenin birinci aşamasında ortaya çıkan düzeyi, ikinci aşamada daha da derinleştirmek ve daha kalıcı kazanımlara dönüştürmek istiyorsak, bunu yapmak zorundayız. Tarihin şimdi önümüze koyduğu en büyük sorumluluk budur.

Hamlenin birinci aşamasında, kadrolar olarak gücümüzü ve enerjimizi doğru hedefe, esas gündeme kilitlediğimizde gelişmeleri nasıl yarattığımızı iyi gördük. Çeşitli anlayışlardan, geriliklerden kaynaklı gücümüzü sınırlı kullanmamıza rağmen, önemli gelişmeler ortaya çıktı. Demek ki kadrosal olarak bizi geriye çeken, sınırlandıran, iddiamızı zayıflatan anlayışları aştığımızda, çok daha güçlü ve etkili kazanımlar yaratılabilir. Bu nedenle önümüzdeki sürece, hamlenin ikinci aşamasına katılım hedefimizi, iddiamızı koyarken, kadro sorunlarımızı çok iyi tartışıp çözümlememiz ve kendimizi fedaice adayarak pratikleşmemiz büyük önem arz etmektedir. Haziran şehitlerine verebileceğimiz en anlamlı söz, kadın militanlığını, kadrolaşmasını daha güçlendirmek ve kadın öncülüğünü her alanda yaygınlaştırmaktır.

Onlar özgürlük doğrularını kendilerini adayarak ortaya koydular

Zilan yoldaş kadın hareketi için en başta fedailik, öncülük ve kadın kurtuluş ideolojisinde bilinçlenme; Sema yoldaş kadın kurtuluş ideolojisinde derinleşme ve kadın partileşmesi anlamını taşır. Gulan arkadaş, tüm geri dayatmalar karşısında fedaileşmede ısrar, özgür yaşamda inat anlamına gelir. 1 Haziran hamle şehitlerimiz, direnişte, çizgide ısrar, Önderlik ile gerilla, Önderlik ile halk buluşmasının sürekliliğini ifade eder. Viyan arkadaş tüm bunları mektuplarında çok çarpıcı işlemiştir. Yine Gülbahar arkadaş daha yaşarken yazdığı yazılarında belirgin olarak bunları koymuştur. Hepsinde de öne çıkan, süre-

ce, Önderliğe, şehitlere, halka, hem erkek, hem kadın yoldaşlara doğru cevap olma arayışıdır.

Haziran ayı vesilesiyle şehitler karşısında yapmamız gerekenler, ortaya koydukları doğrular, ölçüler karşısında kendimizi güçlü sorgulamak, özeleştirel yaklaşmak ve hamlenin ikinci aşamasında kadın ideolojisinde ve partileşmesinde iddialı ve tutarlı pratikleşme adımlarını atmaktır. Bu konuda Gülbahar arkadaşın şu sözleri çarpıcıdır: *"Kadın savaşçılar olarak keskin olmamız şarttır. Bu savaşta temel silahımız kadın kurtuluş ideolojisidir. Bu ideolojiyi kurumlaştırmak için her kadın savaşçı bugüne kadarki deneyimleri iyi özümsemeli, şehitlerin öğrencisi olmalıdır. Günlük yaşam içinde kendini her an yaratmanın savaşımını vermemiz şart. Yoksa bu altından yaratılmış değerlere sahip çıkamayız ve bu tarihi vasiyetler bizi kesinlikle affetmez."*

Şehitler gerçeği karşısında kendimizi sorgulayabilmeliyiz

Bu vesileyle kadın hareketi olarak kendi ideolojik, örgütsel, kişilik sorunlarımızı daha güçlü tartışıp daha özlü ve sağlam çözümler üretmemiz gerekmektedir. Zilan, Sema ve Gulan arkadaşın anısına her şeyden önce kadın kurtuluş ideolojisi ve kadın partileşmesi karşısındaki duruşumuzu, pratiğimizi ele almak zorundayız. Kadın partileşmesi gerçeğini, çok yönlü olarak kendimizde nasıl oturtacağız? Özgürleşme mücadelesinin partileşme gerçeğiyle bağını kurarak nasıl adımlar atmalıyız? Sorunlarımız kaynağını, ideolojik yetersizlikten ve doğru partileşmemeden alıyorsa, bunları güçlü tartışmalıyız.

Günümüz sorunlarını ele alırken, şüphesiz tarihimizden bağımsız ele alamayız. Hemen her arkadaşın şu veya bu biçimde kadın örgütlülüğüne, yönetimine, tarzına ilişkin eleştirileri vardır. Fakat sorunları ortaya koyarken, bunun kadın mücadele tarihiyle bağını, yine partileşememe ile bağını kurabiliyor muyuz, bunu sorgulamak çok önemlidir. Önderliğimizin bu konuda esas aldığı yöntem, bizim için belirleyicidir. Önderlik, günümüz gerçekliğini ifade edebilmek, çözümünü ortaya koyabilmek için, sayfalarca tarih çözümlemeleri yapmaktadır. Tarihten koparılmış ya da yanlış yola saptırılmış bilinç ve duyguları, yeniden kadına, topluma, insana kazandırmak için tarihle buluşturarak bunu yapmaktadır. Bu yöntem bizim için neden önemlidir? Çünkü bizler sorunlar karşısında çok da tarihi derinliği olmayan bir duruş içerisindeyiz. Bu duruş, günlük sorunlar karşısında da, örgütsel, politik, askeri sorunlar karşısında da bizi zayıf kılmakta, şikayetçi, sorunu hep başkalarına yükleyip çözümü de hep başkalarında arayan klasik yaklaşımlara yol açmaktadır. Bu nedenle, genel insanlık, kadın tarihi kadar kendi tarihimizi de iyi okuyan, çözümleyen bir düzeye kendimizi getirmek durumundayız.

"Sorunlarımızın ideolojik sorunlara dayandığını, yeni paradigmayı kavrama ve uygulama sorunlarımız olduğunu ifade ettik. Ancak gerek kavrayış derinliğini kazanmak gerekse de bunu örgütleme ve pratikleştirme gücüne kavuşturma boyutunda esas olarak yapmamız gereken nedir? Bunu fazla değerlendirmedik. Partileşme sorunu burada hayati öneme sahip bir gereklilik olarak ortaya çıkıyor"

Birçok kere sorunlarımızın ideolojik sorunlara dayandığını, yeni paradigmayı kavrama ve uygulama sorunlarımız olduğunu ifade ettik. Bu tespit doğru ve şimdi de geçerliliği olan bir tespittir. Ancak gerek kavrayış derinliğini kazanmak gerekse de bunu örgütleme ve pratikleştirme gücüne kavuşturma boyutunda esas olarak yapmamız gereken nedir? Bunu fazla değerlendirmedik. Partileşme sorunu burada hayati öneme sahip bir gereklilik olarak ortaya çıkıyor. Tabii ki, bunu da değerlendirdik, ancak kadın partileşmesi boyutunda süreçlerin, tarihi gelişimin birbirine eklenmeyen, eksik ya da boş kalan yanları var. Bu nedenle PKK tarihinden çıkarmamız gereken dersler kadar, kadın partileşmesinden de çıkarmamız gereken dersleri değerlendirmek durumundayız. Özellikle de 1999 sonrası gelişen süreci iyi değerlendirebilmeliyiz.

Önderliğe bağlılık direniş kararlılığı demektir

1999 yılı uluslararası komplonun geliştiği yıl olurken, aynı zamanda kadın partileşmesinin de ilk adımlarının atıldığı yıl oldu. Önderlik, Zilan yoldaşın anısına kadın kurtuluş ideolojisini ve kopuş teorisini olgunlaştırıp kadın hareketinin önüne koyarken, 1998'de Sema Yüce yoldaşın anısına da kadın partileşmesini gündeme getirdi. Zaten uluslararası komployu değerlendirirken, aynı zamanda kadın özgürlük mücadelesine karşı gerçekleştirilen bir komplo olarak değerlendiriyoruz. Olgunlaşan ve pratik mücadele sahasında daha etkinleşen bir yola doğru ilerleyen kadın özgürlük mücadelesi, bu komployla bitirilmek istendi. Önderliğimizin esaret altına alınmasıyla birlikte gelişen süreç, örgüt içerisinde oldukça karmaşık ve zorlu bir süreç olarak ilerledi. Komplonun kendisi, genel anlamda kadroda bir irade kırılmasını yaratmak ve örgütü bitirmek amaçlıydı.

Bu süreçte bir yandan Önderliğe bağlılık, fedai eylemleri ve direniş kararlılığı gelişirken, diğer yandan bu bağlılıktan kopanlar da teslimiyeti seçtiler. Berwar, Rojbin, Dilan ve Şehristan yoldaşlar komploya karşı fedai eylemlerini gerçekleştirerek bu komplo karşısında kadının ölümüne Önderliğe ve özgürlüğe bağlılığını ortaya koydular. İşte böyle bir atmosferde PJKK'nin ilan edildiği kadın kongresi gerçekleşti. Düşmanın hem genel hareketi hem de kadın hareketini bitirmek üzere dayattığı komploya rağmen Önderliğimizin temel perspektifi olan kadın partisini kurmak elbette ki büyük bir başarıydı.

Parti olmanın derin bilinciyle hareket edilemedi

Ordu içinde ayrı bir kadın ordusunu örgütlemek tarihte bir ilk iken, parti içinde ayrı bir kadın partisini kurmak da bir ilki ifade ediyordu. Genel anlamda yaşanan sorunlarda ilkleri yaşamanın tecrübesizliği belli düzeylerde bir etken olurken, iktidarcı anlayışlar da önemli bir olumsuz etkiye sahipti. Bir de sürecin ağır atmosferi, krizli yapısı yaşanan zorlanmaları daha da arttırmaktaydı.

Detaya inilip bir analiz yapılsa; Ferhat-Botan çetesiyle ihanet eden Sakine Batman, Helin gibi tasfiyeci kadınların, yine Peyman'ın süreç üzerindeki yönlendirici, tahrikçi, manipüle edici, yaşanan çelişkiyi iktidar çelişkisine dönüştürerek genel örgütle kadın örgütünü karşı karşıya getiren gerçekliği daha iyi ortaya konulabilir. İki kadın tiplemesi de en uçlarda karşı karşıya olan, ama aynı zeminde ortaklaşan bir gerçekliği ifade etti. Sakine ve Helin tasfiyeci erkekle birlikte hareket ederken, Peyman çizgisi de dar kadın-cinsiyetçi yaklaşımla diğer bir uca yöneldi. Yine süreçten kaynaklı aşırı hassasiyet, klasik erkek yaklaşımlarıyla beraber bunu aşamayan ve doğru çözümler üretemeyen kadın gerçekliği de bu durumu besledi. Bunun sonucu olarak süreç, kadın partileşmesinin esasları, pratik politik, askeri, örgütsel ve toplumsal esaslar, yine bunun kadro yapılanması bir kenara bırakılarak, klasik iktidar mücadelesine doğru ilerlemeye başladı. Bu da beraberinde soyut, esas gündemden ve partileşme pratiğinden kopuk, bir partileşme bilinciyle kendini tabanda örgütleyemeyen bir durumu ortaya çıkardı.

Genel anlamda kadın partileşmesinin doğuş süreci açısından bunları belirtirken, ilk adımda ortaya çıkan bu durumların kadın partileşmesi açısından içeriğini fazla dolduramayan, şekilsel kalan bir gerçekliğe yol açtığını belirtebiliriz. Her şeyden önce uluslararası komplo, bunun tehlikesi, etkileri, dayandığı gerçekler, kadın hareketi tarafından fazla çözümlenemedi.

Dönemin tasfiyecileri Dr.Süleyman, Zeki gibi tipler, bu eksikliklerin ve çelişkilerin yoğun olduğu zeminde kendi anlayışlarını örgütlemeye çalıştılar. VII. Kongre ortamı dönem çelişkilerinin kıyasıya çatıştığı bir ortam oldu. Ve içinde daha sonra ihanet edenlerin de olduğu 19 kişi, VII. Kongrede kendisini meclis adaylığından geri çekti. Bu çekilmeler neredeyse içinde kadının olmadığı bir PKK yönetimini ortaya çıkardı. Geçmişte kadın hareketinin ve genel hareketin stratejik alanlarında görev yapmış kişilerin kendilerini geri çekmesi, sürece katılmamayı, sorumluluk almamayı ifade etti ve elbette ki bu genel kadın yapısına da dalga dalga yayıldı.

İddialı katılım ve doğru öncülük özgürleşme ve partileşmenin esasıdır

Kadın partileşmesi açısından bu süreci ele aldığımızda, zorlanma karşısında geri çekilmecilik, görevden istifa etme anlayışının geliştiğini belirtebiliriz. Böylece kadın hareketine bu kötü hastalık da bulaşmış oldu. Dikkat edersek Önderlik hiçbir zaman zorlanmalar karşısında geri çekilmeyi, iddiasızlığı, katılımsızlığı kabul etmedi. Bu, PKK'lileşmenin bir ölçüsüdür. Kadroda zorlanmayı hissettiğinde ya konuşarak ya da eğitime çekerek güçlendirmeye çalıştı, ama iddiasızlaşmayı, zorlanmaya mahkum olup geri çekilmeyi asla benimsemedi. İşte VII. Kongrede önemli sayıda kadın yönetiminin geri çekilmesi, (yeni adımlar atmaya başlayan kadın partileşmesinde görev ve sorumluluk almada, zorlanılsa da) katılım bilincinde bir gedik açtı. Elbette ki bunun kadının toplumsal yapılanmasıyla da izah edilecek yanları var. Ancak Önderlik anlayışı her zorluğa ve her şeye rağmen iddialı katılımı ve öncülüğü; bir özgürleşme, partileşme esası olarak ortaya koydu. Bireylerin yapamama ya da başarısızlık açısından belirttikleri gerekçeleri dinlemedi bile.

III. Kongre tasfiyecilerle işbirliğine giren kadın anlayışları mahkum etti

VII. Kongre ve sonrası süreç, geri çekilmeci, mağdur bir psikolojiyle ilerledi. Bu, tabii ki örgüt çalışmalarını oldukça zorladı. III. Kadın Kongresi, PJKK'nin PJA'ya evrildiği bir kongreydi. III. Kongre, kadın partileşmesinin ilk hamlesinde ortaya çıkan dar feminist, yine tasfiyecilerle işbirliğine giren kadın anlayışlarını değerlendirdi ve mahkum etti. Anlayışlar isimlendirilip mahkum edildi, ancak anlayışlar derinliğine kadrosal bir gerçeklik olarak doğru ve güçlü bir şekilde çözümlenip yapısallaştırılamadığı için kadın partileşmesi tam rotasına giremedi. Kadın kurtuluş ideolojisini toplumsallaştırma boyutuyla belli adımlar atıldı, dışa doğru bir açılım sağlandı, ancak dönemin kadın militan kişiliği, süreç karşısındaki görevleri, yürütmesi gereken cins mücadelesi vb konularda fazla bir açılımı sağlanamadı.

Cins mücadelesi kaba retçilikten yavaş yavaş durağanlığa doğru bir geçişi yaşadı. Bu dönemin yönetim gerçekliği, görev alıp sorumluluklarına sahip çıktı, ancak ağırlıklı olarak hem yaklaşımlar karşısında savunmacı anlayıştan, hem görev almayı yeterli görmekten hem de kendi kişilik duruşlarından kaynaklı olarak, kendisinin her noktada doğru olduğunu sanıp iç mücadeleyi bir nevi dondurdu.

Kürdistan'da gelişen bir kadın hareketi olarak, hareketin içinde birçok kesimden, sınıftan, bölgeden gelen kadın tiplemeleri mevcuttur. Doğal olarak toplumsal yapılanma içinde şekillenen kadın kişiliği çeşitli biçimlerde kendi geriliklerini parti içine yansıtmıştır. Bunun kendisi elbette ki belli tanımlamaları getirip mücadele etmeyi gerekli kılar. Önderlik İmralı esareti öncesinde bunu kadın örgütünde geliştirmeye başlamıştı. Ancak bu süreçte kadın kişiliklerinde ortaya çıkan gerilikler sadece tanımlanıp bırakıldı, eleştirilip çözümlenerek parti kanalına akıtılamadı. Dolayısıyla bu da kendi içinde bütünleşmeyi değil, karşıtlaşmayı, politize olmayı getirdi. "İşbirlikçi kadın, özgürlükçü kadın" ya da "geneldeki kadın, özgündeki kadın" söylemi, içinde doğru bir mücadele ve çözümlemeyi içermeden ortaya atıldı. Bunda Peyman ve Sewra'nın dar cinsiyetçi anlayışlarının önemli bir rolü vardır. Sorunu ele alış, gündemleştirme bu biçimde geliştiğinde, kişiler ve duruşlar arası mesafe açılmaya, karşıtlıklar gelişmeye başladı. Bu, önemli bir noktadır. Çünkü kadın örgütünün doğru bir partileşmeyi yaşaması, aynı zamanda çeşitli kişiliklerin, sınıfsal, cinsel duruşların eleştiri ve özeleştiri silahıyla aşılmasıyla mümkündür.

PKK bir eleştiri-özeleştiri hareketidir

PKK bir eleştiri-özeleştiri hareketi olarak doğdu. Bu eleştiri-özeleştiri tarzı, bir sistemin sömürgecilik, egemenlikçi yönlerinin eleştirisi kadar, bunun yarattığı halk gerçekliğinin, birey, kadın-erkek, aile gerçekliğinin bir bütün özeleştirisi oldu. Ve bu giderek parti içindeki militanın da her yönlü eleştiri ve özeleştiri süreçlerinden geçmesini beraberinde getirdi. Ve yine Kürdistan'da partileşebilmenin, özgürleşebilmenin önündeki tüm engeller, geri anlayışlar çözümleme konusu haline geldi. Böylece her sınıftan, cinsten, bölgeden, aşiretten, mezhepten, halktan bireyler partileşmenin bu esas ilkeleri temelinde aynı potada birleşti. Eleştiri, aşma ve partileşme bu anlamda çok belirleyici oldu. Nihayetinde PJKK'nin ve bugün PAJK'ın oluşumu da PKK'lileşmenin bu ilkesiyle doğrudan bağlantılıdır. Özgün olarak özgür kadın kimliğini, kadın militanlığını geliştirme ihtiyacı, bir yönüyle de eleştiri-özeleştiri ve militanın kendini aşma gereğinden doğdu.

Kadın hareketi açısından yukarıda belirttiğimiz bu durum, mevcut kadın duruşlarını objektif eleştiri-özeleştiri silahıyla doğru ve kazanımcı çözümleme, aşma ve partileştirme boyutunda sorunlara yol açtı. "İşbirlikçi kadın, özgürlükçü kadın" ya da "geneldeki kadın, özgündeki kadın" tanımlaması, birbiri ile doğru bir mücadele yürütmeyen, birbirine fazla dokunmadan pratikte kendi bildiğini okuyan gerçekliği normalleştirmeye başladı. Yine parti ve özgürlük ölçüleri karşısında herkesin kendini sorgulama, kendini aşma sorunu varken, bazı bireylerin –özellikle de bazı yönetimlerin– kendilerini hep özgürlükçü, haklı ve doğru görme anlayışları var olan çelişkileri derinleştirdi. Bir kısım yönetim ise aynı biçimde güçlü bir sorgulama ve kendini aşmayı yaşamadan kaba pratiğin içine gömüldü ve iç mücadele geliştirmedi.

Kadın partisi düşürülen örgütsüz ve güçsüz kadını ayağa kaldırır

Kadın partileşmesi en çok da eleştiri-özeleştiri silahıyla doğru bir iç mücadeleyi geliştirememesi ve bunun üzerinden bütünleşmeyi yaşamamasından darbe aldı. Çünkü toplumsal gelenekler içinde en fazla kadın birbirinin karşısına düşürülmüş, örgütsüz ve güçsüz bırakılmıştır. Kadın partisi en başta bu birbirinin karşısına düşürülen geleneksel, örgütsüz ve güçsüz kadını aşma olgusudur. Burada bir çatlak varsa, birçok yanlış anlayış kendini buradan bir virüs gibi yeniden üretebilir ve sağlıklı bünyeyi bozabilir. Nitekim kadın partileşmesi PKK'nin olgunlaşan tecrübesini pratikte kendine güçlü mal edemedi. Henüz çocukluk aşamasını yaşarken, bağışıklık sistemi süreçle kendini aşmadığı yanlarıyla giderek daha zayıfladı. Ve zayıflayan bünyeye egemen erkek ve klasik kadın yapılanmaları daha fazla girmeye başladı.

Bilindiği üzere düşman tüm bu süreçler boyunca gerillaya yönelik hem fiziki saldırılarını hem de ideolojik, yaşamsal saldırılarını yürüttü. Marjinalleştirme, kadının özgür kimliğine saldırarak yaşam ve ilişki anlayışını bozma, bunun üzerinden hareketi zayıflatarak darbelere, imhaya açık hale getirme düşmanın hep gündemde tuttuğu bir politika oldu. Sema arkadaş bunu mektuplarında şöyle dile getirmektedir: *"Marjinalleştirme politikasının her alandaki değişmez silahı, geleneksel kadın ve erkek egemen kişilik yapılarıdır. Bu silah, kaba cins eğilimlerinden egemen örgüt ve politika anlayışlarına dek her açıdan kullanılan bir malzemedir."* İçte aşılamayan zayıflıklar, düşmanın bu politikasına her zaman bir zemin teşkil eder. Şunu net ifade edelim ki, özgürleşmede ısrar ve inat eden kadın gerçekliği hareketimizi düşman politikaları karşısında güçlendiren, başarının önünü açan bir gerçekliktir. Özgürlük ölçülerinde bir gerilemeyi yaşayan, partileşmeyen kadın gerçekliği ise tersinden düşman politikalarına güç kazandıran bir gerçekliğe denk düşer.

Tasfiyecilik demokratik birey olgusuyla oynamaya çalıştı

Bu süreçleri en temelde Önderliğin savunmaları karşısında kadın duruşu olarak ele almak şarttır. Çünkü 1999 ile birlikte hem pratik hem de teorik boyutta yeni açılımlar yaşadık. Önemli değişim süreçlerine girdik. Önderliği ve ideolojiyi anlama sorunumuz her süreçte var olmuştur. Ancak bu sürecin farkı, Önderliği ve yeni savunma-

ları kendine göre yorumlayıp bu yorumlayışı örgüt içerisinde bir siyasi ve askeri çizgi haline getirme mücadelesinin gelişmeye başlamasıdır. Ferhat ve Botan tasfiyeciliği, onların yedeğindeki tasfiyeci kadın kişilikleri, en temelde bunu geliştirmeye çalıştılar. Genel hareket açısından sonuçları oldukça değerlendirildi, ancak kadın partileşmesi açısından da etkilerini tartışmak gerekmektedir.

Birincisi, strateji değişse de, demokrasi ve barış süreci olarak ifadelendirilse de, hiçbir zaman Önderlik direnmeyi, meşru savunmayı, gerilla mücadelesini mücadelenin merkezinden koparmadı. Tüm savunmalarında ideolojik direnme kadar, fiili saldırılar karşısında meşru savunmanın en güçlü ve etkili biçimlerde yapılması gerektiğini ortaya koymaktadır. Fakat tasfiyecilik bunu da çeşitli biçimlerde çarpıtıp kadronun kafasını karıştırmaya çalıştı. Gerillacılığı, bu anlamda direnişi gereksizleştirmeye çalıştı. Bunun kadın hareketine yansıması oldu. Kadro politikasında, düzenleme anlayışında, askeri çalışmaları çok da önemsemeden diğer çalışmalara daha ağırlık veren bir yaklaşım gelişmeye başladı. 1 Haziran hamle sürecine kadar da askeri çalışmalar aleyhine bir dengesizlik gelişti. Ki bu da beraberinde farklı çalışma alanları arasında hassasiyetlere, zorlanmalara yol açtı. En önemlisi de kadronun bilincinde meşru savunma anlayışı giderek önemsizleşmeye başladı.

Askeri güçler içinde savunmacı ve içe kapanmacı bir yaklaşım gelişirken, dağ zemininde askeri çalışmanın dışındaki güçlerin bir kısmında da belirttiğimiz önemsememe, giderek silikleşme yaklaşımı gelişti. Böylelikle kadın partileşmesinin kendi doğduğu zeminden uzaklaşma tehlikesi baş gösterdi. Kurumlar, çalışmalar arası çelişki, hassasiyet ve mesafe gelişti. 1 Haziran hamlesiyle birlikte bu durum biraz daha aşıldı, ancak tarih bilinci itibariyle hala aşmamız gereken yanları vardır.

İkincisi, savunmalarda toplum ve birey diyalektiği, demokratik birey olgusu en fazla işlenen olgulardan oldu. Bu konu da objektif yanlış anlamalarla birlikte, tasfiyeciliğin üzerinde bilinçlice oynamaya çalıştığı bir konudur. Demokrasi adına, birey özgürlüğü adına, parti içinde yılların emeğiyle yoğrulan komünal değerler marjinalleştirilmeye çalışıldı. Bireycilik, çok yönlü bir atağa geçti. Kendine göre olma, "ben bu karara katılmıyorum, o yüzden yapmam", "ya beni istediğim yere düzenlerseniz ya da hiçbir şey yapmam", geri çekilmecilik, eleştiri ve özeleştirinin anlamsızlaşması, klasik bir günah çıkarmayla özdeş tutulması, maddiyatçılık, kendi geleneksel ve dar sınıf, cins, aşiretsel, bölgesel ilişki tarzlarını, ahbap-çavuşçuluğu geliştirme vb gibi yaklaşımlar, bireyciliğin en fazla geliştirdiği yaklaşımlar haline geldi.

"Kürdistan dağlarında yepyeni bir ideolojiyle doğal bir yaşam örgütlülüğünü, ilişki anlayışını geliştiren özgürlük mücadelemiz, Kürt halkı kadar tüm insanlık açısından da yeni bir doğuşu ifade etmiştir. Aynı amaçlar için bir araya gelmiş bireyleriz. Biz her şeyimizle ortak yaşıyoruz. Yaşamın her anı kadar ölümün de sınırlarını ortak yaşıyoruz. Bu, çok derin bir anlama sahiptir. Örgütlülüğümüzün ana şifresi gibidir"

Kadın partileşmesi, daha kendi pratik rengini alamadan, liberalizmin sahte özgürlükçü-demokratik, bireyci yaklaşımlarıyla bir dağınıklığı yaşadı. Herkes ve her şey doğru olmaya başladı. Parti doğruları ise geleneksel, kalıpçı, geri ölçüler gibi görülmeye başlandı. Partileşme ve dolayısıyla özgürleşme ölçüleri marjinalleşmeye başladı. Elbette ki bu da özgür kadın sisteminin, yaşam ve ilişki anlayışının tersinedir. Ve daha kendini kadın partileşmesi esaslarında tam anlamıyla oturtamamış bir örgüt açısından çok ciddi bir tehlikedir. Bu tehlike, kadın örgütünü işlevsizleştirdi, etkisizleştirdi ve her türlü anlayışın kendini konuşturmasına zemin açtı.

Örgüt toplumsallaşmayı ve komünal bir değeri ifade eder

Örgüt kelimesi örmekten gelir. Yani birden fazla insanın ortaklaştıkları amaç ve hedefi elbirliğiyle ilmek ilmek örmesidir. Toplumsallaşmayı, komünal bir değeri ifade eder. Birey toplumsallaştığı, örgütlendiği müddetçe var olma şansını yakalamıştır. Savunmalarda da Önderliğimizin sıkça vurguladığı bir boyuttur. Kutsaldır, anlamlıdır, geliştirendir. Dolayısıyla bireyi kendi toplumsallığından, örgütlülüğünden kopardın mı, kutsallığını, anlamını yitirir ve yaşama değil, ölüme yakın hale gelir. Kürdistan dağlarında yepyeni bir ideolojiyle doğal bir yaşam örgütlülüğünü, ilişki anlayışını geliştiren özgürlük mücadelemiz, Kürt halkı kadar tüm insanlık açısından da yeni bir doğuşu ifade etmiştir. Aynı amaçlar için bir araya gelmiş bireyleriz. Her şeyimizle ortak yaşıyoruz. Yaşamın her anı kadar ölümün de sınırlarını ortak yaşıyoruz. Bu, çok derin bir anlama sahiptir. Bu, örgütlülüğümüzün ana şifresi gibidir.

Tüm bunları göz ardı ederek, bireycilikle örgüt olmanın ortak sorumluluklarını yüklenmemek, örgütü büyütmenin ve çoğaltmanın mücadelesini vermemek, kendimize yapabileceğimiz en büyük kötülüktür. Örgütümüz varsa biz varız, yoksa biz de yokuz. "Şunu yaparım, bunu yapmam", "istediğim arkadaşla konuşurum istediğimle konuşmam", "ben asla özeleştiri vermem", "ancak istediğim yere giderim" gibi yaklaşımlar, örgüt olmamızı tartışılır hale getiren yaklaşımlardır. Aynı zamanda kadını kadından uzaklaştırmaktadır. Oysa binlerce yıl ötesinden bugüne taşırılmış en anlamlı komünal değer olan örgütlenme bilinci, ana tanrıçalarımızın eseridir. İnsanlığa mal olmuş bir kadın değeridir. Asla bu değerden uzaklaştıran yaklaşımlara izin vermemeliyiz. Partileşmenin esas yanı, örgüt kaygısının temel bir yanı budur.

Geri yaşam anlayışlarına karşı özgür yaşamda ısrar dedik

Nitekim yavaş yavaş bu anlayışların bir virüs gibi kadın partisine bulaşarak çoğalması, tasfiyeciliğin geri yaşam ve ilişki anlayışını önce kadın hareketinde meşrulaştırma zeminini açtı. Bu, genel stratejileri, mücadeleyi bir bütün teslimiyet çizgisine çekmekti, bunun için de önce kadını vurdular. IV. Kadın kongresinde katledilen Gulan arkadaş, bu stratejinin bir ürünü olarak katledildi. Bu nedenle kadın kongresi, ***"Özgür Yaşamda Israr"*** Kongresi olarak ilan edildi. Çünkü kadını, özellikle de fedai bir yoldaşımızı kendi kadın zemininde vurma, "özgür yaşamdan vazgeçin, fedai ruhu terk edin, bu mücadeleyi bırakın" mesajıydı. Hala bazı yönleriyle aydınlatılması gereken bu katliam, esasta böylesi mesajları içeriyordu. Ve nitekim ardından gelişen süreç, beş bin yıldır tüm insanlığı kansere çeviren geri kadın-erkek ilişkilerinin "sosyal reform" adı altında kadın hareketine dayatılması süreci oldu. Bu konuda kadın hareketi, mevcut partileşemeyen zayıf yanlarıyla buna karşı bir duruş içerisine giremedi. Elbette ki bir bütün yönetim ve yapı tarafından kabul edilmedi, ancak derin bir çatlak oluşturduğunu kabul etmemiz gerek. Pratik olarak özgür yaşamda ve özgür ilişkide ısrar eden bir durum gelişemedi. Ve bu çatlağın da içerisinden resmi ya da gizli sosyal reformculuk boy vermeye başladı.

Bunun en kötü yanı, kadın kurtuluş ideolojisinin temel bir pratikleştirme yöntemi olan erkekten kopuşun bir değer yargısı olarak düşüşe geçmesidir. Salt fiziki anlamda değil, beyinsel, duygusal ve ruhsal yanlarıyla kadının özgürleşmesi, önce kendine-kadına aitlik duygusunu yaşaması, erkekten kopmasıyla mümkündür. Fakat "biyolojik bir ihtiyaçtır, kadın erkek birbirini sevmeli, ilişkilenmeli" yaklaşımı, tasfiyecilik tarafından hem resmileştirilmeye hem de meşrulaştırılmaya çalışıldı. Bununla aslında yapılan kadını kadından koparmak, erkeğin mülkü haline getirmektir. Yani beş bin yıllık en geri gelenekleri özgürlük ortamımıza dayatmaktı.

İyi-kötü değil mücadele edilmesi gereken bir erkek gerçekliği vardır

Bu konudaki aşınmalar değişik biçimlerde gelişti. Erkek artık sorgulanması, aşılması gereken bir gerçeklik olmaktan çıktı. Kadının geleneksel ölçülerle "iyi" diye tanımladığı erkeği her şeyiyle kabullenmesi, "kötü" diye tanımladığı erkekle ilişkilenmemesi, çatışması yaşandı. Bunun diğer bir yüzü, bazılarının kadın örgütünden uzaklaşması, bazılarının da kopması oldu.

Bunun kadın açısından bir savrulma olduğu açıktır. İyi ya da kötü erkek değil, mücadele edilip yeniden şekillendirilmesi, yaratılması gereken bir erkek gerçekliği vardır. Bu anlayış, cins mücadelesinde liberalizmi, kadın örgütlülüğünde bir boşluğu geliştirdi. Örgütsüz kadın, yalnızlaşan ve dolayısıyla güçsüzleşen kadındır. Dolayısıyla üzerinden geri politikaların dayatılabileceği bir zemindir. Bu zeminin, Gulan arkadaşın da anısına özgür yaşamda ve özgür ilişkide ısrar ederek kurutulacağı, kadın ideolojisinin bu en temel yasasına bağlılıkla aşılabileceği açıktır.

Fedailik her şeyden önce yaşam ve ilişki anlayışında özgürlüğü, bağımsızlığı esas almaktır. Kendini özgürlük bilincine, duygusuna, ruhuna adamaktır. Bunun da çok güçlü bir düşünce, duygu mücadelesi olduğunu bilmemiz, ona göre iç mücadele bilincini, donanımını kazanmamız gerekir.

Hareketimizin ideolojisi, mevcut bilimlerin, dinlerin, geleneklerin hepsini alt üst eden bir yaklaşımı geliştirmektedir. Klasik biyoloji, fiziki yasalarını alt üst etmiştir. Biz egemen erkekçi sistemin binlerce yıldır uygulaya geldiği geleneksel değer yargılarını, ilişki biçimlerini, salt biyolojik ya da duygusal ihtiyaçlardır safsatasından yola çıkarak kabul edemeyiz. Çünkü bu bakış açısı zaten insanlığı, kadını, erkeği, doğayı cehenneme çevirmiş, anlamsızlaştırmış ve kanserleştirmiştir. İçimize yerleştirilmeye çalışılan bu virüsü yok etmek, kadın partileşmesinin en temel görevidir.

Sistemimiz anti iktidarcı ve anti devletçi bir sistemdir

Bir Halkı Savunmak kitabının yanlış yorumlanması ile gündemimize yoğunca giren bir konu da özgürlük, örgüt ve öncülük ilişkisine dairdir. Önderliğimiz iktidarcılığı yoğun olarak eleştirdi, değerlendirdi ve sistemimizi de anti iktidarcı-devletçi bir sistem olarak tanımladı. Bizde ise "iktidara karşıyım" ya da "iktidar olmak istemiyorum" adı altında, görev ve sorumluluklardan kaçma, örgütü ve yöneticiliği gereksizleştirme gelişmeye başladı. Oysa Önderlik iktidarcılığı, yetkiciliği, ağa-paşa-patron kültürünü yerle bir ederek eleştirdi, ancak sosyalist öncülüğü, demokratik öncülüğü, doğru yöneticiliği hiçbir zaman reddetmedi. Kaldı ki biz ölüm-kalım savaşı veren bir örgütüz, bir sistemi toplumda inşa etmeye çalışıyoruz. Bunun öncülük iddiası, sorumluluk duygusu, örgütlenme bilinci olmazsa, bu hedef nasıl gerçekle-

şebilir? Nitekim bu konudaki yanlışlık, yönetim olgusunu, sorumluluk kaldırmayı önemsizleştirdi, sıradanlaştırdı. Elbette ki bir örgüt sadece yönetim öncülüğü ile tanımlanamaz, ancak her örgütün de hele de bizim gibi sıcak savaşın ortasındaki bir örgütün bir yönetim gücü olmak durumundadır. Yönetimlerdeki iktidarcı anlayışlar eleştirilmesi ve aşılması gereken bir durumdur, ancak bu tümden yönetimsizleşmeyi, öncüsüzleşmeyi, giderek de örgütsüzleşmeyi getirirse, çok tehlikeli olur. Özgürlük, güçlü bir örgütlenme ve öncülük olmadan mücadelesi verilebilecek bir gerçeklik değildir.

Eşitlik ve anti-hiyerarşizm temel amaçlarımızdandır

Bu yaklaşımın diğer bir yüzü ise hiyerarşiye karşıtlık adına geriliklerin eşitlenmeye çalışılmasıdır. "Birey özgürdür ve özgür olan birey her şeyi yapma ve her şeyi söyleme hakkına sahiptir, bu konuda herkes de eşittir, kimse kimseye karışamaz" türünden söylemler, yanlış tarzda eşitleşmeyi, sıradanlaşmayı getirdi. Eşitlik, anti-hiyerarşizm elbette ki temel amaçlarımızdandır. Ama yanlışlarda, geriliklerde eşitlik değil, doğrularda ve özgürlük değerlerinde eşitlik esas olandır. Doğru eşitlik anlayışı örgütlülüğümüzü büyütür ve militana büyük değerler katar. Bunların da aşılması kadın kurtuluş ideolojisinin örgüt gücüne kavuşması açısından önemlidir.

Tabii ki daha da detayda ele alınıp değerlendirilmesi gereken birçok boyut var. Derya gibi bir tarihimiz var. Önemli olan, tarihimizde bize doğruları gösteren değerlerle, özgürleşmekten alıkoyan engelleri, tasfiyecilikleri ayrıştırıp doğru tanımlayabilmektir. Ayrıştırmak ve tanım yapmak, doğruya, güzele, direniş değerlerine doğru akışı sağlayabilmek içindir. Tarihimizi bu anlamda doğru okuyamadığımızda, bugünümüzde de yanlışlar, yetersizlikler ön plana çıkabilmekte, bu da bazılarının bilinçlice kendi geri duygularını, güdülerini yaşatmasına zemin sunabilmektedir. İşte içimizde Dr. Ali ve Dicle şahsında Botan'da ortaya çıkan tasfiyecilik, geri zeminlerimizden beslenmiştir. Botan'da en üst düzeyde yaşanan geri kadın-erkek ilişkisi, Ferhat-Botan çizgisinin hayata geçirilmesinden, savaş çizgisine teslimiyetin, kadın özgürlük çizgisine köleliğin dayatılmasından başka bir şey değildir. Önderliğimizin koyduğu aşk anlayışı, bunun mücadele ve zaferle olan ilişkisi, yine kendini özgürleştiren kadın-erkek ölçüsü bizim açımızdan belirleyici olandır. Yoksa mücadelede zorlanmaların, başarısızlıkların, ideolojiden, örgütten, meşru savunma anlayışından uzaklaşmanın sonucu kadının erkeğe, erkeğin kadına sığınması aşk değildir, olamaz.

"Yönetimlerdeki iktidarcı anlayışlar eleştirilmesi ve aşılması gereken bir durumdur, ancak bu tümden yönetimsizleşmeyi, öncüsüzleşmeyi, giderek de örgütsüzleşmeyi getirirse, çok tehlikeli olur. Özgürlük, güçlü bir örgütlenme ve öncülük olmadan mücadelesi verilebilecek bir gerçeklik değildir. Böylesi bir yaklaşım özgürlüğü ancak bir hayale, rüyaya dönüştürür ki, bunu kabul etmek mümkün değildir"

Bunu sıradan bir duygu zayıflığı gibi ele alamayız. Kendileriyle birlikte yanlarında bulunan yapıyı da bu suça teşvik etme, meşrulaştırma, bunun üzerinden örgüt yaratma gibi bir durumları vardır. Nitekim bu ikisi şahsında ortaya çıkan sözde duygusal ilişkiyle paralel biçimde savaş anlayışında teslimiyeti dayatma, eylemsizlik gelişmiş ve bu da Botan'ı tasfiye ile karşı karşıya getirmiştir. Son yıllarda Botan'da yaşadığımız kayıplarda bunların birinci dereceden sorumluluğu vardır.

Burada kadın açısından önemle üzerinde durmamız gereken, daha önce de belirtmeye çalıştığımız gibi kadının direniş değerlerine, kadın kurtuluş ideolojisine, partileşmesine olan bağlılığı ve geri erkeği "iyi ve kötü" kategorisine koymadan çözümleme ve onu aşma ilkesidir. İşte Dr. Ali de sözümona bazılarının "iyi" kategorisine koyduklarındandı, ama doğru bakış, eleştirel yaklaşım, cins mücadelesi olmadığından "iyi" olarak nitelendirilenin ne kadar mücadeleden uzak, teslimiyetçi olduğu anlaşılmamakta, ölçüler muğlaklaşmakta ve karmaşıklaşmaktadır.

Burada önemli olan Gülbahar arkadaşın da belirttiği gibi volkanlardan yaratılan duygularla kadın özgürlüğüne, örgütlülüğüne sarılmak ve tüm egemenlikçi-köleci ilişki biçimlerine, geri geleneksel kadın-erkek tiplemelerine, alım-satım ilişkilerine karşı mücadele etmektir. Örgüt bünyemize ve bağışıklık sistemimize karşı gelişen bu yönlü saldırılara karşı ortak bir ruh, ortak bir bilinçle savaş yürütmemizdir. Bizi biz yapan, bizi doğru partileşmeye götürecek olan da bu mücadeledir. Bu nedenle bu durumu salt askeri alanda yaşanmış bitmiş bir tasfiyecilik olarak ele alamayız. Kadın ideolojikleşmesi, kadro-militan şekillenmesi açısından genel olarak yaşadığımız zayıflığın beslediği bir sonuç olarak ele alıp aşmada ortak bir yaklaşımı geliştirmek zorundayız.

PAJK'laşarak halkaları birbirine eklemek temel bir görevdir

YJWK'den YAJK'a, PJKK'ye, PJA'ya ve en son PAJK'a ulaşan kadın ordulaşması ve partileşme zincirimiz, Önderliğin ve şehitlerin ortaya koyduğu anlam gücüyle hep birbirine eklenmiş, bir sonrakine yaşam gücü kazandırmıştır. Partileşme tarihimizde ortaya çıkan objektif ya da subjektif yanlışlıklar hep bir mücadele konusu olmuş, aştığımız yanlar zincirin halkalarına eklenirken, aşamadığımız yanları halkalarda boşluk yaratmıştır. Şimdi PAJK'laşarak bu boşlukları özgürlüğün anlamı ile doldurmak ve halkaları birbirine eklemek temel bir görevdir. PAJK'laşma aynı zamanda, Önderliğimizin üç boyutlu getirmiş olduğu tan-

rıçalaşma, melekleşme ve Afroditleşme ilkeleriyle bütünleşme mücadelesini vermekle olur. Tabii bunu da doğru algılamak önemlidir. Çoğu kez soyut, hayali bir durum gibi algılayabiliyoruz. Oysaki mücadelemizin önümüze koymuş olduğu görevleri yerine getirme, bunun önündeki engelleri aşma, sürekli yenilenme, anda kendini yaratma savaşımı, aynı zamanda bu ilkeleri yaşamsallaştırmadır.

PAJK, kadın açısından ideolojikleşmenin, militanlaşmanın, örgütlenmenin temel silahıdır. Bu silahı kullanmadan egemen sistemin erkekçi karakterine öldürücü darbeler vuramayız, bu sistemi aşamayız. Cins mücadelesi bizde PAJK'laşma ile gerçekleşebilecek bir gerçekliktir. Cins mücadelesinde zayıflıklar yaşıyorsak, bu kesinlikle PAJK'laşma boyutunda yaşadığımız zayıflıktandır.

Tüm kadrolar PAJK ölçülerini esas almak zorundadır

PAJK, KJB çatı örgütlenmesinin bir bileşenidir, ama tüm bileşenlerimize, kadın hareketine özgür kadın rengini, kimliğini kazandıran bir bileşendir. Nerede, hangi alanda olursa olsun KJB çatısı altında çalışma yürüten tüm kadrolar, PAJK ölçülerini esas almak zorundadır. YJA, YJA/STAR, GENÇ-KADIN bileşenlerimiz bu ölçüleri kendi çalışma sahalarında yaşamsallaştırmalı ki, askeri ve toplumsal alanlarda yaşanan gelişmeler güçlü bir tırmanışa geçsin. PAJK'ı mutlaklaştırma, her şeyin üstünde tutma anlamında söylemiyoruz, ancak "olmazsa olmaz" kabilinden bir önemi vardır. Bunu belirtmemizin amacı, PAJK'ın stratejik önemini görmeyen, normal herhangi bir örgütümüz gibi gören yaklaşımların yanlışlığına işaret etmek içindir.

PAJK'laşmayı PAJK merkezine bir raporla başvurmayla, bir PAJK eğitimi görmeyle, komite çalışmalarına katılımla sınırlandırmak da yetersiz bir yaklaşımdır. Zaten bu yaklaşım, genel kadromuz ile kadın partisi arasına mesafe koydu, sanki sadece birilerinin uğraş alanı gibi bir görüntüye yol açtı. Bu, çok yanlıştır. PAJK'ın tüzüğü gereği ilgili prosedürleri yerine getirmek ayrı bir konu, ancak PAJK'laşmak, PAJK esaslarına göre yaşamak ve çalışmak, tüm kadrolarımızın nerede olursa olsun esas sorumluluğudur.

Kadın partileşmesinin ve başarmanın esaslarını, PAJK kimliğini kendimizde yaratarak oluşturabiliriz. Bu nedenle de Haziran şehitlerinin anısına kendimizi en başta PAJK gerçekliği ve kimliği karşısında ele almamız, yanlış ve yüzeysel yaklaşımımızı aşmamız gerekmektedir.

Şunu bilmeliyiz ki devrim mücadelesi, özgürlüğü inşa etme mücadelesi, sürekli bir iç mücadeleyi, iç savaşımı gerektirmiştir, bundan sonra da gerektirecektir. Bunun durduğu bir nokta yoktur. Tarihimizin de hep böyle bir iç mücadeleyle geçtiğini görüyor, biliyoruz. Nitekim eğer bu kadar çok yönlü ve tehlikeli saldırılar karşısında kadın hareketi bitmemiş ve bugün dağı da aşarak kendini toplumsal alanda kitlesel olarak örgütleyebilmişse bu, kıyasıya bir iç mücadelenin varlığını gösterir.

Kadın partileşmesi bir yanıyla tasfiyeciliğin etkileri, bir yanıyla partileşmeye, ideolojikleşmeye gelemeyen geleneksel kadın etkileri ile etkisizleştirilmeye, marjinalleştirilmeye çalışılmışsa da, bir yanıyla da görkemli kadın direnişinin, kahramanlığının güçlü etkisiyle de güçlenmiş, hep bir adım daha ileri atma gücünü geliştirmiştir. Kadın ideolojisinin ve kadın partileşmesinin temelleri her şeyden önce Beritan, Zilan, Sema, Rojbin, Berwar, Dilan ve Şehristan yoldaşların kendi canlarını da adayarak verdikleri emekle atılmıştır. Temeli fedailik ahlakı ile atılmıştır ve bu nedenle de çok sağlamdır. Bahsettiğimiz süreçler boyunca da komplolara, kirli politikalara karşı ayakta kalabilmişse gücünü bu temelden ve bu temel üzerinde yükselen kadın direnişçiliğinden almıştır.

Botan'ın asi kızı olan Gülbahar'ın *"büyük tutkuların savaşçısı olmamız en büyük görevdir. Ve onurluca bunların yolunda yürümemiz gerektiğini düşünüyorum. Kendimi büyük bir aşkla sorumlu görüyorum"* deyişi, Sema Yüce'nin *"nasıl ki gökyüzünde iki güneş yoksa ve olmayacaksa, bir insan için, özgürleşmek isteyen bir kadın için iki yaşam seçeneği, iki moral merkez olamaz. Bu satırları yazdığım AN, kendimde düşünsel, moral ve yaşamsal açıdan Başkan Apo'yu tek merkez haline getirdiğim, kendimdeki tüm iç engelleri aştığım AN'dır"* sözü, Zilan'ın *"sıkça tekrarlanan küçük burjuva, köylülük, feodal anlayışların kişiliklerimizdeki yer etmişliği, düşmanın şekillendirmesi, özel savaşın etkileri ve buna benzer gerekçelere sığınarak çeşitli özeleştirilerin bizleri ilerletmediği açıklık kazanmıştır. Verilecek en iyi özeleştirinin doğru bir pratikten geçtiğine inanıyorum... Yaşam iddiam çok büyük. Anlamlı bir yaşamın ve büyük bir eylemin sahibi olmak istiyorum"* kararlılığı partileşmemizin, direniş ve mücadele gücümüzün özünü oluşturur.

Nucan'ın Önderlik sevgisi, yumuşak yüzünün ardındaki asi ve inatçı, direnişçi kişiliği, Yıldız'ın iddia gücü, mutlak başarmaya kilitlenmiş azmi, Viyan'ın bilinçle yoğrulmuş yüreği, beyni, içselleştirdiği ve ateşleştirdiği özgürlük doğruları, Sorxwin'in gerilla aşkı, çocuk saflığının gerillalaşması ve diğer kadın yoldaşlarımızda temsilini bulan anlamlı, güzel ve büyülü değerler, bizi bir örgüt olarak, kadrolar olarak daimi güçlendiren, anlamımıza anlam katan değerlerdir. Biz düşmana, tasfiyeciliğe, güçsüzlüğe, gelenekselliğe karşı mücadele gücümüzü ve enerjimizi bu değerlerimizden alıyoruz.

Yeni bir sürece giriş yaptığımız bu süreçte, tüm Haziran şehitlerimizin anısına önce kadın kurtuluş ideolojisi ve kadın partileşme doğruları karşısında özeleştirimizi vermeli, aynı zamanda hangi çalışma sahasında bulunursak bulunalım yanlışlara karşı amansız mücadele yürütmeli ve başarmanın önündeki engelleri kaldırmalıyız. Bunu ancak Önderliğimizden, şehitlerimizden, kadın örgütümüzden alacağımız güçle gerçekleştirebiliriz. Öyleyse tüm militan kadın yapısı olarak böyle bir kararlılıkla sürece yüklenmeli, sürecin daha da büyüyen sorumluluklarını büyük bir iddiayla sahiplenmeli ve başarmaktan başka kendimize bir seçenek bırakmamalıyız.

BİR KAHRAMANIN ARDINDAN

"Önderlik tarzı en zayıf kişiden en güçlü bireyi yaratma tarzıdır. Sıradan bir köylüden büyük bir komutan yaratmak ancak ve ancak büyük bir felsefeyle ve ideolojiyle mümkündür. Bu, büyük bir toplumsal devrim, büyük bir dönüşümdür. Bunu görmeden, anlamadan bugün PKK'de gerçekleşen komutalaşma düzeyini ve Adilleri anlamak, Adillere değer vermek mümkün değildir. Çünkü burada bir ideolojinin gücü vardır. Burada ideolojinin insanlarda yarattığı ilhamla gerçekleştirdiği büyük değişim dönüşüm ve cücelikten yüceleşme süreci vardır"

Şehadetler Kürdistan'ın çorak toprakları için yaşam suyu olmuştur

PKK bir şehitler partisidir. İlk şehidimiz Haki Karer yoldaşın 18 Mayıs 1977'de şehadeti, Kürdistan'da yeni bir tarihsel süreci başlatmanın temel harcı olmuştu. Önderliğimiz, Haki Karer yoldaşın anısına ve yoldaşa bağlılığın bir gereği olarak mücadeledeki kesinlik ile netliği pekiştiren parti programını yazmış, böylece partileşme süreci gelişerek direnme kararının bir ifadesi olarak PKK doğmuştur. PKK, bir direniş çizgisi ve halk olarak direnerek var olmanın adı olarak tarih sahnesine çıkmıştır. PKK'lileşme kararlılığı ile beraber direniş sürecinin derinleştirilmesi Kürdistan'da yeni bir tarihsel süreç başlatmıştır.

Adil (Ramazan Aybi)

Bu temelde direniş içinde şehitler gerçeği şekillenerek PKK'nin gerçekleşmesini yaratmıştır. Bu anlamda "PKK bir şehitler partisidir" sözü çok doğru, yerinde ve PKK'nin gerçekliğini ifade eden yalın bir söz olmaktadır. Gerçekten de PKK bir şehitler partisidir. Şehitlerin anısı temelinde ilk adım atılmış ve sonrasında şehitlerin direnişi ile yaratılan miras partileşmeyi sağlamıştır. Daha ilk yıllarda Hakilerin ardından Halil Çavgunların, Salih Kandalların, Aydın Güllerin, Mahir Canların, Mehmet Ecelerin, Ömer Kayaların Müslüm Barınların, giderek yaygınlaşan direniş ve gelişen kahramanlık destanları ile yaratılan direnişler, PKK'nin şehadet kervanını başlatmıştır. Bu direnişler ardından yaşanan şehadetler Kürdistan'ın çorak toprakları için yaşam suyu olmuştur. Şurası kesin bir gerçek ki şehitlerimiz, Kürdistan'ın çoraklaşan zemininde toplumun yeniden kendine gelmesinin ve yaşayabilmesinin temel suyu ve harcı olmuşlardır.

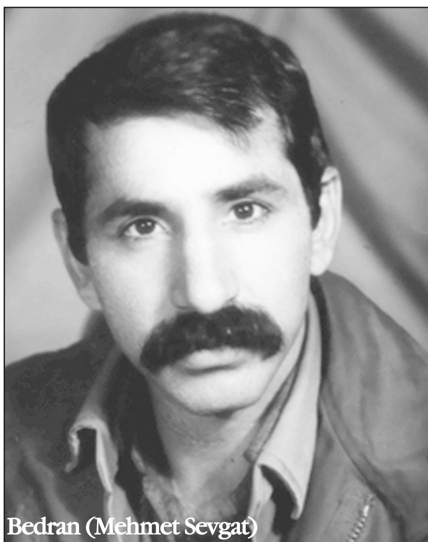
Mazlumlarla başlayan Dörtler ile devam eden zindan direnişinin Agitlerle gelişen gerilla direnişiyle buluşması, Kürdistan'da yeni bir süreci başlatmış, bu da diriliş devriminin gelişmesine yol açmıştır. Sömürgeciliğin Kürdistan'da uyguladığı politikaların yarattığı tahribat, kırıntı düzeyinde bile olsa umut ışığı bırakmamıştı. Her yerde askerin potini ve polisin copuyla büyük bir zorbalık örneği sergilenmiş, asimilasyon politikası tek yol olarak toplumumuza dayatılmıştı. Elbette ki bu ortamda toplumsal bir zorlanmanın, daralmanın ve düşürülmenin gelişeceği açıktı. Nitekim Kürdistan toplumuna dayatılan bu katliam gerçekliği Kürt halkını yok olmanın eşiğine getirmiş bulunmaktaydı.

Kürdistan'da böyle bir sürecin yaşandığı bir dönemde, Önder Apo büyük bir arayış içinde olan bir gençti. Daha çocukluk yıllarında başlayan bir arayışı ve sıra dışılığı söz konusuydu. Bunun giderek Önder Apo'da gelişmesi ve farklı ortamlarla tanışmasıyla büyüttüğü arayışını daha nitelikli bir düzeye çıkarmasını beraberinde getirmiş ve bir sistem kazanmıştır. Bu durum, Kürdistan'da tarihin derinliklerinde gizli olan insanlık değerlerinin, çağımızın bilimsel ve uygarlıksal fışkırmasından başka bir şey değildi. Diğer bir deyişle doğal Kürt kişiliğinin bağımsız bir bi-

çimde uygarlıksal bilimle tanışmasının ortaya çıkan yansıması olmuştur. Kendisini düşürmeyen, düşürmemekte ısrar edip direnen ve bu temelde büyük bir arayış içinde bulunan Kürt kişiliğinin bilimle, uygarlıkla bu buluşması beraberinde bir isyanı doğurmuştur.

Daha öncesi Kürdistan'da yaşanan toplumsal trajedi insanlık açısından tam bir yüz karası durumundadır. Kürt halkı şahsında insanlık ayaklar altına alınmaktadır. Buna karşı isyan etmek kendine insanım diyen herkesin olmazsa olmaz görevi haline gelmiştir. Ancak toplum bunu kaldırmaktan çok uzak, zayıf düşürülmüş ve başkalaşımı yaşama sürecindedir. Katliamlardan gözü korkmuş, bilinçsiz, geri ve vasat Kürt kişiliğinin anlama, idrak etme ve zorluklara dayanma gücü ve kabiliyeti bulunmamaktadır.

Dünya'da ve Türkiye'de gelişen gençlik hareketinin de etkisiyle asimilasyon cenderesine alınmış Kürt gençliğinin üniversite kapılarında yaşadığı kısmi aydınlanma ile aydın gençlik kesiminde sorgulayıcı bir sürecin gelişmesi, Kürt ulusal direnişinin temel mayasının bu kesimlerden oluşmasını sağlamıştır. Ya belirli düzeyde bilinçlenmiş, asimilasyonu kabul etmek istemeyen gençlik, bu var olma ısrarının mücadelesini yürütecek, buna sahip çıkacak ya da Kürt toplumu tümden eriyip gidecekti. Bu gerçeklik ve düşmanın sert yönelimi karşısında direnen bilinçli militan duruş ile doğal Kürt'ün bütünleşmesi önemli bir güç durumunu ortaya çıkarma potansiyeline sahipti. Doğal Kürt dediğimiz kesim daha az asimilasyona uğramış, kendi toplumsal özgünlüğünü şu veya bu düzeyde koruyan toplumsal kesimden oluşan yörelerdir.

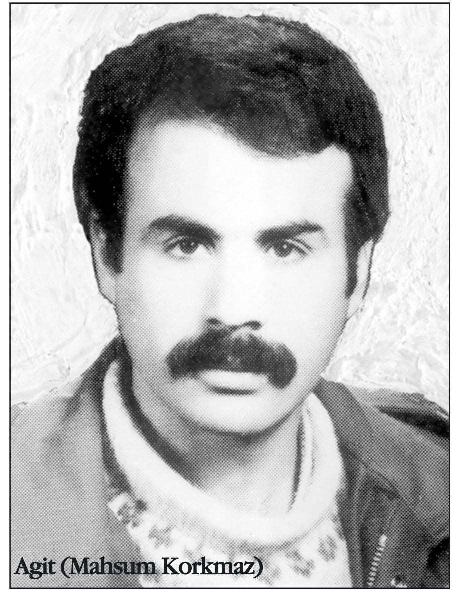

Bedran (Mehmet Sevgat)

Botan Kürt özgünlüğünün muhafaza edildiği bir alandır

Kuzey Kürdistan'da asimilasyonun yoğun olarak işlemediği, aşiret özelliklerinin bulunduğu, yine ilkel biçimde milliyetçi anlayışların ağır etkisi altında olup, Türk devletinin asimilasyon politikasının fazla etkileyemediği temel alan Botan sahasıdır. Botan'da klasik Kürt kişiliği, feodal aşiret yapılanması ile beraber bir Kürt özgünlüğünün muhafaza edildiği açık bir gerçektir. Bu özelliklerinden kaynaklı bu sahaya uzanmak, Kürt'ün yeniden direnişini buraya dayandırmak çok önemli bir durum ortaya çıkaracaktı. Daha doğrusu belirli düzeyde aydınlanmış ve eğitim görmüş kadro kesimini henüz Kürtlüğünü yaşayan bu toplumsal kesime dayandırma, ikisinin birlikteliğinden doğacak sinerji ile bir direniş gücünü ortaya çıkarma tespiti dahiyane bir tespittir. Önderliğimizin o dönemde bu durumu görerek programsal bir plan haline getirmesi önemli bir çıkış noktası olmuştur.

Fakat 12 Eylül cuntasından önce bütün çabalara rağmen bir takım ilkel milliyetçi düşünce sistemlerinin burada bulunması ve özellikle o zaman yaratılan KUK çatışması nedeniyle hareketimiz Botan alanına ulaşamadı. Çünkü bu çatışmayla hareketimizin Botan'a açılması engellenmişti. Yaratılan engellemenin çok özel bir engellenme olduğu iyi bilinmektedir. Özel Harp Dairesi tarafından bunun planlanarak uygulandığı ve hareketimizin Botan alanına açılmaması için özel bir takım tedbirlerin geliştirildiği şimdi daha net anlaşılmaktadır. Bu nedenle sergilenen çabalar ancak doğuya doğru açılım Cizre, İdil, Kurtalan ve Batman'la sınırlı kalmıştır.

Bilindiği gibi hareketimiz ilk başlarda daha çok Urfa, Batman, Amed, Antep, Pazarcık, Adıyaman, Dersim, Mardin ve Serhat illerinde belli bir taban bulmuştu. Bununla beraber 12 Eylül faşist-askeri cuntanın işbaşına gelerek, hareketin gerilla sürecine geçmesini engellemesiyle ve özellikle bu alanlarda yoğun baskı, şiddet ve vahşet düzeyindeki uygulamalarla toplum tümüyle sindirilerek teslim alınma sürecine tabi tutulmaktaydı. Buna karşı Amed zindan direnişi yükselirken, buna dışarıda cevap olacak bir direniş sürecinin başlatılmasının en temel merkezi ancak ve ancak Botan'a dayanan gerilla olabilir tespiti vardı. O dönemde Önderliğimiz Botan'ı bizzat fazla görmemiş olmasına ve henüz oralı hiçbir kadro bulunmamasına rağmen, hem toplumsal hem de coğrafik yapısını çok iyi bir çözümlemeye tabi tutarak gerilla savaşının oraya dayandırılması noktasından hareketle planlama yapması tarihsel gelişmeler ortaya çıkarmıştır. Özellikle toplumsal yapısının henüz sömürgeciliğin ağır etkisinde olmaması, klasik anlamda da olsa Kürtlüğü yaşaması, Botan'ın tarihten gelen direngenliğinin toplumsal yapıda bulunuyor olması bunda etkili olmuştur.

Agit (Mahsum Korkmaz)

Bunun toplumdaki etkisi ve Botan alanının coğrafik konumu -ki buna Şemzinan'ı da dahil etmek gerekir- Kürdistan'ın dört parçasını birbirine bağlayan merkez olma özelliğine sahip olması önemli faktör durumundadır. Coğrafik olarak en sarp ve stratejik arazi yapısına sahip olması bu alanın önemini daha da artırmaktadır. Botan sahası, Zağros-Behdinan hattında bulunmasıyla beraber güneye, doğuya, batıya

ve kuzeye uzanan dağ silsileleri bakımından Kürdistan'ın belkemiği konumunda bulunmaktadır. Bunun için Önderlik Botan'ı Kürdistan'ın kalbi olarak tanımlamıştı. Bu kalbe kim hükmederse, tüm Kürdistan'a da o hükmeder tespitini yapmıştı. Bu tespitten hareketle 1982 yılında ülkeye geri dönüş sürecinde Botan sahası temel alınmıştı. Bunda Agit ve Mehmet Karasungur arkadaşların belirleyici rolünün olduğunu söylemek gerekiyor. Botan alanı gerçekten de devletin askeri hakimiyetin zayıf olduğu, siyasal hakimiyetinin de çok yüzeysel planda kaldığı, toplumun hala Kürtlüğü yaşadığı bir alandır. Ayrıca bölgenin, tarihin ilk aşamasından günümüze kadar sürekli önem arz eden bir stratejik coğrafyayı ihtiva ettiği bilinmektedir. Med ve daha sonra Pers İmparatorluğu döneminden günümüze kadar, bu alan bir merkez konumunda ele alınmış ve jeo-stratejik konumunu her dönemde korumuştur.

Özellikle Onbinlerin Yürüyüşü ve Büyük İskender'in Kürdistan ve Doğuya geliş sürecinden itibaren başlayan dönem ve tarihin daha sonraki aşamaları boyunca Botan halkı sürekli olarak direnen bir seyir izlemiştir. Mir Bedirxan Bey'in direnişini buraya dayandırması, bir Botan Miri olarak devletleşmeyi önüne hedef olarak koymasının temel nedeni Botan toplumsal yapısının bu güçlü özelliğinden ileri gelmektedir. O, Botan'ın bu yapısı ve Botan-Behdinan bütünselliğinden güç alarak Osmanlı devletine baş kaldırmayı planlamıştır. Botan'ın direngen özelliği daha sonraki Yezdan Şer ve Şeyh Übeydullah isyanlarına da temel teşkil etmiştir. Botan direnişçiliği hem coğrafyanın sertliği, hem de tarihten gelen direnişçi özelliği, onu özgücüne dayanan ve zorluklar karşısında fazla zorlanmayan bir karaktere sahip kılmıştır. İşte Botan'daki bu tarihsel, toplumsal ve coğrafik gerçeklik ile hareketin Urfa, Antep, Pazarcık, Adıyaman, Amed, Mardin, Batman, Dersim, Kars ve Ağrı gibi alanlardan çektiği güçlerini Filistin-Lübnan sahasında eğiterek bu alanla bütünleşmesinden güçlü bir sinerjinin çıkacağını düşünmek tabi ki önemli bir öngörü ve tespit

"Teslimiyet politikalarını kabul etmeyip, ölümüne bağlı olduğu yurdunu bırakan yurtsever Botan halkının önemli bir kısmı gerilla alanlarına çekilerek, bugünkü Maxmur kampının temelini atmıştır. Maxmur halkının yaşadığı büyük zorluklara karşı direnme gücü ve değerlerine bağlı kalması da bölge halkının taşıdığı özü göstermektedir"

olmuştur. Botan alanına bu biçimde aktarılan kadro yapısının başlangıçta büyük zorlukları yaşaması kaçınılmazdır. Hatta alan tanınmadığı ve toplumsal yapısı, coğrafyası yeterince bilinmediği için bir günlük yolun bir haftada alınması durumları çokça yaşanmıştır. Ancak doğru bir biçimde tespit edilen Botan yapısı ile Apocu kadro duruşunun giderek bir kaynaşma yaşaması ve bir tanışmayı gerçekleştirmesi beraberinde güçlü bir potansiyelin ortaya çıkışını da getirmiştir.

Apocu halklaşma diriliş devrimi ile gerçekleşmiştir

Botan toplumsal yapısında korunan belirli düzeydeki doğal Kürtlük ve direngen özün çağdaş, bilimsel ideoloji ile tanışması, onda güçlü bir yurtsever ve direnişçi özü açığa çıkarmıştır. Şanlı 15 Ağustos Atılımı'nın bu zeminde geliştirilmesinin ardından yaşanan gerillalaşma sürecine içten dayatılan işbirlikçi-çeteciliğin Hogırcılık olarak pratikleşmesi ile Dörtlü Çete döneminin bütün tahribatlarına rağmen gerillanın burada kökleşmesi gerçekleşmiştir. Sömürgeciliğin alanda geliştirdiği tüm askeri saldırılar ve gerici aşiret yapılanmasından oluşturduğu korucu-çeteleşme faaliyeti ile içten tahribat yapan Dörtlü Çete pratiği, Önderlik ideolojisi ile Botan halkının özünde var olan yurtseverliğin bütünleşmesini önleyememiştir. Bu yurtsever öze dayanan ve karşılıklı bir etkileşimle onu daha da derinleştiren bilinçli-örgütlü hale dönüştüren gerilla hareketi sökülmemecesine yerleşirken, gerillanın tüm Kürdistan'a yayılmasında da Botan'ın en önemli rolü oynamasını sağlamıştır. Bununla birlikte giderek kökleşen gerilla hareketinden güç alan Botan halkı da, daha 1989'da kırsal alanda küçük çaplı bir biçimde başlattığı, giderek 1990 yılında Cizre, Şırnak ve Nusaybin merkezlerine kayan kitlesel hareketlerin geliştirmesiyle bu alanı tarihsel serhıldan sürecini de geliştiren merkez haline getirmiştir. Bütün engellemelere ve yaşanan ihanetlere rağmen, hem gerillanın, hem de serhıldanın ilk merkezi haline gelen Botan'da, halk gerçek bir dönüşümü sağlayarak Apocu halklaşmanın pratik örneği olarak ulusal-demokratik direniş mücadelesine inanmış ve katılım sağlamıştır. Bu, aynı zamanda Kürdistan'da diriliş devriminin gerçekleşmesi süreci olarak tarihe damgasını vuran bir dönemdir.

Düşmanın teslim alma politikalarını kabul etmeyip, ölümüne bağlı olduğu yerini-yurdunu-köyünü bırakan yurtsever Botan halkının önemli bir kısmı gerilla alanlarına çekilerek bugünkü Maxmur mülteci kampının temelini atmışlardır. Maxmur kamp halkının geçmişten günümüze yaşadığı büyük zorluklara karşı direnme gücü ve her koşul altında değerlerine bağlı kalması da bölge halkının taşıdığı özü göstermektedir. En son Maxmur Kampı halkının kıt imkanlarına rağmen Zap direnişi ile dayanışma amacıyla yaptığı maddi fedakarlık da bunun bir kanıtı durumundadır.

15 Ağustos Atılımı'nı halk kurtuluş umudu olarak görmüştür

Ancak ilk süreçte hareketimiz, Kürdistan'ın diğer yörelerinde esas olarak da şehirlerde yetişmiş kadrolarla buraya giriş yapmıştır. Dolayısıyla Botan yerelinden savaşçı katılımının gerçekleşmesi, hareketin yerelleşmesi ve yerele hakimiyet sağlaması açısından çok önemliydi. Çünkü gerilla ordusu halk ordusu-

Şerif (Hüseyin Şengül)

dur, sonuçta halk ordusu da köylülüğe dayanır. Bu nedenle gerillanın oturtulması için yerel köylülükten yapılan katılım çok stratejik bir husus durumundaydı. Buna dönük yapılan çalışmalar sonucu 15 Ağustos Atılımı'ndan önce burada katılımlar gerçekleşmiştir. Botan'da köylü yapıda ilk katılımlar böyle olmuştur.

15 Ağustos Atılımı'nı kendisi için bir kurtuluş umudu olarak gören Botan halkı, atılım ardından bir tür ayaklanma sürecinin havasını yaşar ama gerilla öncülüğündeki acemilik, tecrübesizlik, darlık ve giderek ağır basan sağ savunmacı tutum bunu cevaplayacak bir düzeyde değildir.

Bununla birlikte esas olarak 15 Ağustos Atılımı'ndan sonra daha nitelikli katılımlar gerçekleşmiştir. Bu katılımların en önemli yanı Kürdistan'da gerilla taktiği tutar mı, tutmaz mı noktasındaki tereddütleri aşmada, moral gücü ve moral kazanma düzeyinde önemli katkılar yapmış olmasıdır. Bu durum aynı zamanda gerillanın gerçek halk ordusu olma zeminini geliştirmiştir. Halk ordusu haline gelmenin yolu böylece açılmıştır. Bu eksende alanda gerçekleşen ilk katılımlar olarak Pılıng, Ahmet Rapo, Enver Omyanus gibi arkadaşların oynadıkları rol önemli gelişmelere yol açmıştır.

Sahip olunan avantaj karşısında taktik öncülükte yaşanan sorunlar ve düşmanın yoğun yönelimi sonucunda Agit arkadaşın ve birçok ileri gelen kadro arkadaşın şehit düşmesi gerillayı önemli oranda zorlamıştır. Çünkü o dönem için yaşanan bu kayıplar çok ağırdı. Özellikle Garzan, Amed gibi eyaletler verdikleri kayıplarla hemen hemen tasfiye olma noktasına gelmişti. Yine Güneybatı, Serhat gibi eyaletlerde de gerillanın oturtulmaması ve tutunmaması durumları yaşanmaktaydı. Gerillanın diğer eyaletlerde olduğu gibi Botan'da da darbe yemesi ciddi bir zorlanmayı beraberinde getirdi.

Bu süreçte düşman, başta Botan olmak üzere birçok yerde yaptığı takviyelerle Kürdistan'ı adeta yeniden işgal etmeye başladı. Botan baştan başa askerle dolduruldu, her köye karakol kuruldu. Bütün bu durumlar gerillada belli bir daralmayı beraberinde getirdi. Yani Kürdistan'da gerilla taktiği tutacak mı tutmayacak mı, konusunu gündeme getirmişti.

Tam da böyle bir süreçte gerçekleşen PKK 3. Kongresi Kürdistan özgürlük mücadelesinde yeni bir çığır açan birçok kararla birlikte, ARGK'nin kuruluşu ve askeri gücün örgütlenmesi için zorunlu askerlik yasasını kabul eden kararlar aldı. Özellikle gerillanın oturtulmasında çok önemli bir aşamayı teşkil eden 3. Kongre süreci ile birlikte gerilla mücadelesi yeni bir hamlesel sürece girmiştir. Fakat askerlik yasasının uygulanmasından sonuç alınan tek yer Botan olmuştur. Diğer alanlarda ya uygulanmamış ya da uygulanmışsa da başarılı sonuçlar alınamamıştır. Ancak Botan'da doğru uygulanan tüm yerlerde sonuç alıcı olmuş ve bu yöntemle Kürdistan özgürlük mücadelesine birçok değerli savaşçı ve komutan kazandırılmıştır. Burada gerillanın ilk ülkeye girişte sınırlı da olsa gösterilen katılımların moral ve ruh vermesi ile beraber, bu sıkışma döneminde yine Botan alanında olumlu cevap verilmesi hareketi oldukça rahatlatmıştır. Böylece askerlik yasasına olumlu cevap vererek gerillalaşmaya önemli katkılar sunmuş ve şehit Agit çizgisine pratikte sahip çıkmayı başarmıştır. Özgürlük savaşında çok önemli roller oynayan değerli kadro, militan ve komutanların bu zeminde şekillenmesinde elbette ki Önderlik çizgisini alana taşıyan Agit (Mahsum Korkmaz), Mustafa Yöndem ve Mehmet Sevgat gibi değerli komutanların büyük rolü ve emeğinin olduğu tartışılmaz bir husustur.

Botan'dan tarihi roller oynayan büyük PKK komutanları çıkmıştır

Botan zemininde katılan, sonrasında ileri düzeyde sivrilen ve komutalaşmada belirgin bir özellik kazanan kişilerin başında Adil Amed arkadaş gelir. Adil arkadaş, Apocu felsefe ve Apocu kültür ile klasik Kürt kişiliğinin birleştirilmesinden ne denli dirayetli büyük kişiliklerin çıkacağının en çarpıcı örneği olmaktadır. Botan'da kendi köyü dışındaki dünyayı görmeyen, PKK ile dünyayı tanıyan, PKK'de okuma yazmayı öğrenen ve tümüyle PKK'nin kişilik yapılanması ve kültürü ile yoğunlaşan, çok yiğit, değerli, sade, dürüst, samimi komutanlıkların çıkmış olması hareketimizin ideolojik gücünün açık ispatıdır. Adil yoldaşla aynı köyden olan ***Cuma Bılıki*** arkadaşın kısa sürede sağladığı gelişme düzeyi, yakaladığı yüksek komutanlık performansı, sergilediği büyük cesaret ile en zor koşullarda, en amansız şartlarda yüzlerce savaşçıyı yönetebilecek, sevk ve idaresini yapabilecek bir kapasiteye, bir beyin ve yürek düzeyine çıkmayı başarmış bir kişilikti. Bunu biz 1992 Güney Savaşı'nda bu arkadaşın şahsında çok çarpıcı bir biçimde gördük. PKK ideolojisiyle tanışmış, özellikle Önderlik tarzını yakından görmüş, Önderlik eğitimini almış ve bundan hareketle adeta gücünün farkına varan, kendini bu temelde yeniden yapılandıran ve zapt edilmez bir güç haline gelen bir kişilik yapılanmasını Cuma Bılıki arkadaş şahsında görmek mümkündü. Yine komutanlık meziyetleri bakımından birçok yönüyle örnek sayabileceğimiz ***Rojhat Bılüzeri*** arkadaş vardır. Bu arkadaş Besta'nın Bılüzer köyündendir ve genç yaşında iki evlilik yapmıştır, kendi köyü dışındaki çevreyi de hiç görmemiştir. Bir gerilla grubu O'nu askerlik yasasıyla saflara almış, bu temelde yapıyla kay-

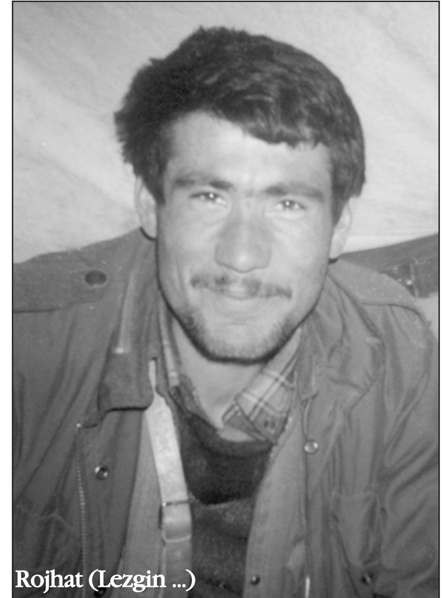
naşarak katılım göstermiştir. Bu arkadaş çeşitli aşamalardan geçerek en son ve uzun süre Hakkari bölgesinde sorumluluk yaptırmıştır. Sıfırdan başlayıp PKK ile yeni bir dünyaya açılım yapmış, bu temelde PKK'nin ruhunu, maneviyatını, tarzını pratikte almış ve uygulamıştı. Belki derin teorik birikimi yoktu, ancak pratik politikada oldukça yetkinleşmiş ve gelişmişti. Özellikle de savaşta temkinlilik, cesaret, mukayese gücü bakımından olağanüstü bir biçimde hakimiyeti gelişmiş bir düzeyi yakalamıştı. Rojhat arkadaşın alayında her kesimden ve anlayıştan insan vardı. Köylü kesiminden küçük burjuva kesimine, ileri düzeyde aydınlanmış kesimlere kadar bayan ve erkek gerillalar vardı. Bu özelliklerinden kaynaklı herkes Rojhat arkadaşın taburunda ya da alayında yer almak için olağanüstü çaba gösterirdi. Çünkü onun yönetim tarzına karşı büyük bir güven vardı. Teorik darlığı bulunmasına rağmen, dar çeteci, yerelci, köylü yaklaşıma karşı en fazla mücadele eden bir kişilik yapılanmasına sahipti. Hiçbir ilkeden taviz vermezdi. Kendisiyle yapı arasına fark koymazdı. Herkese eşit davranan ama herkese göre de yaklaşım geliştirebilen bir yeteneğe sahipti. Dolayısıyla yüzlerce insanı ahenkli, uyumlu, bütünlüklü, askeri disiplin içerisinde göreve yönlendirebilen bir tarzı mükemmel düzeyde uygulayan bir arkadaştı.

Aynı şekilde ***Şerif Spêrti*** arkadaş vardı. O da tabur komutanıydı. Savaş ortamında tabur komutanlığı yaptığı süre içerisinde hiç kimse ona tek bir eleştiri bile yapmamıştır. Çünkü keşifte, savaşta, çatışmada, eğitimde, yoldaşlar arası paylaşımda sürekli en önde bulunurdu. Küçükle küçük, büyükle büyük, mütevazi, sakin, olgun ve saygılı bir duruş sahibiydi. Dolayısıyla gerçek bir komutan ve askeri profili çizen bir düzeyi söz konusuydu.

Azime (Mihriban Saran)

Yine aynı çevreden olan ama daha çok Garzan'da görev yürüten ***Kemal Spêrti*** arkadaşı da anmak gerekir. Uzun süre Garzan eyalet komutanlığını yapmıştır. Yüzlerce insanı yönetme ve geliştirmede oldukça hakim yönetsel özelliklere sahip bir arkadaştı. Pılıng Kıçi arkadaş da aynı topraklarda yetişmiş ve bir gerilla olarak üstün bir performans göstermiş belirgin arkadaşlardan biridir. Gerillanın Kürdistan'a ayak basmasıyla birlikte hareketle tanışmış ve katılımda karar kılmış bir arkadaştır. Okuma-yazmayı parti saflarında öğrenmişti. Kendi deyimiyle bildiklerinin hepsini partiden ve Önderlikten öğrenmiştir. Fakat onu tanımayan biri yazdığı yazılara, konuşmasına ve dünyaya bakış açısına baktığında kesinlikle onun en az üniversite düzeyinde bir aydın olduğunu sanırdı. Örneğin yazısı çok düzgündü. Öyle düzgün yazı yazan insan sayısı azdır. Gözlerini parti içinde dünyaya açmış, siyaseti, askerliği, savaş sanatını pratikte yaşayarak, düşe kalka büyük zorluklar içinden geçerek öğrenmişti. Yıllarını buna vermiş ve bu gerçekliğin içinde büyümüştü.

Bu ekolün önemli simalarından biri de ***Dıjwar Erkendi*** arkadaştır. 2005 yılında Amanos eyalet komutanı iken şehit düşmüştür. Emekçilikte, fedakarlıkta, sarsılmaz kararlılıkta ve en zor koşullarda kendini ispatlayan bir militandı. Çeşitli ülkelerin zindanlarında yatmış ama hiçbir zaman kendisinden ve kişiliğinden taviz vermemiş bir devrimciydi. Çıkar çıkmaz soluğu Kürdistan dağlarının zirvelerinde almıştı. Her zaman en ön cephede büyük bir fedakarlıkla yer almayı sürekli duruş biçimi yapmış, bunun için kendini dayatmış, böylece kendini Parti'nin bir parçası haline getirmişti. Her türlü çalışmaya hazır bir kadro ve komuta duruşun sahibiydi.

Rojhat (Lezgin ...)

Özgürlük tutkusunun ve kadın yiğitliğinin sembolleri

Aynı kültür ve topraklarda yetişen, Botan kadın yiğitliğinin sembollerinden ***Zelal Botan*** arkadaşın gerçekliği vardır. Zelal Botan arkadaş şahsında PKK gücünün nelere kadir olduğunu çok açık bir biçimde görmek mümkündür. Hezexlı normal sıradan bir köylü kızıyken küçük yaşlarda saflara katılmıştı. PKK ve gerilla ile yaşamı tanımış, yaşamı algılamış, yorumlamış ve o temelde büyük bir emek, fedakarlık örneği sergileyerek küçük yaşta kıvrak zekasıyla sivrilmeyi başarmıştı. Manga komutanlığı, takım komutanlığı, bölük komutanlığı derken, daha sonra Önderlik eğitimi ardından çok geniş bir alan olan Botan eyalet koordinasyon üyesi düzeyinde görev alabilecek şekilde bir gelişkinlik ve kapasite düzeyine ulaşmıştı. Savaşta kadının yeri ve gücü bakımından bir simgedir. Savaş içinde yüzlerce kişiyi koordine etme, yönlendirme ve mevzilendirmede yetkin gelişkin bir düzeyi yakalamıştı. Partiden aldığı kültür, birikim, iradeleşme, inisiyatif ve güç onu yüzlerce insanı yürütebilecek bir komuta düzeyine getirmişti. Özgücünü parti özellikleriyle buluşturması onu bir iradi güç haline dönüştür-

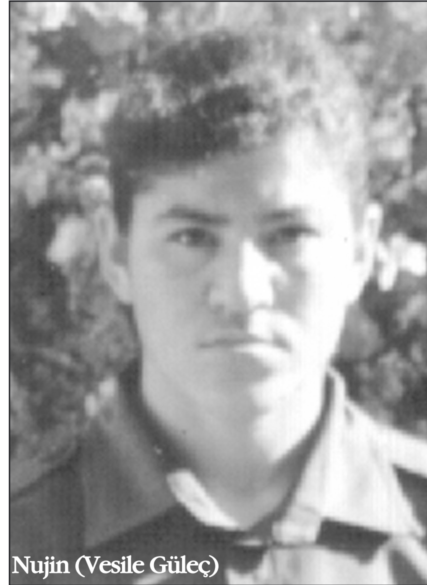
müştü. Eğer bugün kadın özgürlük çizgisi saflarımızda bir yetkinlik düzeyini kazanmışsa ve bizzat savaş meydanında erkek egemenlikli yaklaşımı gerileterek eşit özgür bir düzeyin gelişmesinin önü açılmışsa, bunda Zelal ve Zelal'ın komuta özelliklerinin önemli oranda payı vardır. Yine ***Büyük Azime*** gibi kadının cesaret, beyin ve yürek gücünü savaş meydanlarında ortaya koyan değerli kadın komutanların büyük rolü vardır. Zelallerin pratikte kadın gücünü savaş meydanında sergilemesi ve erkek egemenlikli yaklaşımı geriletme pratiği, hem kadın özgürlük mücadelesi hem de genel mücadelenin gelişmesinde çok önemli bir yere sahiptir. Erkek egemenlikli sistemden kopuş ve erkek gölgesinden zor savaş koşullarında çıkmayı başarmak bu arkadaşlar şahsında kadına müthiş bir öz güven sağladığı ve kadın özgürlük mücadelesine muazzam bir güç kattığı kesindir.

Aynı biçimde bu topraklarda yetişmiş, şekillenmiş kadının önemli örneklerinden biri de ***Nujin*** arkadaştır. Kendisi Botan'ın orta merkezindeki Besta'nın tam ortasında yer alan Xirbikêbesta köyündendir. Nujin arkadaş büyük emek ve fedakarlık örneği durumundadır. Kürt kadınının ne denli emekçi, cesarete sahip ve ne denli değerlere bağlılıkta kusursuz bir kararlılığa sahip olabileceğinin en çarpıcı ifadesi durumundadır. O'nda, Kürt kadının önü açıldığında cefakeş Kürt köylü kadının neler yapabileceğini, hangi düzeyde bir bilinçlenmeyi ve iradeleşmeyi yaşayabileceğini görmek mümkündü.

PKK kişiyi köyden alarak yetiştirip militan komutan yapabilmektedir

Ayrıca değişik belgelerde adı sıkça geçen ***Ahmet Rapo*** arkadaşın gerçekliği mevcuttur. Çarpıcı komutanlık durumunu sergilemesi Botan kişiliğinin gerillayla buluşmasının yarattığı destansı kahramanlık durumu ortaya çıkarmasının bir başka örneği olmaktadır. Keza aynı şekilde ***Mahmut Afarof*** arkadaşın büyük fedakarlığı, yurtseverliği, kararlılığı ve tutarlılığı bunun başka bir örneği durumundadır. Güven veren duruşu, kişiliği ve pratiği arkadaşlar üzerinde hala etkisini korumaktadır. Bu arkadaşlar gibi Botan köylü yapısından gelip de yetkin komutanlaşmayı yaşayan ***Mahmut Şırnak, Rojhat Şıveti, Xelil, Orhan, Cudi, Ekrem, Serbest, Şıvan, Harun, Ferhat, Xalıd, Hamza, Berxwedan, Xoşnav, Serdar, Hasan, Kalender, Şervan, Şerif, Eşref, Delil, Çiya, Cihan, Berivan, Fehime, Zozan, Hamit, Enver, Erdal*** ve ismini sayamadığımız daha bir çok değerli erkek ve bayan komutan arkadaş yetişmiştir.

Denilebilir ki, Kürdistan'ın her bölgesinde buna benzer düzeyde komutanlıklar ortaya çıkmıştır. Bu hareket içerisinde yetişen, bu temelde büyük yiğitlik örneği sergileyen birçok militan ve kadro vardır. Bu, kuşku götürmez bir gerçektir. Biz, burada Botan yapısında ve özellikle de partiyle birlikte yaşama, dünyaya açılım gösteren bir kişiliğin dayandığı toplumsal yapıyla Önderlik eğitim tarzının ve felsefesinin kişide ne düzeyde müthiş gelişme yarattığını göstermek için vurguluyoruz. Bu kişiliklerin en çarpıcı özellikleri çoğunluğu T.C. okullarında okumamış, sıradan köylü olmalarıdır. Ama fazla bozulmamış, adına Kemalist sistem denilen sömürgeci asimilasyonculuğun lime lime edemediği fakat değişik feodal-köylü geri özelliklerine sahip olmasına rağmen, klasik Kürt diyebileceğimiz, köylü yapısının ya da Kürt doğalığına en yakın sosyal tabakanın PKK ideolojisiyle doğru temelde buluşması ile ortaya çıkan sinerjinin gücünü yaşamlarıyla açığa çıkarmış kişiler olmalarıdır. Bu temelde ortaya çıkan büyük güç enteresan özellikler arz etmektedir. Esas önemli yan budur. PKK kişiyi köyünden alarak sıfırdan yetiştirdikten sonra dünyaya bakış açısını genişleterek kişiyi militan, kadro, alay komutanı ve eyalet komutanı yapabilmektedir. Ona bütün yönleriyle kültür, felsefe, bilim, ideoloji, siyaset ve askeri sanatı kavratmaktadır. Pratik içinde birey zihniyetinde köklü dönüşüm gerçekleştirdikten sonra bireyi cüceleşmeden yüceleşme mertebesine ulaştırabilmektedir. Bunun görülmesi açısından bu yiğit komutanların hayat hikayeleri ve gelişme grafikleri çarpıcı bir örnek durumundadır. Bu örneklerin içerisinde en belirgin olanlardan biri Adıl (Ramazan Aybi) arkadaştır. Adil arkadaşın daha değişik özellikleri ve daha farklı çarpıcı yanları bulunmaktadır.

Nujin (Vesile Güleç)

Botan tarihinde Bedirxanlar gibi Yezdanşerler de yaşamıştır

Botan yapısında durup dururken, çok yetkin komutanlar çıkmaz. Bu yapıdan feodal-köylü yaşam biçiminden kendini tümden koparmamış, dolayısıyla bir yanı sürekli işbirlikçiliğe, çeteciliğe kayan özellikler de söz konusudur. Bunun bir sonucu olarak Celal, Şoreş, Metin, Fidel ve Hatice gibi ihanetçi kişiliklerde ortaya çıkmıştır. Bu tür kişilikler Önderlik ideolojisinin bütün dönüştürücü gücüne ve bütün eğitici, kazanımcı çabalarına rağmen dönüşemeyen, sürekli bir biçimde işbirlikçi, çeteci, köylü özelliklerini yaşayan ve geri kişilik özelliklerini bırakmayan unsurlardır. Militan yaşam tarzının bütün görkemliliği karşısında hep küçük kalan bunu pratiklerinde didişme, çekişme, dedikodu ve köylü kurnazlığı biçiminde sürekli sergileyen bu tür kişilikler aslında baştan beri bellidirler. Apocu militanın fedakar, dürüst, temiz ve samimi yoldaşlık ortamına rağmen, anlayış ve ilişkilerinde çeteci gericilik-

te ısrar eden, pratiğinde oportünist ve köylü kurnazlıklarıyla işi götürmeye çalışan bu tür kişilerin dayandığı işbirlikçi karakterinden dolayı günün birinde ihanete gidecekleri açıktır. Botan toplumsal yapısında ve tarihinde Bedirxanlar gibi Yezdanşerler de yaşamıştır. Bugün de çok tehlikeli ihanetler ve dönekler de vardır.

Ancak, geldiği toplumsal yapıdaki doğal ve olumlu özelliklere dayanıp, Apocu ideoloji ile samimi bir biçimde bütünleşen kişilerin ise büyük ve olağanüstü bir gelişme yaşadıkları açıkça ortaya çıkmıştır. Şurası bir gerçek ki Botan toplumsal yapısından gelen ve dürüst yaklaşıp geri köylü özelliklere karşı mücadele yürütenler, yurtseverlik ve direniş çizgisinde yoğunlaşanlar, komutanlaşmakta ve militanlaşmaktadır. Kaygısız bir katılımı sağlayan direngen kişiliklerin en belirgin ve öne çıkan yanları savaşta gözü pek, cesur ve zor koşullara dayanıklılık ile Önderlik gerçeği karşısında kusursuz bir bağlılıkla davaya sarılmalarıdır.

Önderlik tarzı en zayıf kişiden en güçlü bireyi yaratma tarzıdır

Bir Zelal arkadaşın yakaladığı iradeleşme düzeyi, cesaret, kararlılık ve yönetme yeteneği bir kadın komutan olarak -kadın ve erkekte- herkeste yarattığı sarsılmaz güven düzeyi Önderlik felsefesinin gücünü yansıtması bakımından önemli bir veri durumundadır. Bir Rojhat Bılûzeri arkadaşın komutanlıktaki örnek tutumu, yetkinlik düzeyi, yoldaşlık değerlerine bağlılığı, Apocu gücün kişilerde nasıl köklü bir dönüşüm yaparak, adeta insanı yeniden yaratarak nasıl başarılı olabildiğinin en açık ifadesi durumundadır. Bu ifade kişiyi sıfırdan alıp büyütme gücüdür; en zayıf kişiden en güçlü bireyi yaratma tarzıdır. Önderlik tarzı tam da budur. Sıradan bir köylüden büyük bir komutan yaratmak ancak ve ancak büyük bir felsefeyle ve ideolojiyle olabilecek bir durumdur. Bu, büyük bir toplumsal devrimdir, büyük bir dönüşümdür. Bunu görmeden, anlamadan bugün PKK'de gerçekleşen komutalaşma düzeyini anlamak çok güçtür. Bunu görmeden, anlamadan Adilleri anlamak, Adillere değer vermek, onun nasıl şekillendiğini anlamak mümkün değildir. Çünkü burada bir ideolojinin gücü vardır. Burada ideolojinin insanlarda yarattığı ilhamla gerçekleştirdiği büyük değişim dönüşüm ve cücelikten çıkıp yüceleşme sürecine giriş vardır. İşte Adillerin Zelallerin, Nujinlerin, Rojhatların, Dıjwarların, Cumaların ve Pılinglerin gerçek hayat hikayeleri böylesine bir yüceleşme hikayesidir. Bir büyüme ve köklü dönüşüm gerçekleştirmenin, yine devrimsel sürecin bir izahıdır. Bu devrimsel sürecin izahı, bu kişiliklerin sıfırdan ele alınıp bu denli büyük bir irade, yürek, beyin ve kişilik düzeyine çıkarılması durumudur.

Dijwar (Mehmet Er)

Adil arkadaşın yakaladığı kapasite, bilgi ve tecrübe birikimi bir yana, onun yoldaşlığa, partiye ve Önderliğe her koşul altında bağlılığı çarpıcı bir biçimde pratikleştirilmesi durumu söz konusudur. Bir komutan olarak Adil arkadaş çok riskli görevler almış, riskli eylemlere karar verebilmiş, inisiyatifli olabilmiş bir komutan olmaktan kaynaklı zaman, zaman eleştirilere muhatap olmuş ve görevden alınma durumlarını da yaşamıştır. Ama Adil arkadaş bu durumlar karşısında hiçbir zaman kendini geriye çekmemiş, devrimci çalışmadan soğumamış, yoldaşlığa bağlılıkta ve saygıda kusur etmemiş, Önderliğe bağlılıkta asla tereddüte girmemiş bir arkadaştır. Aksine her zaman çizgi dışı tasfiyeci eğilimlere karşı en ön safta yer almıştır. Çizgi dışı eğilimlere ve ihanetçi kişilere karşı o kadar tepkili ve radikal bir duruş sahibidir ki Önderlik sahasında bile Parmaksız Zeki unsuruna silah çekip vurmak istemiştir. Önderlik sahasında olacak şey değildir ama Adil arkadaş ihanete tavrını böyle ortaya koymuştur. Önderlik bu durumdan sonra "sen kim oluyorsun da benim sahamda adam cezalandırmak istiyorsun" diyerek eleştirmiş ve esas olarak da Zeki unsurunun tahrik edici tarzının üzerine gitmiştir. Yani o denli ihanete karşı büyük bir kin nefretle dolu bir parti militanıdır. Nitekim geçmişten bu yana yaşanan dalgalı durumlarda Adil arkadaşın çizgi konusunda kararlığı ve netliği hiçbir zaman zayıflamamıştır.

En son gerçekleşen ihanet çizgisine karşı en önde tavır almış ve mücadele yürütmüştür. İhanet edenlerden bazıları geçmişten kalma kendisine yakınlığı olmasına rağmen, en önde onlara karşı tavır alarak tüm ilişkilerini kesenlerden biri olmuştur. Her zaman net, kararlı bir biçimde Önderliğe bağlılıkta bir örnek teşkil etmiştir. Durum ne olursa olsun bulunduğu yerde sorumlu yaklaşım ve devrimci görevlere sahip çıkmada bir örnek duruş sergilemiştir.

Adil arkadaş Agit çizgisini temsil etmeyi başarmış bir kişidir

Partileşmedeki bu düzeyine ve Önderlik çizgisine yüksek bir kararlılıkla bağlı olmasıyla birlikte, O'nun esas gelişkin yanı savaş ve komutanlık sanatında derinleşmiş olmasıdır. Savaş esas olarak bir ruh olayıdır. Savaş ruhu, saldırı ile düşman gücünün iradesini kırma ve ona egemen olma tutkusudur. Üzerinde egemenlik sağlama tutumudur. Bu ruhu taşımayan bir kişi yetkin bir komutan olamaz. Öncelikle düşmana karşı keskin olan, vurup koparmayı hedefleyen, nerede nasıl vuracağını iyi bilen, bu anlamda saldırı ruhuna sahip olan bir komutan başarı potansiyelini kendinde barındıran komutandır. Adil arkadaşın bu konuda mücadele tarihimizin en fazla saldırı ruhuna sahip olan arkadaşlardan biri olduğunu söylemek yanlış olmayacaktır. Adil arkadaşın sa-

vaş gerçeği karşısındaki duruşu 15 Ağustos saldırı ruhuna ve Agitlerin çizgisine çok denk düşen bir duruştur. Nitekim Agit'in diyarında ve şehit düştüğü alana yakın bir yerde şehit düşmesi manevi açıdan önemli bir durumdur. Adil arkadaş mücadelesi ve yaşamında Agit çizgisini en çok temsil etmeyi başarmış bir kişidir. Agit çizgisi kararlılıktır, saldırı ruhudur, savaşkan olmaktır.

Adil arkadaşın bu özellikleri yukarıda izah ettiğimiz Botan toplumsal yapısıyla yakından bağlantılı olduğu gibi, özel olarak yaşadığı köy çevresinin de yaşamına önemli oranda etki yaptığı kuşku götürmemektedir. Adil arkadaşın doğup büyüdüğü alan, Botan eyaletinde tarihsel ve güncel açıdan esrarengiz bir özelliğe sahip olan Cudi'nin Bilika köyüdür. Bilaka köyü, Cudi'nin Güneybatıdaki son ucu Hezil Çayı'na yakın sarp, sarp olduğu kadar coğrafik olarak da görkemliliği ile göze çarpan bir köydür. Bu köy Kürdistan'ı üçe bölen Türkiye, Irak, Suriye üçgenine yakın bir noktada, Cudi'nin eteğinde bulunmaktadır. Bu konumuyla hem Kuzey'den hem de Batı Kürdistan'dan Güney Kürdistan'a geçişte önemli bir kapı durumundadır. Bunun için yöre halkı sınır ticareti yapar. Hem de KDP ve IKP gibi örgütlerle bağ içinde bu ticareti yaparlar. Kendi içinde doğalığını korumakla beraber belli düzeyde siyasallaşmış bir yapıya da sahiptir.

Böylesine büyük bir yüreğin bu harekete katılmış olması şanstır

Adil arkadaş mütevazi bir ailenin çocuğu olarak bu köyde dünyaya gelmiştir. İlkokulu doğduğu köyde okur. Aynı köyde bir süre de din eğitimini alır. 3. Kongre kararlarının pratiğe aktarılmakta olduğu bir aşamada, 1987'nin sonbaharında Adil arkadaş askerlik yasasıyla saflara alınır. O zaman 15 yaşında bir gençtir. İlk başta askeri kanunla saflara alınmasını kabul etmez. Geri gitmeyi dayatır. Bu istemi kabul edilmez. Birkaç sefer yönetimin kapısına dayanıp "ya beni eve gönderin ya beni öldürün" diye kendisini dayatır. Ama istemi kabul edilmez, bir yoldaş olması gerektiği, Önderliğin partisine katılması gerektiği, bunun kendisine en çok yakışan bir tutum olduğu noktasında kendisiyle yapılan tartışma sürecinde giderek düşünür, yoğunlaşır ve büyük bir dönüşümle kararını verir. Artık eve gitmek istemediğini söyler ve saflarda kalarak Kürdistan özgürlük mücadelesinin bir neferi olacağı sözünü verir. Verdiği bu ilk sözden şehit düştüğü son ana kadar sözüne bağlı kalmıştır.

Gerilla pratiğinin başladığı günden bugüne kadar Adil arkadaş sürekli saldırı ruhu ve gücünü korumuştur. Savaşçıyken, bir savaşçı olarak saldırıdadır. Uzun yıllar yaptığı manga komutanlığı döneminde de hep saldırıdadır. Takım komutanlığı döneminde de sürekli saldırıdadır. Daha sonra bölük, tabur, alay komutanlıkları döneminde de sürekli gücünü saldırı pozisyonunda tutan ve saldırı ruhuyla eğiten istikrarlı bir seyir izlemiştir. Savaştaki en belirgin yanı, süratle vurup koparma özelliğidir.

Önderliğimizin 1987'de çokça verdiği şahin örneğiyle birebir uyum sağlayan bir pratiği vardır. Nasıl ki bir şahin önce keşfini yapar, hedefini süzer ve vurup sonuç alıcı bir biçimde eylemini yaparsa, Adil arkadaşın savaştaki gözü pekliği, savaşkanlığı, saldırı ruhu da tıpa tıp böyle bir tarzadır. Bütün devrimci yaşamı boyunca savaşta sürekli olarak en öne çıkan yönü budur. Bu nedenle en çarpıcı saldırı eylemlerini gerçekleştiren ve özellikle Botan'da en büyük eylemlere imza atan bir komutan olmayı başarmıştır. Keskin bakış açısı, yüksek hassasiyeti, duyarlılığı, yüksek mukayese gücü, ileriyi görme yeteneği, sezgi kabiliyeti, olguları ele alış tarzı ve tanıma yeteneği onda savaş sanatının en hassas noktası olan mantıklı olmayı, zeka ile güçlü analiz yeteneğini geliştirmiştir. Bu nedenle Adil arkadaş en karmaşık eylemleri en zor koşullarda büyük bir metanet ve olgunlukla yönetme yeteneğini göstermiştir. İnsanları kendine hayran bırakan koordine ve savaşı yönetme yeteneği vardır. Adil arkadaşın, ölümün gelip çattığı noktada bile büyük bir soğukkanlılık, büyük bir güven ve sakin bir edayla koordine yapma yeteneğini göstermesi hepimizde büyük bir hayranlık bırakmıştır. En gergin anlarda ve zor koşullarda büyük bir cesaret ve olgunlukla süreci yönlendiren, korkusuz bir biçimde amaca kilitlenen, bu anlamda düşmanın üstüne üstüne gitmeyi bilen böylesine büyük bir yüreğin bu harekete katılmış olması bir şanstır.

"Her şeyden önce engel tanımaz bir kişiliktir ve tarzında 'olmaz' diye bir şey yoktur. Adeta bir İskender gibi 'alınamaz, düşürülemez' bir hedef tanımamaktadır. Tarzında her hedefe ulaşmanın mutlaka bir yolu vardır. Onda her engelin mutlaka bir aşılma yolu vardır anlayışı egemendir. Onun için onda 'olmazlık' teorisi asla yoktur"

Ondaki başarı tanımı hedefin mutlak surette alınmasıdır

Her şeyden önce engel tanımaz bir kişiliktir ve tarzında 'olmaz' diye bir şey yoktur. Adeta bir İskender gibi 'alınamaz, düşürülemez' bir hedef tanımamaktadır. Tarzında her hedefe ulaşmanın mutlaka bir yolu vardır. Onda her engelin mutlaka bir aşılma yolu vardır ve bu anlayış egemendir. Onun için onda 'olmazlık' teorisi asla yoktur. Başarma ruhu ve vuruş tarzı çok yetkindir. Ondaki başarı tanımı hedefin mutlak surette alınmasıdır. Tarzında başarının tek ölçüsü budur. Bu ölçüsünden dolayı Gabar'daki Êdî Bese Hamlesi'ni başlatan eylem onun tarafından geliştirilmiştir. O, böyle bir eylem düzeyini ortaya çıkarma yeteneğine, yüreğine ve beynine sahip bir komutandı. Yapısına ve kendisine güvenen, gerektiğinde en öne geçen bir tutum sahibiydi. Korkusuzluğu, temposu ve özellikle zor koşullarda yüksek irade gücü karşısında düşmanın bükülmemesi mümkün değildi. En sert hedefi bile alma iradesini gösterebilmiş, böyle bir komutanlığın

gelişmiş olması büyük bir olaydır ve hepimiz için bir ilham kaynağı olacak bir pratik sürecin sahibidir.

Diğer önemli bir yanı ise, yoldaşlarına sahip çıkma tutkusudur. Bir yerde bir grup yoldaş mı kuşatılmış, Adil arkadaş mutlaka onları kurtarmanın bir yöntemini bulurdu. Yoldaşlarını kurtarmak için yapamayacağı şey yoktur. Adil arkadaşın en büyük prensibi mümkün olduğu kadar şehit cenazesini düşmanın elinden kurtarmaktır. Şehidin cenazesini çatışma ortamında bırakmamaktır. Yaralısını ise asla bırakmama prensibine sahiptir. Bu temelde hedefine ulaşmak için her şeyi yapandır. Gerekirse kendisi koordine tepesinden iner ve mutlaka cenaze ya da yaralısını alırdı. Bu durumundan dolayı yakınında olan, onunla birlikte bulunan ve savaşa giden kişilerde bu arkadaşa karşı büyük bir güven gelişirdi. Onun olduğu yerde korku olmazdı.

Adil arkadaşta başarısızlık bahaneleri asla yoktur

Şimdi bazen deniliyor ki, 'filan yere saldırı yapılmıştır, saldırı grubunun kol komutanı veya saldırı grubu rolünü oynamadığı için hedef düşürülmemiştir' türünden tekmiller verilebilmektedir. Adil arkadaşta bu tür başarısızlık bahaneleri asla yoktur. Eğer hedef alınamamışsa, mutlaka almanın bir yolunu bulurdu. Olmadıysa kendisi gider alırdı. Tarzı budur. Hiçbir zaman Adil arkadaşın, 'şu grubumuz rolünü oynamadığı için falan yeri alamadık' dediği duyulmamıştır. Çünkü her şeyden önce düzenlemeyi uygun yapar, ona göre planlamaya giderdi. Bu temelde düzenlemesini yapar ve yapılan düzenlemeye uygun yedeğini hazırlardı. Takviyesini de oluşturduktan sonra sonuç alıcı darbeyi indirirdi. En çarpıcı eylemlerinden biri Serxeti eylemiydi. Saldırı kolunu organize etmiş, olası bir duruma karşı Şehit Erdal arkadaşı da takviye komutanı olarak hazırda bekletmişti. Tedbir alma temelinde eyleme yaklaşırdı. Nitekim Serxete eyleminde saldırı kolunda yaralanma, darbe alma ve zorlanma yaşandı. Hedef yarı yarıya alınmıştı ama ilerlemede tıkanma oldu.

Ahmet Rapo (Vahap Geçmez)

Derhal Erdal (Engin Sincer) arkadaşın devreye girmesini sağlayarak hedefin tümden düşürülüp fethedilmesi sağladı. Onun tarzı budur.

En riskli eylemleri yapabilen, hiç kimsenin yapamadığı, yapmaya cesaret edemediği sorumlulukları çekinmeden üstlenen bir karaktere sahipti. Buna en açık ve en yakın örnek, en son Gabar'da gerçekleştirdiği büyük eylemdir. Birçok eyleminde olduğu gibi talimat vererek yapan değil, bizzat en önde yürüyerek sonuç alan ve başaran bir komutandır. Bizzat kendisinin pratik olarak gerçekleştirdiği bu eylem sadece Türkiye'de değil, tüm dünyada da yankısını bulmuştur. Aynı zamanda Êdî Bese Hamlesinin gerilla cephesindeki startı olmuştur. Adil arkadaş, askeri cesareti yanında medeni cesareti de yüksek olan bir arkadaştır. En riskli yerde bile sonuç çıkarabilen, sonuç çıkarmaya çalışan bir kişidir. Bu biçimde olmazı bulunmayan, gözü pek keskin, hedeften hedefe koşan bir komutan elbette ki komutanlaşma sanatında ileri düzeyi yakalamış bir komutandır. O daha küçük yaşta böyle bir gelişme grafiğini yakalamıştı. Onun için PKK 5. Kongresinde Merkez yedek üyeliğine seçildi. Ve 5. Kongre sonrası yapılan düzenlemede ilk kez alay kurma kararı alındı. Bu kararla toplam iki alay kurulmuştu. Bu alayların birinin başına Adil arkadaş getirildi. Yönetimde yapılan tartışmada bazı arkadaşlar "alay komutanı için daha çok gençtir, 22-23 yaşlarındadır" diyerek kaygılarını ifade etmişlerdi. Hala hatırlarım, Abbas arkadaş kendisini iyi tanımıyordu. Buna rağmen "eğer yapabiliyorsa neden olmasın. Fatih Sultan Mehmet'te İstanbul'u aldığında 21 yaşındaydı" diyerek Adil arkadaşın alay komutanı olmasından yana görüş belirtmişti. Adil arkadaş genç yaşta alay komutanı olabilecek düzeyde yoldaşların güvenini kazanmıştı.

Kuşkusuz Adil arkadaş dört dörtlük değildi, yetersizlikleri vardı. Her şeyden önce kendine özgü kimi askeri özelliklere sahipti, dar bazı yönleriyle beraber sert karakteri belirgin yönlerinden biriydi. Askeri bir komutan olarak şekillenmesinde Aziz arkadaşın payı büyüktür. Çünkü Adil arkadaşın ilk katılım yaptığı alan Cudi'nin komutanı Aziz arkadaştı. Aziz arkadaş da çok değerli bir gerilla komutanıydı. Adil arkadaş yanında kalmaktan ve denetiminde bulunmaktan kaynaklı ilk şekillenmesini ve tarzını ondan almıştı. Adil arkadaş, daha çok Aziz ve Şiyar Dersim arkadaşlardan askeri eğitimini ve tarzını almıştı. Bu nedenle Aziz arkadaş gibi sert yanları vardı. Sertlik denilen herkese savaşmayı ve direnmeyi dayatma üslubudur. Bu üslubundan dolayı yer, yer eleştiri almaktaydı. Bu tür daha çok savaşa sağ bir çizgiden yaklaşan veya savaş pratiğini yaşamamış, zorlukları görmemiş bazı kişilerin aksine, onunla doğru direniş çizgisinde yaşamı ve savaşı paylaşan her kişide büyük saygınlık bırakan bir askeri dehaydı.

Adil arkadaş zor günlerin ve zor koşulların adamıydı

Savaş gerçeğini yaşayan, bilen, zorluklarını gören ve o zorluklara rağmen bu arkadaşın göstermiş olduğu yüksek fedakarlık, cesaret ve yeteneğini tanıyan birinin onu olumlamaması ve yoldaşlık güveni duymaması mümkün değildi. Çünkü o gerçekten sürekli en büyük yükü kaldıran fedakar bir insandı. Zor günlerin ve zor koşulların adamıydı. En zor koşullarda çözümsüzlüğe düşmeyen sürekli bir askeri çözümü olan bir komutandı. Dar günlerde imdada yetişen güçtü. Herhangi bir yerde

yaşanan daralma ve tehlikeyle karşı karşıya kalan birliğin imdadına en erken yetişen Adil arkadaştı. Bulunduğu alanda çıkan çatışmalara takviye gitmek için dağları aşan ve mutlaka ulaşmayı başaran büyük bir azime sahipti. Bu önemli komuta özelliklerinden dolayı günümüzde Kürdistan savunma savaşında böyle komutanlara çok daha fazla ihtiyaç vardır. Denilebilir ki Adil arkadaş en fazla katkı sunabileceği bir dönemde şehadete ulaşmıştır. Çünkü kendini geliştirebilen, kendini eğitebilen bu arkadaşta durağanlık değil sürekli bir gelişme ve ilerleme vardı. Bu yönüyle Önderliği anlamaya çalışan, ulaştığı bilinç, olgunluk ve tecrübe bakımından döneme cevap olabilecek bir arkadaştı. Esas olarak savaşın giderek orta yoğunluklu bir sürece doğru gittiği bu dönemde çok daha fazla Adil tarzına ve ruhuna ihtiyaç vardır. Hepimiz bu denli gözü pek, cesur, bağlı, kararlı ve tereddüt tanımayan komutanı sürekli arayacağız. Çünkü böyle yoldaşlara her zaman ihtiyaç vardır, bu hareketin ve bu halkın böyle fedakar yetişmiş, zor koşullardan geçerek çelikleşmiş insanlara ihtiyacı vardır.

Adil arkadaşımızın yokluğunu her zaman hissedeceğiz

Adil arkadaş savaşın bir komutanıydı. Apocu hareketin, ideolojinin, felsefenin şekillendirdiği yılmaz, aşılmaz, engel tanımaz bir militanı ve komutanıydı. Onu sevmemek, onu aramamak mümkün müdür? Biz her zaman Adil arkadaşımızı arayacağız. Zor günlerin imdat gücü, kararlılık geliştiren kişiliğini her zaman arayacağız. Hiçbir zaman çözümsüzlüğü yaşamayan, on kez kuşatılmış da olsa zafer umudunu elden bırakmayan, düşmanı bu anlamda cüceler gibi gören, kendine has plan ve düşünce sisteminden taviz vermeyen yönleri onu bir komutan olarak bu savaşta belirleyici kılmıştır.

Bu tarihsel dönemeçte bu yiğit komutanın savaş ruhunu, vuruş tarzını, sarsılmaz iradesini, kıvrak zekasını ve planlama anlayışını doğru anlayarak pratikleştirebilirsek bu bizim için savaşta büyük bir sıçrama anlamına gelecektir. Önderliğe bağlılıktaki kusursuzluğu ve her türlü ihanetçi çizgiye karşı keskin tavrı en dalgalı dönemde HPG'nin sağlam duruşunda önemli bir rolü olmuştur. Savaşta oportünizmi yaşayan bazı kişilerin savrulmayı yaşadığı dönemde Adil arkadaş fedaileşmeyi yaşamıştır. Bir takım kesimlerde kaçış, inançsızlık, kararsızlık, rahat yaşama arayışı gelişirken, Adil arkadaşta fedaileşme gelişmiştir. Tam da bu dönemde kendisi rapor yazarak fedai eylem yapmayı önermiştir. Fedai eylem önerisi kabul edilmeyince bu sefer ısrarla ya Amanos, ya da Dersime gitmeyi önermiştir. Botan alanını tanıması ve hakim olmasından kaynaklı örgüt onu bu alana gitmeye ikna etmiştir. Ama esas olarak onun istemi Amanos ya da Dersim'e gitmekti. Her şeyiyle savaşa kilitlenmiş, savaşı yaşayan, savaşı düşünen bunun dışında her türlü tutumu çizgi dışı olarak görüp tavır alan bir devrimciydi.

En belirgin diğer bir özelliği de sözünü sakınmamasıdır. Eleştirisi varsa dobra, dobra yapma gücüne ve onun tarzı ve medeni cesaretine sahipti. Bazılarının tarzından rahatsızlık duymasının diğer bir nedeni de bu özelliğidir. Bir komutanda olması gereken dobra duruş, keskin mücadele kararlılığı, fedai ruh, kıvrak zeka ve hamleci fetih karakteri bu arkadaşta mevcuttu. Bunun için savunma savaşının bundan sonraki sürecinde bu arkadaşın özelliklerini örnek almamız bir Agitleşme, Erdallaşma ve Adilleşme çizgisi olarak yapıya yansıtmamız büyük bir askeri derinleşmeyi sağlayacaktır. Çünkü O, Kemal Pirlerin ve Beritanların çizgisinde yüksek bir temsil örneğidir. O, her zaman yoldaşı kurtarmak ve hedefi almak için her şeyini ortaya koyabilen ve en önde yürüyen bir komutandı.

"Bu değerli büyük komutanın, bu Apocu militanın, Agit çizgisinin günümüzdeki temsilcisinin şahadeti karşısında kuşkusuz sorumluluklarımız ve yapacaklarımız vardır. Şimdi Kürdistan'ın her tarafında anısına eylemler yapılmaktadır. Elbette ki Adil yoldaşın anısına yakışır güçlü eylemler yapmak gerekir"

O İskender gibi kısa yaşamına çok şey sığdırabilmiş bir insandır

Nitekim en son bulunduğu Gabbar'da olduğu gibi, Eyalet Komutanı olmasına rağmen, bizzat saldırılara katılmıştır. Hem Ana Karargah Komutanlığı, hem de Halk Savunma Merkezi Başkanlığı kendisinin en önde bizzat saldırılara katılmaması için uyarılar yapmışlardır. Çünkü yanında bulunan savaşçı yapı Adil arkadaşın sürekli en ön saflarda saldırıya katıldığına dair bilgi göndermişlerdi. Ama öyle anlaşılıyor ki sadece yapılan uyarılar yeterli olmamış. Daha farklı tedbirlerle daha iyi bir savunma sistemine sahip olmasını sağlamak gerekiyordu.

Biz bu arkadaşın sergilediği büyük fedai ve fedakar ruh karşısında borçluyuz. Çünkü ona yeterli düzeyde destek sunamadık. Onun rolünü daha iyi oynayabilmesi için gereken düzenleme ve taktik desteği veremedik. Büyük bir üzüntü ile bu noktada geç kaldığımızı belirtmek durumundayız. Adil arkadaş gerçeğine destek sunmada geç kalan yoldaşlar konumundayız. Bunun için de borçluyuz. Bu arkadaşa gereken desteklerin sunulması için çabaları gündemleştirip pratikleştirme aşamasındayken şehadet haberini aldık. Zaten böyle bir sonucu adeta hissetmiştik ve acıyla geç kaldığımızı gördük. Bu, tarih karşısında aynı zamanda bir özeleştirimizdir.

Bu değerli büyük komutanın, bu Apocu militanın, Agit çizgisinin günümüzdeki temsilcisinin şehadeti karşısında kuşkusuz sorumluluklarımız ve yapacaklarımız vardır. Şimdi Botan'da, Zağros'da ve Kürdistan'ın her tarafında anısına eylemler yapılmaktadır. Elbette ki Adil yoldaşın anısına ve adına yakışır güçlü eylemler yapmak gerekir ama bu yetmez. Çünkü O, Bü-

yük İskender gibi kısa süreli yaşamına çok şey sığdırabilmiş bir insandır. 36 yıllık ömrünün 21 yılını hareket saflarında geçirmiştir. İki kez eğitim amacıyla Önderlik sahasına gidişi bu süreden çıkarılırsa geriye kalan 20 yıla yakın bir zaman dilimini dağda, gerilla yaşamında geçirmiştir. Kısa ama dolu geçen yaşamında büyük işler başaran, büyük eylemlere imza atan, yüksek bir askeri ruhu temsil eden bu arkadaşla beraber, 2007 yılı boyunca Êdî Bese Hamle sürecinde şehit düşen başka arkadaşlarımızda vardır.

Êdî Bese Hamlesi şehitleri direniş çizgisinin zaferini ilan etmiştir

2007 yılı genelinde uluslararası konsept temelinde hareketimizi imha etmek amacıyla gelişen kapsamlı saldırılarla Gabbar'da, Bestler'de, Botan'ın tüm alanlarında, Dersim'de, Amed'de, Serhat'ta, Kandil'de, Zap'ta ve bütün alanlarda yaşanan şehadetlerle birlikte, serhıldan hareketinin Êdî Bese Hamlesi çerçevesinde geliştirdiği eylemlerde de şehadetler yaşanmıştır. Özellikle gerilla cephesinde Êdî Bese Hamlesi'ni başlatan Gabar eyleminden sonra düşmanın özel olarak Gabar alanına yönelmesi sonucu büyük direnişler ve şehadetler yaşanmıştır. Eyalet karargahında başta Gülbahar ve Rozerin arkadaşlar olmak üzere bir grup arkadaşla berber Adil arkadaş da şehit düşmüştür. Daha sonra yaşanan şehadetler vardır. Yine bahar şehadetleri, değerli komutan Kurtay arkadaşın grubu ardından değerli sanatçı Halil arkadaş ve diğer çok değerli arkadaşların büyük direnişi ve şehadetleri yaşanmıştır. Türk devleti Kürdistan'da gerillayı zorlamak için sözüm ona Botan eyaletindeki gerilla güçlerini tasfiye etmeyi önüne koymuştur. Bu aşamada Dersim vb eyaletler üzerinde de durmaktadır ama esas amacı Botan'ı tasfiye ederek, Kuzey-Güney bağlantısını kesme suretiyle gerillayı zorlamaktır. Türk devleti ve ordusu için bu yeni bir amaç değil, öteden beri bu amaç üzerinde durmakta ve bu planlama temelinde daha baştan beri özellikle de zaman zaman adeta Botan'ı metre metre işgal etmiştir. Çoğu zaman Şırnak, Hakkari, Siirt ve Van dörtgeninde sonuç almak için üç yüz bini aşkın askeri gücü bu alana yığdığı ve kapsamlı operasyonlar yaptığı bilinmektedir.

Türk devletinin 2007 süreci itibarıyla başlayan saldırıları mücadele tarihimizde saldırıların en fazla yoğunlaştığı 1994 ve 1998 yıllarına benzemektedir. 1998 yılında parmaksız Zeki unsuru Türk devletine teslim olduğunda ya da teslim edildiğinde önemli bilgiler vermişti. Türk devleti de bu bilgileri hareketimizi tasfiye planında bir stratejik eksen yapmıştı. Bu temelde 1998 yılı boyunca Türk ordusunun operasyonları daha fazla Botan ve Amed üzerinde yoğunlaşırken, yıl sonunda ise Suriye'yi hedefleyerek, uluslararası komplo sürecini başlatmışlardı. Şimdi de benzer biçimde Botan hedeflenmektedir. Askeri olarak Botan ve Dersim, siyasi olarak da Amed eyaletinin düşürülmesi hedeflenmektedir. Aynı biçimde hareketin yönetimi de tasfiye edilmek istenilmektedir. Bu çerçevede 2007 süreci boyunca yaşanan direnişler ve buna karşı hareketimizin Êdî Bese Hamlesiyle geliştirdiği tarihsel atılım çok önemli bir rol oynamıştır. Buna karşılık Botan saha koordinasyonunda yaşanan tasfiyeci pratik önemli bir dezavantaj oluşturup, düşmanın bazı sonuçları almasına yol açmıştır. Ama buna rağmen Botan sahasının Batı ve Doğu karargah yönetimlerinin kahramanca direnişi ve şehadetler vermesi tasfiye sürecinin önüne geçmiş, düşman saldırılarını boşa çıkarmıştır. Adil, Gülbahar, Kurtay ve diğer arkadaşların gösterdikleri direniş bu anlamda çok kahramanca ve tarihsel bir direniş durumundadır. Bu direniş her türlü tasfiyeciliğe karşı Apo'cu fedai ruhun temsil edilmesi pratiği olurken, bu arkadaşlar şahsında direniş çizgisinin zaferi anlamına gelmiştir. Dolayısıyla Botan sahası meşru savunma stratejisinde tarihsel rolünü oynamış ve bundan sonra da bu rolünü daha etkili oynaması için bir direniş kalesi haline gelmesinin güçlü bir biçimde temelini atmışlardır.

Bu kahramanlıklar sayesinde başta Botan'da olmak üzere tüm Kürdistan'da düşman saldırıları boşa çıkarılmış ve Êdî Bese Hamlesinin birinci aşamasının başarılı olması sağlanarak, önemli kazanımlar ortaya çıkarılmıştır. Êdî Bese Hamlesinin gerilla cephesinde Gabar, Oramar eylemleri, Zap, Botan, Dersim direnişleri ve serhıldan cephesinde ise 8 Mart ile 2008 Newroz'unda halkımızın ulaştığı toplumsal kalkışın zirveleşmesi Êdî Bese Hamlesinin başarısını ilan ederken, özgürlük hareketimizin yenilmezliğini bir kez daha ortaya koymuştur.

Biz bugün tarihin bu önemli aşamasında kanları pahasına halkımıza büyük kazanımlar sağlayan hem gerilla sahasındaki, hem de serhıldan sahasındaki kahraman şehitlerimizin bir sembolü olarak Êdî Bese Hamlesinin yılmaz komutanı Adil Amed arkadaşı doğru anlamak ve doğru uygulamak göreviyle karşı karşıya bulunuyoruz. Bu yoldaşın temsil ettiği ve pratik yaşamında sergilediği Önderlik çizgisine tereddütsüz bağlılık, yoldaşa saygı, her türlü çizgi dışılığa karşı keskin-kararlı tutum ile yüksek askeri meziyetlerinin tümünü genel yapıya taşırmak kesin zaferin yolunu açacaktır.

Çünkü Adillerin ruhu fetih ruhudur, Adillerin ruhu zafer ruhudur, Adillerin ruhu büyük bağlılık ruhudur, Adillerin ruhu savaş meydanlarında kahramanlık ruhudur, Adillerin ruhu Apocu felsefeyi, ideolojiyi, yaşam tarzını yüksek düzeyde temsil etme ruhudur.

Adil yoldaşın yüksek cesareti, kararlılığı yoldaşlığı ve bağlılığı bizim için her zaman örnek ve esas alınması gereken bir talimat olacaktır. Onun anısına bağlı kalma temelinde şehitlerimize verdiğimiz sözlerin gereklerini yerine getirmek ve dürüst bir yoldaşı olmayı başarmak en temel ölçü durumundadır. Dürüst bir yoldaş olmak demek, aynı zamanda dönemin başarılı bir militanı haline gelmek demektir. Bizim bu kahraman şehitlere sözümüz, çizgilerinde derinleşerek zaferi yakalamak ve onların şerefle taşıdığı özgürlük bayrağını Kürdistan'da dikmek olacaktır. Bu temelde biz Adil yoldaş şahsında tüm şehitlerimize verdiğimiz sözü bir kez daha yineliyoruz. Ruhunuz şad olsun. Çizginiz, silahınız ve bayrağınız Önderlik çizgisinde zafer yolunda ilerleyecek ve zafere ulaşacaktır.

Yüreğimdeki en büyük sese

"Ayrılığın hayatlarımıza düşürdüğü izleri silmeye ömür yetmiyordu, sanki büyüdüğüm o kasabanın içinden geçen bütün yollar bir ayrılıktan bir ayrılığa doğru açılıyordu. Çocukluğumuzda neşeyle söylediğimiz marşları da ayrılıkların gölgesinde haykırmaya başlamıştım. Sesinin dalga dalga yayıldığı o meydanlarda ne kadar haykırdıysam özlem takılıyordu sesime ve orada olmadığını bile bile seni aramaya başlıyordum. Ayrılığın bir rengi yok, ne kadar tarif etmeye çalışsam da, bir tarafı hep tarifsiz kalıyor, biliyorum, onun için de sadece diyorum ki ayrılık zordu. Tabii senden ayrılmak çok daha zordu, nefes alamamak gibi, kendi içine gömülmek gibi, hayatın en orta yerinde kendini bir anda kıyıya çekmek gibi..."

Adı soyadı: **Hekim ŞIK**
Kod adı: **Baran**
Doğum yeri ve tarihi: **Cudi 1979**
Partiye katılım tarihi: **1992**
Şehadet tarihi ve yeri: **1998 Garısa/Botan**

Bir bahar günüydü, yüzümü dağların özgür havasına dönmüş ilerliyordum. Yıllardır biriktirdiğim özlem ile seni göreceğimin heyecanı at başı koşuyordu içimde. Hayallerim ve anılarım birbirine karışmıştı. Bu karışıklığın içinde ne hissettiğimi bilmiyordum, hem bunu düşünebilecek durumda değildim. Seni görecektim ve yılların özlemini gerillaya katılma yolculuğunda attığım her adımda biraz daha geride bırakıyordum. Nasıl da derin izler bırakmıştı içimde. O izleri daha yeni adım attığım gerilla yaşamının hayalleriyle dolduruyordum kendimce. Gerilla hayallerimde ayrılıklara yer yoktu.

Ayrılığın hayatlarımıza düşürdüğü izleri silmeye ömür yetmiyordu, sanki büyüdüğüm o kasabanın içinden geçen bütün yollar bir ayrılıktan bir ayrılığa doğru açılıyordu. Çocukluğumuzda neşeyle söylediğimiz marşları da ayrılıkların gölgesinde haykırmaya başlamıştım. Sesinin dalga dalga yayıldığı o meydanlarda ne kadar haykırdıysam özlem takılıyordu sesime ve orada olmadığını bile bile seni aramaya başlıyordum. Ayrılığın bir rengi yok, ne kadar tarif etmeye çalışsam da, bir tarafı hep tarifsiz kalıyor biliyorum. Onun için de sadece diyorum ki ayrılık zordur. Tabii senden ayrılmak çok daha zordu, nefes alamamak gibi, kendi içine gömülmek gibi, hayatın en orta yerinde kendini bir anda kıyıya çekmek gibi...

Özgürlük tutkusu ve sen, beni sonsuz bir dünyaya giriyormuşum gibi çekiyordunuz. Geçmiş ve gelecek, içinde bulunduğum an, hepsi seni görme hayalimin içinde eriyip gidiyordu. Geçmişte paylaşılanlardan daha yüce duyguları, sevinçleri paylaşmaya geliyordum. Seninle özgür bir ortamda karşılaşacaktım yıllar sonra. Yeni bir ortam ve sadece orada yaşayanların bildiği kendilerine ait yaşam. Ben de bu yaşamın bir parçası olacaktım. Ve seni görecektim, bu yeni hayatımı seninle paylaşacaktım. İçimdeki karlar eriyor ve yüreğimin doruğundan eteklerine doğru akıyordu. Bir de berfinler açmıştı yüreğimde. Bütün berfinlere senin adını veriyordum şaşkın heyecanımla.

Özgür bir yaşamı yaratan savaşçılardan biri olarak seninle bir arada yaşayacağımız günlerin hasretiyle yanıp tutuşuyordum. Botan'da olduğunu biliyor ve bir an önce oraya ulaşıp seni gerilla elbiseleriyle görmek istiyordum. Ama yollar uzamış, dağlar daha bir yükselmişti sanki. Ben yürüdükçe yollar daha da uzuyordu. Senin bulunduğun yerlere ulaşmak için hayatımın en büyük çabasını sarf ettim, çok uğraştım, ama hep engeller çıktı karşıma hiç hesapta olmayan. Pes etmedim, umudumu, hayallerimi teslim etmedim engellere. Ne olursa olsun ulaşacaktım sana, şöyle boydan bir resim çekecektim seninle.

Sana birçok kez not yazıp hissettiklerimi anlatmaya çalıştım, ama notlarımın cevabını alamadım. Belki hiçbiri ulaşmadı sana, ama yine de sana ulaşır diye yazmaktan vazgeçmedim. Seninle bir gerilla ateşinin başında koyu bir sohbete dalmışçasına yazdım bütün notlarımı. Her yazdığım kelimede özlem bir parça daha büyüdü yüreğimde. Artık özlemin ağırlığı altında ezilmiyordum, kendimi yeniden ve yeniden var etmeyi öğrenmiştim ayrılıklarda, tarifi imkansız özlemler denizinde.

Her gelen ve geçen grupların içinde senin yüzünü aradım. Zamanın bile hükmünü geçiremediği, çocukluk hatıralarımın içindeki en tanıdık yüzü, göremedim. Kaç yıl geçti böyle bilmiyorum, hiç hesabını tutmadım, takvim yapraklarına dökmedim bu zamanları. Sadece umuttu içimin takviminde zamanı gösteren.

Ve karşılaşamadık. Çok sonraları seninle birlikte olan arkadaşların anlatımlarında geldim yanına. Seni görenlerin gözlerinde aradım seni. Dudaklarından dökülen kelimelerde izini sürdüm. Onların bir parçasıydın, bunu hissediyordum ve gurur duyuyordum seninle. Sevgiyle ve özlemle söz ediyorlardı onlar

da benim gibi. O bahsettikleri zamanlarda seninle birlikte olabilmek için neler vermezdim bir bilsen.

Duydum ki sen de benim katıldığımı öğrenmiş, ama yaşım küçük olduğu için inanmamış ve *"mümkün değil"* demişsin. Gerçi sen de katıldığında küçüktün, ama senin hakkında arkadaşların anlattıkları yaşının çok üstünde bir emek sarf ettiğini gösteriyordu. Fedakâr, ilişkilerinde ölçülü, yaşamında olgun bir duruşu var kelimeleriyle başlıyordu hakkındaki bütün anlatımlar. Bütün bunları büyük bir gururla dinliyor, seni tanımayanlara gururla, başım dik, O, benim kardeşimdi diyordum. İçimde bir ömür boyu özlemin derin sızısını duyumsayacağım kardeşim. O'nu bir defa olsun görebilmek için bütün engelleri aşmaya amade olduğum kardeşim. Sen içimdeki hayallerin kaynağıydın. Sen geçmişten geleceğe izini sürdüğüm en büyük özlemimin adıydın. Sen ayrılıkların yarattığı o sonsuzlukta üzerime durmadan yağan yağmurdun. Ve yüreğimdeki fırtınaların ortasında dudaklarımın kıyısına konan tebessümdün.

İçinde bulunduğun yoğun pratik çalışmalardan dolayı eğitim görememiştin. Arkadaşların seni eğitime göndereceğini duyduğum zaman çok sevindim. Hem senin ideolojik olarak gelişimin açısından önemli bir fırsattı, hem de nihayet seni görecektim. Günler geçiyor, gruplar geliyor, eğitim gücü toplanıyordu, ama hiçbir grubun içinde sen yoktun. Her gelen gruba, her arkadaşa ilk seni soruyordum, kimi bir sonraki grupta gelecek dedi, kimi sessizliğe büründü, ama ben hiçbir zaman görüşemeyeceğimiz yönünde bir umutsuzluğa kapılmadım. Çok sonra duydum, seni sabırsızlıkla beklediğim o günlerde şehit düştüğünü.

Uzun süreden beri alanda kalmış olmandan dolayı araziyi çok iyi tanıyordun. Hem zaten oralar bizim büyüdüğümüz toprakların bir parçasıydı. İyi bildiğin bu topraklarda hep öncüsüydün grupların. En zor alanlarda, en zor koşullarda, mevsimlerin yol açtığı zorluklara inat en önde. İç eyaletlere geçecek bir grup arkadaşı Garısa'ya götürmek üzere yola çıkmışsınız. Yol tehlikelerle doluydu ve pusularla bölünüyordu. Kaç defa geçmiştin o pusulardan bilmiyorum belki, ama her defasında grupları canın pahasına koruyup geçirdiğini biliyorum. Bu son geçişinde de öyle yapmışsın. Yanındaki grubu geçirirken yine en öndeymişsin. Sessizce yol alırken, gecenin karanlığına gizlenmiş pusudan mermiler yağmış üzerinize dört bir yandan. Bu pusuda dört arkadaş şehit düşmüş, sen de ağır yaralanmışsın. Arkadaşlar var güçleriyle pusu yerinden çıkarmaya çalışmışlar seni ve son nefesini onların kolunda vermişsin. Daha önce de defalarca yaralanmışsın, ama bu...

Sen şehit düşmüştün, fakat ben bilmiyordum. Hep seni görebilmenin hayallerini kuruyordum. Herkes, en yakınımdaki arkadaşlar bile duymuştu şehit düştüğünü, ama kimse bana söylemeye cesaret edemiyordu. Çünkü sana bağlılığımı, sevgimin büyüklüğünü biliyorlardı. Kaldıramayacağımı düşünüyorlardı ki, gerçekten de kaldıracak güçte değildim.

Bir tesadüf sonucu bir yıl sonra şehit düştüğünü öğrendim. Öylesine derinden yaralandım ki, sanki içimde hayat durdu. Böyle bir şeye inanmak istemiyordum. Hep beklemiş, hep görmek istemiştim. Bir anda hayallerimin parçalanmasını kaldıramadım. Nitekim ilk gösterdiğim tepki, gidip bir saldırıda şehit düşme istemi oldu. Fakat partinin öğrettikleri ağır bastı ve senin intikamını almanın sadece şehit düşerek olmayacağını anlamaya başlamıştım. Önemli olan seni her yönünle, her özelliğinle hissetmek ve yaşamaktı. Bunun sözünü verdim ve senin başlattığın yolda güçlü bir yürüyüşçü olma kararlılığına ulaştım.

Bir de seni kelimeler kayboluncaya kadar anlatmak istiyordum. Ama duygularımın yoğunluğu küçük bir yazı dahi yazmamı engelliyordu senin hakkında. Yüreğimi ezip geçen o özlem dalgalarının içinde hangi kelimelere tutunup yazacağımı bilmiyordum. Seni ifade edecek sözcükler bulamıyordum. Kelimeler anlamlarını yitiriyordu seni düşündüğümde. Bununla birlikte şehitleri yaşatmanın bir yolunun da şehitler için yazılan yazılar olduğunu biliyordum. İşte şimdi, her ne kadar beceremezsem de bunu yapmaya çalışıyorum. Sanırım ne seni ne de benim duygularımı ifade edebilir yazdıklarım. PKK'de yoldaşlık, kardeşlikten öte bir duygudur. Ben de hem kardeşimi hem de yoldaşımı kaybettim.

Bilmeni isterim ki birbirimizi görmeye hasret kalmışsak da hep seni görürcesine daima içimde yaşatacağım.

Mücadele arkadaşı ve kardeşi
Jîyan Şırnak

YOL

“Onlar gecenin yıldızlarını izleye dursunlar, ben de onları seyre koyuldum. Her biri ayrı yaşamlardan gelmiş insanlar. Her birinin ayrı öyküsü, ayrı geçmişi var. Oysa şu an günün doğmak üzere olduğu şu sabah vakti hepsi tek ve aynı fotoğrafı veriyorlar. Terden ve yorgunluktan sırılsıklam olmuş insan göğüsleri... Gecenin rüzgarında savrulmuş, dağılmış kadın saçları... Silahın soğuk demirine yaslanan omuzlar... Ben bunları düşünürken, geride kalan son gerilla da uzanmakta olan topluluğa ulaştı. Belli ki yükü ağırdı”

Adı soyadı: **Firaz YUNUS**
Kod adı: **Firaz**
Doğu yeri ve tarihi: **Abre/Derik, 1973**
Mücadeleye katılım tarihi: **1992 Botan**
Şehadet tarihi ve yeri: **1 Ekim 2000/Kurtek/Güney Kürdistan**

Uzun bir yürüyüş sonrasıydı. Tüm gece boyunca yürümüş, yorgunluktan bitmiş bir halde sabaha ulaşmıştık. Günün ağarmasına kısa bir zaman kalmıştı ki, tırmanmakta olduğumuz dağın en yüksek noktasına ulaştık. Yolculuk henüz bitmemiş, kısa bir aradan sonra devam edecektik. Tüm gerillalar kendilerini toprak üzerine bıraktılar. Hiçbir şeye aldırmadan sırt üstü uzanıp, kaybolmak üzere olan gecenin son yıldızlarını izlemeye koyuldular. Onlar gecenin yıldızlarını izleye dursunlar, ben de onları seyre koyuldum.

Her biri ayrı dünyalardan ayrı yaşamlardan gelmiş insanlar. Her birinin ayrı öyküsü, ayrı geçmişi var. Oysa şu an günün doğmak üzere olduğu şu sabah vakti hepsi tek ve aynı fotoğrafı veriyorlar.

Terden ve yorgunluktan sırılsıklam olmuş insan göğüsleri...

Gecenin rüzgarında savrulmuş, dağılmış kadın saçları...

Silahın soğuk demirine yaslanan omuzlar...

Ben bunları düşünürken, geride kalan son gerilla da uzanmakta olan topluluğa ulaştı. Belli ki yükü ağırdı. Sallana sallana dengesini güçlükle ayarlayarak yanımıza geldi. Onun da diğer gerillalar gibi hemen uzanacağını düşündüm. Ama uzanmadı. Dimdik ayakta durarak uzanmakta olan yirmi beş arkadaşına soluk soluğa seslendi. Yorulmuştu ve uykusuzdu. Uzun zamandır boğazından bir lokma geçmemişti. Sitemkar bir sesle şu sözleri söyledi.

“Kürdistan ne yana düşer?”

Uzanmakta olan gerillalardan her hangi bir ses çıkmadı. Soruyu soran Firaz’dı ve arkadaşlarının başına dikilmiş, cevap bekliyordu. Sanki kimse O’nu duymamıştı. Bu dağ zirvesinde büyük bir sessizlik sürmekteydi. Sadece rüzgarın sesi duyuluyordu. Ama ben, Firaz’ın sözlerini herkesin çok iyi duyduğundan emindim. Emin olduğum diğer bir şey ise bu sessizlik içinde hepsinin bu soruya cevap aramakta olduklarıydı. Sessizlik duymamak anlamına gelmiyordu.

Cevap gelmeyince Firaz bir kez daha konuştu. Sesi kızgındı.

“Size Kürdistan ne yana düşer dedim”

Artık cevap verme zamanı gelmişti. Gerillalardan bazıları toprak üzerinde oturur bir hal aldı.

Biri kuzeyi gösterdi ve dedi ki *“kuzeye düşer.”*

Diğeri güneyi gösterdi ve dedi ki *“güneye düşer.”*

Öteki bir dağı gösterdi ve dedi ki *“o dağın ötesine düşer.”*

Bir diğeri gecenin son yıldızını gösterdi ve dedi ki *“o yıldızın ardına düşer.”*

Bir kadın gerilla *“biz neredeyiz ki?”* diye sordu.

Bir başkası *“gerçekten biz neredeyiz?”* diye soruyu tekrarladı.

Herkes sustu. Büyük bir sessizlik oldu. Rüzgar terli yüzleri bir kez daha okşadı. Sonra tekrar konuştular. Herkes bir yön söyledi, herkes bir tarafı işaret etti. Herkes aramakta olduğu o tadı, gizemli ülkeyi tarif etmeye çalıştı. Bütün yönler bütün yollar birbirine karıştı. Yine sessizlik oldu. Herkes kendi yıldızına döndü.

Sessizliği komutanın sözleri bozdu. Ayağa kalktılar, sıraya girdiler ve karanlık içindeki o yola düştüler.

Ne zamandır yürüyorduk, içimizde kimse bunu hatırlamıyordu. Artık her şey bizim dışımızda cereyan etmekteydi. Yürüyüşe ne zaman başlamıştık ve daha ne kadar yürüyecektik? Bunu bile düşünemez olmuştuk. Sadece yürüyorduk.

Yirmi altı kişiydik. Yürüyüşe ilk başladığımız an, önümüzde ağaçlar arasında uzayıp giden bir yol vardı. Önce onun üzerinde ilerlemeye başladık. Ağaçların dalları zaman zaman yüzümüze çarpmaktaydı. Biz ilerledikçe gün karardı. Yol karanlığın içinde kayboldu. Biz de yolun peşinden karanlığın içine girdik.

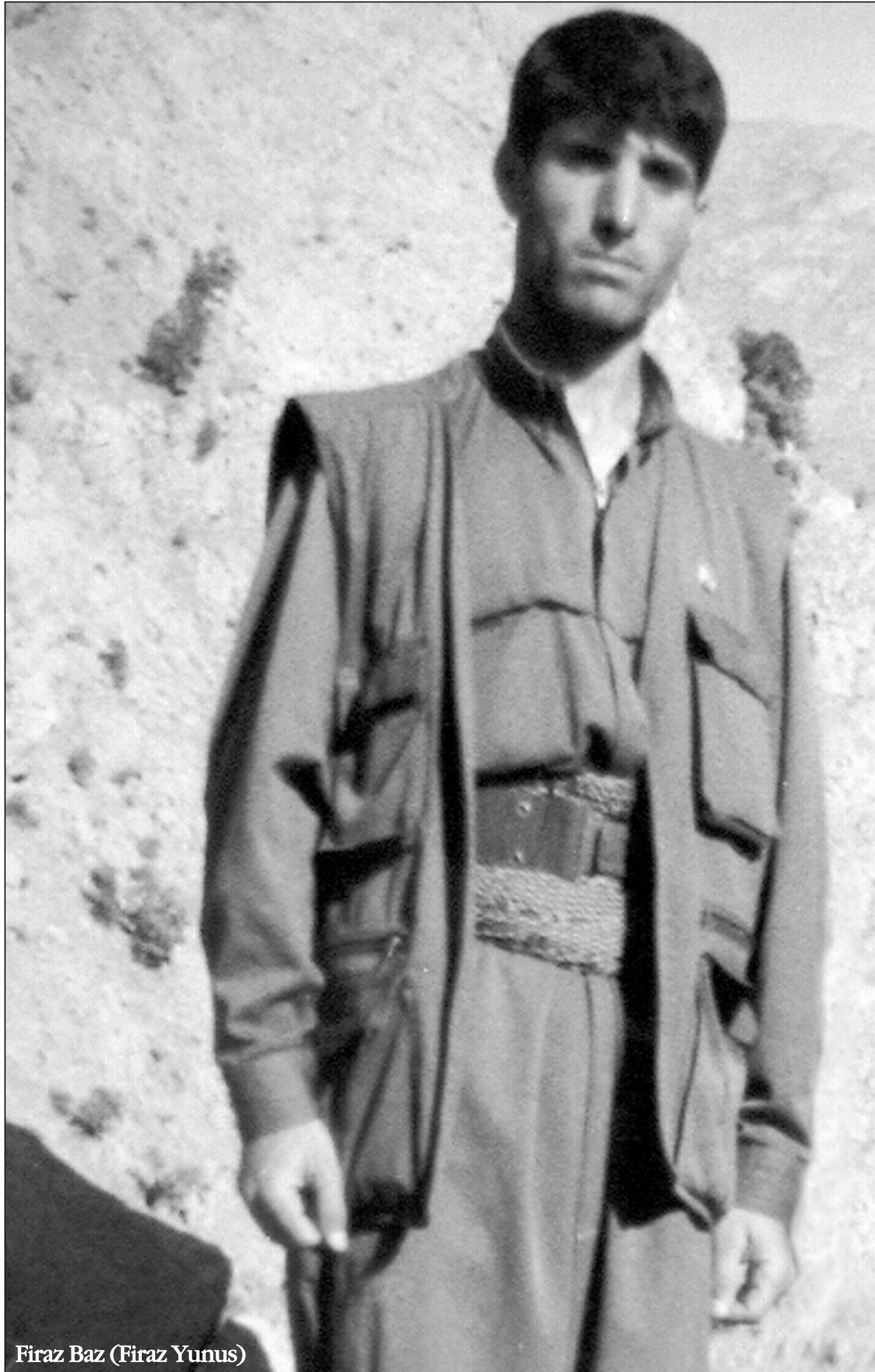
O ince yolumuz şimdi büyük bir genişlik olmuş ve her yöne gitmekteydi. Ve

hiç bitmemekteydi, sonsuza kadar uzayıp giden bir yol üzerindeydik. Yol, bizim için ilk önceleri başlanılıp bitirilmesi gereken bir olgu iken, şimdi içinde yaşadığımız, sevdiğimiz ve öldüğümüz bir olgu olmuştu. Yol bir yere ulaşmak için vardı. Bizim yolumuz ise hiçbir şeye ve hiçbir yere ulaşmamak için var oluyordu. Ulaşılmış olan hiçbir şeye ulaşmamak için var olan bir yol üzerindeydik.

Zaman zaman yolumuzun üzerine köyler, kasabalar, şehirler çıkıyordu. Ama yolumuz bir türlü onlara uğramıyordu. Öyleyse bu yol neden vardı ve biz bu yol üzerinde neden bir yerlere ulaşmamak için yürüyorduk?

Yolumuz tanınmamış olana ulaşmak için vardı. Bazen yol bizi o ışıklara, tanıdığımız, bildiğimiz o köylere ve şehirlere ulaştırdığında veya onların yakınlarından geçirdiğinde öldürülüyorduk. Ya kurşunlanarak öldürülüyorduk ya da kurşunlanmadan öldürülüyorduk.

Daha sonra fark ettim, aslında yol yoktu. Karanlık içinde hiçbir yön bulunmamaktaydı. Hiçbir yolun üzerinde değildik. Hiçbir iz yoktu. Bizden önce hiç kimse yürümemişti.

Firaz Baz (Firaz Yunus)

Bir öncü vardı ve ardından gerillalar. Öncü yürüyordu ve ardından gerillalar adım adım ilerliyordu. Öncü bir adım atıyor ardından bir adım daha. Karanlık içinde adım adım yol açılıyordu. Ve bu yol zamanla genişliyordu ve tüm karanlığı kaplıyordu. Çevremize doluyordu.

Anladım ki yol yoktu. Yol yapıcıları vardı. En sık ormanlarda, en geçilmez uçurumlarda yol yapanlar vardı. Adım adım yürüyüp karanlık içinde yol alanlar vardı.

Firaz Baz! Ekim 2000 tarihinde Kurtek geçidinde Talabani'ye ait peşmergeler tarafından başından vurularak toprağa düştü. Derik'in Abre nahiyesinden çıkıp sekiz yıl boyunca yaptığı ve yürüdüğü yol O'nu Kurtek'e getirmişti. Bütün Zagros, bütün Botan ve bütün Güney'i yürümüş, aramakta olduğu ülkenin yolu Kurtek geçidine getirmişti O'nu.

Saat gecenin yarısını gösteriyordu. Çatışmanın en kızgın anıydı. Yirmi altı gerilla Kurtek geçinde kıyasıya bir çatışma içindeydiler. Karanlık içinde ıslık çalarak gelen bir mermi Firaz'ın başına isabet etti. Firaz ilk önce alnının orta yerinde büyük bir çarpma hissetti. Başı geriye doğru savruldu. Gökyüzündeki o yıldıza ancak bakabildi. Kuzey ve güney karıştı. Dizlerinin üzerine düştüğünü fark etti. Birkaç saniye sonra sırt üstü toprağa yığıldı.

Biri *"Firaz düştü"* diye seslendi.

Diğeri *"Firaz vuruldu"* diye bağırdı.

Bir diğeri sürünerek Firaz'ın yanına geldi. O'nu tutup çatışma alanından çıkardı.

Bir kadın gerilla Firaz'ın kan içindeki saçlarını okşadı.

Bir başka kadın gerilla Firaz'ın yıldızlara bakmakta olan gözlerini kapattı.

En uzaktaki gerilla karanlığın içine haykırdı, *"Firaz yol oldu, Firaz Kürdistan oldu."*

O gece yirmi beş gerilla Kurtek geçidinden açtıkları yoldan geçip geldiler.

Mücadele arkadaşları adına
Halil Dağ
Ekim/Kurtek

ADI ŞEHİT

"Yeleğimin iç cebine bak dedi. Hiç beklemeden elimi uzattım. Sanki bir kan gölüne daldırmıştım. Hemen çektim. İlk defa yoldaş kanının sıcaklığını avuçlarımda hissediyordum. Korkuyor muydum, yoksa yoldaş acısı mı çekiyordum, bilmiyordum. Daha doğrusu yaşadıklarımı ayırt edemiyordum. Tekrar denedim. Cebinden naylona sarılmış küçük bir paket çıkardım"

Sıcak bir gecenin içinde esen kaçamak rüzgarlar yüzümüze çarpıyordu. Gökyüzü kadar sessiz olan yeryüzündeki sessizliği, bir iki taşa çarparak kendisini hissettiren küçük derenin kenarındaki sazlığın hışırtısı bozuyordu. Havanın aydınlanmasına bir iki saat kalmıştı.

Bawer arkadaş fısıltı ile *"gidebiliriz"* dedi. Tekrar yürümeye başladık. Yoğun bir gece yaşamıştık ve ben artık ayaklarımı hissetmiyordum. Sanki toprak ayaklarımın altında kayıyordu. Vücudumun ağırlığına rağmen önümde yürüyen arkadaşın temposundan kopmuyordum. Başımı kaldırıp gökyüzüne baktım. O kadar sakin ve güzeldi ki, sanki bu gece yaşananları hiç duymamış ve görmemiş gibiydi.

Yaralı arkadaşı, iki erkek arkadaş koşar adım tepeden indiriyorlardı. Zozanların birbirine benzeyen vadileri ve yokuşlarının sakinliğinde yankılanan kurşun sesleri yavaş yavaş azalıyordu. Ağaçsız, düz arazide gözden kaybolmak oldukça zordu. Daha da acele ediyorduk, yaralı arkadaş yürüyemiyordu. Uzun boyuna rağmen diğer arkadaşlar onu sırtlarına alıyordu. Yüzünü göremiyordum. Sadece *"heval"* diyen inleme sesini duyuyordum. Acısı yansıttığından daha derin olmalıydı.

Vadi dar yüksek tepelerin arasında kayalıklı ve yarı ağaçlı bir şekilde uzanıyordu. Burası güvenilirdi. En azından kısa bir süre dinlenmek için uygundu. Bawer arkadaş, yaralı arkadaşı yere yatırarak kefiyesini de başının altına yastık yaptı. Sonra eliyle onun yanağını ve alnını sildi. Yaralı arkadaşın sert yüz çizgileri daha da derinleşmişti. Kalın kaşları ve iri gözleri vardı. Bazen gözlerini açıyor, sonra kaşlarını çatarak tekrar yumuyordu. Bawer arkadaş bana dönüp, *"siz burada kalın, biz biraz ilerleyip bağlantı kuracağız"* dedi. Ayağa kalktı, kaygılı hareketlerle uzaklaşacağı sırada *"su isterse vermeyin"* dedi.

"Tamam" dedim.

Eylem sırasında gruplar birbirine karışmış diğer bölükten olan hiç tanımadığım bu arkadaşlarla birlikte kalmıştım. İsimlerini daha sonradan öğrendiğim bu arkadaşlarla belki de yılların tanıtamayacağı kadar yakından tanışmıştık. Konuşmadık, gülmedik. Sadece yoldaşlığın bir parçasını paylaşmıştık. Nereliydiler, kimdiler, nasıl yaşamışlardı? Bilmiyordum. Bildiğim "arkadaştılar." Bu, güven duymam için yeterliydi. Yoksa hiç tanımadığım bu coğrafyada ve düşmana bu kadar yakın bir yerde nasıl durulabilirdi.

Yaralı arkadaş gözlerini ağır ağır açtı. Elini kaldırmak istedi, ama yapamadı. Bir şey istiyor olmalıydı. Yaklaştım.

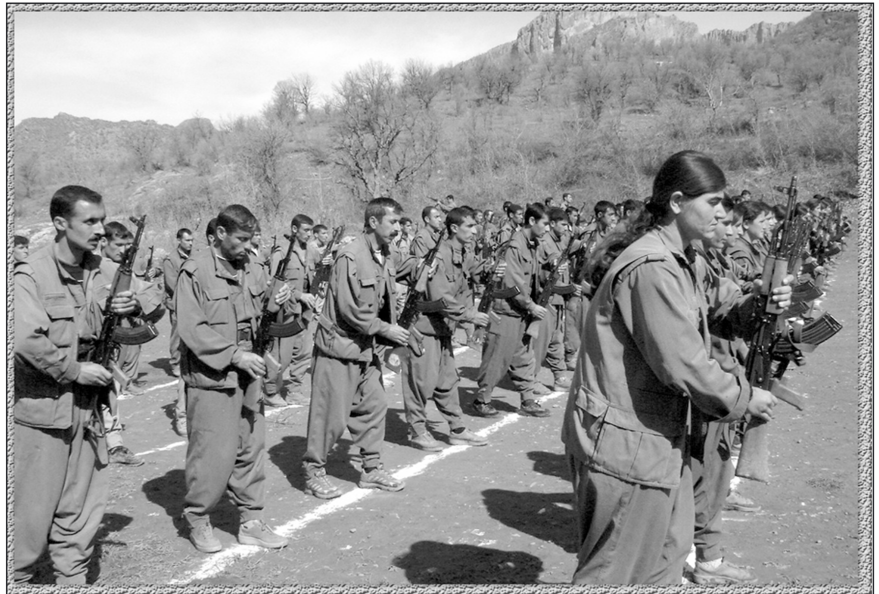
"Heval bir şey mi istiyorsun" dedim.

"Şehit düşeceğim, biliyorum" dedi. Her yaralının yaşadığı ruh hali miydi bu, yoksa gerçekten mi hissediyordu bilmiyorum, tek bildiğim onun söylediği bu sözlerle birlikte elimin ayağımın birbirine dolandığı ve hissettiğim derin çaresizlikti.

Moral vermek için gülerek

"Hayır, tehlikeyi atlattık, arkadaşlar bağlantı kurmaya gittiler" dedim.

O ise hiç dinlemiyor gibiydi. Belki ağrısından belki de inanmadığından. Belki de çabaların olacakları durduramayacağını bildiğinden. Ve

uzayıp giden belkiler…

Elini kaldırmayı tekrar denedi, ama olmadı.

"Yeleğimin iç cebine bak" dedi. Hiç beklemeden elimi uzattım. Sanki bir kan gölüne daldırmıştım. Hemen çektim. İlk defa yoldaş kanının sıcaklığını avuçlarımda hissediyordum. Korkuyor muydum, yoksa yoldaş acısı mı çekiyordum, bilmiyordum. Daha doğrusu yaşadıklarımı ayırt edemiyordum. Tekrar denedim. Cebinden naylona sarılmış küçük bir paket çıkardım.

"Bunu…" dedi, bütün gücünü zorlayarak, ama yetmiyordu, bir türlü devamı gelmiyordu kelimesinin. Defteri vermemi istediği ismi söyleyecekti, ama söyleyemedi. Başı yana düştü. O gün öğrendim ki kelimelerin bazen cümle olmaya gücünün yetmediğini.

Kanlı elimle açık kalan gözlerini kapattım. Ağladığını, güldüğünü, kızdığını, umutlandığını göremediğim bu insana karşı ilk ve son görevimi yapmıştım. Ne kadar da genç görünüyordu. Boğazım düğümlendi. Hiçbir şey hissetmiyor gibiydim. Kefiyemi çıkartıp yüzünü örttüm.

Savaş neler öğretiyordu bizlere. Önce insan olmayı, sonra toprağını sevmeyi ve toprağının uğruna ölmeyi öğretiyordu. Her şeyi öğrendik, ama yoldaştan kopmaya alışamadık. Bu, topraklara bağlanma gerekçelerimizdendir. Şu an bunu daha derinden hissediyorum.

Bawer ve adını bilmediğim diğer arkadaş geldiler. Yaralı arkadaşın yüzünün kefiye ile örtüldüğünü görünce anladılar. Bawer arkadaş diz çöktü ve kefiyeyi açtı. Yaralı arkadaşın yana düşmüş başını düzeltti. Çok yavaş, incitmek istemezcesine anlından öptü. Sonra yüzünü tekrar kapattı. Ağlıyor muydu? Göremiyordum. Diğer arkadaş çoktan uzaklaşmıştı. Bir kayaya yaslanmış sigara içiyor, göz yaşlarını siliyordu. Çok gençti. Çocuk sayılırdı. Bir arkadaşını kaybetmek için çok erkendi onun için. Bawer arkadaş yanına gitti. Bir şeyler söyledi sonra kalkıp geldiler. Bawer arkadaş;

"Cenazeyi saklamamız gerekiyor. Acele etmeliyiz. Sabah olmadan noktaya ulaşmalıyız."

Silah şişiyle toprağı kazmaya başladık. Toprak parça parça sökülüyordu. Birazdan ona armağan vereceğiz, birazdan kendimizden bir parçayı ona katacağız. Toprakla olan ilişkide yeni bir bağ oluşuyordu.

Cenazeyi yavaşça yerleştirdik. Kefiyemi tekrar örttüm. Sonra avuçlarımızla toprağı şehit arkadaşın üzerine attık. Bawer arkadaşın yüzünde hiçbir ifade yoktu. Çok acele hareket ediyor ve etrafına hiç bakmıyordu. Diğer arkadaş sürekli ağlıyor. Nöbet tutması gerekirken sürekli yanımıza geliyor, uyarılınca geri dönüyordu. Bense sanki bir filmin içine kazayla düşmüş gibiydim. Bazen, cebimdeki naylon pakete dokunuyordum. Ve yaşadıklarımın rüya değil de gerçek olduğunu anlıyordum. Sabahı beklediğim, yaşamımın en uzun gecesiydi.

İşimiz bittikten sonra;

"Şehit arkadaşın adı neydi" diye sordum. Yersiz bir soruydu cevap vermedi. Ben de tekrar etmedim.

"Cihazın pilleri bitmiş. Bağlantı kuramıyoruz. Bu gece bir noktaya ulaşmamız gerekiyor. Hazırsanız gidelim" dedi Bawer arkadaş.

Yola koyulduk. Zozanların serin rüzgarı esmeye başlamıştı. Bıçak kesmez bir hüzün çökmüştü vadiye. Ağaç gölgelerinin vurduğu patika boylu boyunca uzanıyordu. Yürürken birkaç saat önce yaşadıklarım gözümde canlanıyordu. İçimi garip bir duygu kaplamıştı.

Gizli kalmış yaşanmışlıklarıyla bir ömürdü önümde duran. Nereden geldi, neler yaşadı ve daha onlarca cevapsız soru ile birlikte kime vereceğimi bilmediğim bir defter bırakmıştı. Bu ne ilkti ne de son.

Gün ışıyordu…

Düzeltme

Anı yazısını yayınladığımız Bager arkadaşın soyadı yanlış yazılmıştır. Okuyucularımızdan özür diliyor ve doğru sicil bilgilerini yayınlıyoruz.

Adı soyadı: **Mesut Yıldız**
Kod adı: **Bager**
Doğum yeri ve tarihi: **Varto,1973**
Şehadet tarihi: **26 Kasım 1993**

✪

12 Mart 2008'de Besta'nın Hezil vadisinde çıkan çatışmada şehit düştüğü belirtilen **Lokman İsmail (Şiyar Muxtar)** arkadaş şehit düşmemiştir. Yanlıştan dolayı okuyucularımızdan özür diliyor ve şehit düşen arkadaşımızın bilgilerini yayınlıyoruz.

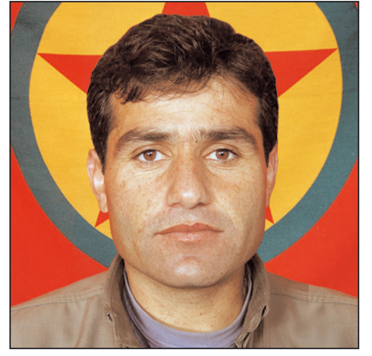

Adı, soyadı:**Ali İso**
Kod adı:**Şiyar Zerdeşt**
Doğum yeri-tarihi:**Halep 1982**
Şehadet tarihi:**12 Mart 2008 Geliyê Hezil vadisi/Besta**

Adı, soyadı:**Serbest Ören**
Kod adı:**Agit Goi**
Doğum yeri-tarihi:**Uludere 1984**
Şehadet tarihi:**31 Mart 2008**
Besta/Botan

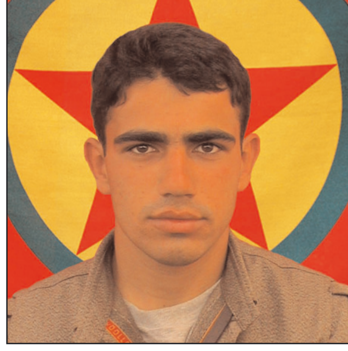

Adı, soyadı:**Lokman Coşkun**
Kod adı:**Berxwedan Siirt**
Doğum yeri-tarihi:**Siirt 1982**
Şehadet tarihi:**31 Mart 2008**
Besta/Botan

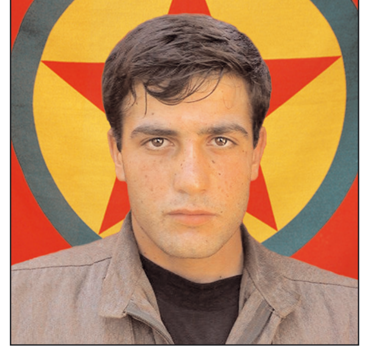

Adı, soyadı:**Abbas Beyaz**
Kod adı:**Welat Faraşin**
Doğum yeri-tarihi:**Başkale 1988**
Şehadet tarihi:**31 Mart 2008**
Besta/Botan

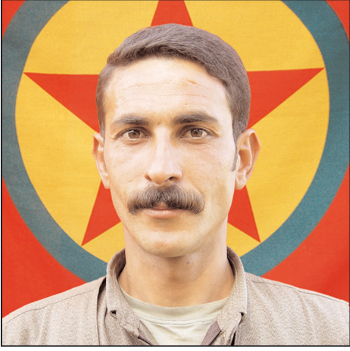

Adı, soyadı:**Hasan Eren**
Kod adı:**Sidar Malazgirt**
Doğum yeri-tarihi:**Malazgirt 1978**
Şehadet tarihi:**25 Mayıs 2008**
Tendürek/Serhat

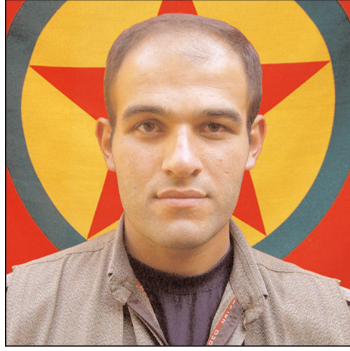

Adı, soyadı:**Dicle Tolhildan**
Kod adı:**Leyla Hannan**
Doğum yeri-tarihi:**Afrin 1976**
Şehadet tarihi:**25 Mayıs 2008**
Tendürek/Serhat

Adı, soyadı:**Leyla Peldek**
Kod adı:**Sılav Dersim**
Doğum yeri-tarihi:**Siirt 1980**
Şehadet tarihi:**25 Mayıs 2008**
Tendürek/Serhat

Adı, soyadı:**Saadi Muradi**
Kod adı:**Aram Agir**
Doğum yeri-tarihi:**Merivan 1986**
Şehadet tarihi:**2 Temmuz 2008**
TRT tepesi/Gabar

Adı, soyadı:**Abdullah Miroyimilan**
Kod adı: **Botan Serhat**
Doğum yeri-tarihi:**Maku 1985**
Şehadet tarihi:**12 Temmuz 2008**
Ovacık/Dersim

Adı, soyadı:**Erhan Yurttaş**
Kod adı:**Kemal**
Doğum yeri-tarihi:**Elazığ 1977**
Şehadet tarihi:**12 Temmuz 2008**
Ovacık/Dersim

Adı, soyadı:**Deniz Manış**
Kod adı:**Bedran Tolhildan**
Doğum yeri-tarihi:**Pazarcık 1977**
Şehadet tarihi:**15 Temmuz 2008**
Kato Jirka/Botan

Adı, soyadı:**Mikail Karakuş**
Kod adı:**Çiya Erzurum**
Doğum yeri-tarihi:**Xınıs 1983**
Şehadet tarihi:**15 Temmuz 2008**
Kato Jirka/Botan

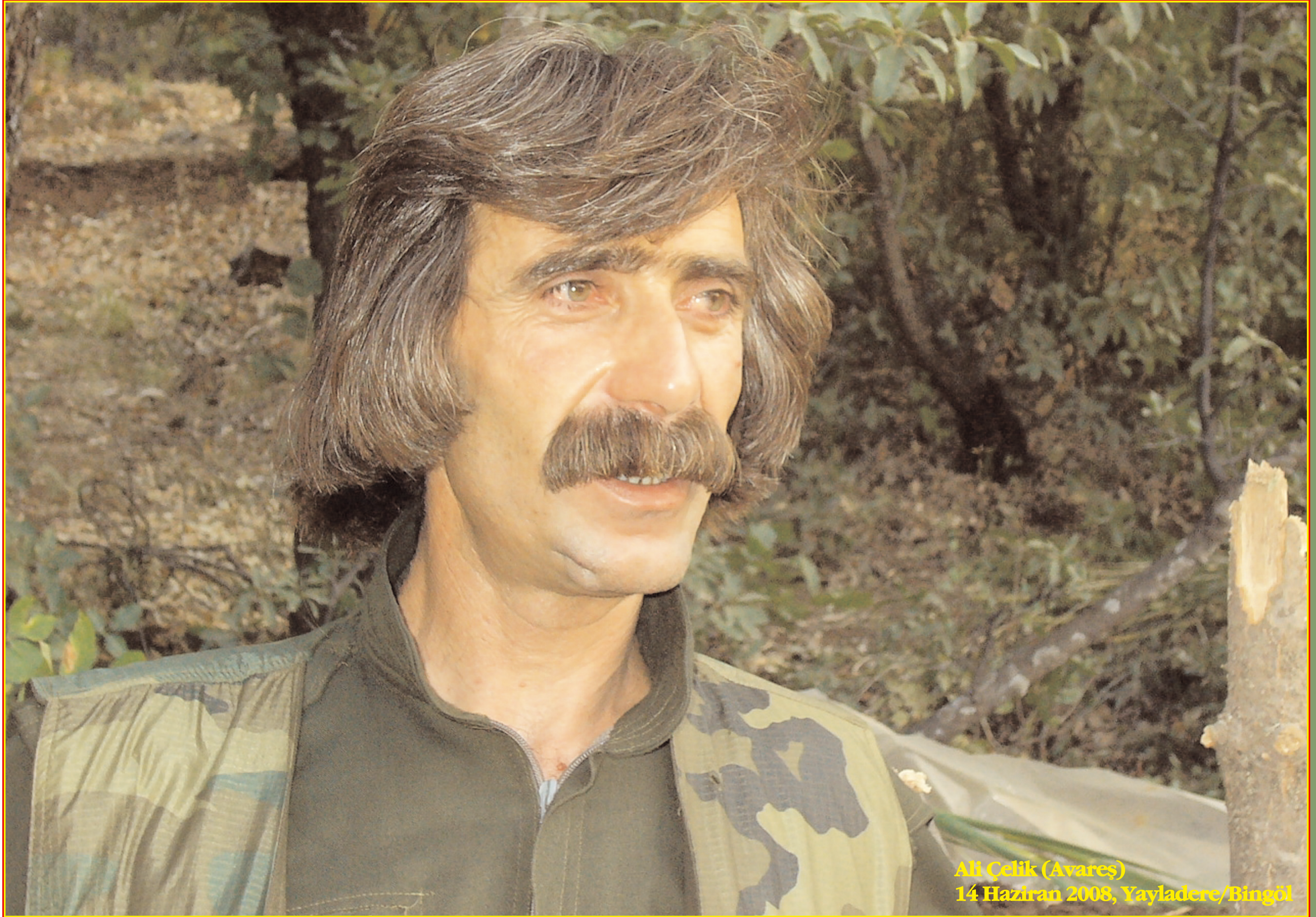

Adı, soyadı:**Zekeriya Hüseyni**
Kod adı:**Şervan Azadi**
Doğum yeri-tarihi:**Salmas 1987**
Şehadet tarihi:**15 Temmuz 2008**
Kato Jirka/Botan

Adı, soyadı:**Fikriye Özpamuk**
Kod adı:**Avaşin Dicle**
Doğum yeri-tarihi:**Amed 1975**
Şehadet tarihi:**17 Temmuz 2008**
Genç/Bingöl

Adı, soyadı:**Abdurrahman Patır**
Kod adı:**Cahit Sason**
Doğum yeri-tarihi:**Batman 1979**
Şehadet tarihi:**17 Temmuz 2008**
Genç/Bingöl

Adı, soyadı:**Hasari Güneş**
Kod adı:**Agit Roj**
Doğum yeri-tarihi:**Çeqalan 1975**
Şehadet tarihi:**18 Temmuz 2008**
Yedisu/Bingöl

Adı, soyadı:**Faruk Sawati**
Kod adı:**Kawa Sine**
Doğum yeri-tarihi:**Sine 1978**
Şehadet tarihi:**18 Temmuz 2008**
Yedisu/Bingöl

Ali Çelik (Avareş)
14 Haziran 2008, Yayladere/Bingöl